

Hæstaréttardómar 1986 - Registur

Útgáfa 3.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af dómasafni Hæstaréttar. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af dómum Hæstaréttar án endurgjalds. Hæstiréttur Íslands stendur ekki fyrir útgáfu þessa skjals né komið að henni með öðrum hætti en lýst er hér að neðan.

Sérstakar þakkir fær Bókasafn Hafnarfjarðar fyrir að gefa flest bindanna til skönnunar og Óli Gneisti Sóleyjarson fyrir sín framlög til verkefnisins. Fjárhagslegir styrktaraðilar fá einnig þakkir fyrir fjárframlög sín.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta dómar ekki verndar höfundalaga. Skrifstofa Hæstaréttar hefur tjáð höfundi skjalsins að Hæstiréttur hyggst ekki gera neinar athugasemdir vegna birtingar þessara rafrænu eintakanna í heilu lagi, en hefur hins vegar ekki útilokað að annað efni en dómar gæti notið verndar höfundalaga. Ef ætlunin er að nýta aðra hluta skjalsins en dómana sjálfa er mælt með því að viðkomandi hafi samband við Hæstarétt eftir því sem við á.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Í útg. 3.1 var textinn gerður beinni og OCR endurunnið.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

HÆSTARÉTTARDÓMAR

ÚTGEFANDI
HÆSTIRÉTTUR

LVII. BINDI
1986

REYKJAVÍK
FÉLAGSPRENTSMÍÐJAN H/F
MCMLXXXVIII

Reglulegir dómara Hæstaréttar 1986

Magnús Þ. Torfason. Forseti dómsins.

Magnús Thoroddsen. Varaforseti dómsins.

Bjarni K. Bjarnason. Skipaður 1. janúar 1986.

Guðmundur Jónsson.

Guðmundur Skaftason.

Guðrún Erlendsdóttir. Skipuð 1. júlí 1986.

Halldór Þorbjörnsson.

Sigurgeir Jónsson. Lausn frá embætti 1. júlí 1986.

Þór Vilhjálmsson.

Registur

I. MÁLASKRÁ

1. HEFTI

	Dómur	Bls.
1. Ákærvaldið gegn Sólrúnu Elísdóttur. Skjalafals. Þjófnaður. Vaxtakröfu vísað frá héraðsdómi	14/1	1
2. Ákærvaldið gegn Ólafi Kalmanni Hafsteinsyni, Sólrúnu Elísdóttur og Sævari Arnfjörð Hreiðarssyni. Skjalafals. Fjársvik. Þjófnaður. Brot gegn 246. gr. alm. hegningarlaga. Ákæra. Réttarfarsvítur	14/1	13
3. Búi Grétar Vífilsson gegn Ólafi Óskarssyni. Vinnusamningur sjómannalög	15/1	25
4. Ákærvaldið gegn Sigurði Stefáni Almarssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum	15/1	29
5. Ákærvaldið gegn Vilhjálmi Antoni Stefánssyni. Skjalafals. Fjársvik. Skilorðsrof	16/1	32
6. Ákærvaldið gegn Garðari Hafsteini Björgvinssyni. Líkamsárás. Brot gegn 233. gr. alm. hegningarlaga ..	21/1	40
7. Ákærvaldið gegn Guðbrandi Magnússyni. Kærumál. Kröfu um niðurfellingu öryggisgæslu hafnað	21/1	47
8. Raufarhafnarhreppur gegn ábúendum og eigendum Hólsjarða. Kærumál. Kröfu um að héraðsdómari víki sæti hafnað. Trygging samkv. 26. gr. laga nr. 45/1973 felld úr gildi	21/1	52
9. Alþýðusamband Íslands f.h. Verkamannafélagsins Dagsbrúnar gegn Vinnuveitendasambandi Íslands f.h. H/f Eimskipafélags Íslands. Kærumál. Félagsdómur. Frávísunarkröfu hafnað	23/1	55
10. Þórður Ragnarsson gegn Huldu Þorvaldsdóttur. Samningar. Riftun. Óvígð sambúð. Brostnar forsendur ...	23/1	59
11. Kristinn Friðþjófsson gegn Patrekshreppi. Samningar. Skýring samnings. Eignarréttur	27/1	66
12. Guðmundur Jónasson gegn Íslenzka Álfélaginu h/f. Skaðabætur utan samninga. Grennd. Orsakatengsl ..	28/1	79
13. Kristinn Sveinsson og Sigurjón Ragnarsson gegn Íslenzka Álfélaginu h/f. Skaðabætur utan samninga. Grennd. Orsakatengsl	28/1	110

	Dómur	Bls.
14. Bæjarstjórn Keflavíkur vegna Bæjarsjóðs Keflavíkur gegn félagi landeigenda Ytri-Njarðvíkurhverfis með Vatnsnesi og gagnsök. Lóðarleigusamningur. Skuldskeyting. Venja	29/1	120
15. Jón Sigurðsson gegn Magnúsi Magnússyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	125
16. Jón Sigurðsson gegn Vilhjálmi Einarssyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	126
17. Jón Sigurðsson gegn Eiríki Guðmundssyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	126
18. Jón Sigurðsson gegn Óskari Magnússyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	127
19. Jón Sigurðsson gegn Herði Stefánssyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	127
20. Jón Sigurðsson gegn Halldóri Guðmundssyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	128
21. Jón Sigurðsson gegn Þór Hagalín og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	128
22. Jón Sigurðsson gegn Níls Ólafssyni og hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps. Útivistardómur	3/2	129
23. Jón Víðalín Jónsson gegn Birni Sigurðssyni f.h. Hliðahrepps. Útivistardómur	3/2	129
24. Ákærvaldið gegn Steingrími Njálssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Eignarupptaka. Sératkvæði	6/2	130
25. Ákærvaldið gegn Ólafi Sigurgeir Hólmi Guðbjartssyni. Ómerking. Heimvísun	6/2	139
26. Ákærvaldið gegn Benedikt Jónssyni Sverrissyni. Skjalafals. Þjófnaður. Hylming. Tilraun	6/2	141
27. Ákærvaldið gegn Sigurði Markúsi Sigurðssyni. Skjalafals. Fjársvik. Þjófnaður. Ákæra	10/2	149
28. Ákærvaldið gegn Sigurði Markúsi Sigurðssyni. Þjófnaður	10/2	165
29. Geir Viðar Vilhjálmsson gegn Friðrik Friðrikssyni. Frestur. Máli vísað frá Hæstarétti	10/2	168
30. Ákærvaldið gegn Þórhalli Gunnarssyni. Bifreiðar. Manndráp af gáleysi. Sönnun	11/2	169
31. Ákærvaldið gegn Edvard Lövdahl og Sigurði Erni Ingólfssyni. Fjársvik. Fjárdráttur. Skjalafals. Ákæra	11/2	175
32. Ákærvaldið gegn Jóhanni Þorgeirssyni og Kaupstofunni. Kærumál. Hald á skjölum. Ómerking. Heimvísun	12/2	357
33. Jóhanna Heiðdal, Anna Heiðdal og María Waltersdóttir gegn Jóhanni Þóri Jónssyni og gagnsök. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi. Skuldabréf	13/2	360
34. Jón Bjarni Þórðarson gegn Reykjavíkurborg og Grétari Bernódussyni. Stjórnsýsla. Samningar. Fasteignir	13/2	367
35. Erla Þorsteinsdóttir gegn Elliða N. Guðjónssyni. Kærumál. Þinglýsing. Veðsetning. Óskipt sameign	13/2	374

	Dómur	Bls.
36. Brynjólfur Sveinsson og Tryggingamiðstöðin hf. gegn Njáli Harðarssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Skaðabætur. Sératkvæði	13/2	376
37. Ákærvaldið gegn Ólöfu Ólafsdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald	13/2	383
38. Birgir Hannesson gegn Rörsteypunni h/f. Aðild. Skuldamál	17/2	386
39. Bæjarstjórinn í Hafnarfirði f.h. bæjarsjóðs Hafnarfjarðar gegn Erlendi Erlendssyni og gagnsök. Ómerking. Heimvísun	18/2	392
40. Ákærvaldið gegn Bjarna Magnúsi Aðalsteinssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	19/2	395
41. Ákærvaldið gegn Trausta Aðalsteini Kristjánssyni og Óla Pétri Lúðvíkssyni. Þjófnaður. Nytjastuldur. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum	21/2	397
42. Ákærvaldið gegn Hilmarí Þóri Ólafssyni. Tilraun til manndráps	21/2	419
43. Jónas Jónsson gegn Steypustöðinni h/f. Samningar. Lausafjárkaup. Galli. Vextir	25/2	427
44. Ákærvaldið gegn Magnúsi Sigurðssyni. Ávana- og fikniefni. Eignarupptaka	26/2	444
45. Ákærvaldið gegn Kristínu Gísladóttur. Ávana- og fikniefni. Skilorð. Eignarupptaka	26/2	448
46. Ákærvaldið gegn Bóasi Dagbjarti Bergsteinssyni. Ávana- og fikniefni. Eignarupptaka	26/2	453
47. Ákærvaldið gegn Sigurði Þórðarsyni. Ávana- og fikniefni. Eignarupptaka	26/2	458
48. Aðalgeir Sigurgeirsson gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Stjórnarskrá. Skattar. Endurgreiðsla. Réttarfar. Sératkvæði	27/2	462
49. Ákærvaldið gegn Rögnvaldi Ómari Berg Gunnarssyni. Þjófnaður. Ólögmat meðferð á fundnu fé. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Ákæra	28/2	471
50. Ákærvaldið gegn Arnóri Vikari Arnórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Máli vísað frá Hæstarétti	28/2	487
51. Ákærvaldið gegn Sumarliða Óskari Arnórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Máli vísað frá Hæstarétti	28/2	490
52. Verslunarmannafélag Suðurnesja og Sigurður Gunnarsson gegn Bústoð h/f og gagnsök. Lögbann. Réttarfar	28/2	492
53. Blóm og Ávextir hf. gegn Blómavali sf. Útivistardómur	3/3	497
54. Blóm og Ávextir hf. gegn Blómavali sf. Útivistardómur	3/3	498
55. Magnús Klemenzson gegn Rangárvallahreppi. Útivistardómur	7/3	498
56. Ákærvaldið gegn Hallbirni Einari Guðjónssyni. Skjala-		

	Dómur	Bls.
fals. Þjófnaður. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Ítrekun	11/3	499
57. Ákærvaldið gegn Sumarliða Óskari Arnórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	11/3	506
58. Ákærvaldið gegn Arnóri Vikari Arnórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	11/3	508
59. Ákærvaldið gegn Kristjáni Haukssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	11/3	510
60. Ragnar Halldór Hall, skiptaráðandi í Reykjavík, f.h. þrotabús Cosmos á Íslandi hf. gegn Cosmos hf. Hafning máls	12/3	512
61. Ákærvaldið gegn Tryggva Bjarna Kristjánssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Reynslulausn	12/3	513
62. Margrét Georgsdóttir gegn Skúla Hansen. Fasteignakaup. Visitólutryggð veðskuldabréf. Sératkvæði	13/3	518
63. Byggingarfélagið Ós hf. gegn Hagsmunafélagi lóðareigenda á byggingarreit I við Nesbala á Seltjarnarnesi og gagnsök. Fasteignakaup. Tulkun samnings. Aðild ...	13/3	528
64. Ákærvaldið gegn Hlyni Guðmundssyni. Manndráp af gáleysi. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum	13/3	538
65. Sigþór Guðmundsson gegn Dagbjarti Jónssyni. Lausafjárkaup. Gallar. Skaðabætur	13/3	543
66. Ákærvaldið gegn Sparisjóði Kópavogs. Kærumál. Hald á skjölum. Ómerking. Heimvísun	13/3	552
67. Ákærvaldið gegn Jósef Sumarliðasyni. Ómerking. Heimvísun. Meðdómendur	14/3	555
68. Einar Sigurðsson gegn Hermanní Björgvinssyni. Kærumál. Frestur. Máli vísað frá Hæstarétti	14/3	557
69. Ragnar Karlsson gegn Valgerði Kristjánsdóttur og Sveini Guðmundssyni f.h. dánarbús Kristjáns Helga Sveinssonar og Hagtryggingu h/f. Skaðabætur. Bifreiðar. Eigin áhætta. Sératkvæði	17/3	558
70. Ákærvaldið gegn Sumarliða Óskari Arnórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	18/3	566
71. Guðmundur G. Halldórsson gegn Þorvaldi Skaftasyni. Skuldamál. Umsýslusala	19/3	568
72. Baldur h/f gegn Jónatan Sveinssyni og Sveinbirni Sveinssyni báðum persónulega og f.h. Sigurðar s.f. og Siglingamálastofnun ríkisins og Jónatan Sveinsson og Sveinbjörn Sveinsson báðir persónulega og f.h. Sigurðar s.f. gegn Baldri h/f. Skipakaup. Skaðabætur	21/3	575
73. Norgear A/S gegn Þorsteini Júlíussyni og gagnsök. Málflutningslaun	21/3	589
74. Ákærvaldið gegn Kristni Jónssyni. Fjársvik	21/3	598
75. Iðnaðarráðherra vegna Rafmagnsveitna ríkisins og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Guðríði Gyðu Hall-		

dórsdóttur og Árna Pálssyni vegna ólöggráða sonar, Sigurðar Más Grétarssonar, og vegna þeirra sjálfra og Gunnari M. Guðmundssyni hæstaréttarlögmanni og Guðríður Gyða Halldórsdóttir og Árni Pálsson vegna ólöggráða sonar, Sigurðar Más Grétarssonar, og vegna sjálfra sín gegn iðnaðarráðherra vegna Rafmagnsveitna ríkisins og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Skaðabótamál. Sönnun. Sýkna. Sératkvæði	21/3	605
76. Húsnæðismálastjórn vegna Byggingarsjóðs ríkisins gegn Gunnari H. Baldurssyni og gagnsók. Skyldusparnaður. Verðbætur. Sératkvæði í héraði	24/3	619
77. Ákærvaldið gegn Svavari Dalmann Hjaltasyni. Skírlífisbrot. Líkamsárás. Ákæra. Áfengislög	24/3	646

2. HEFTI

78. Ákærvaldið gegn Péttri Einarssyni. Fjársvik. Tékkalagabrot	24/3	657
79. Karl J. Steingrímsson gegn Reykjavíkurborg. Kærumál. Dómkvaðning matsmanna	25/3	668
80. Olga Björk Guðmundsdóttir og Guðrún Álfgeirsdóttir gegn Guðnýju Jóhannsdóttur. Útburðargerð. Máli vísað frá Hæstarétti	25/3	671
81. Geir Viðar Vilhjálmsson gegn Friðrik G. Friðrikssyni. Útivistardómur. Ómaksbætur	2/4	672
82. Ákærvaldið gegn Jóhanni Þórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Gedheilbrigðisrannsókn	4/4	673
83. Ákærvaldið gegn Ólafi Þorkeli Þórissyni. Ávana- og fíkniefni. Eignarupptaka	10/4	675
84. Ákærvaldið gegn Ásbirni Andrasyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	10/4	678
85. Ákærvaldið gegn Helga Aðalsteinssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	10/4	680
86. Ákærvaldið gegn Gísla Guðnasyni. Skírlífisbrot. Skilorð	10/4	682
87. Ákærvaldið gegn Péttri Ingólfssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	11/4	688
88. Ákærvaldið gegn Inga Rafni Bæringssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	11/4	689
89. Pólarhús h/f gegn Ragnari Tómassyni og Þorsteini Steingrímssyni. Kærumál. Dómkvaðning matsmanna	14/4	691
90. Ákærvaldið gegn Páli Konráð Konráðssyni Þormar. Kærumál. Gæsluvarðhald	14/4	697
91. Búnaðarbanki Íslands og Halldór Jónsson — Vogafell hf. gegn Árna B. Guðjónssyni. Kærumál. Greiðslustöðvun	14/4	699
92. Hraðfrystihús Þórkötlustaða hf. gegn Útvegsbanka Íslands. Kærumál. Frestur	17/4	704

	Dómur	Bls.
93. Thor R. Thors, Richard Thors, Þórður Thors, Unnur og Jóna Íris Thors gegn Eyjarhreppi. Stjórnarskrá. Skattar. Sératkvæði	18/4	706
94. Thor R. Thors, Richard Thors, Þórður Thors, Unnur Thors og Jóna Íris Thors gegn Kolbeinsstaðahreppi. Stjórnarskrá. Skattar. Sératkvæði	18/4	714
95. Ákærvaldið gegn Lárusi Fjeldsted Jakobssyni. Réttarfar. Ómerking. Heimvísun	23/4	721
96. Ákærvaldið gegn Óskari Kjartanssyni. Rangur framburður fyrir dómi. Fjádráttur	23/4	722
97. Ákærvaldið gegn Ragnari Heimi Þórðarsyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Sönnun	23/4	728
98. Ákærvaldið gegn Einari Sverri Einarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	25/4	740
99. Jenný Ásmundsdóttir gegn Hjálvari Gunnarssyni. Sam-eign. Skaðabætur. Fyrning	28/4	742
100. Vararkollur h/f gegn Jóhannesi Ragnarssyni. Vinnusamningur. Sjómannalög. Sjóveðréttur	29/4	757
101. Ákærvaldið gegn Guðmundi Böðvarssyni. Fjársvik. Akæra. Reynslulausn	29/4	750
102. Gunnar Emil Pálsson gegn Stálfélaginu hf. Kærumál. Gjaldprotalög. Greiðslustöðvun	2/5	762
103. Oluverslun Íslands hf. gegn Hilvari S.R. Karlssyni. Kærumál. Útburðargerð. Þýðing áfrýjunar	2/5	768
104. Örn Þór gegn eigendum Sigurjónsson & Thor s/f og gagnsök. Firma. Heiti. Tómlæti. Sératkvæði	6/5	770
105. Ákærvaldið gegn Péttri Ingólfssyni. Kærumál. Farbann. Trygging	9/5	777
106. Björgúlfur Pétursson gegn Guðjóni Styrkárssyni. Synjað um frest. Áfrýjunarheimild. Máli vísað frá Hæstarétti	9/5	779
107. Sigurbjörn Pálsson gegn Erlingi Erni Péturssyni og Sigrúnu Skúladóttur sjálfum og vegna ófjárráða sonar þeirra Péturs Arnars Erlingssonar og Gunnari Péturssyni og Jónínu Jónsdóttur sjálfum og vegna ófjárráða sonar þeirra Gunnars Inga Gunnarssonar. Skaðabætur utan samninga. Börn. Áfrýjun. Máli vísað að hluta frá Hæstarétti	9/5	780
108. Lárus Haukur Jónsson gegn Gísla Árnasyni, Sigrúnu Margréti Ragnarsdóttur, Landsbanka Íslands, Lífeyris-sjóði starfsmanna ríkisins, Búnaðarbanka Íslands, Alþýðubankanum hf., Útvegsbanka Íslands, Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis, Samvinnubanka Íslands hf. og P. Samúelsson & Co, hf. og Gísli Árnason og Sigrún Margrét Ragnarsdóttir gegn Lárusi Hauki Jónssyni. Uppboð. Áfrýjun. Máli að hluta vísað frá Hæstarétti. Sératkvæði	12/5	793

	Dómur	Bls.
109. Jón Ármann Héðinsson gegn Guðmundi Jónssyni héraðsdómslögmanni f.h. A/L Fiskernes Redskapsfabrikk. Aðild. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi	13/5	799
110. Bjarnar Kristjánsson gegn Jóni Oddsyni, Landsbanka Íslands, Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins, Alþýðubankanum h/f, Sparisjóði vélstjóra og Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis. Uppboðsafsal. Sératkvæði	13/5	803
111. Ákærvaldið gegn Magnúsi Friðrik Óskarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	14/5	806
112. Einar Guðjón Ólafsson gegn Steingrími Jónssyni, Molly Jónsson og Ingþóri H. Guðnasyni. Fasteign. Fjölbýlishús	14/5	808
113. Stáliðjan hf. gegn Þorbirni Eiríkssyni. Ómerking. Heimvísun	14/5	818
114. Friðrik Jörgensen, Innkaup hf. og dánarbú Þórunnar S. Þorsteinsdóttur gegn Axel Thorarensen. Útivistardómur. Ómaksbætur	20/5	821
115. Runólfur Sigurðsson gegn utanríkisráðherra og fjármálaráðherra f.h. rikissjóðs. Kaupgjaldsmál. Aðfinnslur ..	20/5	822
116. Magnea Guðlaugsdóttir, dánarbú Halldórs Guðlaugssonar, Lilja Þorbjarnardóttir, Ísak Þorbjarnarson, Helgi Vilhjálmsson, Smári Vilhjálmsson, Stefán Vilhjálmsson, Ásta Vilhjálmisdóttir, Sævar Björnsson, Eggert P. Björnsson, Skúli Magnússon, Guðlaugur Nielsen, Jón Snæbjörnsson, dánarbú Magnúsar Snæbjörnssonar, dánarbú Bergþóru Magnúsdóttur gegn Báru Kristínu Guðmundsdóttur og skiptaráðandanum í Rangárvallasýslu f.h. dánarbúa Kristjáns Magnússonar og Þorkels Óskars Magnússonar. Skiptamál. Ómerking. Heimvísun. Sératkvæði	20/5	835
117. Almennar Tryggingar h/f gegn Frímanni Sigurðssyni. Bifreiðar, Vátryggingar	21/5	840
118. Ákærvaldið gegn Viðari Björnssyni og Sólrúnu Elís-dóttur. Líkamsárás. Brot gegn 221. gr. alm. hegningarlaga. Sýknað af ákæru fyrir brot gegn 220. gr. alm. hegningarlaga. Þjófnaður	22/5	847
119. Oliuverslun Íslands h/f gegn Hilmar S.R. Karlssyni. Kærumál. Þinglýsing	23/5	877
120. Nylon Hoisery Company Ltd. gegn G. Bergmann hf. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur	23/5	880
121. Ákærvaldið gegn Friðbert Páli Njálssyni. Líkamsárás. Skaðabætur	27/5	884
122. Pétur Jónsson og Baldur Jónsson gegn Straumi h/f. Verksamningur. Synjað um frest í héraði	28/5	896
123. Ákærvaldið gegn Jóni Hauki Ólafssyni. Ávana- og fikniefni	29/5	900

	Dómur	Bls.
124. Ákærvaldið gegn Björgólfi Guðmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	29/5	905
125. Ákærvaldið gegn Helga Magnússyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	29/5	907
126. Ákærvaldið gegn Páli Braga Kristjónssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	29/5	910
127. Ákærvaldið gegn Ragnari Kjartanssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	29/5	914
128. Hapag Lloyd A/G gegn Yasuda Fire and Marine Insurance Company Ltd. og Yasuda Fire and Marine Insurance Company Ltd. gegn Hapag Lloyd A/G og H/f Eimskipafélagi Íslands. Farmflutningur. Farmskírteini. Lögsaga. Skaðabætur. Aðild	29/5	916
129. Arkitektafélag Íslands gegn Hjalta Geir Kristjánssyni. Viðurkenningardómur. Lögverndun starfsheitis. Héraðsdómur að hluta ómerktur og vísað frá héraðsdómi. Sératkvæði	29/5	927
130. Ákærvaldið gegn Helga Magnússyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Heimild til að neyta kosningaréttar. Sératkvæði	30/5	935
131. Hreiðar Svavarsson gegn Davíð Sigurðssyni h/f. Útivistardómur	2/6	938
132. Hilmar S. R. Karlsson gegn Iðnaðarbanka Íslands h/f, Jóhanni H. Níelssyni, Sveini H. Valdimarssyni, Gesti Jónssyni, Ólafi Gústafssyni, Útvegsbanka Íslands, Valgarði Sigurðssyni, Landsbanka Íslands, Steingrími Þormóðssyni, Þorsteini Eggertssyni, Gjaldheimtu Bessastaðahrepps, H/f Eimskipafélagi Íslands h/f og gagnsök. Útivistardómur	2/6	939
133. Hilmar S.R. Karlsson gegn Olíuverslun Íslands h/f og gagnsök. Útivistardómur	2/6	940
134. Bæjarútgerð Hafnarfjarðar gegn Svavari Benediktssyni og skipverjum á b/v Apríl HF 347, og Svavar Benediktsson og skipverjar á b/v Apríl HF 347 gegn Bæjarútgerð Hafnarfjarðar og Portlandi hf. Björgun. Björgunarsamningur	2/6	941
135. Ákærvaldið gegn Magnúsi Friðrik Óskarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Geðheilbrigðisrannsókn	2/6	956
136. Þuríður Sævarsdóttir gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Skattar. Lögtak. Kvaðaarfur. Sératkvæði	3/6	958
137. Þuríður Sævarsdóttir gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Skattar. Lögtak. Kvaðaarfur. Sératkvæði	3/6	962
138. Ákærvaldið gegn Ingólfi Skúlasynti. Brot gegn áfengislögum	3/6	966
139. Ákærvaldið gegn Eðvarð Inga Hreiðarssyni. Bifreiðar. Umferðarlagabrot	3/6	971

	Dómur	Bls.
140. Ákærvaldið gegn Jóhanni Sævari Jónssyni. Þjófnaður. Svik	4/6	974
141. Ákærvaldið gegn Lúðvíg Fjölni Lúðvígssyni, Frank Snæ Lúðvígssyni og Hafþóri Sævarssyni. Ákæra. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi. Sératkvæði ..	4/6	980
142. Ákærvaldið gegn Hjálmari Baldurssyni. Líkamsárás. Sératkvæði	5/6	983
143. Elínborg Kjartansdóttir vegna einkafirma síns Videoheimsins gegn Laugarásbíói og Háskólabíói. Lögbann. Höfundaréttur. Myndbandssnelda. Eignarupptaka ..	6/6	993
144. Samvinnutryggingar g/t gegn Húsfélaginu Skarðsbraut 7,9 og 11, Akranesi. Vátryggingarsamningur. Sératkvæði	6/6	1004
145. C.C. Jensen A/S gegn Bátanausti hf. Lausafjárkaup. Viðtökudráttur	10/6	1011
146. Charlotta Steinþórsdóttir gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík og gagnsök. Skattur. Söluhagnaður. Sératkvæði ..	10/6	1022
147. Ákærvaldið gegn Jóhanni Þórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	13/6	1030
148. Bílaleigan hf. gegn Toyotaumboðinu hf. Útivist áfrýjanda. Mál fellt niður. Málskostnaður	16/6	1033
149. Ákærvaldið gegn Jóhanni Þorgeirssyni og Kaupstofunni. Kærumál. Hald á skjölum. Sératkvæði	16/6	1034
150. Bára Kolbrún Pétursdóttir, Alda Guðbjörg Pétursdóttir og Viðir Már Pétursson f.h. dánarbús Péturs Jónassonar gegn Grétari Heimi Helgasyni. Lífsgjöf. Sératkvæði ..	18/6	1043
151. Ákærvaldið gegn Björgólfi Guðmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhaldsúrskurður felldur úr gildi	18/6	1051
152. Ákærvaldið gegn Ragnari Kjartanssyni. Kærumál. Gæsluvarðhaldsúrskurður felldur úr gildi	18/6	1053
153. Sveinn Skúlason gegn Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins. Lífeyrissjóðir. Sératkvæði	19/6	1055
154. Ákærvaldið gegn Sigurði Stefáni Almarssyni. Fjársvik. Tékkar	19/6	1064
155. Þorgrímur Jónsson gegn Björgun hf. Fjárnámssgerð felld úr gildi	19/6	1068
156. Ákærvaldið gegn Sigurði Adolf Frederiksen. Manndráp. Brenna. Þjófnaður	19/6	1071
157. Hrönn hf. gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Skattar. Félög. Verðbreytingarfærsla. Sératkvæði	20/6	1095
158. Logi Pétursson gegn Iðnaðarbanka Íslands hf. Sjálfskuldarábyrgð. Kröfufýsing	20/6	1105
159. Karnabær h/f gegn Herbert Ólasyni. Fasteignakaup. Riftun. Skuldajöfnuður	23/6	1109
160. Helgi Reynir Björgvinsson og Hanna Nielsdóttir gegn Gylfa Sigurgeirssyni. Frestur. Máli vísað frá Hæstarétti ..	24/6	1118

	Dómur	Bls.
161. Ákærvaldið gegn Dagmar Kristjánsdóttur. Kærumál. Húsleit. Réttarfarsvitur	25/6	1119
162. Marinó Jónsson gegn Samvinnutryggingum g.t. Vátrygging. Greiðsla iðgjalds. Ábyrgð vátryggjenda. Sératkvæði	2/7	1121
163. B.M. Vallá h.f. gegn Karli Ottó Karlssyni og gagnsök. Bifreiðar. Skaðabótamál. Líkamstjón. Kvittun fyrir bótum. Sératkvæði	3/7	1128
164. Almennar Tryggingar h/f gegn H/f Eimskipafélagi Íslands og Schulauer Schiffahrtsgesellschaft mbH & Co. — Erste Beteiligungs KG. Kærumál. Ómerking. Heimvísun. Sératkvæði	4/7	1141
165. Ákærvaldið gegn Sverri Þór Einarssyni. Kærumál. Hald á verðmætum. Sératkvæði	25/7	1149
166. Ákærvaldið gegn Birnu Björnsdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhaldsúrskurður felldur úr gildi	28/8	1151
167. Interpool Ltd. gegn Þrotabúi Hafskips h/f. Kærumál. Gjaldþrotalög. Kröfulýsingarfrestur. Sératkvæði	12/9	1154
168. Trans Container Leasing (U.K.) Ltd. vegna Trans Container Technical AG gegn Þrotabúi Hafskips h/f. Kærumál. Gjaldþrotalög. Kröfulýsingarfrestur. Sératkvæði	12/9	1161
169. Trans Container Leasing (U.K.) Ltd. vegna Trans Container Leasing AG gegn Þrotabúi Hafskips h/f. Kærumál. Gjaldþrotalög. Kröfulýsingarfrestur. Sératkvæði	12/9	1168
170. Blaða- og fréttabjónustan sf gegn Lýsi hf. Samningar. Sönnun	22/9	1176
171. Ákærvaldið gegn Sveinbirni Sverrissyni. Þjófnaður. Nytjastuldur	25/9	1184
172. Háskóli Íslands gegn Bandalagi starfsmanna ríkis og bæja. Verkfall. Skaðabætur. Sératkvæði	25/9	1206
173. Ákærvaldið gegn Sparisjóði Kópavogs og Skiptaráðandanum í Reykjavík f.h. Þrotabús Árna Björgvinssonar. Kærumál. Hald á skjölum. Sératkvæði	26/9	1214
174. Bæjarsjóður Akureyrar vegna Hitaveitu Akureyrar gegn Þrotabúi Sindrafells h/f. Endurgreiðsla. Fyrirvari ...	26/9	1219
175. Theodór Nóason gegn Sigurði Georgssyni. Útivistardómur	1/10	1224
176. Súsanna Regína Gunnarsdóttir gegn Einari Herbertssyni og Jóhannesi Gunnarssyni. Útivistardómur	1/10	1224
177. Súsanna Regína Gunnarsdóttir gegn Einari Herbertssyni og Axis, Húsgagnaverslun Axels Eyjólfssonar hf. Útivistardómur	1/10	1225
178. Erna Sigurjónsdóttir gegn Guðrúnu Guðmundsdóttur. Útivistardómur	1/10	1225
179. Hermann Björgvinsson gegn Hinrik Lárussyni. Útivistardómur	1/10	1226

Málaskrá		XV	
	Dómur	Bls.	
180. Hermann Björgvinsson gegn Ágúst Kristmanns. Útivistardómur	1/10	1226	
181. Hermann Björgvinsson gegn Jónasi Jóhannessyni. Útivistardómur	1/10	1227	
182. Valdimar Erlingsson gegn Millner. Útivistardómur ..	1/10	1227	
183. Hermann Björgvinsson gegn Magnúsi Jónssyni. Útivistardómur	1/10	1228	
184. Guðni Ingvarsson gegn Staðalhúsum sf. og Sigurði Kristjánssyni. Útivistardómur	1/10	1228	
185. Guðni Ingvarsson gegn Hjólbarðasólun Hafnarfjarðar hf. Útivistardómur	1/10	1229	
186. Guðmundur Halldórsson gegn Dánarbúi Thor R. Thors, Richard Thors, Þórði Thors, Unni Thors Briem og Jónu Íris Thors. Útivistardómur	1/10	1229	
187. Sigurður Helgason gegn dánarbúi Thor R. Thors, Richard Thors, Þórði Thors, Unni Thors Briem og Jónu Íris Thors. Útivistardómur	1/10	1230	
188. Olíuverslun Íslands hf. gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Hafning máls. Málskostnaður	2/10	1230	
189. Níels Árnason, Kristinn H. Árnason gegn Bæjarstjóranum í Hafnarfirði f.h. bæjarsjóðs Hafnarfjarðar. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi	2/10	1231	
190. Nýbarði sf. gegn Samvinnutryggingum g.t. Vátrygging. Sönnun	2/10	1236	
191. Sigurður V. Hallsson gegn Gjaldheimtunni á Seltjarnarnesi og Sjóefnavinnslunni h/f og Gjaldheimtan á Seltjarnarnesi gegn Sigurði V. Hallssyni og Sjóefnavinnslunni h/f og Sjóefnavinnslan h/f gegn Gjaldheimtunni á Seltjarnarnesi. Frávísun frá Hæstarétti. Úrskurður um lögtak felldur úr gildi. Skylda atvinnurekanda til að gera skil á opinberum gjöldum	3/10	1241	
192. Skipaklettur hf. gegn Jóni M. Guðmundssyni. Kaupgjaldsmál. Sjómannalög. Laun í veikindaforföllum	3/10	1248	
193. Gunnar Guðjónsson sf., Magnús Ármann og Magnús Gunnarsson gegn Einari Hjaltasyni. Vinnusamningur. Sjómannalög	7/10	1252	
194. Ákærvaldið gegn Lúðvík Jónassyni og Magnúsi Þorsteini Karlssyni. Brot í opinberu starfi. Tollög. Áfengis- lög. Bifreiðar. Umferðarlög. Eignarupptaka. Ákæra. Sakarkostnaður	8/10	1258	
195. Bjarnheiður Ragnarsdóttir gegn Bjarna Ólafssyni og Sigríði Valdísi Elíasdóttur. Kærumál. Þinglýsing	8/10	1275	
196. Ákærvaldið gegn Unnsteini Óskari Guðmundssyni. Þjófnaður. Skilorð	10/10	1280	
197. Ingvar Gýgjar Jónsson, Olga Sigurbjörg Jónsdóttir og			

	Dómur	Bls.
Skapti Steinbjörnsson gegn Friðrik Stefánssyni og gagn-sök. Áfrýjun. Sératkvæði	10/10	1284
198. Ákærvaldið gegn Bent Níels Jónssyni og Sveini Ragnari Jónssyni. Líkamsárás leiðir til dauða. Sýknað af ákæru fyrir brot gegn 194. gr. og 220. gr. alm. hegningarlaga. Neyðarvörn. Sératkvæði	15/10	1287
199. Ákærvaldið gegn Sveinbirni Jónssyni. Misneyting. Tékkalagabrot. Skaðabætur	16/10	1318
200. Halldór Dagsson gegn Steingrími Þormóðssyni. Veðskuldabréf. Uppboð	17/10	1349
201. Framleiðsluráð landbúnaðarins gegn Aðalsteini Arnasyni. Skattar. Lögtak. Sératkvæði	21/10	1361
202. Hulda G. Sigurðardóttir gegn Elísabetu Guðmundsdóttur, Hennýju Hermannsdóttur og Hermann Ragnari Stefánssyni. Skaðabætur. Hlutafélag. Ábyrgð stjórnarmanna. Sératkvæði	22/10	1371
203. Ákærvaldið gegn Jóhanni Kristni Þór Jónssyni. Kærumál. Kærufrestur. Gæsluvarðhald	29/10	1385
204. Ingimar Haukur Ingimarsson gegn G. Snorra Ingimarsyni. Sameign. Húsaleiga. Framleiguréttur	29/10	1386
205. Hraðfrystihúsið Norðurtangi h/f gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Skattar. Verðbreytingarfærsla	30/10	1396
206. Hálfván Ingi Jensen gegn Hjördísi Þórarinsdóttur. Útivistardómur. Ómaksbætur	3/11	1406
207. Anna Lára Ármannsdóttir gegn Hjördísi Þórarinsdóttur. Útivistardómur. Ómaksbætur	3/11	1407
208. Arnarflug hf. gegn Parc Limited. Útivistardómur	3/11	1407
209. Hermann Björgvinsson gegn Ásgeiri Þór Ásgeirssyni. Útivistardómur	3/11	1408
210. Hermann Björgvinsson gegn Gísla Baldri Jónssyni. Útivistardómur	3/11	1408
211. Arnar Sigurðsson gegn Birni Sigurðssyni. Útivistardómur. Ómaksbætur	3/11	1408
212. Haraldur Jóhannsson gegn Samvinnuferðum-Landsýn hf. Útivistardómur	3/11	1409
213. Gísli S. Guðjónsson gegn Garðari Jökulssyni. Víxill. Tryggingarbréf. Kröfugerð. Málskostnaður	4/11	1410
214. Þórólfur Danielsson gegn Garðari Jökulssyni. Víxill. Tryggingarbréf. Kröfugerð. Málskostnaður	4/11	1414
215. Kári B. Jónsson gegn Garðari Jökulssyni. Víxill. Tryggingarbréf. Kröfugerð Málskostnaður	4/11	1418
216. Dagbjartur Hannesson gegn Þórði S. Þórðarsyni og gagn-sök. Bifreiðar. Skaðabætur. Sératkvæði	4/11	1422
217. Ákærvaldið gegn Guðna Elíassyni. Nauðgun. Brot gegn 200. gr. alm. hegningarlaga. Skaðabætur	4/11	1427
218. Barði Már Barðason gegn Jónatan Tryggvasyni.		

	Dómur	Bls.
Innsetningargerð. Valdsvið fógetaréttar. Réttarfar	6/11	1434
219. Stálvinnslan h/f gegn Ragnari M. Magnússyni og Style hf. Lausafjárkaup. Skuldajöfnuður	10/11	1436
220. Ákærvaldið gegn Magnúsi Friðrik Óskarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	10/11	1453
221. Haukur Hjaltason gegn Þrotabúi Hafskips h/f. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Kröfúlýsingarfrestur	10/11	1455
222. Guðjón Andrússon gegn Þrotabúi Hafskips h/f. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Kröfúlýsingarfrestur	10/11	1464
223. Ingvar Gýgjar Jónsson, Olga Sigurbjörg Jónsdóttir og Skapti Steinbjörnsson gegn Friðrik Stefánssyni og gagnsök. Veidiréttur. Samningar. Sératkvæði	11/11	1473
224. Ákærvaldið gegn Ragnari Ólafssyni. Rán	12/11	1482
225. Ólafur Gíslason & Co. h/f gegn Þrotabúi Vörðufells h/f. Gjaldþrotaskipti. Riftun	13/11	1492
226. Ketill Hlíðdal Jónasson gegn Birni Ómari Jónssyni og Sigríði Benný Björnsdóttur. Samningar. Sameignarfélag. Riftun	13/11	1498
227. Ákærvaldið gegn Birgi Andrússyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum. Ítrekun. Skilorð	14/11	1507
228. Jón Ólafsson gegn Jóhanni Gunnari Ásgeirssyni. Kærumál. Greiðslustöðvun	14/11	1511
229. Starfsmannafélag Siglufjarðar gegn Bæjarstjórn Siglufjarðar. Ómerking. Heimvísun. Meðdómendur	14/11	1513
230. Ákærvaldið gegn Sigvalda Jónssyni. Þjófnaður. Skjalafals	14/11	1515
231. Ákærvaldið gegn Sigurði Árna Jónssyni. Bifreiðar. Brot gegn umferðarlögum	14/11	1518
232. Gunnar Atlason gegn Veitingahúsinu Álfabakka 8 h/f. Vinnusamningar	17/11	1520
233. Ákærvaldið gegn Jóhanni Kristni Þór Jónssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald	19/11	1532
234. Sigurður Ingi Svavarsson gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Opinberir starfsmenn. Frávikning úr starfi. Skaðabætur	20/11	1534
235. Borgarverk h/f gegn skiptaráðandanum í Kópavogskaupstað f.h. Þrotabúsins Mekors h/f. Verksamningar	21/11	1541
236. Jón Sigurðsson gegn Magnúsi Magnússyni og Eyrarbakkahreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1551
237. Jón Sigurðsson gegn Vilhjálmi Einarssyni og Eyrarbakkahreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1564
238. Jón Sigurðsson gegn Eiríki Guðmundssyni og Eyrarbakkahreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur		

	Dómur	Bls.
ingur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1571
239. Jón Sigurðsson gegn Óskari Magnússyni og Eyrarbakka- hreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1576
240. Jón Sigurðsson gegn Herði Stefánssyni og Eyrarbakka- hreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1580
241. Jón Sigurðsson gegn Halldóri Guðmundssyni og Eyrar- bakkahreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagern- ingur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1585
242. Jón Sigurðsson gegn Þór Hagalín og Eyrarbakkahreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur. Þinglýs- ing. Réttarfarsvitur	24/11	1589
243. Jón Sigurðsson gegn Níls Ólafssyni og Eyrarbakka- hreppi. Óskipt sameign. Leiga. Málamyndagerningur. Þinglýsing. Réttarfarsvitur	24/11	1594
244. Friðrik G. Friðriksson gegn Geir Viðari Vilhjálmssyni. Kærumál. Uppboð. Frestur	27/11	1598
245. Eybjörg Einarsdóttir gegn menntamálaráðherra og fjár- málaráðherra f.h. ríkissjóðs. Skaðabætur utan samn- inga. Líkamstjón. Sýkna. Sératkvæði	27/11	1601
246. Ákærvaldið gegn Agli Aðalgeir Þorlákssyni. Kærumál. Dómsátt úr gildi felld	28/11	1608
247. Hólmadrangur hf. gegn Sævari Rafni Jónassyni. Úti- vistardómur	1/12	1609
248. Axel Ström Óskarsson gegn Erni Höskuldssyni. Frestur	4/12	1610
249. Axel Ström Óskarsson gegn Ævari Einarssyni. Frestur	4/12	1611
250. Ákærvaldið gegn Steingrími Njálssyni. Brot gegn 209. gr. alm. hegningarlaga. Fjársvik. Brot gegn lögum um vernd barna og ungmenna. Brot gegn áfengislögum .	5/12	1613
251. Ákærvaldið gegn Halldóri Halldórssyni. Ómerking Heimvísun	8/12	1621
252. Ákærvaldið gegn Jóhanni Kristni Þór Jónssyni. Kæru- mál. Gæsluvarðhald	8/12	1623
253. Arnar H. Gestsson gegn Á. Einarsson & Funk hf. Frest- ur	9/12	1625
254. Hjartavernd og Skógrækt ríkisins gegn Haraldi Kr. Jóhannssyni, Birgi Jóhanni Jóhannssyni, Guðmundi Kr. Jóhannssyni, Heimi Br. Jóhannssyni, Hannesi Jóhanns- syni, Sigríði H. Jóhannsdóttur, Sigríði B. Guðmunds- dóttur og Sigurði Guðmundssyni og Þórunni Jóns- dóttur, Helgu Aaberg og Ellen Snorrason. Skýring erfðaskrár	9/12	1626
255. Hagtala h/f gegn innheimtumanni ríkissjóðs í Rangár- vallasýslu. Söluskattur. Synjað um lögtak	9/12	1653
256. Ormarr Snæbjörnsson gegn menntamálaráðherra og		

	Dómur	Bls.
fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Stjórnsýslu. Opinberir starfsmenn. Gjafsókn. Sératkvæði	10/12	1657
257. Ákærvaldið gegn Jóni Helga Bjarnasyni. Fjársvik. Sératkvæði	10/12	1666
258. Ákærvaldið gegn Arnari Önfjörð Björgvinssyni. Kærumál Gæsluvarðhald	11/12	1668
259. Alexander Sigurðsson gegn Freyju Jónsdóttur og gagnsök. Lausafjárkaup. Umboð	12/12	1671
260. Ákærvaldið gegn Hilmarí Gísla Gunnarssyni, Sæbirni Sigurðssyni og Valentínusi Guðmundi Baldvinssyni. Þjófnaður	12/12	1677
261. Axel Ström Óskarsson gegn Erni Höskuldssyni. Fjárnámssgerð staðfest	15/12	1681
262. Axel Ström Óskarsson gegn Ævari Einarssyni. Fjárnámssgerð staðfest	15/12	1683
263. Ævar Einarsson gegn Axel Ström Óskarssyni. Kærumál. Úrskurður um vitnaskyldu úr gildi felldur. Vitnamáli vísað frá héraðsdómi	17/12	1686
264. Örn Höskuldsson gegn Axel Ström Óskarssyni. Kærumál. Úrskurður um vitnaskyldu úr gildi felldur. Vitnamáli vísað frá héraðsdómi	17/12	1688
265. Ola Flage gegn Ferðaskrifstofunni Úrval h/f, Ferðaskrifstofunni Útsýn, Samvinnuferðum-Landsýn og Flugleiðum h/f öllum sem eigendum óskráðs félags, Kanaríklúbbsins. Vinnusamningur. Uppsögn	17/12	1690
266. Hafliði Sigurður Björnsson gegn Sjóleiðum hf. Sjómenn. Vinnusamningur. Brottvikning úr starfi. Sjóveðréttur	17/12	1695
267. Auðbjörg Ingimarsdóttir, Erla Ingimarsdóttir, Garðar Ingimarsson, Guðfinna Ingimarsdóttir, Kjartan Ingimarsson, Kristín Tynar, Páll Ingimarsson og Þórunn Ingimarsdóttir gegn Marteini Gunnarssyni og Ingunni Steinþórsdóttur og gagnsök. Fasteignakaup. Gallar. Skaðabætur. Riftun. Sératkvæði	18/12	1702
268. Ákærvaldið gegn Birni Pálssyni. Okur. Sératkvæði	19/12	1723
269. Hafnarbíó hf. gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík og gagnsök. Uppboð. Ómerking. Heimvísun	22/12	1738
270. Íbúðaval h/f gegn Þorgils Axelssyni og gagnsök. Kaup á húsi í smíðum. Verðtrygging. Sératkvæði	23/12	1742
271. Gunnar Trausti Guðbjörnsson gegn Íbúðavali h/f. Kaup á húsi í smíðum. Verðtrygging. Sératkvæði	23/12	1759
272. Hólmar Tryggvason gegn Guðmundi Bjarna Daníelssyni og gagnsök. Fasteignakaup. Gallar. Vextir. Sératkvæði	23/12	1770

II. NAFNASKRÁ

A. Einkamál

	Bls.
A/L Fiskernes Redskapsfabrikk	799
Åberg, Helga	1626
Aðalgeir Sigurgeirsson	462
Aðalsteinn Árnason	1361
Alda Guðbjörg Pétursdóttir	1043
Alexander Sigurðsson	1671
Almennar Tryggingar hf. 840,	1141
Alþýðubankinn hf. 793,	803
Alþýðusamband Íslands	55
Anna Lára Ármannsdóttir	1407
Anna Heiðdal	360
Arnar H. Gestsson	1625
Arnar Sigurðsson	1409
Arnarflug hf. 1407	
Arkitektafélag Íslands	927
Auðbjörg Ingimarsdóttir	1702
Axel Ström Óskarsson 1610, 1611, 1681, 1683, 1686,	1688
Axel Thorarensen	821
Axis, Húsgagnaverslun Axels Eyjólfssonar hf. 1225	
Á. Einarsson & Funk hf. 1625	
Ábúendur og eigendur Hólsjarða	52
Ágúst Kristmanns	1226
Árni B. Guðjónsson	699
Árni Pálsson	605
Ásgeir Þór Ásgeirsson	1408
Ásta Vilhjálmsdóttir	835
B.M. Vallá hf. 1128	
B/v Apríl HF 347, skipverjar	941
Baldur h/f	575
Baldur Jónsson	896
Bandalag starfsmanna ríkis og bæja	1206
Barði Már Barðason	1434
Bára Kristín Guðmundsdóttir	835
Bára Kolbrún Pétursdóttir	1043
Bátanaust hf. 1011	
Bergþóra Magnúsdóttir, dánarbú	835
Birgir Hannesson	386
Birgir Jóhann Jóhannsson	1626
Bílaleigan hf. 1033	

Bjarnar Kristjánsson	803
Bjarnheiður Ragnarsdóttir	1275
Bjarni Ólafsson	1275
Björgun hf.	1068
Björgúlfur Pétursson	779
Björn Ómar Jónsson	1498
Björn Sigurðsson	129
Björn Sigurðsson	1409
Blaða- og fréttabjónustan sf.	1176
Blóm og Ávextir hf.	497, 498
Blómaval sf.	497, 498
Borgarverk h/f	1541
Brynjólfur Sveinsson	376
Búi Grétar Vífilsson	25
Búnaðarbanki Íslands	699, 793
Bústoð hf.	492
Byggingarfélagið Ós hf.	528
Byggingarsjóður ríkisins	619
Bæjarsjóður Akureyrar	1219
Bæjarsjóður Hafnarfjarðar	392, 1231
Bæjarsjóður Keflavíkur	120
Bæjarstjórinn í Hafnarfirði f.h. bæjarsjóðs Hafnarfjarðar ..	392, 1231
Bæjarstjórn Keflavíkur vegna bæjarsjóðs Keflavíkur	120
Bæjarstjórn Siglufjarðar	1513
Bæjarútgerð Hafnarfjarðar	941
C.C. Jensen A/S	1011
Charlotta Steinþórsdóttir	1022
Cosmos á Íslandi hf., þrotabú	512
Cosmos hf.	512
Dagbjartur Hannesson	1422
Dagbjartur Jónsson	543
Davíð Sigurðsson h/f	938
Dánarbrú Bergþóru Magnúsdóttur	835
Dánarbrú Halldórs Guðlaugssonar	835
Dánarbrú Kristjáns Magnússonar	835
Dánarbrú Kristjáns Helga Sveinssonar	558
Dánarbrú Magnúsar Snæbjörnssonar	835
Dánarbrú Péturs Jónassonar	1043
Dánarbrú Thor R. Thors	1229, 1230
Dánarbrú Þorkels Magnússonar	835
Dánarbrú Þórunnar S. Þorsteinsdóttur	821
Eggert P. Björnsson	835
Eigendur Sigurjónsson & Thor s/f	770
Eimskipafélag Íslands H/f	55, 916, 939, 1141
Einar Guðjón Ólafsson	808
Einar Herbertsson	1224, 1225

	Bls.
Einar Hjaltason	1252
Einar Ingimundarson	939
Einar Sigurðsson	557
Eiríkur Guðmundsson	126, 1571
Elínborg Kjartansdóttir	993
Elísabet Guðmundsdóttir	1371
Ellen Snorrason	1626
Ellíði N. Guðjónsson	374
Erla Ingimarsdóttir	1702
Erla Þorsteinsdóttir	374
Erlendur Erlendsson	392
Erlingur Örn Pétursson	780
Erna Sigurjónsdóttir	1225
Eybjörg Einarsdóttir	1601
Eyjarhreppur	706
Eyrbakkahreppur ...	1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594
Eyrbakkahreppur, hreppsnefnd	125, 126, 127, 128, 129
Ferðaskrifstofan Úrval h/f	1690
Ferðaskrifstofan Útsýn	1690
Félag landeigenda Ytri Njarðvíkurhverfis með Vatnsnesi	120
Fiskernes Redskapsfabrikk A/L	799
Fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs	462, 605, 822, 1095, 1396, 1534, 1601, 1657
Flage, Ola	1690
Flugleiðir h/f	1690
Framleiðsluráð landbúnaðarins	1361
Freyja Jónsdóttir	1671
Friðrik Friðriksson	168
Friðrik G. Friðriksson	672, 1598
Friðrik Jörgensen	821
Friðrik Stefánsson	1284, 1473
Frimann Sigurðsson	840
G. Bergmann hf.	880
G. Snorri Ingimarsson	1386
Garðar Ingimarsson	1702
Garðar Jökulsson	1410, 1414, 1418
Geir Viðar Vilhjálmsson	168, 672, 1598
Gestur Jónsson	939
Gísli Árnason	793
Gísli S. Guðjónsson	1410
Gísli Baldur Jónsson	1408
Gjaldheimta Bessastaðahrepps	939
Gjaldheimtan á Seltjarnarnesi	1241
Gjaldheimtan í Reykjavík	958, 962, 1022, 1230, 1738
Grétar Bernóðusson	367
Grétar Heimir Helgason	1043
Guðfinna Ingimarsdóttir	1702

	Bls.
Guðjón Andræsson	1464
Guðjón Styrkársson	779
Guðlaugur Nielsen	835
Guðmundur Bjarni Danielsson	1770
Guðmundur Halldórsson	1229
Guðmundur G. Halldórsson	568
Guðmundur Kr. Jóhannsson	1626
Guðmundur Jónasson	79
Guðmundur Jónsson héraðsdómslögmaður	799
Guðni Ingvarsson	1228, 1229
Guðný Jóhannsdóttir	671
Guðríður Gyða Halldórsdóttir	605
Guðrún Álfgeirsdóttir	671
Guðrún Guðmundsdóttir	1225
Gunnar Atlason	1520
Gunnar H. Baldursson	619
Gunnar Trausti Guðbjörnsson	1759
Gunnar Guðjónsson sf.	1252
Gunnar M. Guðmundsson hæstaréttarlögmaður	605
Gunnar Ingi Gunnarsson	780
Gunnar Emil Pálsson	762
Gunnar Pétursson	780
Gylfi Sigurgeirsson	1118
H/f Eimskipafélag Íslands	55, 916, 939, 1141
Hafliði Sigurður Björnsson	1695
Hafnarbíó hf.	1738
Hafskip h/f, þrotabú	1154, 1161, 1168, 1455, 1464
Hagalín, Þór	1589
Hagsmunafélag lóðareigenda á byggingarreit I við Nesbala	528
Hagtala h/f	1653
Hagtrygging hf.	558
Hall, Ragnar Halldór	512
Halldór Dagsson	1349
Halldór Guðlaugsson, dánarbú	835
Halldór Guðmundsson	128, 1585
Halldór Jónsson — Vogafell hf.	699
Hanna Nielsdóttir	1118
Hannes Jóhannsson	1626
Hansen, Skúli	518
Hapag Lloyd A/G	916
Haraldur Jóhannsson	1409
Haraldur Kr. Jóhannsson	1626
Haukur Hjaltason	1455
Hálf dán Ingi Jensen	1406
Háskólabíó	993
Háskóli Íslands	1206

	Bls.
Heiðdal, Anna	360
Heiðdal, Jóhanna	360
Heimir Br. Jóhannsson	1626
Helga Áberg	1626
Helgi Reynir Björgvinsson	1118
Helgi Vilhjálmsson	835
Henný Hermannsdóttir	1371
Herbert Ólason	1109
Hermann Björgvinsson	557, 1226, 1227, 1228, 1408
Hermann Ragnar Stefánsson	1371
Hilmar S. R. Karlsson	768, 877, 939, 940
Hinrik Lárusson	1226
Hitaveita Akureyrar	1219
Hjalti Geir Kristjánsson	927
Hjartavernd	1626
Hjálmar Gunnarsson	742
Hjólbarðasólun Hafnarfjarðar hf.	1229
Hjördís Þórarinsdóttir	1406, 1407
Hlíðdal, Ketill Jónasson	1498
Hólmadrangur hf.	1609
Hólmar Tryggvason	1770
Hólsjarðir, ábúendur og eigendur	52
Hraðfrystihús Þórkötlustaða h/f	704
Hraðfrystihúsið Norðurtangi h/f	1396
Hreiðar Svavarsson	938
Hreppsnefnd Eyrarbakkahrepps	125, 126, 127, 128, 129
Hrönn hf.	1095
Hulda G. Sigurðardóttir	1371
Hulda Þorvaldsdóttir	59
Húsfélagið Skarðsbraut 7, 9 og 11, Akranesi	1004
Húsnæðismálastjórn vegna Byggingarsjóðs ríkisins	619
Hörður Stefánsson	127, 1580
Iðnaðarbanki Íslands hf.	793, 939, 1105
Iðnaðarráðherra vegna Rafmagnsveitna ríkisins	605
Ingimar Haukur Ingimarsson	1386
Ingunn Steinþórsdóttir	1702
Ingvar Gýgjar Jónsson	1284, 1473
Ingbór H. Guðnason	808
Innheimtumaður ríkissjóðs í Rangárvallasýslu	1653
Innkaup hf.	821
Interpool Ltd.	1154
Íbúðaval h/f	1742, 1759
Ísak Þorbjarnarson	835
Íslenska Álfélagið h.f.	79, 110
Jenný Ásmundsdóttir	742
Jensen, Haldán Ingi	1406

	Bls.
Jóhann Gunnar Ásgeirsson	1511
Jóhann Þórir Jónsson	360
Jóhann H. Nielsson	939
Jóhanna Heiðdal	360
Jóhannes Gunnarsson	1224
Jóhannes Ragnarsson	757
Jón M. Guðmundsson	1248
Jón Ármann Héðinsson	799
Jón Oddsson	803
Jón Ólafsson	1511
Jón Sigurðsson 125, 126, 127, 128, 129, 1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594	
Jón Snæbjörnsson	835
Jón Vídalín Jónsson	129
Jón Bjarni Þórðarson	367
Jóna Íris Thors	706, 714, 1229, 1230
Jónas Jóhannesson	1227
Jónas Jónsson	427
Jónatan Sveinsson	575
Jónatan Tryggvason	1434
Jónína Jónsdóttir	780
Jørgensen, Friðrik	821
Kanaríklúbburinn	1690
Karl Ottó Karlsson	1128
Karl J. Steingrímsson	668
Karnabær h/f	1109
Kári B. Jónsson	1418
Ketill Hliðdal Jónasson	1498
Kjartan Ingimarsson	1702
Kolbeinsstaðahreppur	714
Kristinn H. Árnason	1231
Kristinn Friðþjófsson	66
Kristinn Sveinsson	110
Kristín Tynar	1702
Kristján Magnússon, dánarbú	835
Kristján Helgi Sveinsson, dánarbú	558
Kristmanns, Ágúst	1226
Landsbanki Íslands	793, 803, 939
Laugarásbíó	993
Lárus Haukur Jónsson	793
Lilja Þorbjarnardóttir	835
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	793, 803, 1055
Logi Pétursson	1105
Lýsi hf.	1176
Magnea Guðlaugsdóttir	835
Magnús Ármann	1252

	Bls.
Magnús Gunnarsson	1252
Magnús Jónsson	1228
Magnús Klemenzson	498
Magnús Magnússon	125, 1551
Magnús Snæbjörnsson, dánarbú	835
Margrét Georgsdóttir	518
Marínó Jónsson	1121
María Waltersdóttir	360
Marteinn Gunnarsson	1702
Menntamálaráðherra	1601, 1657
Mekor h/f, þrotabú	1541
Millner	1227
Molly Jónsson	808
Nielsen, Guðlaugur	835
Nils Ólafsson	129, 1594
Niels Árnason	1231
Njáll Harðarson	376
Norgear A/S	589
Nylon Hoisery Company Ltd.	880
Nýbarði sf.	1236
Olga Flage	1690
Olga Björk Guðmundsdóttir	671
Olga Sigurbjörg Jónsdóttir	1284, 1473
Oliuverslun Íslands hf.	768, 877, 940, 1230
Ormarr Snæbjörnsson	1657
Ólafur Gíslason & Co. h/f	1492
Ólafur Gústafsson	939
Ólafur Óskarsson	25
Óskar Magnússon	127, 1576
P. Samúelsson & Co. h/f	793
Parc Limited	1407
Patrekshreppur	66
Páll Ingimarsson	1702
Pétur Jónasson, dánarbú	1043
Pétur Jónsson	896
Pétur Örn Erlingsson	780
Portland h/f	941
Pólarhús h/f	691
Rafmagnsveitur ríkisins	605
Ragnar Halldór Hall	512
Ragnar Karlsson	558
Ragnar M. Magnússon	1436
Ragnar Tómasson	691
Rangárvallahreppur	498
Raufarhafnarhreppur	52
Reykjavíkurborg	367, 668

	Bls.
Richard Thors	706, 714, 1229, 1230
Ríkissjóður	462, 605, 822, 1095, 1396, 1534, 1601, 1657
Runólfur Sigurðsson	822
Rörsteypa h/f	386
Samvinnubanki Íslands hf.	793
Samvinnuferðir-Landsýn hf.	1409, 1690
Samvinnutryggingar g.t.	1004, 1121, 1236
Schulauer Schiffahrtsgesellschaft mbH & Co-Erste Beteiligungs KG	1141
Siglingamálastofun ríkisins	575
Sigríður Benný Björnsdóttir	1498
Sigríður Valdís Elíasdóttir	1275
Sigríður B. Guðmundsdóttir	1626
Sigríður H. Jóhannsdóttir	1626
Sigríður Margrét Ragnarsdóttir	793
Sigrún Skúladóttir	780
Sigurbjörn Pálsson	780
Sigurður Georgsson	1224
Sigurður Már Grétarsson	605
Sigurður Guðmundsson	1626
Sigurður Gunnarsson	492
Sigurður V. Hallsson	1241
Sigurður Helgason	1230
Sigurður Kristjánsson	1228
Sigurður s.f.	575
Sigurður Ingi Svavarsson	1534
Sigurjón Ragnarsson	110
Sigurjónsson & Thor s/f, eigendur	770
Sigþór Guðmundsson	543
Sindrafell h/f, þrotabú	1219
Sjóefnavinnslan h/f	1241
Sjóleiðir hf.	1695
Skapti Steinbjörnsson	1284, 1473
Skipaklettur hf.	1248
Skiptaráðandi í Reykjavík	512
Skiptaráðandinn í Kópavogskaupstað	1541
Skiptaráðandinn í Rangárvallasýslu ..	835
Skipverjar á b/v Apríl HF 347 ..	941
Skógrækt ríkisins	1626
Skúli Hansen	518
Skúli Magnússon	835
Smári Vilhjálmsen	835
Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis	793, 803
Sparisjóður vélstjóra	803
Staðalhús sf.	1228
Starfsmannafélag Siglufjarðar	1513
Stálfélagið hf.	762

	Bls.
Stáliðjan hf.	818
Stálvinnslan h/f	1436
Stefán Vilhjálmsson	835
Steingrímur Jónsson	808
Steingrímur Þormóðsson	939, 1349
Steypustöðin h.f.	427
Straumur h/f	896
Style hf.	1436
Súsanna Regína Gunnarsdóttir	1224, 1225
Svavar Benediktsson	941
Sveinbjörn Sveinsson	575
Sveinn Guðmundsson	558
Sveinn Skúlason	1055
Sveinn H. Valdimarsson	939
Sævar Björnsson	835
Sævar Rafn Jónasson	1609
Theodór Nóason	1224
Thor R. Thors	706, 714
Thor R. Thors, dánarbú	1229, 1230
Thorarensen, Axel	821
Thors, Jóna Íris	706, 714, 1229, 1230
Thors, Richard	706, 714, 1229, 1230
Thors, Thor R.	706, 714
Thors, Thor R, dánarbú	1229, 1230
Thors, Unnur	706, 714, 1229, 1230
Thors, Þórður	706, 714, 1229, 1230
Toyotaumboðið hf.	1033
Trans Container Leasing (U.K.) Ltd.	1161, 1168
Trans Container Leasing AG	1168
Trans Container Technical AG	1161
Tryggingamiðstöðin hf.	376
Tynar, Kristín	1702
Unnur Thors Briem	706, 714, 1229, 1230
Útanríkisráðherra	822
Útsýn, Ferðaskristofa	1690
Útvegsbanki Íslands	704, 793, 939
Valdimar Erlingsson	1227
Valgarður Sigurðsson	939
Valgerður Kristjánsdóttir	558
Vararkollur hf.	757
Veitingahúsið Álfabakki 8 h/f	1520
Verslunarmannafélag Suðurnesja	492
Verkamannafélagið Dagsbrún	55
Videoheimurinn	993
Vilhjálmur Einarsson	126, 1564
Vinnuveitendasamband Íslands	55

	Bls.
Vidalín, Jón Jónsson	129
Viðir Már Pétursson	1043
Vörðufell h/f, þrotabú	1492
Yasuda Fire and Marine Insurance Company Ltd.	916
Þorbjörn Eiríksson	818
Þorgils Axelsson	1742
Þorgrímur Jónsson	1068
Þorsteinn Eggertsson	939
Þorsteinn Júlíusson	589
Þorsteinn Steingrímsson	691
Þorvaldur Skaftason	568
Þorkell Magnússon, dánarbú	835
Þór Hagalín	128, 1589
Þórður Ragnarsson	59
Þórður S. Þórðarson	1422
Þórður Thors	706, 714, 1229, 1230
Þórólfur Danielsson	1414
Þórunn Ingimarsdóttir	1702
Þórunn Jónsdóttir	1626
Þórunn S. Þorsteinsdóttir, dánarbú	821
Þrotabú Cosmos á Íslandi hf.	512
Þrotabú Hafskips h/f	1154, 1161, 1168, 1455, 1464
Þrotabú Sindrafells h/f	1219
Þrotabú Vörðufells h/f	1492
Þrotabúið Mekor h/f	1541
Þuríður Sævarsdóttir	958, 962
Ævar Einarsson	1611, 1683, 1686
Örn Höskuldsson	1610, 1681, 1688
Örn Þór	770

B. Opinber mál

Arnar Önfjörð Björgvinsson	1668
Arnfjörð, Sævar Hreiðarsson	13
Arnór Vikar Arnórsson	487, 508
Ásbjörn Andrasen	678
Benedikt Jónsson Sverrisson	141
Bent Niels Jónsson	1287
Berg, Rögnvaldur Ómar Gunnarsson	471
Birgir Andrésson	1507
Birna Björnsdóttir	1151
Bjarni Magnús Aðalsteinsson	395
Björgólfur Guðmundsson	905, 1051
Björn Pálsson	1723
Bóas Dagbjartur Bergsteinsson	453
Dagmar Kristjánsdóttir	1119
Dalmann, Svavar Hjaltason	646

	Bls.
Edvard Lövdahl	175
Eðvarð Ingi Hreiðarsson	971
Egill Aðalgeir Þorláksson	1608
Einar Sverrir Einarsson	740
Fjeldsted, Lárus Jakobsson	721
Frank Snær Lúðvígsson	980
Friðbert Páll Njálsson	884
Garðar Hafsteinn Björgvinsson	40
Gísli Guðnason	682
Guðbrandur Magnússon	47
Guðmundur Böðvarsson	750
Guðni Elíasson	1427
Hafþór Sævarsson	980
Hallbjörn Einar Guðjónsson	499
Halldór Halldórsson	1621
Helgi Aðalsteinsson	680
Helgi Magnússon	907, 935
Hilmar Gísli Gunnarsson	1677
Hilmar Þórir Ólafsson	419
Hjálmar Baldursson	983
Hlynur Guðmundsson	538
Hólm, Ólafur Sigurgeir Guðbjartsson	139
Ingi Rafn Bæringsson	689
Ingólfur Skúlason	966
Jóhann Kristinn Þór Jónsson	1385, 1532, 1623
Jóhann Sævar Jónsson	974
Jóhann Þorgeirsson	357, 1034
Jóhann Þórsson	673, 1030
Jón Helgi Bjarnason	1666
Jón Haukur Ólafsson	900
Jósef Sumarliðason	555
Kaupstofan	357, 1034
Kristinn Jónsson	598
Kristín Gísladóttir	448
Kristján Hauksson	510
Lárus Fjeldsted Jakobsson	721
Lúðvíg Fjölur Lúðvígsson	980
Lúðvík Jónasson	1258
Lövdahl, Edvard	175
Magnús Þorsteinn Karlsson	1258
Magnús Friðrik Óskarsson	806, 956, 1453
Magnús Sigurðsson	444
Ólfur Sigurgeir Hólm Guðbjartsson	139
Ólafur Kalmann Hafsteinsson	13
Ólafur Þorkell Þórisson	675
Óli Pétur Lúðvíksson	397

	Bls.
Ólöf Ólafsdóttir	383
Óskar Kjartansson	722
Páll Konráð Konráðsson Þormar	697
Páll Bragi Kristjónsson	910
Pétur Einarsson	657
Pétur Ingólfsson	688, 777
Ragnar Kjartansson	914, 1053
Ragnar Ólafsson	1482
Ragnar Heimir Þórðarson	728
Rögnvaldur Ómar Berg Gunnarsson	471
Sigurður Stefán Almarsson	29, 1064
Sigurður Adolf Frederiksen	1071
Sigurður Örn Ingólfsson	175
Sigurður Árni Jónsson	1518
Sigurður Markús Sigurðsson	149, 165
Sigurður Þórðarson	458
Sigvaldi Jónsson	1515
Skiptaráðandinn í Reykjavík	1214
Sólrún Elísdóttir	1, 13, 847
Sparisjóður Kópavogs	552, 1214
Steingrímur Njálsson	130, 1613
Sumarliði Óskar Arnórsson	490, 506, 566
Svavar Dalmann Hjaltason	646
Sveinbjörn Jónsson	1318
Sveinbjörn Sverrisson	1184
Sveinn Ragnar Jónsson	1287
Sverrir Þór Einarsson	1149
Sæbjörn Sigurðsson	1677
Sævar Arnfjörð Hreiðarsson	13
Trausti Aðalsteinn Kristjánsson	397
Tryggvi Bjarni Kristjánsson	513
Unnsteinn Óskar Guðmundsson	1280
Valentínus Guðmundur Baldvinsson	1677
Viðar Björnsson	847
Vilhjálmur Anton Stefánsson	32
Þormar, Páll Konráð Konráðsson	697
Þórhallur Gunnarsson	169
Þrotabú Árna Björgvinssonar	1214

III. SKRÁ

um lög og reglugerðir, samþykktir o.fl. sem vitnað er til
í LVII bindi hæstaréttardóma

1281, *Jónsbók. Landleigubálkur.*

56. kap. — 1480

1693, 19. desember. *Tilskipun um uppboðsþing í Danmörku og Noregi.*

13. gr. — 794.

1827, 23. nóvember. *Opið bréf um meðöl til að frama innlausn veitingarbréfa frá stjórnarráðunum.*

— 1659

1849, 20. júní. *Tilskipun um veiði á Íslandi.*

— 1478

1. gr. — 1478

4. gr. — 1478

1850, 25. september. *Tilskipun um nokkrar breytingar á erfðalögum á Íslandi.*

— 1648

6. gr. — 1649

7. gr. — 1649

8. gr. — 1649

1859, 27. maí. *Tilskipun um leiguburð af peningum.*

2. gr. — 1777

1878, nr. 3, 12. apríl. *Lög um skipti á dánarbúum og félagsbúum o.fl.*

— 1462, 1471

IV. kafli — 837

10. gr. — 559

51. gr. — 837

75. gr. — 1648

1885, nr. 29, 16. desember. *Lög um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.*

— 960, 964

1. gr. — 1363

4. gr. — 1655

7. gr. — 959, 960, 963

11. gr. — 958, 1654

1887, nr. 18, 4. nóvember. *Lög um veð.*

3. gr. — 1360

1887, nr. 19, 4. nóvember. *Lög um aðför.*

— 961, 964

2. gr. — 1681, 1684

24. gr. — 959, 963

28. gr. — 1682

- 29. gr. — 959, 960, 963, 964
- 33. gr. — 1069
- 34. gr. — 959, 961, 963, 965, 1685
- 41. gr. — 1681
- 42. gr. — 1681, 1684
- 44. gr. — 769
- 45. gr. — 959, 963, 1685
- 46. gr. — 1682

1903, nr. 42, 13. nóvember. *Lög um verslanaskrá firmu og prókuruumboð.*

- 10. gr. — 771, 774, 777
- 12. gr. — 762

1905, nr. 14, 20. október. *Lög um fyrningu skulda og annarra kröfuréttinda.*

- 3. gr. — 124, 465, 1676
- 4. gr. — 743

1922, nr. 39, 19. júní. *Lög um lausafjárkaup.*

- 2. gr. — 1016
- 5. gr. — 1674
- 11. gr. — 441
- 12. gr. — 1016
- 17. gr. — 441
- 21. gr. — 1458, 1467
- 27. gr. — 883
- 28. gr. — 1016, 1021
- 33. gr. — 1013, 1021
- 38. gr. — 428
- 42. gr. — 534, 551, 582
- 43. gr. — 441
- 47. gr. — 587
- 52. gr. — 535, 883
- 53. gr. — 535
- 54. gr. — 535
- 56. gr. — 1021
- 61. gr. — 1155, 1162, 1169, 1459, 1468

1923, nr. 15, 20. júní. *Vatnalög.*

- 1480
- 13. kafli — 1478, 1480
- 15. gr. — 1478
- 121. gr. — 1478, 1480

1929, nr. 25, 14. júní. *Lög um gjaldþrotaskipti.*

- 1. gr. — 1372, 1381, 1384

1930, nr. 28, 19. maí. *Lög um greiðslu verkkaups.*

- 1. gr. — 759

1933, nr. 73, 19. júní. *Lög um bann við okri, dráttarvexti o.fl.*

- 1779
- 5. gr. — 1777

1933, nr. 93, 19. júní. Víxillög.

10. gr. — 1413, 1417, 1421

45. gr. — 1459, 1468

1933, nr. 94, 19. júní. Lög um tékka.

73. gr. — 483, 658, 666, 751, 755, 1321

1936, nr. 7, 1. febrúar. Lög um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga.

30. gr. — 1458, 1467, 1503, 1507

32. gr. — 1478, 1503, 1507

33. gr. — 1108

36. gr. — 1108

39. gr. — 1155, 1162, 1169, 1459, 1468

1936, nr. 85, 23. júní. Lög um meðferð einkamála í héraði.

— 668

IX. kafli — 837

X. kafli — 692

XIV. kafli — 837

XVII. kafli — 361

30. gr. — 1553, 1567, 1574, 1578, 1583, 1587, 1592, 1596

36. gr. — 53, 665

37. gr. — 53

45. gr. — 124, 535

46. gr. — 535

49. gr. — 441

52. gr. — 1056

53. gr. — 512

67. gr. — 58

71. gr. — 1007, 1455, 1464

87. gr. — 53, 54

88. gr. — 468, 928

105. gr. — 470

108. gr. — 111

109. gr. — 837

110. gr. — 464, 469

111. gr. — 837

114. gr. — 53, 837, 884

115. gr. — 837

116. gr. — 881, 884

117. gr. — 705

118. gr. — 802

125. gr. — 1687, 1689

129. gr. — 381

138. gr. — 670

173. gr. — 1029

177. gr. — 759, 1059

178. gr. — 1063

181. gr. — 1473

184. gr. — 1059

190. gr. — 700, 1741

193. gr. — 496, 1552, 1566, 1572, 1577, 1582, 1586, 1590, 1595

208. gr. — 366, 1108, 1412, 1416, 1420

223. gr. — 496, 837

1937, nr. 24. *Lög um rétt mann til að kalla sig verkfræðinga, húsameistara, tæknifræðinga eða byggingafræðinga.*

3. gr. — 927

1938, nr. 80, 11. júní. *Lög um stéttarfélög og vinnudeilur.*

— 1206

18. gr. — 1211

44. gr. — 58

50. gr. — 58

67. gr. — 55

1940, nr. 19, 12. febrúar. *Almenn hegningarlög.*

XXIII. kafli — 808

XXVI. kafli — 679, 689, 1447

2. gr. — 447, 449, 453, 461, 677

12. gr. — 1287

20. gr. — 13, 19, 21, 148, 155, 396, 426, 603, 1186, 1187, 1188

22. gr. — 146, 333

42. gr. — 514, 751, 974, 1067

57. gr. — 170, 399, 599, 655, 683, 723, 1204, 1274, 1281, 1289, 1738

60. gr. — 34, 40, 143, 444, 1067, 1071, 1094, 1510

62. gr. — 47, 52

69. gr. — 130, 138, 1149

70. gr. — 451

71. gr. — 32, 136, 518, 974, 979, 1515

72. gr. — 130, 136, 163, 167, 474, 501, 1067, 1515

74. gr. — 451, 1071, 1095, 1288

75. gr. — 1071, 1095

76. gr. — 399, 419, 447, 453, 648, 876, 1095

77. gr. — 1, 24, 34, 40, 130, 136, 143, 163, 167, 170, 356, 399, 444, 453, 457, 474, 479, 501, 514, 518, 648, 659, 723, 729, 876, 974, 979, 1067, 1071, 1095, 1273, 1427, 1510

78. gr. — 1, 24, 34, 143, 163, 167, 457, 474, 479, 501, 514, 648, 751, 848, 876, 974, 979, 984, 1067, 1427, 1508, 1510, 1620

81. gr. — 398

82. gr. — 398

128. gr. — 1265

138. gr. — 1265

139. gr. — 1266

142. gr. — 46, 723

155. gr. — 7, 10, 11, 14, 21, 37, 38, 146, 147, 148, 156, 157, 159, 160, 161, 180, 333, 473, 483, 484, 486, 503, 1517

157. gr. — 473, 484

- 164. gr. — 1093, 1094
- 194. gr. — 1290, 1316, 1427, 1533
- 195. gr. — 683, 687
- 200. gr. — 647, 1427
- 204. gr. — 683, 687
- 209. gr. — 1613, 1620
- 211. gr. — 396, 426, 957, 1094
- 215. gr. — 171, 539, 540
- 217. gr. — 40, 42, 59, 65, 647, 655, 885, 894, 1032
- 218. gr. — 65, 396, 647, 847, 873, 885, 984, 1288, 1290, 1454
- 220. gr. — 847, 849, 850, 873, 874, 982, 1288, 1290
- 221. gr. — 847, 874
- 226. gr. — 1614, 1620
- 231. gr. — 982
- 232. gr. — 673, 674, 1031, 1032
- 233. gr. — 40, 42, 673, 674, 980, 982, 1032
- 244. gr. — 6, 19, 21, 22, 142, 146, 148, 150, 155, 157, 166, 398, 399, 477, 503, 504, 699, 741, 847, 874, 979, 1094, 1186, 1187, 1188, 1189, 1282, 1517, 1679
- 246. gr. — 14, 473, 484
- 247. gr. — 175, 484, 664, 723, 1217, 1447
- 248. gr. — 9, 13, 14, 20, 21, 34, 38, 39, 155, 166, 177, 179, 477, 483, 512, 603, 658, 664, 750, 755, 979, 1040, 1067, 1319, 1347, 1447, 1458, 1467, 1615, 1667
- 249. gr. — 1217
- 250. gr. — 175, 688
- 252. gr. — 1490
- 253. gr. — 1318, 1347
- 254. gr. — 142
- 255. gr. — 163, 167, 474, 501, 974, 1067, 1515
- 256. gr. — 399
- 257. gr. — 673, 674, 1032
- 259. gr. — 398, 1186, 1187, 1188
- 264. gr. — 562, 1134
- 1943, nr. 64, 16. desember. Lög um birtingu laga og stjórnvaldaerinda.
 - 1. gr. — 619
 - 7. gr. — 619
- 1943, nr. 101, 30. desember. Lög um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.
 - 4. gr. — 1055
 - 16. gr. — 1055
- 1944, nr. 33, 17. júní. Stjórnarskrá lýðveldisins Íslands.
 - 40. gr. — 463, 464, 465, 466, 711, 719
 - 41. gr. — 1366
 - 65. gr. — 385, 512, 681, 690, 699, 741, 936, 1032
 - 67. gr. — 707, 709, 712, 715, 716, 719, 1027, 1364, 1366, 1479
 - 77. gr. — 711, 719

- 1945, nr. 38, 15. febrúar. Lög um stofnun búnaðarmálasjóðs.
— 1362, 1363
- 1946, nr. 27, 23. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 38, 15. febrúar 1945 um stofnun búnaðarmálasjóðs.
— 1362
- 1948, nr. 34, 1. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 38, 15. febrúar 1945 um stofnun búnaðarmálasjóðs.
— 1362, 1363
2. gr. — 1363
- 1948, nr. 40, 5. apríl. Lög um kauprétt á jörðum.
— 1648
2. gr. — 1648
4. gr. — 1648
- 1949, nr. 18, 22. mars. Lög um kyrrsetningu og lögbann.
5. gr. — 53
- 1949, nr. 57, 25. maí. Lög um nauðungaruppböð.
1. gr. — 1360
4. gr. — 794
14. gr. — 1599, 1600
21. gr. — 1360
27. gr. — 1600
28. gr. — 805
34. gr. — 794, 795
35. gr. — 805
- 1951, nr. 110, 19. desember. Lög um lagagildi varnarsamnings milli Íslands og Bandaríkjanna og um réttarstöðu liðs Bandaríkjanna og eignir þess.
1. gr. — 825
6. gr. — 827
- 1952, nr. 23, 1. febrúar. Lög um öryggisráðstafanir á vinnustöðum.
22. gr. — 96
- 1952, nr. 36, 16. febrúar. Lög um opinbera aðstoð við byggingar íbúðarhúsa í kaupstöðum og kaupsýnum.
6. gr. — 124
- 1952, nr. 113, 29. desember. Lög um lausn ítaka af jörðum.
— 1478
- 1954, nr. 20, 8. mars. Lög um váttryggingarsamninga.
13. gr. — 1123
14. gr. — 1122
15. gr. — 1123
22. gr. — 837, 1236
23. gr. — 1240
24. gr. — 846
25. gr. — 926
45. gr. — 844
51. gr. — 837, 844

- 1954, nr. 38, 14. apríl. Lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.
— 1056
7. gr. — 1540
8. gr. — 1540
11. gr. — 1535
14. gr. — 1063
- 1957, nr. 42, 1. júní. Lög um húsnæðismálastofnun, byggingarsjóð ríkisins, sparnað til íbúðabygginga, breyting á I. kafla laga nr. 36/1952 o.fl.
— 620
4. gr. — 620
5. gr. — 634
6. gr. — 620
9. gr. — 634
10. gr. — 620, 634
- 1958, nr. 45, 12. júní. Lög um breyting á lögum nr. 42, 1. júní 1957 um húsnæðismálastofnun o.fl.
— 623
- 1960, nr. 4, 20. febrúar. Lög um efnahagsmál.
31. gr. — 1777
- 1960, nr. 10, 22. mars. Lög um söluskatt.
— 1367
- 1960, nr. 47, 11. júní. Lög um tollvörugeymslur o.fl.
3. gr. — 1013
- 1960, nr. 58, 28. júní. Lög um bann við okri, dráttarvexti o.fl.
— 1779
3. gr. — 1724
5. gr. — 1777, 1778
6. gr. — 1724, 1725, 1727, 1731, 1737
- 1961, nr. 10, 29. mars. Lög um Seðlabanka Íslands.
— 1725
13. gr. — 1725, 1727, 1777, 1778, 1779
- 1961, nr. 63, 29. mars. Lög um lögskráningu sjómanna.
19. gr. — 759
- 1962, nr. 8, 14. mars. Erfðalög.
37. gr. — 1650
38. gr. — 1650
51. gr. — 960, 964
52. gr. — 960, 964
54. gr. — 1050
- 1962, nr. 60, 21. apríl. Lög um verkamannabústaði.
6. gr. — 124
- 1962, nr. 70, 28. apríl. Lög um tekjuskatt og eignarskatt.
— 1024
- 1963, nr. 29, 29. apríl. Lög um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins.
3. gr. — 1057
17. gr. — 1055, 1057, 1059, 1063

- 1963, nr. 66, 31. desember. *Siglingalög*.
199. gr. — 943, 953
202. gr. — 944, 951, 954
203. gr. — 944, 950, 953, 955
216. gr. — 27, 759, 1255, 1701
- 1963, nr. 67, 31. desember. *Sjómannalög*.
11. gr. — 28
13. gr. — 1255, 1257, 1698
18. gr. — 27, 759, 1250, 1251, 1698
19. gr. — 759
33. gr. — 1701
34. gr. — 1698
65. gr. — 1701
- 1963, nr. 245, 31. desember. *Reglugerð um tekjuskatt og eignarskatt*.
15. gr. — 1024, 1026
- 1964, nr. 18, 23. maí. *Lög um breyting á lögum nr. 42/1957 um húsnæðismálastofnun o.fl.*
— 624, 634
- 1964, nr. 19, 21. maí. *Skipulagslög*.
1. gr. — 494
2. gr. — 494
29. gr. — 668
- 1964, nr. 63, 14. desember. *Lög um verðtryggingu launa*.
— 625
- 1965, nr. 19, 10. maí. *Lög um Húsnæðismálastofnun ríkisins*.
— 619, 624
5. gr. — 632
7. gr. — 620
10. gr. — 625, 626
19. gr. — 619
- 1965, nr. 71, 22. maí. *Lög um breyting á lögum nr. 58, 28. júní 1960 um bann við okri, dráttarvextri o.fl.*
1. gr. — 1777, 1778
- 1966, nr. 53, 13. maí. *Lög um vernd barna og ungmenna*.
45. gr. — 1613, 1620
- 1966, nr. 71, 6. maí. *Lög um verðtryggingu fjárskuldbindinga*.
— 1748, 1768
- 1966, nr. 76, 13. maí. *Lög um lagagildi samnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd., um álbræðslu við Straumsvík*.
— 80
- 1966, nr. 217, 25. október. *Reglugerð um gerð skipulagsáætlana*.
13. gr. — 494
- 1967, nr. 58, 29. apríl. *Orkulög*.
— 1222
- 1968, nr. 21, 27. apríl. *Lög um breyting á lögum nr. 19/1965 um Húsnæðismálastofnun ríkisins*.

- 625, 633
- 4. gr. — 625
- 5. gr. — 625, 633
- 1968, nr. 40, 23. apríl. *Umferðarlög.*
- 377
- 4. gr. — 135
- 11. gr. — 399
- 24. gr. — 486
- 25. gr. — 31, 132, 135, 136, 398, 472, 477, 478, 500, 514, 564, 728, 971, 1267, 1509
- 26. gr. — 539, 540, 562, 971, 1134
- 27. gr. — 31, 132, 133, 135, 136, 398, 472, 478, 500, 514, 971, 1188, 1508, 1509, 1519
- 37. gr. — 171, 381, 398, 562, 728, 1134
- 38. gr. — 171, 173
- 45. gr. — 377, 381, 382, 478, 1134
- 46. gr. — 377, 381, 1134
- 47. gr. — 377, 1134
- 48. gr. — 171
- 49. gr. — 171, 398, 472, 539, 540, 562
- 50. gr. — 562, 971
- 64. gr. — 1425
- 67. gr. — 562
- 68. gr. — 377, 1134
- 69. gr. — 562, 1134
- 70. gr. — 380, 562
- 74. gr. — 380, 562
- 80. gr. — 32, 132, 136, 171, 500, 514, 540, 729, 971, 1188, 1267, 1509, 1510, 1519
- 81. gr. — 32, 136, 398, 474, 479, 500, 514, 543, 729, 971, 1274
- 1968, nr. 41, 2. maí. *Lög um verslunaratvinnu.*
- 5. gr. — 1374
- 1968, nr. 51, 2. maí. *Lög um bókhald.*
- 1. gr. — 1381
- 2. gr. — 1381
- 5. gr. — 1381
- 1968, nr. 73, 9. október. *Lög um rétt manna til að kalla sig verkfræðinga, húsameistara, tækknifræðinga eða byggingafræðinga.*
- 3. gr. — 927, 933
- 4. gr. — 933
- 5. gr. — 933
- 9. gr. — 933
- 1968, nr. 85, 31. desember. *Lög um eiturefni og hættuleg efni.*
- 13. gr. — 96
- 1969, nr. 59, 28. maí. *Lög um tollheimtu og tollestirlit.*
- 18. gr. — 1266

61. gr. — 1265
1969, nr. 63, 28. maí. Lög um verslun ríkisins með áfengi, tóbak og lyf.
7. gr. — 1272
1969, nr. 82, 2. júlí. Áfengislög.
4. gr. — 1266
6. gr. — 1265
16. gr. — 653
17. gr. — 1258, 1259, 1272
18. gr. — 970
33. gr. — 647, 970, 1259, 1265, 1620
34. gr. — 1259
1970, nr. 23, 16. apríl. Vegalög.
— 462
1970, nr. 74, 30. apríl. Reglugerð um innheimtu þungaskatts samkvæmt
ökumælum bifreiða, sem nota annað eldsneyti en bensín og eru 5
tonn eða meira að þyngd.
— 462
1970, nr. 30, 12. maí. Lög um Húsnæðismálastofnun ríkisins.
— 626, 633
8. gr. — 626
11. gr. — 626, 636
1970, nr. 52, 12. maí. Lög um eftirlit með skipum.
— 586
1970, nr. 76, 25. júní. Lög um lax- og silungsveiði.
27. gr. — 1564
1970, nr. 94, 21. maí. Reglugerð um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.
— 462
1970, nr. 100, 11. júní. Auglýsing um gjaldskrá fyrir þungaskatt af dísil-
bifreiðum, 5 tonna eða meira að eigin þyngd.
— 462
1971, nr. 2, 12. janúar. Reglugerð um skyldusparnað.
2. gr. — 638
1971, nr. 47, 16. apríl. Lög um náttúruvernd.
— 96
1971, nr. 87, 24. desember. Lög um orlof.
— 27, 759, 1255
1971, nr. 88, 24. desember. Lög um 40 stunda vinnuviku.
2. gr. — 825
1972, nr. 56, 29. maí. Lög um lögreglumenn.
10. gr. — 1211
1972, nr. 72, 1. júní. Lög um breyting á lögum nr. 30/1970 um Húsnæðis-
málastofnun ríkisins.
— 626
4. gr. — 636
1973, nr. 11, 6. apríl. Lög um framkvæmd eignarnáms.
— 668

1973, nr. 46, 25. apríl. Lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

— 1658, 1664

1. gr. — 1658

1973, nr. 75, 21. júní. Lög um Hæstarétt Íslands.

II. kafli — 879

17. gr. — 53

20. gr. — 120, 392, 576, 589, 619, 770, 781, 835, 927, 1024, 1043,
1068, 1242, 1284, 1361, 1371, 1422, 1473, 1513, 1601,
1610, 1657, 1681, 1690, 1742, 1759, 1770

21. gr. — 52, 557, 704, 769, 779, 879, 880, 1141, 1154, 1161, 1168,
1231, 1464, 1598

22. gr. — 779, 878, 879

23. gr. — 557

26. gr. — 53

27. gr. — 53, 700

36. gr. — 528, 896, 1106, 1286, 1410, 1414, 1418, 1422, 1551,
1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594

39. gr. — 1033

44. gr. — 823, 1388

45. gr. — 122, 559, 1107, 1108, 1129

53. gr. — 1374, 1728

58. gr. — 512, 1473

1974, nr. 65, 21. maí. Lög um ávana- og fíkniefni.

— 681, 1120

2. gr. — 447, 451, 457, 461, 677, 904

5. gr. — 447, 448, 451, 452, 453, 457, 461, 677, 900, 904, 1120

6. gr. — 677, 904

1974, nr. 74, 31. ágúst. Lög um meðferð opinberra mála.

— 647

I. kafli — 1218

II. kafli — 1218

VI. kafli — 358, 553, 1218

9. gr. — 139, 555

15. gr. — 665

20. gr. — 665

40. gr. — 1039

43. gr. — 360, 554, 1035, 1042, 1215, 1219

48. gr. — 1119, 1120

50. gr. — 1120

66. gr. — 507, 509, 567

67. gr. — 150, 385, 395, 396, 508, 510, 512, 568, 674, 679, 682,
689, 690, 699, 741, 808, 905, 907, 908, 911, 914, 935, 957,
1032, 1052, 1054, 1151, 1153, 1386, 1454, 1533, 1624, 1669

70. gr. — 935, 936

72. gr. — 778

75. gr. — 673, 721, 957

- 108. gr. — 894, 1265
- 112. gr. — 1608
- 115. gr. — 151, 473, 980, 1728
- 118. gr. — 14, 142, 150, 175, 472, 473, 874, 1737
- 120. gr. — 665
- 122. gr. — 721, 1621
- 140. gr. — 1259
- 141. gr. — 32, 418, 448, 452, 458, 503, 667, 756, 1520, 1620, 1726
- 142. gr. — 876
- 146. gr. — 666
- 147. gr. — 34, 150, 397, 472, 598, 974, 1064, 1184, 1280
- 172. gr. — 357, 383, 395, 511, 552, 566, 673, 678, 680, 688, 689,
697, 740, 777, 806, 905, 907, 911, 914, 935, 956, 1030,
1034, 1051, 1053, 1119, 1149, 1151, 1453, 1532, 1623, 1668
- 174. gr. — 488, 490, 1385
- 175. gr. — 419, 847, 1071
- 177. gr. — 139
- 194. gr. — 1386

1974, nr. 79, 6. september. *Lög um fjáröflun til vegagerðar.*

5. gr. — 464

7. gr. — 462, 464

1974, nr. 390, 19. desember. *Reglugerð um sölu og meðferð ávana- og fíkniefna.*

— 444, 449, 453, 459, 900

10. gr. — 675, 904

1974, nr. 97, 31. desember. *Lög um eftirlit með ráðningu starfsmanna og húsnæðismálum ríkisstofnana.*

3. gr. — 1657, 1659, 1664

— 444, 449, 453, 459

1975, nr. 13, 23. maí. *Lög um launajöfnunarbætur, bætur almannatrygginga, verðlagsmál o.fl.*

11. gr. — 630

1976, nr. 29, 26. maí. *Lög um kjarasamninga Bandalags starfsmanna ríkis og bæja.*

— 1206, 1658, 1664

18. gr. — 1211, 1212

26. gr. — 1210

1976, nr. 65, 31. maí. *Jarðalög.*

— 1649

26. gr. — 1649

1976, nr. 94, 20. maí. *Lög um skráningu og mat fasteigna.*

— 720

5. gr. — 720

1977, nr. 46, 13. maí. *Lög um skotvopn, sprengiefni og skotelda.*

— 980

20. gr. — 982

- 26. gr. — 616
- 27. gr. — 616
- 34. gr. — 982
- 1977, nr. 393, 3. nóvember. *Gjaldskrá Hitaveitu Akureyrar.*
— 1222
- 1977, nr. 394, 3. nóvember. *Reglugerð Hitaveitu Akureyrar.*
— 1222
- 11. gr. — 1222
- 1978, nr. 1, 19. janúar. *Reglugerð um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.*
— 462
- 1978, nr. 6, 5. maí. *Gjaldprotalög.*
II. kafli — 703
XII. kafli — 1218
 - 7. gr. — 700, 762
 - 10. gr. — 700, 762, 1511
 - 12. gr. — 762, 767
 - 13. gr. — 767
 - 14. gr. — 767
 - 19. gr. — 1456, 1465, 1469
 - 54. gr. — 1496, 1497
 - 58. gr. — 1496
 - 61. gr. — 1496
 - 62. gr. — 1493
 - 69. gr. — 1458, 1467
 - 110. gr. — 1457, 1467
 - 111. gr. — 1154, 1160, 1162, 1168, 1169, 1457, 1466
 - 120. gr. — 599
 - 135. gr. — 1455, 1464
- 1978, nr. 32, 12. maí. *Lög um hlutafélög*
— 1447
XV. kafli — 1654
 - 132. gr. — 1382, 1383
 - 154. gr. — 1447
 - 160. gr. — 1447
- 1978, nr. 39, 10. maí. *Þinglýsingalög.*
IV. kafli — 878
 - 3. gr. — 374, 877, 879
 - 6. gr. — 375
 - 7. gr. — 375
 - 27. gr. — 878, 879, 1276, 1277, 1279
 - 28. gr. — 879, 1277
- 1978, nr. 40, 18. maí. *Lög um tekjuskatt og eignarskatt.*
10. gr. 1024
26. gr. — 1024
- 1978, nr. 56, 16. maí. *Lög um verðlag, samkeppnishömlur og óréttmæta viðskiptahætti.*

30. gr. — 774
1978, nr. 293, 1. ágúst. Auglýsing um takmarkanir á ávísunum lækna á amfetamín og nokkur fleiri lyf.
— 444, 449, 453
1978, nr. 406, 3. nóvember. Reglugerð um fasteignaskráningu og fasteignamat.
7. gr. — 707, 712, 715, 719, 720
1978, nr. 430, 28. desember. Reglugerð um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.
— 462
1979, nr. 13, 10. apríl. Lög um stjórn efnahagsmála o.fl.
— 1745, 1768
VII. kafli — 1748, 1749
34. gr. — 1748
35. gr. — 1748
39. gr. — 366, 1748, 1749, 1761, 1768
1979, nr. 292, 16. maí. Byggingarreglugerð.
IV. kafli — 443
3. gr. — 495
1979, nr. 44, 1. júní. Lög um húsaleigusamninga.
16. gr. — 1392
1979, nr. 56, 30. maí. Lög um dómvexti, viðauki við lög nr. 85, 23. júní 1936 um meðferð einkamála í héraði.
378, 538, 577, 588, 598, 618, 644, 742, 758, 759, 1255, 1423, 1544, 1701, 1776
1. gr. — 825
1979, nr. 241, 8. júní. Reglugerð um breyting á reglugerð nr. 430/1978 um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.
— 462, 468
1979, nr. 77, 10. september. Lög um Háskóla Íslands.
1. gr. — 1206
2. gr. — 1206
1979, nr. 458, 1. nóvember. Reglugerð fyrir Rafveitu Akureyrar.
16. gr. — 1222
1979, nr. 519, 14. desember. Reglugerð um skipan gjaldeyris- og viðskiptamála.
— 1447
3. kafli — 1447
1979, nr. 511, 28. desember. Reglugerð um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.
— 462
1980, nr. 166, 29. febrúar. Reglugerð um innheimtu gjalda til Búnaðarmálasjóðs.
— 1363
1. gr. — 1363
2. gr. — 1363
5. gr. — 1363
7. gr. — 1363

1980, nr. 51, 9. júní. Lög um Húsnæðisstofnun ríkisins.

— 626

72. gr. — 626

1980, nr. 55, 9. júní. Lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda.

1. gr. — 825, 1059

2. gr. — 1055, 1059

3. gr. — 1059

1980, nr. 60, 3. júní. Lög um breyting á lögum nr. 65/1974 um ávana- og fíkniefni.

— 447, 451, 457, 461, 677

1980, nr. 73, 26. nóvember. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

— 713, 719, 720

3. gr. — 707, 708, 713, 714, 716, 719, 720

22. gr. — 707, 714

30. gr. — 1243

1980, nr. 636, 30. desember. Reglugerð um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.

— 462

1981, nr. 56, 29. maí. Lög um vitamál.

— 1367

1981, nr. 75, 14. september. Lög um tekjuskatt og eignarskatt.

2. gr. — 1096, 1104, 1405

7. gr. — 1096

11. gr. — 1024, 1026

31. gr. — 1096

53. gr. — 1096, 1104, 1397, 1405

60. gr. — 1024

92. gr. — 1243

97. gr. — 465

107. gr. — 465

112. gr. — 1027

113. gr. — 1242, 1243

1981, nr. 267, 4. júní. Reglugerð um breytingu á reglugerð nr. 636/1980 um innheimtu bifreiðagjalda o.fl.

— 462

1981, nr. 700, 28. desember. Reglugerð um vitagjald.

— 1367

1982, nr. 40, 7. maí. Lög um breyting á lögum um Stofnlánadeild landbúnaðarins, landnáám, ræktun og byggingar í sveitum, nr. 45 frá 16. apríl 1971, ásamt síðari breytingum.

— 1365

1982, nr. 75, 13. maí. Lög um breyting á lögum nr. 19/1940, almennum hegningarlögum og um breyting á sektarmörkum nokkurra laga.

— 447, 451

9. gr. — 457, 461, 677, 904

1982, nr. 486, 23. ágúst. Reglugerð um söluskatt.

— 1367

1982, nr. 631, 11. nóvember. *Reglugerð um innheimtu gjalda til Búnaðar-
málasjóðs.*

— 1362

4. gr. — 1363

6. gr. — 1363

1983, nr. 19, 12. janúar. *Reglugerð um breytingu á byggingarreglugerð nr.
292, 16. maí 1979.*

— 495

1984, nr. 68, 30. maí. *Lögræðislög.*

39. gr. — 1360

1985, nr. 13, 21. maí. *Lög um breyting á lögum um ávana- og fíkniefni,
nr. 65/1974, sbr. lög nr. 60/1980 og lög nr. 75/1982.*

— 447, 448, 451, 461, 677, 900

1985, nr. 29, 4. júní. *Lög um breyting á erfðalögum nr. 8/1962.*

2. gr. — 1247

11. gr. — 1361

1986, nr. 16, 7. janúar. *Reglugerð um sölu og meðferð ávana- og fíkniefna.*

— 444, 448, 451, 459, 461, 675, 681, 900

10. gr. — 1120

1986, nr. 36, 1. nóvember. *Lög um Seðlabanka Íslands.*

— 1725

IV. EFNISKRÁ TIL YFIRLITS

Aðfarargerðir. Sjá aðför, fjárnám, innsetningargerðir, kyrrsetningargerðir, lögbann, lögtak, útburðarmál.

Aðför

Aðild 386, 528, 799, 916, 927

Afréttir

Afsláttur

Afturvirkni laga 444, 448, 453, 458, 675

Arfur. Sjá kvaðaarfur.

Ábúð

Áfengislög 646, 966, 1258, 1613

Áfrýjun 13, 528, 768, 779, 780, 793, 1284

Áfrýjunarleyfi

Áfrýjunarstefna

Áhættutaka 558

Ákæra 13, 149, 175, 471, 646, 750, 980

Álitsgerðir. Sjá mat og skoðun.

Áskorunarmál

Atvinnuréttindi

Ávana- og fíkniefni 444, 448, 453, 458, 675, 900

Barnaverndarmál. Sjá börn.

Barnsfaðernismál

Bifreiðar

A. Einkamál 376, 558, 840, 1128, 1422

B. Opinber mál 29, 130, 169, 397, 471, 499, 513, 538, 728, 971,
1258, 1507, 1518

Birting dóms

Birting stjórnvaldaerinda

Björgun 941

Blóðrannsókn. Blóðflokkar. Sjá mat og skoðun.

Bókhald

Bráðabirgðaökuleyfissvipting

Brenna 1071

Brot gegn valdstjórninni. Sjá valdstjórnin.

Brot í opinberu starfi 1258

Búskipti. Sjá skiptamál.

Börn 780

Dagsektir

Dánarbú. Sjá skipti.

Dómarar. Sjá dómstólar, réttarfar, réttarfarsvítur.

Visað er til V. registurs hér á eftir.

Dómkröfur

Dómkvaðning 668, 691

Dómsrannsókn

Dómssátt 1608

Dómstólar

Dómsvald skiptaréttar

Eignardómsmál

Eignarnámsbætur

Eignarréttarfyrrvari

Eignarréttur 66

Eignaupptaka 130, 444, 448, 453, 458, 675, 993, 1258

Endurgreiðsla 462, 1219

Erfðafesta

Erfðaskrá 1626

Erlend lög

Fangelsi. Sjá refsingar.

Farbann 777

Farmbréf

Farmflutningar 916

Farmgjald

Farmskírteini 916

Fasteign 808

Fasteignakaup 518, 528, 1109, 1702, 1742, 1759, 1770

Fasteignaskattar. Sjá skattar.

Félagsdómur 55

Félög. Sjá heiti félags.

Firma 770

Fiskveiðibrot

Fjárdráttur 175, 471, 722

Fjármál hjóna

Fjárnám 1068, 1681, 1683

Fjárskipti. Sjá óvigð sambúð.

Fjársvik 1, 13, 32, 149, 175, 598, 657, 750, 974, 1064, 1613, 1666

Fjölbýlishús 808

Flutningasamningar

Foreldraráð

Forgangsröð kröfu

Forkaupsréttur

	Bls.
Framleiguréttur	1386
Frávisun	
A. Einkamál	
1. Frá héraðsdómi ..	360, 799, 880, 927, 1141, 1231, 1686, 1688
2. Frá Hæstarétti	168, 557, 671, 779, 780, 793, 1118, 1241
3. Frávisunarkröfu hafnað	55
B. Opinber mál	
1. Frá héraðsdómi	1, 980
2. Frá Hæstarétti	487, 490
Frestir	168, 557, 704, 779, 896, 1118, 1611, 1625
Fríðhelgi einkalífs	40
Fundið fé. Sjá ólögmet meðferð fundins fjár.	
Fyrirvari	
Fyrning	742
Fyrning sakar	397
Gagnaöflun	
Gagnsakir 120, 360, 392, 492, 528, 589, 619, 770, 940, 1022, 1128,	
1284, 1422, 1473, 1671, 1702, 1738, 1742, 1770	
Galli	427, 543, 1702, 1770
Gatnagerðargjald	
Gæðheilbrigðisrannsókn. Sjá lækna.	
Gengi	
Gerðardómar	
Gjafsókn	605, 619, 780, 1022, 1534, 1626, 1657, 1742
Gjaldfelling handhafaskuldabréfs	
Gjaldprotalög	762, 1154, 1161, 1168, 1455, 1464, 1492
Greiðslustöðvun	699, 762, 1511
Grennd	79, 110
Gæsluvarðhald	487, 490, 935
Gæsluvarðhald 1. tl. 67. gr.	383, 506, 508, 566, 680, 688, 697
740, 806, 905, 907, 910, 914, 935, 1385	
Gæsluvarðhald 3. tl. 67. gr.	689
Gæsluvarðhald 4. tl. 67. gr.	956, 1453, 1532, 1623
Gæsluvarðhald 5. tl. 67. gr.	395, 510, 673, 678, 1030, 1668
Gæsluvarðhald felld úr gildi	1051, 1053, 1151
Hafnargjöld	
Hafning máls. Sjá niðurfelling máls.	
Hald á munum	357, 552, 1034, 1149, 1214
Handtaka	
Hefð	
Hegningarauki 1, 13, 141, 165, 453, 499, 646, 750, 847, 974, 983,	
1064, 1427, 1482, 1507, 1613	
Heimvísun 139, 357, 392, 552, 555, 721, 818, 835, 1141, 1513, 1621, 1738	
Hlunnindi	
Hlutafélög	1371
Hlutdeild	

Húftrygging. Sjá váttrygging.

Húsaleiga	1386
Húsleit	1119
Hylming	141
Höfundaréttur	993
Innsetningargerð	1434
Jarðalög. Sjá forkaupsréttur.	
Ítrekun	1507
Kaupgjald. Sjá vinnusamningar.	
Kaupmáli	
Kosningaréttur	935
Kröfugerð. Sjá dómkröfur, frávisun.	
Kröfulýsing	1105
Kröfulýsingarfrestur	1154, 1161, 1168, 1455, 1464
Kvaðaarfur	958, 962
Kvittun	1128
Kærufrestir. Sjá kærumál	1385
Kæruheimild	
Kærumál	

A. Einkamál

1. Áfryjun útburðargerðar	768
2. Dómkvaðning matsmanna	668, 691
3. Frávisun frá Félagsdómi hafnað	55
4. Frávisun frá héraðsdómi	880, 1141, 1231
5. Frávisun frá Hæstarétti	557
6. Frestur	557, 704, 1598
7. Greiðslustöðvun	699, 762, 1511
8. Kröfulýsingarfrestur	1154, 1161, 1168, 1455, 1464
9. Vanhæfi dómara	52
10. Vitni	1686, 1688
11. Þinglýsing	374, 877, 1275

B. Opinber mál

1. Dómsátt felld úr gildi	1608
2. Frávisun frá Hæstarétti	487, 490
3. Gæsluvarðhald 1. tl. 67. gr. 383, 506, 508, 566, 680, 688, 697, 740, 806, 905, 907, 910, 914, 935, 1385	
4. Gæsluvarðhald 3. tl. 67. gr.	689
5. Gæsluvarðhald 4. tl. 67. gr.	956, 1453, 1532, 1623
6. Gæsluvarðhald 5. tl. 67. gr. ...	395, 510, 673, 678, 1030, 1668
7. Gæsluvarðhald felld úr gildi	1051, 1053, 1151
8. Hald	357, 552, 1034, 1149, 1214
9. Húsleit	1119
10. Ýmis atvik	777, 935, 1385
11. Öryggisgæsla	47

Kærumálskostnaður

Landhelgisbrot. Sjá fiskveiðibrot.

Landskipti	
Lausafjárkaup	427, 543, 575, 1011, 1436, 1671
Leiga	1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594
Lífsgjöf	1043
Lífeyrissjóðir	1055
Líkamsárás	40, 646, 847, 884, 983, 1287
Líkamsáverkar	
Líkamtjón	1601
Lóðarleiga	120, 367
Læknar. Vísað er til V. registurs hér á eftir.	
Læknaráð	
Lögbann	492, 993
Löghald	
Lögheimili	
Lögjöfnun	471
Lögræði	
Lögsaga	916
Lögtak	958, 962, 1241, 1361, 1653
Lögveð	
Manndráp	169, 419, 538, 1071
Mat og skoðun. Vísað til V. registurs hér á eftir.	
Matsgerð	
Málamyndagerningur	1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594
Málflutningslaun	589
Málsástæður. Sjá og áfrýjun.	
Málskostnaður	1410, 1414, 11418
Meðdómendur	139, 555, 1513
Meiðyrði. Sjá ærumeiðingar.	
Miskabætur. Sjá skaðabætur.	
Misneyting	1318
Nauðgun	1287, 1427
Neyðarvörn	1287
Niðurfelling máls í Hæstarétti	512, 1033, 1230
Nytjastuldur	397, 1184
Okur	1723
Opinberir starfsmenn	1534, 1657
Orlof	
Orsakatengsl	79, 110
Ólögmæt meðferð fundins fjár	13, 471
Ómaksbætur	672, 821, 1033, 1406, 1407, 1409
Ómerking	
A. Einkamál	360, 392, 799, 818, 835, 927, 1141, 1513, 1738
B. Opinber mál	1, 139, 357, 552, 555, 721, 980, 1621
Ómerking ummæla. Sjá ærumeiðingar.	
Óréttmætir verslunarhættir	
Óskipt bú	

Óvígð sambúð	59
Rangur sakargiftir	
Rangur framburður	722
Rán	1482
Refsingar og önnur viðurlög. Vísað er til V. registurs hér á eftir.	
Ráttarfar	462, 471, 492, 499, 721, 1434
Ráttarfarsannmarkar og vítur ...	13, 822, 835, 1119, 1551, 1564, 1571
Réttargæslumaður	
Réttarneitun	
Réttarverkun dóms. Res judicata.	
Reynslulausn	513, 750
Riftun	59, 1109, 1492, 1498, 1702
Sakarefni skipt	
Sakarkostnaður	1258
Saksóknarlaun	
Samaðild. Sjá aðild.	
Sambúð. Sjá óvígð sambúð.	
Sameign 374, 742, 1386, 1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594	
Sameignarfélag	1498
Samningar	59, 66, 528, 1176, 1473, 1498
Sáttir	
Setudómari í héraði. Sjá dómara.	
Sératkvæði. Sjá dómara.	
Siglingalög	
Sjálfraði	
Sjálfskuldarábyrgð	1105
Sjómannalög. Sjá vinnusamningar.	
Sjóveð	757, 1248, 1695
Skadabætur	
A. Innan samninga	543, 575, 742, 916, 1206, 1371, 1534, 1702
B. Utan samninga	
1. Bifreiðaslys	376, 558, 1128, 1422
2. Ýmis tilvik	79, 110, 605, 780, 1601
3. Opinber mál	1, 884, 1318, 1427, 1623
Skattar ..	462, 706, 714, 958, 962, 1022, 1095, 1241, 1361, 1396, 1653
Skilaskvik	
Skilorð	169, 397, 448, 598, 682, 722, 1184, 1258, 1280
Skilorðsrof	32, 141, 513, 1507
Skiptamál	835
Skiptaréttur	
Skírlífisbrot	646, 682, 1427, 1613
Skjalafals	1, 13, 32, 141, 149, 175, 471, 499, 1515
Skuldabréf	360
Skuldajöfnuður	1109, 1436
Skuldamál	386, 568
Skuldskeyting	120

	Bls.
Skyldusparnaður	619
Starfsheiti	927
Starfsmisir	1534, 1690, 1695
Stjórnarskrá, stjórnskipun	462, 706, 714
Stjórnsýsla	367, 1657
Söluhagnaður	1022
Sönnun	169, 605, 728, 1176, 1236
Tekjuskattur. Sjá skattar.	
Tékkamál	471, 657, 1064, 1318
Tilboð	
Tilraun	141, 419
Tolllagabrot	1258
Tómlæti	770
Traustnám	
Trygging	777
Trygging skv. 26. gr. laga nr. 75/1973	52
Tryggingabréf	
Umboð	1671
Umferðarlög. Sjá bifreiðar.	
Umsýsla	568
Uppboð	793, 1349, 1598, 1738
Uppboðsafsal	803
Uppsögn á starfssamningi	
Upptaka eigna. Sjá eignaupptaka.	
Úrskurðir í Hæstarétti	
Útburðargerðir	671, 768
Úthlutun uppboðsandvirðis	
Útivist aðilja. Hér er vísað til V. registurs hér á eftir.	
Útlagning	
Útsvör. Sjá skattar.	
Vanhæfi dómara	52, 139, 555
Varðhald. Sjá refsingar.	
Varnarsamningur við Bandaríki Norður-Ameríku	
Varnarþing	
Vátrygging	840, 1121, 1236
Vátryggingarsamningur	1004
Veðsetning	374
Veðskuldabréf	518, 1349
Veiðiréttur	1473
Venja	120
Verðbreytingarfærsla	1095, 1396
Verðlagsbrot	
Verðtrygging	619, 1742, 1759
Verkfall	1206
Verkkaup. Sjá vinnusamningar	
Verksamningar	896, 1541

Verslunartíska

Vextir 1, 427, 1770

Viðtökudráttur 1011

Viðurkenningardómur 927

Vinnusamningar 25, 757, 822, 1248, 1252, 1520, 1690, 1695

Vinnuslys. Sjá skaðabætur.

Vitnaskylda

Vitni

Vítur. Sjá réttarfarsvítur.

Víxlar. Vixilmál.

Vörslusvipting

Þingbækur

Þinghöld

Þinglýsing 374, 877, 1275, 1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594

Þingsókn í héraði

Þjófnaður 1, 13, 141, 149, 165, 397, 471, 499, 847, 974, 1071, 1184,
1280, 1515, 1677

Þrotabú. Sjá skiptamál og gjaldþrotalög.

Ærumeiðingar

Ökuhraði

Ökuleyfisvipting 29, 169, 397, 471, 499, 513, 538, 728, 971, 1258 1507

Ölvun. Sjá áfengislög, umferðarlög.

Örorkubætur. Sjá skaðabætur.

Öryggisgæsla 47

V. EFNISSKRÁ

Aðfarargerðir. Sjá aðför, fjárnám, innsetningargerðir, kyrrsetningargerðir, lögbann, lögtak, útburðarmál.

Aðför

Aðild

- Á árunum 1981 til 1982 voru teknar út vörur hjá R. Reikningar yfir vörurnar voru stílaðir á B, sem var framkvæmdastjóri S h/f. Reikningarnir fengust ekki greiddir, og höfðaði R mál á hendur B persónulega til greiðslu þeirra. B hélt því fram, að S h/f hefði verið viðtakandi varanna og ætti að greiða þær. Í héraðsdómi var B dæmdur til greiðslu. Fyrir Hæstarétt var lagt bréf frá löggiltum endurskoðanda og kom þar fram, að á árunum 1981-1982 hefðu verið veruleg viðskipti milli R og S h/f. Reikningar R hefðu ýmist verið stílaðir á S h/f eða B. Móttökukvittanir voru nánast eingöngu kvittaðar af starfsmönnum S h/f. B hafði engan rekstur sjálfur og ekki söluskattsnúmer, en það hafði S h/f og söluskattur var ekki greiddur R. Nokkur frumgögn, sem sýndu þetta, voru lögð fyrir Hæstarétt. Sannað þótti, að viðskiptasamband hefði verið á milli R og S h/f og ósannað, að breyting hefði orðið þar á, þannig að B kæmi í stað S h/f, þótt sölunótur hefðu verið stílaðar á B. Var B því sýknaður af kröfum R 386
- H var félag með sérstakri stjórn kjörinni samkvæmt félagslögum er það hafði sett sér. Það hafði fengið framseldar skaðabótakröfur frá 12 aðilum á hendur O h.f. Talið að það stæði málsaðild H ekki í vegi þótt það væri ekki skráð í firmaskrá og hefði ekki sérstakt nafnnúmer í fyrirtækjaskrá Hagstofu Íslands 528
- G, héraðsdómslögmaður, hafði til innheimtu kröfu fyrir F, norskan aðila, á J. Í héraði sótti J ekki þing og var dæmdur til að greiða kröfuna. Hann áfrýjaði héraðsdóminum. Við flutning málsins fyrir Hæstarétti var upplýst að fyrst hefði F framselt kröfuna til Fr, en við gjaldþrot þess félags hefði hún komið í eigu banka. G hafði höfðað málið f.h. F og var enginn fyrirsvarsmanna þess félags nefndur í stefnunni. Er málinu var áfrýjað var G stefnt með samsvarandi hætti f.h. F fyrir Hæstarétt og ritaði nafngreindur hæstaréttarlögmaður f.h. G á stefnuna að hún væri sér nægilega birt. Er málið skyldi munnlega flutt fyrir Hæstarétti var eigi sótt þing af hálfu F. Hæstiréttur ómerkti hinn áfrýjaða dóm og vísaði málinu frá héraðsdómi 799
- H, félag með heimilisfang í Hamborg, tók að sér fyrir Eimskipa-

- félagið framhaldsflutning á 4 gámum frá Hamborg til Tokyo samkvæmt gagnfæru farmskírteini er Eimskipafélagið hafði gefið út. Stimlaði H á framhlið afrits af skírteininu, að téðum vörum hefði verið skipað um borð í skip á þess vegum. Er til Tokyo kom varð ljóst að tjón hafði orðið á vörunum og bætti váttryggjandi kaupandans honum það. Endurkrafði hann síðan H og Eimskipafélagið in solidum um bæturnar. H taldi sig m.a. ekki eiga aðild að málinu og ekki undir íslenska lögsögu. Talið var að með stimplun sinni á afrit farmskírteinis og móttöku varanna hafi hann gerst aðili að hinu gagnfæra farmskírteini og undirgengist þær skuldbindingar er þar greindi, þar með talið að hlíta íslenski lögsögu. Jafnframt þessu hafi stofnast samnings-samband milli H sem farmflytjanda annars vegar og móttakanda vörunnar í Tokyo hins vegar. Var frávisunarkröfu H hrundið. Sjá farmflutninga 916
- KS hf. auglýsti H sem arkitekt. Málssókn út af starfsheitinu var beint gegn H persónulega. Hann var sýknaður með því að beina átti málinu að KS hf. Tveir dómarar skiluðu sératkvæði 927

Afréttir

Afslattur

Afturvirkni laga

- Tekið var fram í dómum, að refsing verði ekki dæmd þyngri en eldri ákvæði leyfa, þótt refsing hafi verið þyngd með síðari ákvæðum, sbr. 2. gr. alm. hgl. 444, 448, 453, 458, 675

Arfur. Sjá kvaðaarfur.

Ábúð

Áfengislög

- Maður dæmdur fyrir brot á 3. mgr. 16. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga 82/1969, sbr. lög 52/1978 fyrir að veita stúlku á fermingaraldri áfengi. Hann var í sama máli dæmdur fyrir líkamsárás og skírlífisbrot. Sjá nánar þar 646
- I, leigubifreiðarstjóri, talinn sannur að því að hafa selt Ö eina flösku af brennivíni fyrir 900 krónur. Honum refsað skv. 18. gr. sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969 og gert að greiða sekt til ríkissjóðs 6.000,00 krónur 966
- Tveimur starfsmönnum tollgæslunnar gert að sæta refsingu og upp-töku áfengis skv. áfengislögum. Sjá tolllagabrot 1258
- S, sem hafði 2,91% alkóhólmagn í blóði sér, tók traustataki bát í Hafnarfjarðarhöfn og sigldi honum þar til lögreglumenn náðu að stöðva hann vestan við Keilisnes. Brot þetta talið varða við 24. gr. sbr. 33. gr. áfengislaga nr. 82/1969. Fyrir það ásamt

fleiri brotum var S gert að sæta fangelsi í 7 mánuði með hliðsjón af 77. gr. og 72. gr. alm. hgl.1613

Áfrýjun

- H, gagnáfrýjandi máls, hafði látið fara fram fjárnám fyrir dæmdri kröfu sinni í héraðsdómi án þess að gera fyrirvara um áfrýjun af sinni hálfu. Talið að hann hefði fyrirgert áfrýjunarrétti til heimtu hærri fjárhæðar en dæmd var í héraði. Sjá fasteignakaup 528
- Áfrýjun útburðargerðar frestar ekki framkvæmd hennar. Sjá útburðargerð 768
- B áfrýjaði til Hæstaréttar frávisunardómi bæjarþings Reykjavíkur. Ágreiningur var milli málsaðila um frest í málinu. Sagt var að dómurinn hafi sætt kæru skv. 21. gr. 1. tl. b-lið laga nr. 75/1973. Að svo vöxnu máli var synjað um frestinn og málinu vísað frá Hæstarétti 779
- Í áfrýjunarstefnu var E og S, foreldrum ófjárráða drengs, P og G og J, einnig foreldrum ófjárráða drengs, GI, ekki stefnt sérstaklega vegna sjálfra sín. Áritanir lögmanna þeirra á áfrýjunarstefnuna um að þeim hafi verið birt stefnan vegna allra hinna stefndu í héraði, svo og þingsókn þeirra fyrir Hæstarétti, hvort tveggja að liðnum áfrýjunarfresti skv. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973, svo og þeim 4 vikna fresti til að taka út áfrýjunarstefnu, sem settur var í áfrýjunarleyfinu skv. 2. mgr. nefndrar greinar, þótti engu breyta um það, að málinu var ekki réttilega áfrýjað að því er tók til foreldra drengjanna. Var því málinu vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti að því er þá varðaði 780
- Talið var fullnægjandi í gagnsök í uppboðsmáli að áfrýja því gagnvart aðaláfrýjanda einum eins og kröfugerð í gagnsök og aðild í aðalsök var háttað. Uppboð á fasteign fór fram 5. júlí 1984 en uppboðsafsal og úthlutunargerð 7. október s.á. Áfrýjunarstefna var gefin út 1. nóvember s.á. Skv. 2. mgr. 4. gr. laga 57/1949 var réttur til að áfrýja uppboðsgerðinni fallinn niður. Málinu var vísað frá Hæstarétti að hluta 793
- Aðaláfrýjendur tóku út áfrýjunarstefnu 8. október 1984 til þingfestingar 2. nóvember s.á. Varð þá útivist í málinu. Aftur áfrýjuðu þeir og aftur varð útivist. Þann 23. janúar 1985 fengu þeir áfrýjunarleyfi, sem byggt var á 2. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973. Var málið síðan þingfest 1. mars 1985. Aðalstefndi krafðist frávisunar og byggði á 36. gr. laga nr. 75/1973. Dæmt var að 2. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973 væri sjálfstæð áfrýjunarheimnild sem 36. gr. sömu laga fengi ekki haggð. Var frávisunarkröf-unni hrundið. Sératkvæði 1284

Áfrýjunarleyfi

*Áfrýjunarstefna**Áhættutaka*

- R tók sér far með bifreið K, sem var ölvæður. Bifreiðin lenti út af veginum og lést K en farþegar slösuðust. R ekki talinn eiga rétt til bóta vegna áhættutöku. Sjá skaðabætur 558

Ákæra

- Fundið var að því í dómi Hæstaréttar að ekki var tilgreint í ákæru, hvenær brot var framið, og ekki var tilgreind fjárhæð eins tékka af mörgum í sambandi við tékkamisferli 13

- Í ákæru var tímasetning brota á tveimur stöðum áfátt. Þó var talið heimilt að dæma ákærða áfall að þessu leyti með vísun til 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974 149

- E var ákærður fyrir brot á 2. tl. 1. mgr. 250 gr. alm. hgl. Brotið var talið varða við 247. gr. laganna. Þetta atriði var reifað við málflutning fyrir Hæstarétti, og þótti því heimilt skv. 118. gr. laga 74/1974 að dæma E áfall fyrir brot á 247. gr. 175

- Í ákæruskjali var mishermt númer á tékka. Samkvæmt 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974 stóð það ekki í vegi fyrir því að ákærða yrði dæmt áfall, en verjandi hans hafði fengið færi á að tjá sig um þetta atriði. Í ákæruskjali var Landsbanki Íslands sagður vera „við Lækjargötu“. Ranghermi þetta var leiðrétt og stóð ekki í vegi fyrir því að ákærði var sakfelldur fyrir brotið sem að öðru leyti var rétt lýst. Í ákæruskjalinu var hvorki greint refsíákvæði, sem ákærði taldist hafa brotið né heiti brotsins svo sem skylt var eftir 3. tl. 115. gr. laga nr. 74/1974. En þar sem verknaðarlýsing var ótvíræð og augljóst að verknaðinn bæri að færa til 246. gr. svo sem héraðsdómari hafði gert, þótti það heimilt um lögjöfnun, enda hafði verjandi ákærða fengið að tjá sig um þetta atriði 471

- S gerðist sekur um líkamsárás. Hann veitti A áverka þannig að hann braut 5 tennur í honum. S var ákærður fyrir brot á 1. mgr. 217. gr. alm. hgl. Hæstiréttur taldi brotið þess eðlis, að 1. mgr. 218. gr. hgl. ætti við um það. Þar sem málið var ekki reifað í samræmi við 218. gr. og ákæruvald hafði eingöngu krafist refsingar samkvæmt þeirri gr., var refsing dæmd innan marka 217. gr. alm. hgl. ... 646

- Ríkissaksóknari skýrir ákæru svo að hún hafi átt að taka til fjársvika-brots gagnvart Útvegsbanka Íslands. Sú skýring ekki talin samræmast verknaðarlýsingu í ákærunni. Sjá fjársvik 750

- Í ákæru í opinberu máli kom ekki nægilega glögg fram hvað hverjum hinna ákærðu var gefið að sök. Skírskotað var til tveggja laga-ákvæða án þess að neina skýra verknaðarlýsingu væri að finna er svaraði til þeirra. Fullnægði ákæruskjalið þannig ekki 3. tl. 2. mgr. 115. gr. laga nr. 74/1974 til að verða lagt til grundvallar dómi

um efni máls. Hinn áfrýjaði dómur var ómerktur og ákærinni vísað frá héraðsdómi. Sératkvæði

980

Álitsgerðir. Sjá mat og skoðun.

Áskorunarmál

Atvinnuréttindi

Ávana- og fíkniefni

Hinn 7. júlí 1984 kom M frá Amsterdam til Íslands. Hann var handtekinn við komuna, og fundust þá í fórum hans 60. gr af amfetamíni. Ekki var sannað, hvort M hefði keypt amfetamínið sjálfur eða einhver annar, en augljóst þótti, að það hefði verið flutt inn til að selja það, hvort sem M hefði ætlað að gera það sjálfur eða einhver annar. Var M talinn hafa unnið til refsingar skv. 2. gr. sbr. 5. gr. laga 65/1974, sbr. lög 60/1980, sbr. lög 75/1982, sbr. lög 13/1985, 2. gr. sbr. 10. gr. reglug. 390/1974, sbr. auglýsingu 293/1978 og reglug. 16/1986. M hafði 4. janúar 1984 hlotið 30 daga fangelsi, skilorðsbundið í tvö ár. Var refsing hans skv. 60. gr. alm. hgl. ákveðin í einu lagi fyrir bæði brotin og með hliðsjón af 77. gr. sömu laga fangelsi í 8 mánuði. Amfetamínið var gert upptækt til ríkissjóðs

444

K var handtekinn við komu frá Amsterdam til Íslands 28. ágúst 1984. Hann hafði falið innvortis 100,2 gr af amfetamíni. Með því að flytja amfetamínið hingað til lands, var K talinn hafa gerst brotlegur við 2. gr. sbr. 5. gr. laga nr. 65/1974, sbr. lög 60/1980, sbr. lög 75/1982 og 2. sbr. 10 gr. reglug. 390/1974, sbr. augl. 293/1978, en síðastnefndu ákvæðin höfðu verið numin úr gildi, er dómur gekk í Hæstarétti með reglug. 16/1986. Refsing K sem hvorki hafði áður sætt kærú né ákærú, var ákveðin 8 mánaða fangelsi skilorðsbundið í 2 ár. Amfetamínið var gert upptækt til ríkissjóðs, sbr. 5. mgr. 5. gr. laga 65/1974, sbr. lög 13/1985

448

Við húsleit, sem gerð var hjá B í apríl 1983, fundust 0,8 gr af amfetamíni og 126,5 gr af hassi á honum. B var handtekinn, er hann kom frá Amsterdam í apríl 1984 og hafði hann þá meðferðis, falið innvortis, 126 gr af amfetamíndufti. Þessi brot vörðudu við 2. gr., sbr. 5. og 6. gr. laga nr. 65/1974, sbr. lög 13/1985, sbr. og aðrar breytingar á fyrrnefndum lögum og viðkomandi reglugerðir og auglýsingar. B hafði 6 sinnum áður sætt refsingu fyrir brot á lögum um ávana- og fíkniefni. Var refsing hans með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. ákveðin fangelsi í 18 mánuði. Amfetamínið og hassið var gert upptækt til ríkissjóðs. Gæsluvarðhaldsstími ákærða var dreginn frá refsingu

453

Við komu til Íslands hafði S meðferðis rúmlega 130 gr af amfeta-

- míni, er hann hafði falið að hluta í jakkavasa sínum en að hluta innvortis. Með þessu hafi S gerst brotlegur við sömu lagaákvæði og rakin eru í næstu liðum hér á undan. S hafði einu sinni gengist undir dómsátt vegna fíkniefnalagabrots. Refsing hans var ákveðin 10 ára fangelsi. Amfetamínið var gert upptækt til ríkissjóðs 458
- Ó keypti í Amsterdam 2,3 kg. af hassi og flutti til landsins í því skyni að endurselja það. Hann var handtekinn við komuna til landsins 1. október 1984. Var Ó talinn hafa unnið til refsingar skv. 2. gr. laga nr. 65/1974, sbr. lög 60/1980, sbr. lög 75/1982, sbr. nú lög nr. 13/1985 og 2. gr. sbr. 10. gr. reglugerðar nr. 16/1986. Ó var gert að sæta fangelsi 7 mánuði 675
- J sendi til landsins með skipi frá Hollandi 1465 gr af hassi sem S átti. Í farangursafgreiðslu tollafgreiðslunnar lagði lögreglan hald á efnið. Var J talinn hafa unnið til refsingar skv. 2. gr. laga nr. 65/1974, sbr. lög 60/1980, sbr. 9. gr. laga 75/1982, sbr. lög nr. 13/1985 og 2. gr. sbr. 10. gr. reglug. nr. 390/1974, sbr. reglug. nr. 16/1986. Hann hlaut fangelsi í 4 mánuði .. 900

Barnsfaðernismál

Bifreiðar

A. Einkamál

B ók bifreiðinni X eftir þjóðvegi. Vegurinn var malbikaður og auður. Er B kom á móts við bæ einn, hugðist hann beygja til vinstri inn á heimreiðina að bænum og byrjaði að beygja til vinstri. Í sama bili hugðist A, sem ók á eftir á bifreiðinni Y, aka fram úr X vinstra megin. Rákust bifreiðarnar þá saman. Hægra framhorn Y rakst á vinstra afturbretti X og síðan hurðarpóst og hurð vinstra megin. B taldi sig hafa gefið stefnumerki, áður en hann hóf að beygja til vinstri og var það staðfest af farþega í bifreið hans. Vitni þetta taldi hraða Y ekki hafa verið minni en 80 km á klst. A taldi sig ekki hafa séð nein stefnuljós á X. Af hans hálfu var talið, að hraði bifreiðar hans hefði ekki verið meiri en 60 km á klst. B krafði A um fullar bætur vegna tjóns á bifreið sinni. Talið var ósannað, að A hefði ekið bifreið sinni óhæfilega hratt. Einnig var talið, að framúrakstur hefði verið heimill þarna, að gættri lögmæltri varúð. Heimreiðin var ekki talin mynda vegamót við aðalbrautina í skilningi umferðarlaga. Með því að beygja til vinstri, án þess að ganga úr skugga um, að hann ylli ekki hættu fyrir aðra umferð, var B talinn hafa brotið gegn 4. mgr. 45. gr. og 1. mgr. 46. gr. umferðarlaga. Hefði það verið aðalorsök árekstursins. Hinsvegar var ekkert talið fram komið í málinu um, að A hefði gefið merki um fyrirhugaðan framúrakstur. Með því að gera það ekki var A talinn hafa gerst brotlegur við 4. mgr. 47. gr. umferðarlaga 40/1968.

- Var sök skipt þannig milli aðila, að B var látinn bera $\frac{2}{3}$ hluta sakar en A $\frac{1}{3}$ hluta 376
- R tók sér far með bifreið K, sem var ölvaður. Bifreiðin lenti út af veginum og lést K en farþegar slösuðust. R ekki talinn eiga rétt til bóta vegna áhættutöku. Sjá skaðabætur 558
- F ók bifreið sinni út af veginum, valt hún og skemmdist mikið. F krafði tryggingarfélagið A bóta á grundvelli húftryggingar bifreiðarinnar. A synjaði greiðslu með því að félagið taldi F hafa verið ölvaðan við aksturinn. Sú mótbára taldist ekki sönnuð. Þá bar A því við, að bifreiðin hefði ekki verið færð til lögmæltrar skoðunar skv. umferðarlögum, en það væri brot á varúðarreglu í 12. gr. húftryggingarskilmálanna. Í 12. gr. segi m.a. að þeim sem hafi „ökutækið með höndum er skylt að gæta þess, að það sé í lögmæltu ástandi“. Sagt var að ekki lægi fyrir í málinu skýrsla bifreiðaeftirlitsmanna eða annarra óvilhallra manna um ástand bifreiðarinnar eftir tjónið og ekkert fram komið um að öryggistæki hennar hafi verið í ólagi eða hún að öðru leyti ekki verið í lögmæltu ástandi. Var því ósannað að F hefði vanrækt að gæta varúðarreglu 12. gr. skilmálanna og eigi fallist á sýknukröfur skv. 51. gr. laga nr. 20/1954. Þá var eigi heldur talið í ljós leitt að F hefði vanrækt skyldur sínar skv. 22. gr. sömu laga. A var því gert að greiða F bætur, en ekki var ágreiningur um bótafjárhæð 840
- K varð fyrir líkamstjóni er bifreið hans lenti í árekstri við bifreið B 22. ágúst 1973. Ábyrgðartryggjandi bifreiðar B viðurkenndi bótaskyldu að öllu leyti. K hlaut tímabundna og varanlega örorku af slysinu. Umboðsmaður K samdi í mars 1975 við vátryggingarfélag B um bætur fyrir tjónið og gaf út kvittun fyrir fullnaðargreiðslu á kröfum K. Á árunum 1975-1981 var K í ýmis skipti á sjúkrahúsum vegna afleiðinga slyssins og gekkst undir skurðaðgerðir. Fóru nú fram ný örorkumöt. Á árinu 1982 greiddi vátryggingarfélag B K það sem eftir stóð af ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar með þeim fyrirvara að greiðslan fæli ekki í sér viðurkenningu á réttmæti kröfu K gegn B. K krafði að því búnu B frekari bóta. Ekki var talið unnt að fallast á þessa bótakröfu K með því að ekki var talið sannað að hann hefði hlotið af slysinu heilsubrest sem hafi í verulegum attriðum verið annar og meiri en gera mátti ráð fyrir er hinn tryggingafróði umboðsmaður hans gaf fullnaðarkvittun fyrir skaðabótunum 1975 auk þess sem hann hefði ekki sett fram kröfu sína gegn B fyrr en í febrúar 1982. Var B sýknaður. Sératkvæði 1128
- D rak við annan mann 10-12 kindur vestur með Suðurlandsvegi nálægt Gljúfurholti í Ölfusi um kl. 19.45 hinn 27. september 1982. Hugðist hann koma fénu í girðingu og hafði því skilið eftir opið hlið báðu megin vegar, svo að féð gæti runnið um þau eins og það vildi sjálft er að þeim væri komið. Þ bar að

í bifreið sinni. Hlupu þá kindur út á veginn og lenti bifreiðin á þeim og drápu tvær þeirra. Skemmdir urðu á bifreiðinni. Skv. mati námu þær 32.935,00 krónum. Þ krafði D þeirrar fjárhæðar. Talið var að D hefði mátt vera ljóst að hætta gat stafað af því að láta kindurnar ráða sjálfar inn um hvort hliðið þær færu og tryggja fyrirstöðu hefði þurft til að varna því að féð rásaði inn á veginn fyrr en það gat orðið án hættu. Var D gert að bæta Þ $\frac{1}{3}$ tjónsins. Sératkvæði 1422

B. Opinber mál.

- Í maí 1984 ók S bifreið ölvaður og sviptur ökuleyfi ævilangt. Hann var dæmdur í 60 daga fangelsi. Ævilöng ökuleyfisvipting hans var áréttuð. S hafði nokkrum sinnum áður verið dæmdur fyrir ölvun við akstur þ. á m. bæði 1982 og 1983 29
- S var með héraðsdómi 21. desember 1984 sakfelldur fyrir að hafa frá því í september 1982 og til október 1983 ekið í sjö skipti sviptur ökuréttindum og stundum ölvaður. Hlaut hann 8 mánaða fangelsi samkvæmt 80. gr. umferðarlaga og með hliðsjón af 71., 72. og 77. gr. alm. hgl. Þá voru tvær bifreiðir er hann átti gerðar upptækar í ríkissjóð samkvæmt 69. gr. alm. hgl. Í héraðsdómi segir, að undanfarin 20 ár hafi S hlotið fjölmarga refsisdóma fyrir ölvun og réttindaleysi við akstur. Frá árinu 1980 hafi lögreglan haft afskipti af honum 21 sinni vegna réttindaleysis og þar af hafi S verið ölvaður í 14 skipti. Í 17 þessara tilvika hafi S ekið bifreið sinni R 70108, en í 4 skipti bifreið sinni R 20902. Eftir að héraðsdómur gekk var önnur bifreiðin seld á opinberu uppboði til lúkningar geymslugjaldi er á hana hafði fallið. Var V uppboðskaupandi, en H síðar skráður eigandi. Úr því sem komið var taldi Hæstiréttur ekki ástæðu til að mæla fyrir um upptöku þessarar bifreiðar, en staðfesti héraðsdóminn að öðru leyti. Sératkvæði 130
- Þ ók bifreið hinn 19. apríl 1983 um kl. 12, vestur Breiðholtiðsbraut í Reykjavík í hálku og sæmu skyggni. Stúlkan S varð fyrir bifreið hans á merktri gangbraut við gangbrautarljós og hlaut af því áverka er leiddu til dauða hennar. Þ játaði að hafa ekið yfir gangbrautina án þess að gæta að gangbrautarljósunum eða gera sér grein fyrir hvaða ljós loguðu. Hann hafði veitt S eftirtekt við gangstéttarbrúnina, en hægði ekki á ferð eigi að síður er hann nálgadist gangbrautina. Talið að Þ hafi ekki haft nægilegt vald á bifreiðinni sem honum tókst ekki að stöðva fyrr en í u.þ.b. 30 m fjarlægð frá gangbrautinni. Þ var sakfelldur fyrir brot á 215. gr. alm. hgl. nr. 19/1940, 1. mgr. 37. gr., 6. mgr. 48., gr., 1. mgr., 2. mgr. og 3. mgr., staflið b, i og j. 49. gr. sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 54/1976. Þ var gert að sæta varðhaldi í 3 mánuði skilorðsbundið samkvæmt 57. gr. alm. hgl. Þ var sviptur ökuleyfi í 3 ár frá birtingu héraðsdóms 169
- Hinn 23. janúar 1983 ók T, sem var ölvaður, bifreið stuttan spöl afturá-

bak. Alkóhólmagn í blóði hans mældist 2,55‰. Hann hafði áður verið sviptur ökuleyfi ævilangt. Brot hans talið varða við 2. sbr. 4. mgr. 25. gr. umferðarlaga nr. 40/1969, og 27. sbr. 81. gr. sömu laga. Hinn 11. september 1983 stýrði T sviptur ökuleyfi bifreið, sem dregin var um götur á Ísafirði. Hann var undir áhrifum áfengis. Brot hans varðaði við 2. mgr. 25. gr. og 27. sbr. 81. gr. umferðarlaga. Hinn 25. febrúar 1984 ók T ölvaður og sviptur ökuleyfi um götur á Ísafirði. Hann ók á tvo ljósastaura og skreiðarhjall. Alkóhólmagn í blóði hans mældist 2,37‰. Brot hans varðaði við 2. sbr. 4. mgr. 25. gr. og 27. gr. sbr. 81. gr. umferðarlaga, að því er varðaði ölvunaraksturinn. Hinn ógætilegi akstur varðaði við 1. mgr. 37. gr. sömu laga. Hinn 5. mars 1984 ók T ölvaður og sviptur ökuleyfi um götur á Ísafirði. Áfengismagn í blóði hans mældist 1,92‰. Brot þetta varðaði við 2. sbr. 4. mgr. 25. gr. og 27. gr. sbr. 81. gr. umferðarlaga. Hinn 14. mars s.á. ók T sviptur ökuleyfi um götur í Reykjavík. Með því gerðist hann brotlegur við 27. sbr. 81. gr. umferðarlaga. Hinn 16. júlí s.á. ók T bifreið um bifreiðastæði í Hnífsdal. Hann var ölvaður og áfengismagn í blóði hans mældist 2,23‰. Með þessu gerðist hann brotlegur við 2. sbr. 4. mgr. 25. gr. og 27. gr. sbr. 81. gr. umferðarlaga. Hinn 9. febrúar 1985 ók T bifreið ölvaður og sviptur ökuleyfi um götu á Ísafirði. Alkóhólmagn í blóði hans mældist 1,80‰. Brot þetta varðaði við sömu ákvæði umferðarlaga og greint er í næstu mgr. að framan. Hinn 16. febrúar 1985 ók T ölvaður og sviptur ökuleyfi bifreið, sem var án skráningarmerkja um götur á Ísafirði. Hann ók mjög óvarlega á allt að 90 km. hraða. Brot hans varðaði við framangreind ákvæði umferðarlaga og auk þess við 1. mgr. og a og b liði 3. mgr. 49. gr. 1. mgr. 50. gr. og 1. mgr. 11. gr. sömu laga. Í sama máli var T ákærður fyrir ölvunarakstur á bifhjóli 24. ágúst 1980 og minni háttar umferðarlagabrot að auki. T var sýknaður af ákæru um ölvun við akstur, en önnur atriði þótt sönnuð teldust, höfðu fyrnst í meðförum héraðsdómara. Þá var T ákærður fyrir að hafa ekið bifreið í heimildarleysi 23. janúar 1983 og undir áhrifum áfengis. Sjá hér framar. Í héraði var T sýknaður af ákæru um nytjastuld og því atriði dómsins var ekki áfrýjað. Stóð sýknan því óhöggud. T hafði auk þessa gerst sekur um innbrotspjófnað í þrjú skipti og var fjallað um þau brot í þessu sama máli. Refsing T var ákveðin fangelsi í 8 mánuði. Sjá þjófnaður

R var ákærður fyrir að hafa ekið bifreið í 4 skipti undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum ævilangt, ýmist annað hvort eða hvorutveggja og án nægilegrar aðgæslu. Aksturinn talinn brjóta gegn 25., 27., 37., 41., 45. og 49. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968. Honum var gert að sæta fangelsi í 18 mánuði, en hann var jafnframt sakfelldur fyrir fleiri brot. Þá

- var hann og sviptur ökuréttindum ævilangt samkvæmt 81. gr. umferðarlaga. Sjá skjalafals 471
- H ók bifreið undir áhrifum áfengis og sviptur rétti til að fá ökuleyfi ævilangt. Vínandamagn í blóði var 1.92‰. Hann hafði gerst sekur um fleiri brot og var dæmdur í fangelsi 8 mánuði. Sjá skjalafals 499
- Hinn 9. mars 1985 ók T bifreið frá Reykjavík áleiðis til Hafnarfjarðar. Lögregluþjónar stöðvuðu hann í Kópavogi. T hafði verið sviptur ökuleyfi ævilangt og var undir áhrifum áfengis. Áfengismagn í blóði hans reyndist vera 0,60‰. Brot hans talið varða við 2. sbr. 3. mgr. 25. gr. og 27. gr. sbr. 81. gr. umferðarlaga. Refsing T samkvæmt 80. gr. nefndra laga var ákveðin með hliðsjón af 78. svo og 77. gr. alm hgl., en T hafði þrisvar á árinu 1985 sæst á sektargreiðslu fyrir brot gegn ávana- og fikniefnalögum. T hafði alls 11 sinnum áður sætt refsíðmum og verið veitt reynslulausn af eftirstöðvum refsingar 24. nóvember 1984. Með ofangreindu broti rauf T skilorð reynslulausnarninnar, og samkvæmt 42. gr. alm hgl. sbr. 3. gr. laga 16/1976 var refsing hans ákveðin með hliðsjón af hinnari óloknu refsivist þannig að hún var metin sem skilorðsdómur. Héraðsdómari hafði ekki gætt þessa, en skv. heimild í 2. mgr. 42. gr. alm. hgl., sbr. 3. gr. laga 16/1976, hafði T verið látinn hefja afplánun hinnar óloknu refsingar 25. febrúar 1985. Dómur gekk í Hæstarétti 12. mars 1986 og var refsing T ákveðin 6 mánaða fangelsi. Afplánun frá 25. febrúar til dómsuppsögu var talin til refsíúttektar 513
- Aðfaranótt 16. febrúar 1985 ók H, 17 ára gamall, fólksbifreið norður Grindavíkurveg. Tvær stúlkur voru með honum í bifreiðinni. Sat önnur í framsæti, en hin í aftursæti. Við svokallaða Gíghæð missti H vald á bifreiðinni, sem fór út af veginum og valt nokkrar veltur. Stúlkan í framsætinu, sem var 17 ára kastaðist út úr bifreiðinni og hlaut svo mikla áverka, m.a. á höfði, að hún lést nokkru síðar. Myrkur var og stormur og hálka á veginum. H kvaðst hafa ekið á um 70 km hraða fyrir slysið. H var talinn hafa ekið bifreiðinni of hratt og ógætilega miðað við aðstæður og með því gerst brotlegur við 1. mgr. sbr. b og i liði 3. mgr. 49. gr. umferðarlaga 40/1968. Þessi ákvæði voru talin tæma sök, þannig að 26. gr. umfl. yrði ekki beitt jafnframt. Þar sem mannsbani hlaut af ógætni H var honum einnig refsað fyrir gáleysi skv. 215. gr. alm. hgl. H hlaut 15.000,00 króna sekt til ríkissjóðs og var sviptur ökuleyfi í 6 mánuði 538
- R ók bifreið sinni frá hóteli Akranesi að Esjubraut 19 og síðan heim til sín. Sum vitna í málinu töldu sig hafa séð á honum ölvunaráhrif. Var talið sannað að hann hafi ekið undir áhrifum áfengis og brotið gegn 2. mgr. 25. gr. laga 40/1968. Á leiðinni ók hann á grindverk við húsið Bjarkargrund 46 án þess að skýra lögreglu frá

óhappinu. Með því að láta það undir höfuð leggjast gerðist hann brotlegur við 2. mgr. 41. gr. umferðarlaga. R var gerð 18.000,00 króna sekt til ríkissjóðs og vararefsing sektar 15 daga varðhald, sbr. 80. gr. umferðarlaga og með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. Hann var sviptur ökuleyfi í 8 mánuði skv. 81. gr. umferðarlaga	728
E var gefið að sök að hafa ekið bifreið, vanbúinni, undir áhrifum áfengis og sviptur ökuleyfi og með allt að 80 kílómetra hraða þar sem hámarkshraði var ákveðinn 50 kílómetrar á klukku-stund. Sýknað var af broti gegn 2. mgr. 26. gr. umferðarlaga. Sakfelldur var fyrir brot gegn 2. sbr. 3. mgr. 25. gr. og 1. mgr. 50. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga og 1. mgr. 27. gr., sbr. 81. sömu laga. Honum var gert að sæta varðhaldi 15 daga og sviptur ökuleyfi ævilangt	971
Maður ók bifreið undir áhrifum áfengis. Alkóhólmagn í blóði reyndist 1.17‰. Honum var refsað skv. 2. sbr. 3. mgr. 25. gr. laga nr. 40/1968, sbr. 80. gr. sömu laga og dæmdur fyrir það og fleiri brot í varðhald í 3 mánuði skilorðsbundið í 2 ár og 12.000,00 króna sekt til ríkissjóðs	1258
B var ákærður fyrir að hafa án ökuréttinda ekið bifreið í 2 skipti og í annað skiptið undir áhrifum áfengis. Hann var sakfelldur skv. 1. mgr. 27. gr. og 2. mgr. sbr. 4. mgr. 25. gr. sbr. 80. gr. umferðarlaga og sviptur ökuleyfi ævilangt. Honum var gert að sæta fangelsi 2 mánuði, en hann hafði rofið skilorð og brotin dæmd í einu lagi	1507
S ók bifreið sviptur ökuleyfi ævilangt. Honum refsað skv. 1. mgr. 27. gr. sbr. 80. gr. umferðarlaga með varðhaldi 25 daga ..	1518

Birting dóms

Birting stjórnvaldaerinda

Björgun

B/v Apríl bjargar Otri GK 5. Sjá björgunarsamningur	941
---	-----

Björgunarsamningur

Aðfaranótt 12. september 1984 var togarinn Otur GK5 að veiðum í Kolluál norðanverðum um 55 sjómílur vestur af Snæfellsnesi. Er verið var að setja trollið út lenti pokinn í skrúfunni og vélin stöðvaðist. Óumdeilt var að skipverjar höfðu hvorki möguleika á að ná honum úr skrúfunni né komast til lands af eigin rammleik. Að svo búnu samdi framkvæmdastjóri útgerðar togarans P við framkvæmdastjóra B um að fá b/v Apríl HF 347, sem var að ljúka veiðiferð, til að draga Otur GK5 til hafnar í Reykjavík. Sömdu þeir um þóknun fyrir dráttinn og skyldi hún vera skv. svokölluðum „Goðataxta“ sem er lægri en algeng

björgunarlaun. Skipstjórinn á b/v Apríl HF 347 kannaðist síðar ekki við að hafa vitað um samninginn um þóknunina fyrir dráttinn. Hin umsamda þóknun var greidd B 14. október 1983, sem aftur greiddi skipverjum þeirra hlut 24. nóvember s.á. Skipshöfnin taldi björgunarlaunin of lág og með stefnu útgefinni 4. maí 1984 var þess krafist að P og B væri in solidum gert að greiða mun hærri björgunarlaun. P var sýknað með þeim rökum að 4. maí 1984 hefði málshöfðunarrestur sá er settur er í 4. mgr. 202. gr. siglingalaga verið löngu liðinn. B var einnig sýknað. Þótti sýnt að b/v Apríl og skipshöfn hefði ekki verið stofnað í neina teljandi hættu, björgun auðveld og veiðiferð að ljúka. Alvanalegt væri að fiskiskip veittu hvert öðru hjálp gegn greiðslu skv. svonefndum „Goðataxta“ eða lægri fjárhæð. Þótti B því ekki hafa borið hagsmuni skipshafnar fyrir borð með björgunarsamningnum 941

Blóðrannsókn. Blóðflokkar. Sjá mat og skoðun.

Bókhald

Bráðabirgðaökuleyfisvipting

Brenna

S var sannur að því að hafa 10. mars 1985 af ásetningi kveikt í rúm-fatnaði í káetu sinni í M/s Boða GK 24 og valdið með því eldsvoða og stofnað tveimur mönnum í bersýnilegan lífsháska. Aðfaranótt þess 14. s.m. svipti hann mann lífi með því að slá hann a.m.k. í þrjú skipti í höfuðið með járnörri, hella síðan yfir hann meðvitundarlausan eldfimum vökva og kveikja í síðan. Almannahætta stafaði af íkveikjunni. Þá hafði hann gerst sekur um þjófnaðarbrot og tilraun til annars. Honum var refsað skv. 2. mgr. 164. gr., 211. gr. og 244. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. S hafði rofið skilorð dóms og var skv. 60. gr. og með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. dæmdur í fangelsi 16 ár 1071

Brot gegn valdstjórninni. Sjá valdstjórnin.

Brot í opinberu starfi

L, varavarðstjóra í Tollgæslunni og M, tollvarðstjóra, var gefið að sök í ákæru, að hafa við tollafgreiðslu við brottför skips gerst sekir um brot í opinberu starfi. L að hafa þegið og haft á brott með sér frá borði eins líters flösku af genever og dós, 900 gr., af niðursoðinni skinku. M fyrir að hafa haft meðferðis frá borði eina flösku af vodka og 10 pakka af vindlingum, sem hann kvaðst hafa fundið á þílfari skipsins við landganginn og tekið í eigin vörslur. M var sýknaður af þessum lið ákærunnar með

vísun til 108. gr. laga 74/1974. L var hinsvegar sakfelldur eftir 128. gr. alm. hgl., 1. mgr. 6. gr. sbr. 1. mgr. 33. gr. áfengislaga og 1. og 2. mgr. 61. gr. laga um tollheimtu og tolleftrilít nr. 59/1969 og 138. gr. alm hgl. Fram kom við rannsókn málsins að L hafði skorið tollvarðarnúmer sitt, nr. 81, á tveimur stöðum úr embættisstimpli Tollgæslunnar, sem hann hafði til notkunar í starfi sínu. Honum refsað skv. 139. gr. alm. hgl. sbr. 4. mgr. 18. gr. laga nr. 59/1969 og 3. mgr. i.f. 4. gr. laga nr. 82/1969 svo sem henni var breytt með 1. gr. laga nr. 7/1986. Þá var hann sannur að því að hafa ekið bifreið undir áhrifum áfengis. Var hann því sakfelldur eftir 2., sbr. 3. mgr. 25. gr. laga nr. 40/1968, sbr. 80. gr. sömu laga og sviptur ökuréttindum í 6 mánuði frá birtingu héraðsdóms að telja. Báðum ákærðu var gert að sæta upptöku á nokkru af varningi skv. 34. gr. laga nr. 82/1969 og laga nr. 59/1969, 72. gr. Refsing L var ákveðin með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. og stöðumissi hans á full-orðinsaldri, þriggja mánaða varðhald skilorðsbundið í 2 ár og 12.000,00 króna sekt til ríkissjóðs 1258

Búskipti. Sjá skiptamál

Börn

G 5 ára og 8 mánaða og P 5 ára og 9 mánaða komust yfir eldspýtur, fóru inn í hús í smíðum og kvektu í byggingarefni. Tjónið var talið nema 83.429,00 krónum. Talið var að svo ungir drengir hafi eigi getað gert sér grein fyrir þeim afleiðingum sem fikt þeirra með eldspýtur í byggingunni gat haft í för með sér, hvorki þeirri lifshættu er þeir stofnuðu sjálfum sér í né tjóni sem þeir gátu valdið. Þótti því bresta lagagrundvöll til að leggja bóta-ábyrgð á drengina 780

Dagsektir

Dánarbú. Sjá skipti.

Dómarar. Sjá og dómstólar, réttarfar, réttarfarsvítur.

1. Dómarar í Hæstarétti:

- a) Mál dæmd af sjö hæstaréttardómurum . 462, 706, 714, 1770
- b) Mál dæmt af þremur hæstaréttardómurum 25, 29, 40, 47, 52, 59, 168, 357, 374, 376, 383, 386, 395, 397, 444, 448, 453, 458, 487, 490, 506, 508, 510, 512, 513, 538, 543, 552, 557, 566, 568, 657, 668, 671, 673, 675, 678, 680, 688, 689, 691, 697, 699, 704, 722, 728, 740, 762, 768, 777, 779, 799, 806, 818, 840, 877, 880, 884, 896, 900, 905, 907, 910, 914, 935, 956, 966, 971, 974, 1030, 1033, 1034, 1051, 1053, 1064, 1068, 1105, 1109, 1118, 1119, 1141, 1149, 1151, 1154, 1161, 1168, 1176, 1184, 1214, 1219,

1230 1231, 1236, 1252, 1275, 1280, 1284, 1385, 1410, 1414, 1418, 1434, 1436, 1453, 1455, 1464, 1507, 1511, 1518, 1532, 1598, 1608, 1610, 1611, 1621, 1623, 1625, 1666, 1677, 1681, 1683, 1686, 1688, 1690	
c) Varadómari dæmir mál í Hæstarétti 66, 392, 492, 605, 818, 840, 896, 1043, 1055, 1071, 1109, 1128, 1513	
d) Sératkvæði 130, 376, 462, 518, 558, 605, 619, 706, 714, 770, 793, 803, 835, 927, 935, 958, 962, 980, 983, 1004, 1022, 1034, 1043, 1055, 1095, 1121, 1128, 1141, 1149, 1154, 1161, 1168, 1206, 1284, 1287, 1361, 1371, 1422, 1473, 1601, 1657, 1666, 1702, 1723, 1742, 1759, 1770	
2. Dómarar í héraðsdómi:	
a) Samdómendur í héraði:	
Aukadómþing	1473
Bæjarþing 79, 110, 427, 528, 543, 575, 605, 619, 818, 822, 880, 916, 941, 1011, 1095, 1141, 1219, 1231, 1371, 1386, 1396, 1498, 1513, 1541, 1702, 1742, 1759, 1770	
Félagsdómur	55
Sakadómur	

Dómkröfur

Dómkvaðning

- K hugðist leita réttar síns fyrir dómstólum út af landi er hann átti. Taldi hann að mat skyldi fara fram á grundvelli 3. mgr. 29. gr. skipulagslaga nr. 19/1964 og skyldu matsmenn kvaddir til samkvæmt almennum reglum einkamálalaga, enda ætti matsnefnd eignarnámsbóta samkvæmt lögum nr. 11/1973 ekki að framkvæma mat eftir því ákvæði. Sagt að lög nr. 11/1973 stæðu því ekki í vegi að hann gæti fengið dómkvadda matsmenn eftir ákvæðum laga nr. 85/1936 668
- P hafði fengið dómkvadda matsmenn til að meta markaðsverð fasteignarinnar nr. 11 við Vatnsstíg í Reykjavík. Hann taldi matsmennina vegna misskilnings þeirra ekki hafa framkvæmt matið í samræmi við óskir sínar. Matsmál þetta var aukamál bæjarþingsmáls milli matsaðila og grundvöllur dóms í því máli. P beiddist nýs mats á eigninni. Fram kom í yfirlýsingum hans, að hann ætlaðist ekki til að matsmenn miði nýja matsgerð við niðurstöður dómsins um matsatriði og ekki verði af matsbeiðni ráðið við hvaða ástand eignarinnar bæri að miða. Sagt að í matsbeiðninni verði að tíunda nákvæmlega hvað meta eigi og við hvaða forsendur beri að miða, en þær voru umdeildar. Matsbeiðnin var þannig talin alltof óskýr. Þegar af þessari ástæðu var synjað um hina umbeðnu dómkvaðningu 691

Dómsrannsókn

Dómsátt

Við dómsátt í opinberu máli sættist A á sviptingu ökuleyfis ævilangt, en brot hans var ítrekað. Hæstiréttur felldi dómsáttina úr gildi með vísun til 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974	1608
--	------

*Dómstólar**Dómsvald skiptaréttar**Eignardómsmál**Eignarnámsbætur**Eignarréttarfyrrvari**Eignarréttur*

K og P deildu um stærð og mörk lóðar. Sjá samningar	66
---	----

Eignaupptaka

Bifreið gerð upptæk til ríkissjóðs vegna umferðarlagabrota eigandans. Sjá bifreiðar	130
M smyglaði 60. gr af amfetamíni til Íslands. Það var gert upptækt til ríkissjóðs, sbr. 5. mgr. 5. gr. laga 65/1974	444
K smyglaði 100,2 gr af amfetamíni til Íslands. Það var gert upptækt til ríkissjóðs, sbr. 5. mgr. 5. gr. laga 65/1974, sbr. lög 13/1985	448
Við leit á B fundust á honum 0,8 gr af amfetamíni og 126 gr af hassi. B smyglaði enn fremur 126 gr af amfetamíni til landsins. Efni þessi voru gerð upptæk til ríkissjóðs samkvæmt 5. mgr. 5. gr. laga 65/1974 (sbr. lög 13/1985)	453
S smyglaði til landsins rúmlega 130 gr af amfetamíni. Það var gert upptækt til ríkissjóðs skv. 5. mgr. 5. gr. laga nr. 65/1974	458
Ó smyglaði til landsins 2,3 kg, af hassi. Það var gert upptækt til ríkissjóðs skv. 5. mgr. 5. gr. laga nr. 65/1974	675
Myndband gert upptækt án endurgjalds til tveggja kvikmyndahús skv. ákvæðum höfundalaga. Sjá höfundarétt	993
Tveimur starfsmönnum Tollgæslunnar gert að sæta eignarupptöku skv. áfengislögum og lögum um tollgæslu og tolleftirlit	1258

Endurgreiðsla

A endurkrafði ríkissjóð um þungaskatt. Talið að honum hafi ekki verið óskýlt að greiða þungaskatt af bifreiðum sínum í nokkru formi. Þá hafi hann greitt skattinn athugasemdalaust og án fyrirvara um endurheimtu. Endurgreiðslukröfu synjað. Sjá skattar	462
Protabú S endurkrafði hitaveitu um 43.600,00 krónur fyrir heitt vatn, sem hann hefði aldrei fengið. Hann hafði greitt reikning	

hitaveitunnar að hluta til að áskildum rétti til endurheimtu. S byggði kröfu sína á því að honum hefði verið reiknað meira vatnsmagn en hann hefði fengið og einnig hafi verið tekið gjald af honum fyrir heitt vatn á tímabili þegar lokað var fyrir það. Talið var sannað að magnhemill S hafi frá upphafi verið ranglega stilltur á of lítið vatnsmagn svo vantað hafi upp á það vatnsmagn sem S greiddi fyrir. Þá var og talið að ótvíræða lagaheimild skorti til gjaldtökunnar á því tímabili er lokað var fyrir vatnið. Var krafa S tekin til greina 1219

Erfðafesta

Erfðaskrá

Í erfðaskrá hjónanna H og S var Hjartavernd tilnefnd sem gjafþegi að ca. 50 hektara spildu í landi jarðarinnar Á ásamt sumar-bústað og því er honum tilheyrði. Sá skilmáli fylgdi að eignin yrði í framtíðinni nýtt sem hvíldar- og hressingarstaður fyrir Hjartavernd. Reykjavíkurborg var einnig ánöfnuð ca. 30 hektara spilda, en hún gerði ekki tilkall til gjafarinnar. Því átti allt annað land jarðarinnar (en 50 hektara spildan) skv. erfðaskránni að renna til Skógræktar ríkisins ásamt mannvirkjum á jörðinni, er væru eign arfleiddenda. Gjöfin var gefin með þeirri kvöð að á landi jarðarinnar færi fram skógrækt. G-hreppur neytti kaupréttar að jörðinni skv. 26. gr. jarðalaga nr. 65/1976. Andvirði jarðarinnar nam 14.896.500,00 krónum. Deilt var nú um hvort heldur fé þetta ætti að falla til gjafþeganna Hjartaverndar og Skógræktar ríkisins eða lögerfingja H og S. Talið var að með erfðaskránni hafi arfleiddendur verið að gera tæmandi ráðstöfun allra eigna sinna. Hún hafi verið þannig uppbyggð og fram sett að líta verði svo á að forsenda erfðaráðstöfunar til gjafþega hafi verið sú að þar greindar gjafir yrðu inntar af hendi samkvæmt eðli sínu in natura gegn því að gjafþegarnir tækju á sig þær kvaðir er þar voru greindar og jörðinni ekki skipt á annan veg en í erfðaskránni greindi. Ekki var fallist á það með gjafþegunum að aðalatriðið í augum arfleiddenda hafi verið að stuðla að framgangi þeirra málefna, er þeir ynnu að, en aukaatriði hvort starfsemin færi fram á jörðinni Á. Þá var heldur ekki fallist á þá málásástæðu þeirra, að þeir hafi orðið eigendur jarðarinnar Á við andlát þess hjóna er síðar andaðist og því í raun verið eignarnámsþolar er G-hreppur neytti eignarnámsheimildar sinnar og þeim því borið eignarnámsbæturnar. Arfleiddendur höfðu ráðstafað langstærstum hluta eigna sinna með erfðaskránni en jafnframt ákveðið að til lögerfingja skyldu renna þær eignir búins er ekki hafði verið ráðstafað á annan hátt. Var lögerfingjum dæmt féð 1626

*Erlend lög**Fangelsi. Sjá refsingar.**Farbann*

Með úrskurði sakadóms Reykjavíkur 22. apríl 1986 var lagt farbann á P til 1. júlí s.á. P kærði úrskurðinn og krafðist þess að hann yrði felldur úr gildi og sér yrði heimilað að setja tryggingu fyrir því að hann kæmi aftur hingað til lands er ákærvaldið krefðist þess. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn með vísun til þess, að P hefði flutt heimili sitt til Danmerkur en nauðsyn bæri til að tryggja að hann kæmi fyrir dóm hér á landi til að svara til saka, þar sem opinbert mál kynni að verða höfðað gegn honum fyrir auðgunarbrot

777

*Farmbréf**Farmflutningar*

N seldi til Japan frysta rækju í 4 gámum. Eimskip tók flutning þeirra að sér og gaf út hinn 7. ágúst 1980 gagnfært farmskírteini fyrir sendingunni. Umskipun vörunnar var ákveðin í Hamborg. Varan var seld C&F og var flutningsgjaldið greitt Eimskip fyrirfram. Varan kom til Hamborgar 13. ágúst s.m. Upplýst var með skoðun í Hamborg 14. ágúst að þiðnun hafi ekki orðið í frystigámunum. Í Hamborg var útbúið afrit farmskírteinisins og á framhlið þess stimplað að vörunum hafi þar verið skipað um borð í tiltekið skip 16. ágúst s.á. Það skip var á vegum H, sem tók að sér flutning vörunnar til Tokyo. Er skip H kom til Tokyo fór fram skoðunar- og matsgerð af löggiltu mats- og skoðunarfyrirtæki þar. Kom þá í ljós að í einum gámanna var rækjan ónýtt og í öðrum hluti hennar. Hafði hún þiðnað. Var tjónið metið á 14.530.675,00 japönsk yen. Matinu var mótmælt af H en ekki Eimskip. Vátryggjandi varanna, Y, bætti hinum japanska kaupanda tjónið og fékk kröfu hans framselda til sín. Krafði hann því næst H og Eimskip in solidum um bætur í dómsmáli hér á landi. Í 5. gr. hins gagnfæra farmskírteinis voru ákvæði sem undanskildu Eimskipafélagið ábyrgð á tjóni á farminum sem sannanlega yrði í framhaldsflutningi hans. Talið var að félagið hefði undanskilið sig þessari ábyrgð með löglegri heimild. Var talið upplýst að tjónið á vörunni hefði átt sér stað í framhaldsflutningi hennar og Eimskipafélagið því sýknað. Í fyrrgreindri skoðunar- og matsgerð sagði að hiti hafi hækkað verulega í gámunum dagana 16. til 27. ágúst 1980, en þá voru þeir um borð í skipi H. Talið var upplýst að tjónið á vörunni hafi orðið þegar hún var í umsjá H. H hafði ekki lagt fram í málinu spjöld úr síritum á gámunum er sýna hita-

stigið hverju sinni. Var H gert að greiða Y stefnukröfuna. Var hún talin innan þeirra marka, sem takmörk á flutningum voru miðuð við

916

Farmgjald

Farmskírteini

Fasteign

Byggingarsamvinnufélag prentara byggði 1946-1950 nokkur hús við Hagamel í Reykjavík þar á meðal nr. 14 og 16. Húsin voru byggð eftir sömu teikningu. Á 1. og 2. hæð voru íbúðir. Í kjallara í nr. 16 var komið fyrir íbúð. Henni tilheyrði svonefndur „innri gangur“ en um hann lá leið til sameiginlegs þvottahúss og þar var rafmagnstafla fyrir allt húsið. Þvottahúsið ásamt þurrkherbergi og kyndiklefa var í sameign íbúðanna í húsunum nr. 14 og 16. Utidyr voru á þvottahúsinu út í bakgarð hússins. Byggingarsamvinnufélagið hafði sett í reglugerð m.a. ákvæði um afnot af þvottahúsinu. Skyldi íbúðin á 2. hæð í húsinu nr. 16 hafa afnot þess 15.-20. hvers mánaðar en íbúðin á 1. hæð 21.-25. Þá hafði stjórn byggingarsamvinnufélagsins gefið út til eiganda íbúðar á 1. hæð yfirlýsingu, sem var þinglýst, að sú íbúð ætti umgangsrétt um innri forstofu í kjallara þá daga sem íbúðin hefði þvottahúsið og þurrkherbergið til umráða og til aðgangs að rafmagnstöflu hússins og skyldi hún hafa lykil að innri ganginum. Þar kom að eigendur kjallaraíbúðarinnar vildu ekki una umferðaréttinum um innri ganginn og skiptu því um skrá á hurð að honum. Eigendur 1. og 2. hæðar í húsinu höfðuðu síðan dómsmál til viðurkenningar á umferðarréttinum. Héraðsdómari taldi að varnaraðili yrði að þola kvöðina enda hefði hann gegn andmælum sóknaraðila hvorki sannað að henni hefði verið bægt frá fyrir hefð, skort á þinglýsingu né öðrum ástæðum. Var umferðarréttur dæmdur í samræmi við fyrrgreinda reglugerð byggingarsamvinnufélagsins. Hæstiréttur staðfesti dóminn með vísun til forsendna hans ...

808

Fasteignakaup

M, kaupandi íbúðar, krafði seljandann S um greiðslu vísitöluálags af veðlánnum er fylgdu íbúðinni. Auk þess krafði hún S um skaðabætur vegna ófullnægjandi hreingerningar á íbúðinni auk bóta fyrir skemmdir á húsmunum og salernisskál. Krafan um greiðslu vísitöluhækkunarinnar var tekin til greina, hinar ekki. Sjá skulda-
bréf

518

Ó h.f., byggingafyrirtæki, keypti byggingareit I við Nesbala á Seltjarnarnesi og byggði þar 10 raðhús og 2 einbýlishús. Dagana 12.—20. júní 1980 seldi Ó h.f. öll húsin í sem næst fokheldu ástandi. Byggingaframkvæmdir voru þá mjög stutt á veg komnar. Um frágang

lóðar sagði í kaupsamningum: „Lóð verður sléttuð, en að öðru leyti ófrágengin, en í götu verður fyllt í rétta hæð“. Málsaðilar deildu nú um, hvort Ó h.f. hefði með þessu ákvæði skuldbundið sig til að leggja viðurkennt frostþolið fyllingarefni í heimreiðatnar á byggingarreitunum, þannig að unnt væri að leggja varanlegt slitlag á undirlagið. Mat dómkvaddra matsmanna fór fram á því, hvað kosta myndi að koma heimreiðunum í það horf og var matsfjárhæðin 67.900,00 krónur. Auk þessa var kostnaður vegna niðurfalls í götu sem metinn var af héraðsdómi, 12.000,00 krónur. Eigendur húsanna létu framkvæma endurbætur á heimreiðum og töldu kostnaðinn við það hafa numið 126.698,00 krónum. Sagt að samkvæmt fyrrgreindu ákvæði kaupsamninganna hafi kaupendur mátt treysta því að Ó h.f. skilaði heimreiðunum með hæfu efni í götustæði í réttri hæð undir varanlegt slitlag. Var Ó h.f. dæmt til að greiða matsfjárhæðina auk 12.000,00 króna fyrir niðurfallið. Hæstiréttur staðfesti þessa niðurstöðu

528

K seldi H húshluta fyrir 100.000,00 krónur. H tók síðan til að endurbæta húsnæðið. Skömmu síðar lenti H í greiðsluörðugleikum og varð að samkomulagi að H rifti húsakaupunum og K endurgreiddi honum kaupverðið og 100.000,00 krónur fyrir viðgerðarkostnaðinn. K greiddi síðan 78.592,10 krónur en taldi sig eiga gagnkröfur til skuldajafnaðar fyrir eftirstöðvum skuldarinnar. H viðurkenndi gagnkröfur að fjárhæð 83.652,67 krónur. Dæmt var að frekari gagnkröfur kæmu ekki til skuldajafnaðar og K gert að greiða H eftirstöðvar skuldarinnar

1109

M og I keyptu 24. mars 1983 íbúð í húsi með 4 íbúðum. Henni fylgdi 17,2% hluti í sameign í húsinu. Kaupverðið var 1.250.000,00 krónur og átti m.a. að greiðast með skuldabréfi með veði í íbúðinni, 350.000,00 krónur, með 4 jöfnum afborgunum, í fyrsta sinn 5. júní 1984 og síðan voru gjalddagar 5. júní þrjú næstu ár. Afsal skyldi gefa út 20. mars 1984 að fullnægðum skuldbindingum M og I um greiðslu kaupverðsins. Í prentuðum hluta kaupsamnings stóð að kaupendur keyptu eignina í því ástandi sem hún var í við skoðun þeirra og sættu þeir sig við það að öllu leyti. M og I kvörtuðu bréflega í ágúst 1983 um leynda galla á íbúðinni, alkalívirgðni í steypu hússins. Fram kom að í júlí 1982 hafði Rannsóknarstofnun byggingariðnaðarins komist að niðurstöðu um alkalískemmdir. Sannað þótti að einum seljanda íbúðarinnar, er jafnframt var annar umboðsmaður seljenda við söluna, hafi verið kunnugt um rannsóknina og skemmdir í útveggjum, en ekki að þær stöfuðu af alkalívirgðni. Hafi hann látið hjá líða að koma vitneskju sinni til meðeigendanna. Dómkvaddir matsmenn mátu viðgerðarkostnað íbúðarinnar 170.800,00 krónur. M og I greiddu síðasta hluta útborgunar ekki á gjalddaga 10. mars 1984, heldur 4. júní s.á. Seljendur

tóku við greiðslunni án fyrirvara um annað en vexti. Afsal og veðskuldabréf var ekki gefið út. Kaupendur greiddu ekki vexti og afborganir af eftirstöðvum kaupverðsins eftir þeim ákvæðum er skuldabréfið átti að geyma. Seljendur kröfðust í aðalsök riftunar á kaupsamningnum um íbúðina vegna vanefnda á greiðslu kaupverðsins. Þeirri kröfu var hafnað. Þá var einnig dæmt að M og I bæri að greiða seljendum gjaldfallnar afborganir af eftirstöðvum kaupverðsins, svo sem um hafði verið samið, 262.500,00 krónur og gefa út skuldabréf til þeirra með veði í íbúðinni 87.500,00 krónur. Einnig var M og I gert, með hliðsjón af kröfugerð aðila í málinu, að greiða vexti af áfallinni vaxtafjárhæð 5. júní 1984 af 350.000,00 krónum. Í gagnsök var seljendum íbúðarinnar dæmt að greiða M og I 170.800,00 krónur í skaðabætur skv. niðurstöðu hinna dómkvöddu matsmanna. Sératkvæði 1702

Með kaupsamningnum 6. apríl og 19. júní 1981 keypti Þ hús í smíðum af I, tilbúið undir tréverk og málningu. Ljúka skyldi sumum framkvæmdum á árinu 1982. Þ fékk húsið afhent 1. nóvember 1981. Hann skyldi hafa greitt húsið að fullu með síðasta hluta húsnæðismálastjórnarláns. Taldi Þ hann hafa verið tilbúinn til útborgunar 5. eða 6. nóvember 1982. Aðilar sömdu um ákveðna greiðslutílhögun á kaupverðinu. Þá sömdu þeir einnig um að kaupverðið skyldi fylgja breytingum á vísitölu byggingarkostnaðar miðað við grunnvísitöluna 626 stig, skyldi það breytast eftir því hvenær greiðslurnar yrðu inntar af hendi, þ.e. „vísitala aðeins reiknast til greiðsludags greiðslu.“ Þ fékk senda reikninga yfir verðbætur, sem hann samþykkti víxla fyrir til 1. apríl 1982 og greiddi að verulegu leyti. Við útreikning verðbótanna var beitt svonefndum „línulegum“ útreikningi. Talið var að I væri þessi útreikningsaðferð heimil þótt samningsákvæðin væru ekki allskostar skýr, enda hefði Þ samþykkt og greitt víxla fyrir verðbótunum þannig reiknuðum og með því orðið bundinn við skilning I á verðbótaákvæðum samningsins. Þá var talið að verðbótaákvæðin, sem miðuð voru við söluverð eignarinnar án tillits til þess hvernig byggingu hennar vatt fram, hafi tekið til tímans þar til síðasti hluti húsnæðismálastjórnarlánsins kom til útborgunar. Verðbótaákvæði þessi þóttu ekki fara í bága við lög nr. 13/1979. Sératkvæði 1742

Með kaupsamningi 29. desember 1981 keypti G hús í smíðum af I. Afhenda átti húsið tilbúið undir tréverk og málningu í september eða október 1982. Nokkrum framkvæmdum við húsið að utan skyldi lokið á árinu 1983. G bar að greiða húsið með 14 afborgunum og var sú síðasta dagsett 15. janúar 1983 auk annars og þriðja hluta láns úr Byggingarsjóði ríkisins er farið gæti fram eftir þann tíma. Samið var um að söluverð eignarinnar fylgdi breytingum á vísitölu 811 stig hinn 1. október 1981.

Tekið var fram að verðhækkanir yrðu reiknaðar skv. byggingarvísitölu 1. janúar 1982 á söluverði hússins 890.550,00 krónur að viðbætti verðhækkun þess fyrir tímabilið 1. október til 31. desember 1981 og síðan reglulega fyrir hvert vísitölutímabil. Við útreikning verðbótanna var reiknað með svonefndri „línulegri“ vísitölu og kom það skilmerkilega fram á reikningunum. G greiddi alla reikningana til 1. október 1982, þó að undanteknum reikningum fyrir tímabilið 1. október - 31. desember 1981, sem voru að mestu ógreiddir. Málsaðila greindi á um uppgjörið. Talið var að I væri fyrrgreind útreikningsaðferð heimil skv. samningi þeirra, enda hefði hann greitt verðbæturnar og tekið við húsinu, allt án athugasemda. Væri hann því bundinn við skilning I á verðbótaákvæðinu. Talið var að verðbótatímabilinu hafi lokið 15. janúar 1983, en þá var síðasta afborgun af grunnverði hússins dagsett í kaupsamningnum og ljóst að verklokin höfðu eigi farið fram fyrir þann tíma. G þótti hafa skuldbundið sig til að greiða verðbótafjárhæðina fyrir 1. október til 31. desember 1981 með verðbótum. Málinu var ekki gagnáfrýjað af hálfu I. Sératkvæði

1759

H keypti með samningi 29. janúar 1983 íbúðarhús af G, sem að hálfu var íbúðarhæft en að öðru leyti rúmlega fokhelt. Verðið var umsamið 870.000,00 krónur og skyldi m.a. greiðast hinn 30. september s.á. með 390.000,00 krónum og útgáfu skuldabréfs með verði í eigninni að fjárhæð 134.058,30 krónur. Átti það að greiðast á fjórum árum með gjalddaga 15. maí og 15. nóvember ár hvert, í fyrsta sinn 15. maí 1984. H greiddi G ekki 140.000,00 krónur af útborgun þeirri er fram átti að fara hinn 30. september 1983 og er málið var flutt fyrir Hæstarétti voru afborganir vegna skuldabréfsins 15. maí og 15. nóvember 1986 ógoldnar. H krafðist skaðabóta af G með því hann taldi húsið hafa verið gallað. Fékk hann matsmenn dómkvadda til að láta uppi álit á göllunum og hvað viðgerðir myndu kosta. Talið var að H ætti rétt á skaðabótum 54.750,00 krónur og var skv. þessum lið gert að greiða G 85.250,00 krónur. Auk þess var honum gert að greiða G vegna skuldabréfanna afborganir á árinu 1986 eða samtals 118.764,50 krónur, allt gegn afsali fyrir fasteigninni

1770

Fasteignaskattar. Sjá skattar.

Félagsdómur

Verkamannafélagið Dagsbrún, D, tilkynnti Vinnuveitendasambandi Íslands, V, að það hefði sett innflutnings- og afgreiðslubann við afgreiðslu á íslenskum útflutningsvörum til Suður-Afríku. Bannið hefði tekið gildi 14. nóvember 1985. V mótmælti banni þessu og taldi aðgerðirnar ólöglegar. Ágreiningurinn var lagður fyrir Félagsdóm. D krafðist þess, að málinu yrði vísað frá Félags-

dómi m.a. vegna þess, að ekki væri um að ræða vinnudeilu í skilningi vinnulöggjafarinnar sbr. 14. gr. laga nr. 80/1938 og því ekki á valdi Félagsdóms að skera úr ágreiningnum. Félagsdómur tók frávisunarkröfuna ekki til greina. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar sem staðfesti hann	55
---	----

Félög. Sjá heiti félags.

Firma

Ö og S stofnuðu í ágúst 1970 félag og var heiti þess samsett af föðurnafni S, Sigurjónsson og ættarnafni Ö, Þór og var nafn félagsins samkvæmt stofnsamningnum Sigurjónsson & Þór, einkaleyfisskrifstofa sf. Á ensku var heitið Sigurjónsson & Thor, Patent-bureau. S keypti hlut Ö í félaginu 1973 og gerði Ö þá ekki kröfu um að ættarnafn hans yrði felld úr heiti félagsins. Hann gerði það ekki heldur, þegar hann hætti að taka laun hjá félaginu 1976. Málsaðila greindi á um það hvenær Ö hefði fyrst krafist þess. Árið 1980 breyttu eigendur félagsins nafni þess í Sigurjónsson & Thor sf. Talið var að þótt ekki væri sannað að Ö hefði berum orðum heimilað að nota ættarnafn sitt í heiti félagsins, þá hefði hann látið það afskiptalaust í þann tíma að telja yrði, að réttur hans til að fá ættarnafnið felld niður úr heiti félagsins, væri fallinn niður af þeim sökum. Voru eigendur félagsins því sýknaðir af kröfu Ö. Í gagnsók í málinu var Ö talið heimilt að nota ættarnafn sitt Thor á erlendum málum í viðskiptum sínum við útlenda aðila og reka lögmannsstofu sína með því að kenna hana við Örn Thor. Sér- atkvæði	770
---	-----

Fiskveiðibrot

Fjárdráttur

E notaði heimildarlaust í eigin þarfir tvo víxla, að fjárhæð 2.000.000.-gkr., sem S hafði fengið honum í hendur. Gerðist E með þessu brotlegur við 247. gr. alm. hgl. E gerðist einnig sekur um stórfelld fjársvik og skjalafals, og gekk dómur í einu lagi um öll brotin. Sjá fjársvik	175
R tók á leigu myndsegulbandstæki í myndabandaleigu. Tækið seldi hann síðan og sló eign sinni á andvirðið. Refsað samkvæmt 247. gr. alm. hgl. Sjá skjalafals	471
Ó bar rangt fyrir skiptarétti um eignir dánarbús er hann hafði fjárreiður fyrir og dró sér 80.000,00 krónur af bankainnistæðu búsins. Hann hafði hreint sakavottorð og endurgreiddi fjárdráttinn undir rannsókn málsins. Hann hlaut 4 mánaða fangelsi skilorðsbundið	722

Fjármál hjóna

Fjárnám

- Fjárnámsgerð var felld úr gildi þar sem hún var ekki hafin á heimili gerðarþola skv. 2. mgr. 33. gr. laga nr. 19/1987. Ekkert kom fram um það hvers vegna út af var brugðið og ekkert bókað um það við gerðina 1068
- A áfrýjaði fjárnámsgerð til ómerkingar. Hann hélt því fram að vottarnir hefðu ekki verið viðstaddir þinghaldið, nöfn þeirra ekki verið skráð í fógetabókina, fógeti hefði ekki fullnægt leiðbeiningarskyldu sinni skv. 3. mgr. 41. gr. aðfararlaga, þrátt fyrir bókun þar um, og eigi lesið upp það sem bókað var í gjörðabókina. Sagt var að andstætt skýrum orðum fógetagerðarinnar hefði A ekki sannað fullyrðingar sínar og þótt fógeti hefði ekki skráð nöfn vottanna í meginmál bókarinnar bæri ekki að ómerkja gjörðina af þeim sökum 1681
- A áfrýjaði fjárnámsgerð til ómerkingar. Hann hélt því fram að vottarnir hefðu ekki verið viðstaddir þinghaldið, nöfn þeirra ekki skráð í meginmál fógetabókarinnar og dró í efa að skipaður réttargæslumaður hafi verið viðstaddur fjárnámið, en þótt svo hafi verið hafi hann ekki uppfyllt skilyrði 2. mgr. 34. gr. aðfararlaganna og auk þess verið skrifstofu- og boðunarmaður fógetans. Þá hafi hann ekki tilkynnt A um fjárnámið skv. 2. mgr. 45. gr. sömu laga. Sagt var að ganga yrði út frá því sem gjörðabókin greindi um fjárnámið. Það ylli ekki ómerkingu fjárnámsins þótt nöfn vottanna væru ekki skráð í meginmál gerðarbókarinnar og 2. mgr. 34. gr. aðfararlaga hefði ekki að geymna tæmandi upptalningu á þeim er tilnefna mætti sem réttargæslumann gerðarþola við aðför. Þá ylli það ekki ógildingu að réttargæslumaðurinn var starfsmaður við sýslumannsembættið í Kjósarsýslu. Hitt væri aðfinnsluvert að hann tilkynnti A ekki um gerðirnar þótt það leiði ekki til ómerkingar á henni. Var fjárnámsgerðin staðfest 1683

*Fjárskipti. Sjá óvígð sambúð**Fjársvik*

- Á tímabilinu frá ágúst 1984 til febrúar 1985 gerðist S sek um misferli með 29 tékka, er hún notaði í greiðsluviðskiptum, ýmist ein eða með öðrum, en engin innistæða var fyrir tékkunum. Tékkarnir voru ritaðir á eyðublöð úr tékkheftum, er S hafði komist yfir ófrjálsri hendi. Brot þessi vörðoudu ýmis við 1. mgr. 155. gr. eða 248. gr. alm. hgl. Auk þjófnaðar á tékkheftunum hafði S á þessum tíma stolið myndsegulbandstæki og seðlaveski og með því brotið 244. gr. alm. hgl. Refsing S var ákveðin 8 mánaða fangelsi með hliðsjón af brotaferli hennar og 77. og 78. gr. hgl. Hún hafði verið dæmd í 3 mánaða fangelsi í mars 1985 og 5 mánaða fangelsi í júní s.á. S var dæmd til greiðslu skaðabóta.

Héraðsdómari hafði dæmt S til að greiða dráttarvexti af bóta-
kröfu án þess að tilgreina vaxtafót. Það vaxtaákvæði var
ómerkt og málinu vísað frá héraðsdómi að því leyti

1

A, Ó og S gerðust sek um ýmis hegningarlagabrot í nóvember 1984.
Ó gerði tilraun til innbrots í söluturn og braust inn í verslun
í þjófnaðarskyni. Brot þessi vörðudu við 244., sbr. 1. mgr. 20.
gr. alm. hgl. Ó kastaði eign sinni á seðlaveski, sem í voru m.a.
peningar, tékkhefti og greiðslukort. Það brot talið varða
við 246. gr. hgl. Þá gerðist S sekur um misferli með 6 tékka,
er hann hafði notað í greiðsluviðskiptum, án þess að innstæða
væri fyrir þeim. Hann hafði undirritað 4 þeirra. S hafði framselt
einn þeirra og staðið að misferlinu með þann tékka með
Ó. Varðaði brot þetta við 248. gr. hgl. Ó hafði notað
greiðslukortið, sem var í áðurnefndu veski og falsað nafn
eigandans á 5 úttektarnótur fyrir vörum og þjónustu. A tók þátt
í tveim þessara brota með Ó og vörðudu þau við 1. mgr. 155.
gr. hgl. S hafði gefið út 2 tékka úr stolnu tékkhefti til greiðslu
á vörum, en ekki var innstæða fyrir upphæðunum. Var það brot
á 248. gr. hgl. S og A höfðu í sameiningu stolið ýmsum munum
í húsi einu í Reykjavík og gerst með því brotleg við 244. gr.
hgl. Loks höfðu Ó og S gert tilraun til tékkasvika í ágúst 1984.
Varðaði það brot við 248. gr. sbr. 1. mgr. 20. gr. hgl. Refsing
A, Ó og S var ákveðin með hliðsjón af 77. og 78. gr. hgl.
þannig, að A hlaut 4 mánaða fangelsi, Ó 6 mánaða fangelsi
og S 2 mánaða fangelsi. Gallar voru á ákæru og voru þeir
átaldir

13

V ritaði í heimildarleysi nafn K sem útgefanda og framseljanda víxils,
sem hann notaði síðan til kaupa á bifreið. Ennfremur falsaði
hann nafn B sem útgefanda á 8 tékka, sem hann síðan framseldi
sjálfur og notaði í viðskiptum. Brot þessi vörðudu við 1. mgr.
155. gr. alm. hgl. Þá gaf V út í eigin nafni 4 tékka, er hann
notaði í staðgreiðsluviðskiptum og sveik með því út fé. Braut
hann með því gegn 248. gr. hgl. V, sem búsettur var í Reykjavík
réð sig í skipsrúm á fiskiskipi gerðu út frá Höfn í Hornafirði.
Óskaði hann jafnframt eftir að fá fyrirfram greitt upp í laun.
Varð útgerðarmaðurinn við þeim tilmælum og greiddi honum
6.000,00 krónur 4. september 1982 og til viðbótar 2.000,00
krónur 13. s.m. eða stuttu síðar. V fór aldrei austur, en 18.-20.
s.m. var hann lögskráður í skipsrúm í Reykjavík. Ekki talið
fyllilega sannað, að V hafi haft þann ásetning að koma ekki
til vinnu er hann réðst til Hafnar í Hornafirði og tók við fyrri
greiðslunni. Hinsvegar talið að hann hafi verið orðinn afhuga
vinnunni er hann tók við síðari greiðslunni. Var viðtaka hans
á henni talin varða við 248. gr. hgl. V hafði með dómi sakadóms
Reykjavíkur 12. nóvember 1982 verið dæmdur til fangelsisvistar
í 8 mánuði, þar af 5 mánuði skilorðsbundið. Var honum nú

- dæmd refsing í einu lagi, sbr. 60. gr. hgl., sem var ákveðin sem hegningarauki fangelsi í 10 mánuði 32
- S gaf út á hlaupareikning sinn tvo tékka, sem ekki var næg innistæða fyrir. Annan innleysti hann í greiðslubankanum en hinn seldi hann í staðgreiðsluviðskiptum 149
- E og S voru dæmdir fyrir fjársvik, fjárrátt og skjalafals. 1. Í desember 1979 fékk E S til að afhenda sér 39 víxla að fjárhæð alls 18.450.000 gkr., en lofaði í staðinn endurgjaldi í vörum og peningum. Víxlarnir voru útgefnir, ábektir og samþykktir af S, ýmist í nafni hans eða fyrirtækja hans. Ekki efndi E loforð sín við S, enda virðist hann engin tók hafa haft á því. Þótti hann með þessu hafa vakið ranga hugmynd hjá S og haft þannig fé af honum. Var þessi háttsemi E talin varða við 248. gr. alm. hgl. E og Ö notuðu víxla þessa í ýmsum viðskiptum. Alls voru það 8 víxlar að fjárhæð 4.000.000 gkr. samtals, sem E notaði þannig, og þótti sannað, að E hefði verið ljóst, að litlar líkur væru á, að víxlarnir fengjust greiddir. Var hann talinn hafa blekkst viðtakendur víxlanna um greiðslugetu S og þannig haft af þeim fé. Háttsemi þessi var talin brot á 248. gr. alm. hgl. Ö notaði 31 framangreindra víxla, alls að fjárhæð 14.450.000 gkr. í ýmsum viðskiptum. Þótti sannað, að Ö hefði verið ljóst, hvernig víxlarnir voru tilkomnir og hvers virði þeir væru. Var þessi háttsemi hans talin varða við 248. gr. alm. hgl. 2. Ö seldi S gamlan og næsta verðlittinn jarðbor í febrúar 1980 fyrir 16.800.000 gkr. Greiddi S andvirðið með 48 víxlum, útgefnum, ábektum og samþykktum af sér persónulega eða fyrir hönd fyrirtækis síns. Ö þótti hafa komið kaupum þessum til leiðar með því að vekja rangar hugmyndir hjá S um verðmæti borsins og gerst þannig brotlegur við 248. gr. alm. hgl. E og Ö notuðu 34 af víxlum þessum í ýmiskonar viðskiptum, E 21 víxil alls að fjárhæð alls 7.350.000 gkr., en Ö 13 víxla, alls að fjárhæð 4.400.000 gkr. Þótti ljóst, að E og Ö hefðu vitað, að víxlar þessir mundu aldrei fást greiddir og þeir þannig hafa gerst brotlegir við 248. gr. alm. hgl. 3. E og Ö notuðu 3 víxla, að fjárhæð alls 5.900.000 gkr. til greiðslu á bifreið, er þeir keyptu í apríl 1980 af H. E var útgefandi víxlanna, Ö ábekingur, en þriðji aðili samþykkjandi. Sannað þótti, að E og Ö hefði verið ljóst, að enginn víxilskuldaranna gæti efnt greiðsluskyldur sínar samkvæmt víxlunum. Hefðu þeir því komið kaupunum á með því að blekkja viðtakendur víxlanna um raunverulegt verðgildi þeirra og þannig gerst brotlegir við 248. gr. alm. hgl. 4. Í maí 1980 töldu E og Ö mann einn, Á, á það, að kaupa af sér leikföng og greiða fyrir þau með víxlum alls að fjárhæð 27.400.000 gkr. Á hafði samþykkt víxlana en unnusta hans gefið þá út og ábekt. Leikföngin voru lítils eða einskis virði. Við samningsgerðina sagði E rangt til nafns síns. Sannað þótti, að E og Ö

hefðu komið kaupunum á með því að vekja rangar hugmyndir hjá kaupanda um verðmæti leikfanganna og þannig brotið gegn 1. mgr. 248. gr. alm. hgl. E og Ö létu gera tvo stimpla, er þeir stimpluðu framangreinda víxla með, og gáfu víxlarnir þá til kynna, að þeir væru samþykktir af Á f.h. Heildverslunar Á. Sumum víxlanna höfðu þeir áður breytt skriflega í sama horf. Heildverslun Á var ekki til, og sannað þótti, að umræddar áritanir og stimplanir voru gerðar án vitundar Á. Áritanirnar voru til þess fallnar að blekkja viðtakendur og auka traust á víxlunum. Ö notaði 8 af víxlum þessum, að fjárhæð 6.000.000 gkr. til bifreiðakaupa og E og Ö notuðu víxil að fjárhæð 750.000 gkr. sameiginlega til greiðslu fyrir verðmæti. Þóttu E og Ö með þessu hafa gerst brotlegir við 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Aðra þá víxla, sem E og Ö fengu hjá Á, fékk hann til baka, og jafnframt gengu kaupin á leikföngunum til baka. Voru E og Ö sýknaðir af ákæru um brot á 1. mgr. 155. gr. alm. hgl., að því er þá varðaði. 5. E og Ö seldu J og G vélar í gamalli verksmiðju fyrir 130.000.000 gkr. og greiddu J og G kaupverðið með víxlum, er þeir gáfu út, ábektu og samþykktu. Fleiri víxla fengu þeir E og Ö frá J og G. E og Ö voru ákærðir fyrir að hafa blekkst J og G til að afhenda sér framangreinda víxla til kaups á verksmiðjuvélunum, þótt þeim mætti vera ljóst, að þær væru verðlausar. E og Ö voru sýknaðir af þessari ákæru, þar sem sýnt þótti að þarna hefði verið um málamyndagerning að ræða. Kaupin hefðu verið augljós fjarstæða og ekkert benti til, að J og G hefðu hugsað sér að gera sér mat úr vélunum. Var talið líklegt, að J og G hefðu verið í einhverskonar félagsskap við E og Ö og látið þeim í té víxla til notkunar í viðskiptum. E og Ö notuðu nokkuð af víxlum þeim, er þeir fengu hjá J og G, í viðskiptum og vöktu hjá viðtakendum víxlanna ranga hugmynd um verðgildi þeirra. Gerðust þeir með því brotlegir við 248. gr. alm. hgl. Af þessum víxlum notaði Ö víxla að fjárhæð 11.900.000 gkr. en E víxla að fjárhæð 3.000.000 gkr. í viðskiptum og saman notuðu þeir víxla að fjárhæð 4.500.000 gkr. á sama hátt. 6. Loks er þess að geta, að E notaði í heimildarleysi í eigin þarfir í viðskiptum víxla að fjárhæð 2.000.000 gkr. er S hafði fengið honum til vörslu í júní 1979. Gerðist E með þessu brotlegur við 247. gr. alm. hgl. Refsing E var ákveðin 15 mánaða fangelsi með hliðsjón af sakaferli hans, en hann hafði nokkrum sinnum áður gerst sekur um hegningarlagabrot. Refsing Ö var ákveðin 12 mánaða fangelsi. Gæsluvarðhaldstími beggja kom til frádráttar

175

K taldist sannur að því að hafa framið 4 fjársvikabrot. Eitt brotið framdi hann í félagið við aðra en 3 þeirra einn. Honum refsað samkvæmt 248. gr. alm. hegningarlaga. Hann hlaut 6 mánaða fangelsi, þar af 3 mánuði skilorðsbundið

598

P, sem rak fasteignasölu, var gefið að sök að hafa fengið E til að samþykkja og afhenda sér 3 víxla að fjárhæð samtals 350.000,00 krónur með því að vekja henni ranglega trú um, að hún væri að inna af hendi greiðslur samkvæmt kaupsamningi um íbúð er hún og eiginmaður hennar höfðu keypt. Víxlana gaf hann síðan út sjálfur og seldi í banka. E var krafinn greiðslu víxlanna auk greiðslna samkvæmt kaupsamningnum. P gat ekki sýnt fram á að hann hefði haft umboð til að kalla eftir víxlunum eða staðið seljanda íbúðarinnar skil á andvirði þeirra. Honum var refsað samkvæmt 248. gr. alm. hgl. Þá var P gefið að sök að hafa í nafni félags, sem hann var stjórnarformaður og framkvæmdastjóri fyrir, selt S verslunarvarning fyrir 51.596,40 krónur og fengið andvirðið allt greitt með 2 víxlum. Hann afhenti aldrei nema rúman 1/6 hluta vörunnar. Fram kom að P annaðist ekki söluna sjálfur og atvik málsins í ýmsum atriðum óljós. Var P sýknaður af þessum ákærulið. Þá taldist P sannur að því að hafa gefið út 4 tékka án þess að næg innstæða væri fyrir hendi og notað þá í viðskiptum. Varðaði það brot við 73. gr. tékkalaga nr. 94/1933, sbr. 1. gr. laga nr. 35/1977. P var dæmdur í 5 mánaða fangelsi

657

G var einn prókúruhafa og eigenda fyrirtækisins M. Hann gaf út ávísun 141.000,00 krónur á reikning M í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis. Ávísunin var gefin út til handhafa en næg innistæða ekki á reikningnum. G fékk síðan V til að leggja hana inn á hlaupareikning M í Útvegsbanka Íslands. Ekki lét hann þess getið við V að ónóg innistæða væri fyrir tékkanum. V gerði það og ritaði nafn sitt á bakhlið tékkans. V kvaðst ekki hafa gert sér grein fyrir því hvaða réttaráhrif áritun hans hefði haft. Var hann og M dæmdur til að greiða Útvegsbankanum tékkann að því marki sem innistæða fyrir honum reyndist ónóg eða 116.003,88 krónur. Talið var að G hafi hlotið að vera ljóst að eftir venjulegum bankareglum yrði V að framselja tékkann til þess hann yrði keyptur og gerast þar með tékkaskuldari. G var refsað eftir 248. gr. alm. hgl. Sagt að ákvæði greinarinnar tæmdu sök gagnvart V og því sýknað af ákæru vegna brots á 73. gr. laga nr. 94/1933. Við flutning málsins fyrir Hæstarétti skýrði ríkissaksóknari ákæru þannig, að með tilvísun í tékkalög væri ákært fyrir brot ákærða á þeim lögum gegn Útvegsbanka Íslands með því að gefa tékkann út án innistæðu og mæla fyrir um sölu hans í bankanum. Sú skýring þótti ekki samræmast orðalagi verknaðarlýsingar í ákæru og var G ekki sakfelldur fyrir það sérstaklega. Refsing G var ákveðin fangelsi 3 mánuði og var þá gætt ákvæða 78. gr. alm. hgl.

750

J var sannur að því að hafa í 2 skipti stolið peningaveskjum með tékkheftum og í 12 skipti gefið út tékka úr hinum stolnu heftum án fullnægjandi innistæðna og notað þá í viðskiptum. Hann var

sakfelldur skv. 244. og 248. gr. alm. hgl. Með hliðsjón af 255. gr. sbr. 71. gr. alm. hgl. og með vísan til 77. og 78. gr. sömu laga var honum gert að sæta fangelsi 5 mánuði	974
S stofnaði tékkareikning í sparisjóði og gaf í framhaldi af því út 2 innistæðulausa tékka 5.000,00 krónur hvorn, sem hann notaði í staðgreiðsluviðskiptum. Honum refsað skv. 248. gr. alm. hgl. með fangelsi í 4 mánuði, sem ákveðið var með hliðsjón af 72. gr., 77. gr., 78. gr. og 255. gr. sömu laga	1064
S fékk leigubifreiðarstjóra til að aka sé án þess að hafa möguleika á að greiða ökugjaldið 3.000.00 krónur. S var sakfelldur fyrir brot á 248. gr. alm. hgl. Fyrir þetta ásamt fleiri brotum var honum gert að sæta fangelsi 7 mánuði með hliðsjón af 77. gr. og 72. gr. alm. hgl. Skaðabætur 3.000,00 krónur voru dæmdar	1613
J var gefið að sök að hafa beitt blekkingum til að afla sér lánstrausts í verslun til kaupa á vindlingum. Honum refsað skv. 248. gr. alm. hgl. með fangelsi í einn mánuð. Sératkvæði	1666

Fjölbýlishús

Eigendur íbúða á 1. og 2. hæð í fjölbýlishúsi krefjast viðurkenningar á umferðarrétti um innri forstofu í kjallaraíbúð til sameiginlegs þvottahúss. Sjá fasteign	808
--	-----

Flutningasamningar

Foreldraráð

Forgangsröð kröfu

Forkaupsréttur

Framleiguréttur

I framleigði húsnaði sem hann átti í sameign með öðrum. Talið var að honum bæri að gera meðeigendum sínum skil á raunverulega greiddri leigu, en ekki framreiknaðri leigu skv. upphaflegum leigusamningi. Sjá húsaleigu	1386
---	------

Frávísun

A. Einkamál

1. Frá héraðsdómi

JÞ krafði JH skuldar samkvæmt vísitölubundnum skuldabréfum, en eftir ákvæðum bréfanna mátti reka mál út af þeim samkvæmt XVII. kafla laga nr. 85/1936. JÞ hafði fengið bréfin til sölumeðferðar og skráð sig sjálfan eiganda þeirra, en þau voru hvorki gefin út á nafn né til handhafa. Andvirði þeirra átti að hluta til að renna til greiðslu skulda JH við JÞ. Ólíklegt þótti að til þess hafi verið ætlast að hin prentuðu ákvæði í skuldabréfaeyðublöðunum

um málssókn eftir reglum XVIII. kafla laga nr. 85/1936 hafi átt að taka til málssóknar af hendi JÞ, án tillits til þess hvort hann gerði fulla grein fyrir þeim fjárkröfum á hendur JH er hann taldi eignarrétt sinn yfir bréfunum helgast af. Þá hafi JÞ ekki sérgreint þann hluta skuldabréfanna er hann kynni að eiga með réttu. Var héraðsdómur því ómerktur ex officio og málinu vísað frá héraðsdómi	360
Hæstiréttur vísar máli frá héraðsdómi vegna aðildarskorts. Sjá aðild	799
Héraðsdómur beindi þeim tilmælum til lögmanns stefnanda í máli út af verslunarkaupum að hann legði fram pöntun, staðfestingu pöntunar og reikninga sem hann byggði yfirlit yfir skuld stefnda á. Ennfremur að hann fengi fram afstöðu stefnanda til þeirrar fullyrðingar að vörurnar hafi verið keyptar af lager. Við þessu var ekki orðið nema að nokkru leyti. Héraðsdómur vísaði málinu ex officio frá dómi með tilvísun til 116. gr. laga nr. 85/1936. Hæstiréttur staðfesti frávísunardóminn	880
Arkitektafélag Íslands krafðist þess að dæmt yrði að H væri óheimilt að nota starfsheitið arkitekt eitt sér eða samsett starfsheiti er fæli í sér orðið arkitekt. H var talið heimilt að nota starfsheitið hús-gagnaarkitekt. Að öðru leyti var Arkitektafélagið ekki talið hafa þeirra réttarhagsmuna að gæta, að það gæti fengið neikvæðan viðurkenningardóm fyrir hugsanlegri notkun H á orðinu arkitekt í öðrum samsetningum einhvern tímann í framtíðinni. Var kröfu-gerð félagsins að þessu leyti vísað frá héraðsdómi	927
Eimskipafélagið og Sementsverksmiðjan sömdu sérstaklega um í ferðbundnum farmsamningi að gerðardómur í London skyldi skera úr um allar deilur sem rísa kynnu af samningnum. Vátryggingarfélag Sementsverksmiðjunnar greiddi henni bætur vegna tjóns á farmi og vildi endurkrefja þær hjá Eimskipafélaginu. Sagt var að málið heyrði ekki undir íslenska lögsögu og var frávísunardómurinn staðfestur að þessu leyti	1141
N og K kröfðust viðurkenningar á leigurétti skv. lóðarleigusamningi. Héraðsdómur taldi að þar sem þeir hefðu ekki markað kröfunu sína nægilega skýrt á uppdrátt í málinu væri hluti dómkröfu þeirra ekki dómhæfur og var málinu vísað ex officio frá héraðsdómi að þessu leyti. Hæstiréttur staðfesti þennan úrskurð. Sjá kærumál	1231
A rak mál gegn Æ fyrir Hæstarétti. A stofnaði til vitnamáls í þágu áfrýjunarmálsins. Ágreiningur í vitnamálinu reis um vitnaskyldu. Héraðsdómari taldi vitnaskylduna vera fyrir hendi. Æ kærði úrskurð héraðsdómara til Hæstaréttar. Hæstiréttur taldi grundvöll fyrir framgangi vitnamálsins niður fallinn með því að efnisdómur hafði gengið í áfrýjunarmálinu og vísaði vitnamálinu frá héraðsdómi	1686
Sama sakarefni	1688

2. Frá Hæstarétti

G var synjað um frest í Hæstarétti og málinu vísað frá dómnum . .	168
H krafðist þess á bæjarþingi, að máli sínu yrði frestað. Gagnaðili, E, mótmælti frestveitingu. Dómari úrskurðaði frest í fjórar vikur. Lögmaður E lýsti yfir því í sama þinghaldi, að hann kærði úrskurðinn, en gerði enga grein fyrir, hvaða kröfur hann gerði. Ekki sendi hann Hæstarétti heldur kröfu- né greinargerð. Kæra var því ekki svo úr garði gerð, sem skylt er skv. 23. gr. laga 75/1973. Var málinu því vísað frá Hæstarétti ex officio	557
G krafðist útburðar á O og GÁ og sameignarfyrirtæki þeirra úr húsnaði sínu. Borgarfégeti tók kröfu hennar til greina með úrskurði, sem O og GÁ áfrýjuðu til Hæstaréttar. Við málflutning fyrir Hæstarétti kom fram að O og GÁ höfðu rýmt húsnaðið án fyrirvara án þess að gerðin færi fram. Að svo vöxnu máli þóttu þær ekki eiga lögmæta hagsmuni af því að kveðið yrði á um réttmæti hinnar fyrirhuguðu útburðargerðar. Málinu var vísað frá Hæstarétti	671
B áfrýjaði til Hæstaréttar frávísunardómi bæjarþings Reykjavíkur. Ágreiningur var milli málsaðila um frest í málinu. Sagt var að dómurinn hafi sætt kæru skv. 21. gr. 1. tl. b-lið laga nr. 75/1973. Að svo vöxnu máli var synjað um frestinn og málinu vísað frá Hæstarétti	779
Í áfrýjunarstefnu var E og S, foreldrum ófjárráða drengs, P, og G og J, einnig foreldrum ófjárráða drengs, GI, ekki stefnt sérstaklega vegna sjálfra sín. Áritanir lögmanna þeirra á áfrýjunarstefnuna um að þeim hafi verið birt stefnan vegna allra hinna stefndu í héraði, svo og þingsókn þeirra fyrir Hæstarétti, hvort tveggja að liðnum áfrýjunarfresti skv. 1. mgr. 20. gr. laga nr. 75/1973, svo og þeim 4 vikna fresti til að taka út áfrýjunarstefnu sem settur var í áfrýjunarleyfinu skv. 2. mgr. nefndrar greinar, þótti engu breyta um það, að málinu var ekki réttilega áfrýjað að því er tók til foreldra drengjanna. Var því málinu vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti að því er þá varðaði	780
Uppboð á fasteign fór fram 5. júlí 1985 en uppboðsafsafal og úthlutunargerð 7. október s.á. Skv. 2. mgr. 4. gr. laga 57/1949 var réttur til að áfrýja uppboðsgerðinni fallinn niður. Málinu var vísað frá Hæstarétti að hluta	793
Mál var þingfest í Hæstarétti 3. febrúar 1986 og frestað til júnímánaðar. Áfrýjandi óskaði eftir fresti til októbermánaðar. Stefndi andmælti frestbeiðninni og var henni synjað og málinu vísað frá Hæstarétti	1118
SV var ekki aðili lögtaksmáls í héraði. Hann áfrýjaði lögtaksúrskurðinum. Talið að úrskurðurinn varðaði ekki hagsmuni hans með þeim hætti að honum væri áfrýjun heimil. Þeim hluta málsins vísað frá Hæstarétti ex officio	1241

3. Frávísunarkröfu hafnað

Verkamannafélagið Dagsbrún, D, tilkynnti Vinnuveitendasambandi Íslands, V, að það hefði sett innflutnings- og afgreiðslubann á suður-afriskar vörur í Reykjavíkurhöfn, svo og bann við afgreiðslu á íslenskum útflutningsvörum til Suður-Afríku. Bannið hefði tekið gildi 14. nóvember 1985. V mótmælti banni þessu og taldi aðgerðirnar ólöglegar. Ágreiningurinn var lagður fyrir Félagsdóm. D krafðist þess, að málinu yrði vísað frá Félagsdómi m.a. vegna þess, að ekki væri um að ræða vinnudeilu í skilningi vinnulöggjafarinnar sbr. 14. gr. laga nr. 80/1938 og því ekki á valdi Félagsdóms að skera ur ágreiningnum. Félagsdómur tók frávísunarkröfuna ekki til greina. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar sem staðfesti hann

55

B. Opinber mál

1. Frá héraðsdómi

Héraðsdómari dæmdi mann í opinberu máli til að greiða dráttarvexti af bótakröfu án þess að tilgreina vaxtafót. Ákvæði þetta í dómnum var ómerkt í Hæstarétti og vaxtakröfunni vísað frá héraðsdómi

1

Opinbert mál ómerkt og vísað frá héraðsdómi vegna galla á ákæru. Sératkvæði

980

2. Frá Hæstarétti

A var úrskurðaður til að sæta gæsluvarðhaldi og var úrskurðurinn kveðinn upp að honum viðstöddum. Tæpum sólarhring síðar tilkynnti réttargæslumaður A dómáranum símleiðis, að hann kærði úrskurðinn til Hæstaréttar. Samkvæmt 2. mgr. 174. gr. laga 74/1974 skal kærandi lýsa kæru innan sólarhrings frá birtingu ákvörðunar bréflega eða með bókun í þingbók. Kæra þessi var því ófullnægjandi og var málinu vísað ex officio frá Hæstarétti

487, 490

Frestir

G áfrýjaði fjárnámsgerð til Hæstaréttar með stefnu 18. október 1985. Málið var þingfest í nóvember og því frestað til febrúar 1986 að beiðni áfrýjanda. Er málið kom þá fyrir beiðdist áfrýjandi frests til aprílmánaðar en stefndi neitaði um frestinn og krafðist þess að málið yrði fellt niður og áfrýjanda gert að greiða honum málskostnað fyrir Hæstarétti. Sagt að áfrýjandi hafi ekki fært rök að því, að frestur sá er hann hafði haft, hafi ekki verið nægilegur til að afla dómsgerða og gera ágrip. Var fresturinn ekki veittur og málinu vísað frá Hæstarétti

168

H krafðist þess á bæjarþingi, að máli sínu yrði frestað. Gagnaðili, E, mótmælti frestveitingu. Dómari úrskurðaði frest í fjórar vikur. Lögmaður E lýsti yfir því í sama þinghaldi, að hann

- kærði úrskurðinn, en gerði enga grein fyrir, hvaða kröfu hann gerði. Ekki sendi hann Hæstarétti heldur kröfu- né greinargerð. Kæra var því ekki svo úr garði gerð, sem skylt er skv. 23. gr. laga 75/1973. Var málinu því vísað frá Hæstarétti ex officio 557
- H rak mál fyrir bæjarþingi Reykjavíkur gegn Útvegsbanka Íslands. Krafðist H greiðslu á 3.531.377 krónum sem að mestu voru dagsektir skv. niðurstöðu í gerðardómsmáli, en bankinn hafði ábyrgst greiðslu þeirra fyrir S í Njarðvík. S rak á sama tíma mál gegn H fyrir bæjarþingi Keflavíkur og Njarðvíkur með þeirri kröfugerð að honum (S) væri ekki skylt að greiða H dagsektir þær, sem bæjarþingsmálið gegn Útvegsbankanum snerist um. Borgardómarrinn, sem með það mál fór, frestaði því ex officio þar til endanlega hefði verið skorið úr því deiluefni, sem fjallað var um í bæjarþingsmálinu í Keflavík og Njarðvík. H kærði þessa ákvörðun til Hæstaréttar. Sagt var að þar sem S hefði í sérstöku dómsmáli gert kröfu um að honum væri óskylt að hlíta gerðardóminum varðaði það verulega úrslit í máli því er um væri fjallað. Þótti því eftir 2. mgr. 117. gr. laga nr. 85/1936 mega staðfesta þá ákvörðun héraðsdómara að fresta meðferð þess 704
- B áfrýjaði til Hæstaréttar frávisunardómi bæjarþings Reykjavíkur. Ágreiningur var milli málsaðila um frest í málinu. Sagt var að dómurinn hafi sætt kæru skv. 21. gr. 1. tl. b-lið laga nr. 75/1973. Að svo vöxnu máli var synjað um frestinn og málinu vísað frá Hæstarétti 779
- S þingfesti mál á Ísafirði 10. mars 1983. Varnaraðilar, P og B, fengu frest til greinargerðar til 17. mars, síðan til 14. apríl, þá til 28. s.m. og loks til 5. maí s.á. Umboðsmaður S mótmælti þá frekari fresti og synjaði héraðsdómari frestbeiðninni og tók málið til dóms. Lögmaður P og B, sem hafði skrifstofu í Reykjavík, taldi greinargerðina hafa verið tilbúna og á leið til Ísafjarðar í flugpósti, en sökum tafa á samgöngum ekki náð þangað í tæka tíð. Dómara og umboðsmanni S hafi verið gerð grein fyrir þessu á dómþinginu. Hæstiréttur taldi P og B hafa haft nægan frest til andsvara í héraði og staðfesti ákvörðun héraðsdómara .. 896
- Mál var þingfest í Hæstarétti 3. febrúar 1986 og frestað til júnímánaðar. Áfrýjandi óskaði eftir fresti til októbermánaðar. Stefndi andmælti frestbeiðninni og var henni synjað og málinu vísað frá Hæstarétti 1118
- A áfrýjaði fjárnámi frá 12. desember 1984 með stefnu útgefinni 5. júlí 1985. Hinn 16. maí 1986 óskaði hann eftir því við héraðsdómara að vitna- og aðiljayfirheyrslur færu fram í málinu. Hinn 3. nóvember 1986 lýstu aðilar málsins yfir því, að það væri tilbúið til munnlegs málflutnings fyrir Hæstarétti. Er flytja skyldi málið að efni til 2. desember s.á. óskaði A eftir fresti þar sem ekki hefði unnist tími til að ljúka vitna-

málinu. Varnaraðili mótmælti frestbeiðninni. Synjað var um frestinn	1610
Sama sakarefni	1611
Málsaðila greindi á um frestveitingu í máli fyrir Hæstarétti. Sóknaraðili taldi sig þurfa frest til að bæta úr göllum á ágripi. Honum veittur frestur í einn mánuð	1625

Friðhelgi einkalífs

G var ákærður fyrir brot á 233. gr. hgl. en sýknaður. Sjá og líkamsárás	40
---	----

Fundið fé. Sjá ólögmet meðferð fundins fjár.

*Fyrirvari**Fyrning*

J krafði H um bætur fyrir afnotamissi af skipi fyrir tímabilið 1969-1978 — að báðum árum meðtöldum. Stefna í héraði var birt 21. desember 1982. Bótakrafa J vegna tímabilsins fyrir 21. desember 1972 voru fallnar niður fyrir fyrningu, sbr. 4. gr. laga nr. 14/1905, en að öðru leyti þóttu kröfurnar ekki fallnar niður fyrir tómlæti	742
--	-----

Fyrning sakar

T var ákærður fyrir að hafa ekið ölvaður, sviptur ökuréttindum og hjálmlaus 24. ágúst 1980. Hann var sýknaður af ákæru um ölvunarakstur. Ákæra var gefin út 7. október 1980. Hinn 11. maí 1981 voru skýrslur teknar af þremur vitnum án þess þó að ákæra væri lögð fram og T kæmi fyrir dóm. Hinn 11. janúar 1983 var ákæra lögð fram og T kom fyrir dóm. Næst var málið tekið fyrir 27. mars 1985 og sameinað öðrum málum á hendur T. Liðu þannig um 4 ár og hálfur mánuður, frá því að brot var framið, uns málið var tekið fyrir og T kvaddur fyrir dóm. Þar sem brotin hefðu ekki varðað hærri refsingu en sektum, þótti sök þá hafa verið fyrnd skv. 1. tl. 81. gr. alm. hgl. sbr. 5. gr. laga nr. 20/1981	397
---	-----

*Gagnaöflun**Gagnsakir*

120, 360, 392, 492, 528, 589, 619, 770, 940, 1022, 1128, 1284, 1422, 1473, 1671, 1702, 1738, 1742, 1770

Galli

J keypti steinsteypu af S. Hann taldi steypuna gallaða. S var sýknaður af kröfu J. Sjá lausafjárkaup	427
--	-----

S seldi D notaða bifreið. Talið var að hann hefði vitað að hún var gölluð. S gert að greiða D skaðabætur	543
M og I keyptu íbúð er reyndist gölluð af alkalískemmdum. Þeim dæmdar skaðabætur 170.800,00 krónur. Sjá fasteignakaup ...	1770

Gatnagerðargjald

Geðheilbrigðisrannsókn. Sjá lækna.

Gengi

Gerðardómur

Gjafsókn

605, 619, 780, 1022, 1534, 1626, 1657, 1742

Gjaldfelling handhafaðaskuldabréfs

Gjaldþrotalög

V, hlutafélag, fékk greiðslustöðvun 13. apríl 1984. Hún var framlengd til 13. ágúst s.á., er bú félagsins var tekið til skiptameðferðar sem þrotabú. Hinn 19. mars s.á. hafði V afsalað til Ó tveimur bifreiðum á matsverði samtals 280.000,00 krónur til greiðslu upp í skuldir V við Ó. Þrotabú V krafðist riftunar á sölu bifreiðanna og greiðslu á andvirði þeirra. Vísaði þrotabúið til stuðnings kröfunum til 61. gr. og 1. mgr. 54. gr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Skilyrði 61. gr., voru ekki talin vera til riftunar. Hinsvegar var fallist á að greiðslueyrir hafi verið óvenjulegur í skilningi 1. gr. 54. gr. laga nr. 6/1978 og endurgreiðsla dæmd, sbr. 62. gr. sömu laga

1492

Greiðslustöðvun

Á fór þess á leit við skiptaráðandann í Reykjavík að hann heimilaði sér greiðslustöðvun skv. 7. gr. laga nr. 6/1978 í allt að 3 mánuði. Fram kom að skuldir hans voru um 6.5 millj. króna en flestar voru þær í vanskilum og háðar stöðugum breytingum. Á hugðist selja fasteign er hann átti og metin var til söluverðs á 6.5 - 7 millj. króna. Þá hafði hann lýst kröfu í þrotabú félags eins að fjárhæð 6 milljónir króna. Skiptaráðandi veitti honum heimild til greiðslustöðvunar í 3 mánuði. Tveir skuldheimtumenn Á kærðu úrskurðinn. Hæstiréttur heimilaði greiðslustöðvun í 2 mánuði þar sem eigi væri fram komið hvort Á fengi greitt úr þrotabúi áðurgreinds félags

699

S hf. hafði fengið heimild til greiðslustöðvunar í allt að 8 vikur. Það beiddist síðan áframhaldandi greiðslustöðvunar í allt að 2 mánuði. Skiptaráðandi féllst á beiðnina í úrskurði, sem var kærður. Hæstiréttur taldi að ekki hefði komið fram í málinu, að fullnægt-

væri skilyrði 2. tl. 12. gr. laga nr. 6/1978 um að mjög sérstaklega hafi staðið á. Hafi því ekki verið heimilt að veita greiðslustöðvun umfram þann tíma sem markaður er í 7. gr. gjaldþrotalaga, sbr. d-lið 1. tl. 12. gr. sömu laga. Var úrskurður skiptaráðanda felldur úr gildi	762
J fékk heimild hjá skiptaráðanda til greiðslustöðvunar skv. 7. gr. laga nr. 6/1978 í allt að 2 mánuði. Einn lánardrottinn hans kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem felli hann úr gildi. Talið var að er virt væri skuldabyrði J annarsvegar og eignir hans og tekjumöguleikar hinsvegar væru ekki leiddar að því nægar líkur, að hann gæti komið nýrri skipan á fjármál sín, þótt honum yrði veitt greiðslustöðvun í 2 mánuði. Brysti því heimild til að veita hana	1511

Grennd

G rak kjúklingabú í um það bil kílómeters fjarlægð frá álverinu í Straumsvík. Hann krafði það bóta vegna vanhalds á kjúklingum, er hann taldi stafa af loftmengun frá álverinu. Sýkna. Sjá skaðabætur	79
K og S eigendur býlisins Straums, sem er í um kílómeters fjarlægð frá álverinu í Straumsvík, töldu það óhæft til búrekstrar og búsetu vegna loftmengunar frá álverksmiðjunni. Kröfðust þeir bóta af þeim sökum. Sýkna. Sjá skaðabætur	110

Gæsluvarðhald

A var úrskurðaður til að sæta gæsluvarðhaldi. Réttargæslumaður hans kærði úrskurðinn munnlega til Hæstaréttar. Þar sem kærandi skal lýsa kæru innan sólarhrings frá birtingu ákvörðunar bréflega eða með bókun í þingbók skv. 2. mgr. 174. gr. laga 74/1974 var kæra þessi ófullnægjandi. Var málinu því vísað ex officio frá Hæstarétti	487, 490
H, sem sat í gæsluvarðhaldi, var synjað með úrskurði sakadóms að neyta kosningaréttar. Hann kærði úrskurðinn. Hæstiréttur taldi það vera undirstöðureglu við þvingunarráðstafanir vegna rannsóknar í opinberu máli, að þeim væri hagað á þann veg að sökunaut yrði sem minnst óhagraði að. Yrði ekki séð að nein vandkvæði gætu verið á því að H væri gefinn kostur á að neyta atkvæðisréttar síns né ástæða til að ætla að það stefndi í hættu markmiði gæsluvarðhaldsins, sem byggt var á 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Var úrskurður sakadóms felldur úr gildi. Sératkvæði	935

Gæsluvarðhald 1. tl. 67. gr.

383, 506, 508, 566, 680, 688, 697, 740, 806, 905, 907, 910, 914, 935, 1385
--

Gæsluvarðhald 3. tl. 67. gr.

I hafði sætt gæsluvarðhaldi vegna viðamikillar rannsóknar á innbrotspjófnuðum, sem hann var talinn riðinn við. Hann var heimilislaus, en sagður hafa dvalarstað í ákveðnu húsi. Gæsluvarðhaldsvist hans var framlengd með vísun til 1. og 3. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974.....	689
--	-----

Gæsluvarðhald 4. tl. 67. gr.

M var með úrskurði sakadóms gert að sæta gæsluvarðhaldi og geðheilbrigðisrannsókn. Hann kærði úrskurðinn sem var staðfestur	956
Með dómi Sakadóms Reykjavíkur uppkveðnum 31. október 1986 var M gert að sæta fangelsi í 5 ár fyrir að hafa orðið mannsbani. M hafði setið í gæsluvarðhaldi og krafðist ríkissaksóknari framlengingar á því. Var kæra hans tekin til greina með vísun til 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974	1453
J var grunaður um að hafa með ofbeldi þröngvað konu til holdlegs samræðis. Var J gert með vísun til 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974 að sæta gæsluvarðhaldi til dómsuppsögu, en þó ekki lengur en til ákveðins dags.	1532
J var með dómi sakadóms gert að sæta fangelsi í 3 ár fyrir nauðgun. J. hafði setið í gæsluvarðhaldi og krafðist ríkissaksóknari framlengingar á því. Var krafa hans tekin til greina samkvæmt 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974 og J gert að sæta gæsluvarðhaldi til uppsögu fullnaðardóms í málinu, en þó ekki lengur en til ákveðins dags.	1623

Gæsluvarðhald 5. tl. 67. gr.

Með úrskurði sakadóms var gæsluvarðhald manns, sem sakaður var um brot, er kynni að varða við 211. sbr. 20. gr. eða 2. mgr. 218. gr. alm. hgl., framlengt frá 12. febrúar 1986 til 2. apríl s.á. Maðurinn kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem staðfesti hann á grundvelli 5. tl. 67. gr. laga nr. 74/1974	395
K, atvinnulaus síbrotamaður, var grunaður um tékkamisferli. Hann hafði líka verið ákærður um fjársvik. K var úrskurðaður í gæsluvarðhald með vísun til 1. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974	510
J var grunaður um brot á 232., 233. og 257. gr. alm. hgl. Hann sætti gæsluvarðhaldi á grundvelli 5. og 6. tl. 1. mgr. 67. gr. laga 74/1974	673
Á var viðriðinn innbrot á höfuðborgarsvæðinu og Suðvesturlandi. Hann hafði fyrir skömmu losnað úr afplánun og hafði enga vinnu stundað og aflaði sér m.a. fjár með auðgunarbrotum. Á var úrskurðaður í gæsluvarðhald með tilvísun til 1. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974	678
J var sakaður um brot gegn 217., 232., 233. og 257. gr. alm. hgl.	

Honum var gert að sæta gæsluvarðhaldi samkvæmt 5. og 6. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974	1030
A var grunaður um brot gegn 191. gr., 1. mgr. 200. gr. og 201. gr. alm. hgl. og 45. og 47. gr. laga nr. 53/1966. Honum var gert að sæta gæsluvarðhaldi samkvæmt 1. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974.....	1668

Gæsluvarðhald fellt úr gildi

B og R var með úrskurðum sakadóms Reykjavíkur 12. júní 1986 gert að sæta gæsluvarðhaldi til 25. s.m., en þeir höfðu verið í gæslu frá 21. maí s.á. Þeir kærðu úrskurðina. Sagt var í hæstaréttardómi, að ekki hafi verið sýnt nægilega fram á að þörf væri framhalds á gæslu vegna rannsóknarnauðsynja eða af öðrum ástæðum. Voru úrskurðirnir felldir úr gildi	1051, 1053
B var með úrskurði sakadóms Reykjavíkur 22. ágúst 1986 gert að sæta gæsluvarðhaldi skv. 1. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Hún gaf skýrslu um sakarefnið þann dag. Sagt var að eftir skýrslugjöfina hafi rannsóknarnauðsynjar ekki boðið að hún væri hneppt í gæsluvarðhald	1151

Hafnargjöld

Hafning máls. Sjá niðurfelling máls.

Hald á munum

Með úrskurði sakadóms Ólafsvíkur var Rannsóknarlögreglu ríkisins heimilað að leggja hald á skjöl. Eigendur skjalanna fengu enga vitneskju um kröfu lögreglunnar, málsmeðferð né úrskurð, fyrr en rúmum tveim mándum eftir uppkvaðningu hans. Þeir kærðu hann þá til Hæstaréttar, sem felldi hann úr gildi og vísaði málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar. Sjá heimvísun	357
Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi Ólafsvíkur, að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem væru í vörslum bæjarfógeta í Ólafsvík sem uppboðshaldara. Dómurinn tók kröfu þessa til greina með úrskurði. Úrskurðurinn var kveðinn upp 12. desember 1985 án þess að S, sem virtist hafa formlega heimild til bréfanna, fengi vitneskju um úrskurðinn fyrr en 14. febrúar 1986. S kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem taldi meðferð málsins svo andstæða grundvallarreglum um meðferð opinberra mála, að ekki yrði hjá því komist að ómerkja úrskurðinn og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar	552
Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi Ólafsvíkur að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem voru í vörslum bæjarfógetans í Ólafsvík sem uppboðshaldara. Krafan var gerð vegna rannsóknar	

opinbers máls út af ætluðum fjársvikum og ætluðu misferli með bréf þessi svo sem okurviðskiptum og skjalafalsi. Rannsókn var ólokið. Talið var að skilyrði 43. gr. laga nr. 74/1974 væru fyrir hendi og heimilað að leggja hald á bréfin með úrskurði sakadóms. Hæstiréttur staðfesti þennan úrskurð. Sératkvæði	1034
Við húsleit hjá S lagði lögregla hald á erlendan gjaldeyri. Var gjaldeyririnn ætlaður til greiðslu á fíkniefnum er S hafði móttekið. Dæmt var að hald þetta skyldi standa óhaggað, enda mætti vænta kröfu um upptöku á gjaldeyrinum í væntanlegu refsímáli gegn S. Sératkvæði	1149
Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem voru í vörslum Sparisjóðs Kópavogs. Krafan var gerð vegna rannsóknar opinbers máls út af ætluðum fjársvikum og fleira misferli með bréf þessi. Rannsókn var ekki lokið. Talið var að skilyrði 43. gr. laga nr. 74/1974 væru fyrir hendi og heimilað að leggja hald á bréfin. Sératkvæði	1214

Handtaka

Hefð

Hegningarauki

1, 13, 141, 165, 453, 499, 646, 750, 847, 974, 983, 1064, 1427, 1482, 1507, 1613
--

Heimvísun

K, sem fæddur var 24. október 1911, var kvaddur til meðdómarastarfa 16. maí 1984. Var það óheimilt skv. 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974. Héraðsdómur því ómerktur og málinu vísað heim í hérað að nýju	139
Með úrskurði sakadóms Ólafsvíkur var Rannsóknarlögreglu ríkisins heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, sem voru í vörslum bæjarfógeta þar sem uppboðshaldara. Bréfin báru með sér hverjir voru formlegir eigendur þeirra. Þeir fengu þó enga vitneskju um haldskröfuna, málsmeðferðina né úrskurðinn fyrr en rúmum tveim mánuðum eftir uppkvaðningu úrskurðarins. Þótti þessi málsmeðferð svo andstæð grundvallarreglum um meðferð opinberra mála, að óhjákvæmilegt þótti að ómerkja ex officio hinn kærða úrskurð og málsmeðferð, að því leyti, sem málið var kært, og vísa því heim í hérað til löglegrar meðferðar	357
E krafðist þess í héraði að sér yrðu dæmdir dómvextir af málskostnaði frá því að dómur yrði aðfararhæfur. E var dæmdur málskostnaður, en ekki tekin rökstudd afstaða í forsendum héraðsdóms til kröfunnar og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju	392
Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi Ólafsvíkur,	

- að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem voru í vörslum bæjarfógeta í Ólafsvík sem uppboðshaldara. Dómurinn tók kröfu þessa til greina með úrskurði. Úrskurðurinn var kveðinn upp 12. desember 1985 án þess að S, sem virtist hafa formlega heimild til bréfanna, fengi vitneskju um úrskurðinn fyrr en 14. febrúar 1986. S kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem taldi meðferð málsins svo andstæða grundvallarreglum um meðferð opinberra mála, að ekki yrði hjá því komist að ómerkja úrskurðinn og vísa heim í hérað til löglegrar meðferðar 552
- K var þann 31. júlí 1984 kvaddur til meðdómarastarfa, en hann var fæddur 24. október 1911. Með vísan til 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974, var talið óheimilt að kveðja hann til starfans. Hinn áfrýjaði dómur var því ómerktur og málinu vísað heim til meðferðar og dómsálagningar að nýju 555
- Ákærði, L, vildi ekki tjá sig um sakarefnið við birtingu ákæru. Héraðsdómari tók málið til dómsálagningar án þess að ákærði kæmi frekar fyrir dóm eða vitni. Málsmeðferð ómerkt og því vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar. Vísað var til 1. mgr. 75. gr. laga nr. 74/1974 721
- S hafði uppi fyrir héraðsdómi gagnkröfu til skuldajafnaðar við kröfur Þ. Héraðsdómari tók ekki gagnkröfuna til efnismeðferðar. Af þessari ástæðu, og þar sem S hafði gagnkröfuna einnig uppi fyrir Hæstarétti, varð ekki hjá því komist að ómerkja héraðsdóminn og vísa málinu heim í hérað til dómsálagningar að nýju 818
- Í sérstöku skiptaréttarmáli skiluðu málsaðilar greinargerðum, en að því búnu tók skiptaráðandi það til úrskurðar án frekari gagnaðflunar og enginn munnlegur málflutningur fór fram, en skriflegur flutningur ekki ákveðinn. Málsmeðferð ómerkt frá tilteknum degi og málinu vísað heim í hérað til uppkvaðningar úrskurðar að nýju 835
- Eimskipafélagið og Sementsverksmiðjan gerðu 2. febrúar 1983 með sér ferðbundinn farmsamning um flutning á kolum til Grundartanga frá þrem tilteknum höfnum. Auk eigin skipa mátti Eimskipafélagið taka á leigu skip til flutninganna. Félagið tók á leigu hjá S, þýsku fyrirtæki, skip, M.S. Kampen, til flutninganna. Fórst það 1. nóvember 1983 með kolafarmi, sem tryggður var hjá A. Bætti A Sementsverksmiðjunni tjónið á farminum. Endurkrafði nú A Eimskipafélagið og S um skaðabæturnar til Sementsverksmiðjunnar. Í samningi hennar og Eimskipafélagsins frá 2. febrúar 1983 sagði að allar deilur skyldi leysa fyrir gerðardómi í London. Dæmt var að með ákvæði þessu hefðu þessir málsaðilar samið sig undan íslenskri lögsögu. Var sökinni vísað frá héraðsdómi að þessu leyti. Fyrir farminum í M.S. Kampen var gefið út farmskirtelni 26. október 1983 á stöðluðu

- formi Eimskipafélagsins. Í því sagði að hverja deilu sem risi út af farmskírteininu skyldi leysa á Íslandi samkvæmt íslenskum lögum. Talið var að hið þýska fyrirtæki yrði að lúta íslenskri lögsögu á grundvelli þessa ákvæðis. Ósamræmi milli hins íslenska frumrits af stefnu í málinu og hinnar þýsku þýðingar, sem laut að því hverjum væri stefnt, þótti ekki eiga að valda frávisun frá héraðsdómi, enda hafði hið þýska fyrirtæki látið mæta og haldið uppi vörnum. Var hinn kærði frávisunardómur ómerktur að því er varðaði S og þeim þætti málsins vísað heim í hérað til efnismeðferðar og dómsálagningar að nýju. Sér-
atkvæði 1141
- Héraðsdómur ómerktur og málsmeðferð frá tilteknum degi og máli vísað heim í hérað að nýju. Talið var að tilnefning meðdómenda hafi farið í bága við 37. gr. A. laga nr. 85/1936. Sjá meðdóm-
endur 1513
- H var sakaður um tolllagabrot. Er málið var þingfest neitaði H að tjá sig um sakarefnið. Héraðsdómari tók málið til dóms án þess að færð væru fram frekari sönnunargögn og kvað upp dóm í málinu. Eftir uppsögu dómsins var aflað nýrra gagna, en sú gagnasöfnun eigi talin viðhlítandi. Málsmeðferðin var talin brýnt brot á 2. mgr. 122. gr. laga nr. 74/1974 og var héraðs-
dómur ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar
meðferðar og dómsálagningar að nýju 1621
- Úrskurður uppboðsréttar ómerktur og vísað heim í hérað til uppsögu að nýju. Honum fylgdu ekki forsendur, aðiljar ekki greindir í ályktarorði og uppboðsandlags ekki getið. Sjá uppboð 1738

Hlunnindi

Hlutafélög

- Stjórnarmenn hlutafélags krafðir skaðabóta vegna brota á lögum um gjaldþrotaskipti, hlutafélög, bókhald og verslunaratvinnu. Sýkna. Sjá skaðabætur 1371

Hlutdeild

Húftrygging. Sjá vátrygging

Húsaleiga

- I tók á leigu hjá föður sínum 26. mars 1976 húseign, tvær hæðir og ris. Leigutíminn var 5 ár frá 1. apríl 1976 að telja. Leigan var 50.000,00 gamlar krónur á mánuði og háð breytingum á vísitölu atvinnuhúsnæðis. Í húsaleigusamningnum sagði, að I skyldi að öðru jöfnu hafa forgangsrétt til áframhaldandi leigu, nema eignin yrði seld eða leigusali vildi notfæra sér hið leigða sjálfur að leigutíma loknum. I var heimilt að framleigja hið leigða að hluta eða

að öllu leyti og breyta því í skrifstofuhúsnæði. I framleigði þegar neðri hæð hússins fyrir 50.000,00 krónur. Hinn 3. júní 1978 fékk I og 3 systkini hans húseignina í arf, fjórðung hennar hvert. Hinn 19. febrúar 1979 leigði I lögmannsstofu efri hæð og rishæð hússins til 31. desember 1983 fyrir 65.000,00 krónur á mánuði og var leigan bundin húsaleiguvísitölu atvinnuhúsnæðis. Meðeigendur I samþykktu samning þennan. Að leigutíma loknum óskaði I eftir framhaldandi leigu á eigninni, en var synjað. Reis nú ágreiningur með I og meðeigendum. Snerist deilan fyrst og fremst um það á hvaða leigutekjum I ætti að gera sameigendum sínum skil. I taldi sig hafa átt forleigurétt að húsnæðinu og því ætti hann ekki að greiða hærri leigu en næmi framreiknaðri leigu skv. húsaleigusamningnum frá 1976. Meðeigendur töldu hinsvegar að miða bæri við raunverulaga greidda leigu fyrir húsið. G, meðeigandi, krafði I um vangreidda leigu 76.223,54 nýkrónur. Dæmt var að I hafi því aðeins átt rétt á nýjum leigusamningi að hann greiddi sömu leigu og hlitti þeim leigukjörum og buðust frá öðrum. Þá var talið að I hefði ekki byggt neinn rétt sér til handa á því, að hinn fyrri leigumáli hefði framlengst sem ótímabundinn leigumáli vegna þess, að ekki hafi verið gætt reglna 1. mgr. 16. gr. laga um húsaleigusamninga fyrr en einhvern tímann undir rekstri málsins í héraði. Hafi þó verið brýnt eins og lögskiptum I og sameigenda hans var háttað, að hann gerði þeim grein fyrir því ef hann taldi ótímabundinn leigumála hafa stofnast, að hann hygðist krefjast áframhaldandi leiguréttar, því að þá hefðu þeir átt kost á því að slíta slíkum leigumála með uppsögn. I var dæmdur til að greiða G 65.000,00 krónur en ágreiningur var um einstaka liði í uppgjörinu. Var fjárhæðin miðuð við þá leigu er fékkst fyrir húsið

1386

Húsleit

D var grunuð um að neysla fikniefna færi fram á heimili hennar. Var krafist heimildar til að gera þar húsleit. Var það dæmt heimilt

1119

Hylming

B neytti áfengis vitandi að því hafði verið stolið. Sjá þjófnaður

141

Höfundaréttur

Háskólabíó og Laugarnesbíó höfðu skv. sérstökum samningi við CIC Video óskoraðan rétt til kaupa og hvers kyns dreifingar á myndefni frá Paramount Pictures og Universal Pictures hér á landi, þ. á m. á myndinni The Hunter. Skv. sama samningi var þeim skylt að beita nauðsynlegum úrræðum til að stöðva óheimila útleigu á myndefni er samningurinn tók til. E rak myndbanda-

leigu í Reykjavík. Hafði hún verið búsett í Englandi, keypt þar og flutt með sér til Íslands myndbandaefni, þ. á m. myndbanda-eintak af kvikmyndinni The Hunter. Hafði hún það til útleigu í mynbandaleigu sinni. Á myndbandinu var svofelld aðvörun í íslenski þýðingu „Eigandi höfundarréttar hefur heimilað þessa mynd (þar á meðal hljóðræmu hennar) sem fólgin er í þessari myndbandssnældu, til heimilisnotkunar einungis. Allur annar réttur áskilinn. Hverskonar óheimil afritun, klipping, sýning, taka, skipti, útlán, leiga, opinber sýning, útbreiðsla og/eða útvörpun þessarar myndbandssnældu eða einhvers hluta hennar, er stranglega bönnuð (C) 1980 Paramount kvikmynda-félagið. Öll réttindi áskilin. Framleitt í Bretlandi“. Kvikmynda-húsin tvö fengu lagt lögbann við að lána út, leigja út eða selja myndbandssnældurnar. Í staðfestingarmáli kröfðust þau miska-bóta, refsingar og upptöku myndbandssnældunnar. Lögbannið var staðfest að því er varðaði að lána út og leigja út myndbands-snældurnar. Hinsvegar var ekki talið að E hefði haft þær til sölumeðferðar og lögbannið ekki talið ná til sölu þeirra. E var sýknuð af kröfu um miskabætur með vísun til 2. mgr. 56. gr. laga nr. 73/1972 þar sem höfundur kvikmyndaversins væri ekki aðili málsins. E var gert að greiða 4.000,00 króna sekt til ríkis-sjóðs. Vísað var til aðvörunar þeirrar á myndbandssnældunni er að framan greinir. Hafði E gerst brotleg við 3. gr. laga nr. 73/1972, sbr. 1. tl. 2. mgr. 54. gr. laga sömu laga. Þá var mynd-bandið gert upptækt til kvikmyndahúsanna án endurgjalds skv. 1. mgr. 55. gr. laga nr. 73/1972. Hæstiréttur staðfesti héraðs-dóminn

993

Innsetningargerð

Faðir B seldi bifreið hans 17. júlí 1985. Kaupandi bílsins seldi hann J 19. ágúst s.á. J fékk afsal fyrir bifreiðinni og greiddi fyrir umskráningu hennar. Faðir B komst síðan yfir bifreiðina og hafði hana í sínum vörslum. J krafðist afhendingar á henni með beinni fógetagerð. B taldi föður sinn ekki hafa haft umboð sitt til að selja bifreiðina og J ekki grandalaus við kaupin 19. ágúst 1985. Héraðsdómari heimilaði innsetningargerðina. Hæstiréttur taldi eignarréttinn að bifreiðinni ekki svo ótvíræðan og ský-lausan að beita mætti réttarfarshagræði beinnar fógetagerðar

1434

Jarðalög. Sjá forkaupsréttur.

Ítrekun

B var sakfelldur fyrir ölvunarakstur og að hafa ekið bifreið án öku-réttinda. Brotin voru ítrekuð, sbr. 71. gr. alm. hgl. Fyrir þetta og fleiri brot hlaut hann fangelsi 2 mánuði og sviptingu öku-leysis ævilangt

1507

Kaupgjald. Sjá vinnusamningar.

Kaupmáli

Kosningaréttur

Héraðsdómur synjaði H, er sat í gæsluvarðhaldi, að neyta kosningaréttar. Hæstiréttur felldi úrskurðinn úr gildi 935

Kröfugerð. Sjá dómkröfur, frávisun.

Kröfulýsing

Iðnaðarbankinn krafði L um skuld 27.971,00 krónu skv. skuldabréfi, er hann hafði tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð á, með stefnu birtri 27. nóvember 1984. Aðalskuldari bréfsins hafði andast 23. desember 1982 og bú hans tekið til skipta sem skuldafrágöngubú. Innköllun var birt í Lögbirtingarblaðinu þ. 18., 23. og 28. febrúar 1983. Skiptum lauk 8. ágúst s.á. með því að erfingjar fengu í arf 114.028,31 krónur. Bankinn lýsti ekki kröfu sinni í dánarbúið. Ekki var um það deilt að skuldin væri niðurfallin gagnvart dánarbúinu vegna vanlýsingar. Talið var að sú málsvörn L, að krafan á hendur honum væri niðurfallin kæmist að í málinu, sbr. 3. mgr. 208. gr. laga nr. 85/1936. Sjálfskuldarábyrgð L þótti ekki þannig úr garði gerð að hún stæði sjálfstætt eftir að krafan á hendur aðalskuldara var fallin niður með þeim hætti sem hér varð. Var L því sýknaður 1105

Kröfulýsingarfrestur

Fresti til að lýsa kröfum í þrotabú H lauk 15. maí 1986. Daginn eftir bárust skiptaráðanda þrjár kröfulýsingar frá erlendum aðilum. Fram kom í málunum að þeim voru kunn lok kröfulýsingarfrests það snemma að þeir máttu vel koma kröfulýsingunum að í tæka tíð. Þá töldu kröfuhafar fyrirheit hraðboða um að koma kröfulýsingunum á áfangastað í tíma hafa brugðist. Dæmt var að kröfur þessar kæmust ekki að við búskiptin. Sér-
atkvæði 1154,
1161, 1168

Fresti til að lýsa kröfum í þrotabú H lauk hinn 15. maí 1986. Daginn eftir kl. 9.25 bárust kröfulýsingar í símskeytum (annað hraðskeyti) til skiptaráðanda frá tveimur innlendum aðilum. Ritsiminn hafði móttekið skeytin að kvöldi þess 14. maí. Dæmt var að kröfur þessar kæmust ekki að við búskiptin 1455 1464

Kvaðaarfur

Með erfðaskrá 26. júní 1964 arfleiddi T Þ, dótturdóttur sína, að 15/16 hlutum húseingar. Hún mælti jafnframt svo fyrir að eftir andlát sitt, sem síðar bar að hinn 23. október 1970, mætti eigi selja eða

veðsetja eignina fyrir en í fyrsta lagi 1998. Við skiptalok á dánarbúi hennar var þeirri kvöð þinglýst á húsið. Hinn 22. desember 1982 veitti dómismálaráðuneytið heimild til að selja fasteign þessa og var kvöðin þinglesin á tvær fasteignir, sem keyptar voru í staðinn. Var önnur þeirra miðhæð hússins nr. 86 við Hverfisgötu í Reykjavík. Þ stóð ekki skil á sköttum sínum 1983 og 1984. Var því gert lögtak í greindri fasteign til tryggingar greiðslu þierra. Þ taldi eignina undanþegna aðför, sbr. 29. gr. laga nr. 19/1887, vegna fyrrgreindrar kvaðar. Dæmt var að fasteignin væri bundin þeirri kvöð samkvæmt ákvæðum erfðaskrár að hana mætti ekki selja eða veðsetja fyrir en í fyrsta lagi 1998. Ákvæði þetta væri gilt skv. 52. gr. erfðalaga nr. 8/1962 og 29. gr. aðfaralaga nr. 19/1887 og yrði að túlka það þannig, að skuldheimtumenn gætu ekki leitað fullnustu í hinum kvaðabundna arfi umfram það er í 3. mgr. 51. gr. erfðalaga greindi. Engri sérreglu væri til að dreifa um persónulegar skattkröfur og því yrði að skipa þeim á bekk með kröfum annarra skuldheimtumanna. Allar kröfur í málunum hafi verið slíkar en fasteignaskattur hafi verið greiddur. Voru lögtaksgerðirnar því felldar úr gildi 958, 962

Kvittun

K varð fyrir líkamstjóni er bifreið hans lenti í árekstri við bifreið B 22. ágúst 1973. Ábyrgðartryggjandi bifreiðar B viðurkenndi bóta-skylduna að öllu leyti. K hlaut tímabundna og varanlega örorku af slysinu. Umboðsmaður K samdi í mars 1975 við váttryggingarfélag B um bætur fyrir tjónið og gaf út kvittun fyrir fullnaðargreiðslu á kröfum K. Á árunum 1975-1981 var K í ýmis skipti á sjúkrahúsum vegna afleiðinga slyssins og gekkst undir skurðaðgerðir. Fóru nú fram ný örorkumöt. Á árinu 1982 greiddi váttryggingarfélag bifreiðarinnar með þeim fyrirvara að greiðslan fæli ekki í sér viðurkenningu á réttmæti kröfur K gegn B. K krafði að því búnu B frekari bóta. Ekki var talið unnt að fallast á þessa bótakröfu K með því að ekki var talið sannað að hann hafi hlotið af slysinu heilsubrest sem hafi í verulegum atriðum verið annar og meiri en gera mátti ráð fyrir er hinn tryggingafróði umboðsmaður hans gaf fullnaðarkvittun fyrir skaðabótunum 1975 auk þess sem hann hefði ekki sett fram kröfu sína gegn B fyrir en í febrúar 1982. Var B sýknaður. Sératkvæði 1128

Kærufrestir. Sjá kærumál.

Kæruheimild

Kærumál

A. Einkamál

1. Áfrýjun útburðargerðar	
Áfrýjun útburðargerðar frestar ekki framkvæmd hennar. Sjá útburð- argerð	768

2. Dómkvaðning matsmanna

K hugðist leita réttar síns fyrir dómstólum út af landi er hann átti. Taldi hann að mat skyldi fara fram á grundvelli 3. mgr. 29. gr. skipulagslaga nr. 19/1964 og skyldu matsmenn kvaddir til samkvæmt almennum reglum einkamálalaga, enda ætti mats- nefnd eignarnámsbóta samkvæmt lögum nr. 11/1973 ekki að framkvæma mat eftir því ákvæði. Sagt að lög nr. 11/1973 stæðu því ekki í vegi að hann gæti fengið dómkvadda matsmenn eftir ákvæðum laga nr. 85/1936	668
Synjað var um dómkvaðningu matsmanna með því að matsbeiðni var alltof óskýr. Sjá dómkvaðning	691

3. Frávísun frá Félagsdómi hafnað

Verkamannafélagið Dagsbrún, D, tilkynnti Vinnuveitendasambandi Íslands, V, að það hefði sett innflutnings- og afgreiðslubann á suður-afrískar vörur í Reykjavíkurbörn, svo og bann við af- greiðslu á íslenskum útflutningsvörum til Suður-Afríku. Bannið hefði tekið gildi 14. nóvember 1985. V mótmælti þessu og taldi aðgerðirnar ólöglegar. Ágreiningur var lagður fyrir Félagsdóm. D krafðist þess, að málinu yrði vísað frá Félagsdómi m.a. vegna þess, að ekki væri um að ræða vinnudeilu í skilningi vinnulög- gjafarinnar sbr. 14. gr. laga nr. 80/1938 og því ekki á valdi Félagsdóms að skera úr ágreiningnum. Félagsdómur tók frá- vísunarkröfuna ekki til greina. Úrskurðurinn var kærður til Hæstaréttar sem staðfesti hann	55
--	----

4. Frávísun frá héraðsdómi

Hæstiréttur staðfestir frávísun máls frá héraðsdómi. Sjá frávísun	880
Erlent tryggingafélag krafði Eimskip um skaðabætur. Í samningi var sagt að allar deilur skyldi leysa fyrir gerðardómi í London. Dæmt var að með ákvæði þessu hefðu málsaðilar samið sig undan íslenskri lögsögu. Var sökinni því vísað frá héraðsdómi. Sjá heimvísun	1141
N og K kröfðust viðurkenningar á að leiguréttur skv. lóðarleigu- samningi dags. 16. maí 1903 um lóðina Strandgata nr. 30 í Hafnarfirði, ná yfir 18 metra breitt landsvæði frá upphaflegum sjávarvarnargarði allt að stórstraumsfjöruborði en þó ekki minna landsvæði en merkt sé með grænum lit á tilteknu dóm- skjali. Héraðsdómur taldi að þar sem N og K hefðu ekki markað kröfulínu sína að sjó (stórstraumsfjöruborði) skýrt og greinilega á uppdrátt, og þar sem eigi lægi skýrt fyrir í málinu hvar þeir teldu umrætt stórstraumsfjöruborð vera, þá væri sá	

hluti dómkröfu þeirra, sem tæki til svæðis utan spildu þeirrar er afmörkuð væri á umrætt dómskjal, ekki dómhæfur og var málinu vísað ex officio frá héraðsdómi að þessu leyti. Hæstiréttur staðfesti þennan úrskurð	1231
A rak mál gegn Æ fyrir Hæstarétti. A stofnaði til vitnamáls í þágu áfrýjunarmálsins. Ágreiningur í vitnamálinu reis um vitnaskyldu. Héraðsdómari taldi vitnaskylduna vera fyrir hendi. Æ kærði úrskurð héraðsdómara til Hæstaréttar, Hæstiréttur taldi grundvöll fyrir framgangi vitnamálsins niður fallinn með því að efnisdómur hafði gengið í áfrýjunarmálinu og vísaði vitnamálinu frá héraðsdómi	1686
Sama sakarefni	1688

5. Frávísun frá Hæstarétti

H krafðist þess á bæjarþingi, að máli sínu yrði frestað. Gagnaðili, E, mótmælti frestveitingu. Dómari úrskurðaði frest í fjórar vikur. Lögmaður E lýsti yfir því í sama þinghaldi, að hann kærði úrskurðinn, en gerði enga grein fyrir, hvaða kröfur hann gerði. Ekki sendi hann Hæstarétti heldur kröfu- né greinargerð. Kæra var því ekki svo úr garði gerð, sem skylt er skv. 23. gr. laga 75/1973. Var málinu því vísað frá Hæstarétti ex officio	557
---	-----

6. Frestur

Héraðsdómari frestaði ex officio máli gegn Útvegsbanka til innheimtu dagsekta, er bankinn hafði ábyrgst greiðslu á, vegna annars dómsmáls, sem rekið var út af réttmæti þeirra. Ákvörðun héraðsdómara var staðfest. Sjá frestir	704
---	-----

7. Greiðslustöðvun

Greiðslustöðvun heimiluð í 2 mánuði vegna innheimtu á útistandandi skuld hjá þrotabúi. Sjá greiðslustöðvun	699
Úrskurður um greiðslustöðvun felldur úr gildi. Ekki leiddar að því nægar líkur, að hann myndi koma að gagni. Sjá greiðslustöðvun	1511

8. Kröfulýsingarfrestur

Fresti til að lýsa kröfum í þrotabú H lauk 15. maí 1986. Daginn eftir bárust skiptaráðanda þrjár kröfulýsingar frá erlendum aðilum. Fram kom í málunum að þeim voru kunn lok kröfulýsingarfrests það snemma að þeir máttu vel koma kröfulýsingunum að í tæka tíð. Þá töldu kröfuhafar fyrirheit hraðboða um að koma kröfulýsingunum á áfangastað í tíma hafa brugðist. Dæmt var að kröfur þessar kæmust ekki að við búskiptin. Sér- atkvæði	1154, 1161, 1168
Fresti til að lýsa kröfum í þrotabú H lauk hinn 15. maí 1986. Daginn eftir kl. 9.25 bárust kröfulýsingar í símskeytum (annað hrað-	

skeyti) til skiptaráðanda frá tveimur innlendum aðilum. Ritsím-
inn hafði móttekið skeytin að kvöldi þess 14. maí. Dæmt var
að kröfur þessar kæmust ekki að við búskiptin 1455 1464

9. Vanhæfi dómara

Eigendur jarðanna H kröfðust þess, að hinn reglulegi dómari viki sæti
í lögbannsmáli þar sem hann hefði áður leiðbeint gagnaðilanum.
Fógeti synjaði kröfunni með úrskurði, sem var kærður til Hæsta-
réttar og staðfestur þar. Var ekki talið, að það ylli vanhæfi fógeta,
þótt hann hefði leiðbeint aðila 52

10. Vitni.

Sjá 4. lið að framan 1686, 1688

11. Þinglýsing

A og B áttu fasteign í óskiptri sameign. A veðsetti eignarhluta sinn og
lét þinglýsa veðskjölunum. Með heimild í 1. mgr. 3. gr. laga nr.
39/1978 kærði B til Hæstaréttar þá ákvörðun þinglýsingadómar-
ans að þinglýsa veðskuldum þessum. Ákvörðun þinglýsinga-
dómnarans var staðfest, þar sem þess var getið í veðskjölunum,
að A veðsetti eignarhluta sinn. Var talið, að A hefði verið þetta
heimilt, enda veitti veðheimildin veðhafa ekki meiri rétt til eignar-
innar en A átti 374

Dæmt að afmá skyldi áfrýjunarstefnu úr þinglýsingabók. Sjá þing-
lýsing 877

B var þinglesin eigandi að jörð á grundvelli leyfis til að sitja í óskiptu
búi. BÓ og S fengu þinglýst yfirlýsingu á jörðinni þar sem þau
töldu sig eigendur háflendu hennar með því að fyrra afsal þeirra
til sonar þeirra fyrir henni væri ógilt. B krafðist þess að þinglýs-
ingin yrði afmáð úr fasteigna- og veðmálabókum. Þinglýsingar-
dómari synjaði kröfu B. Hún kærði synjunina. Dæmt var að BÓ
og S hefðu ekki fært fullnægjandi (veigamikil) rök fyrir staðhæf-
ingum sínum, sbr. 2. mgr. 27. gr. laga nr. 39/1978 og dómari hefði
ekki að svo vöxnu kveðið á um tryggingu til handa B. Bæri því að
afmá hina kærðu færslu úr fasteignabókinni 1275

Opinber mál

1. Dómsátt felld úr gildi

Við dómsátt í opinberu máli sættist A á sviptingu ökuleyfis ævilangt,
en brot hans var ítrekað. Hæstiréttur felldi dómsáttina úr gildi
með vísun til 6. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974 1608

2. Frávísun frá Hæstarétti

Kveðinn var upp gæsluvarðhaldsúrskurður yfir A í sakadómi Reykja-
víkur, að honum viðstöddum. Tæpum sólarhring síðar tilkynnti
réttargæslumaður A dómaranum í símtali, að hann kærði úr-

skurðinn til Hæstaréttar. Samkvæmt 2. mgr. 174. gr. laga 74/1974 skal kærandi lýsa kæru sinni innan sólarhrings frá birtingu ákvörðunar bréflega eða með bókun í þingbók. Munnleg tilkynning réttargæslumanns A var þannig ekki fullnægjandi, og var málinu vísað ex officio frá Hæstarétti 487, 490

3. Gæsluvarðhald 1. tl. 67. gr.

383, 506, 508, 566, 680, 688, 697, 740, 806, 905, 907, 910, 914, 1385

4. gæsluvarðhald 3. tl. 67. gr.

I hafði sætt gæsluvarðhaldi vegna viðamikillar rannsóknar á innbrotsþjófnuðum, sem hann var talinn riðinn við. Hann var heimilislaus, en sagður hafa dvalarstað í ákveðnu húsi. Gæsluvarðhaldsvist hans var framlengd með vísun til 1. og 3. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974 689

5. gæsluvarðhald 4. tl. 67. gr.

M var með úrskurði sakadóms gert að sæta gæsluvarðhaldi og geðheilbrigðisrannsókn. Hann kærði úrskurðinn sem var staðfestur Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður með tilvísun til 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974 1453

J var hneptur í gæsluvarðhald á grundvelli 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn 1532

H var hneptur í gæsluvarðhald á grundvelli 4. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn 1623

6. Gæsluvarðhald 5. tl. 67. gr.

Með úrskurði sakadóms var gæsluvarðhald manns, sem sakaður var um brot, er kynni að varða við 211. sbr. 20. gr. eða 2. mgr. 218. gr. alm. hgl., framlengt frá 12. febrúar 1986 til 2. apríl s.á. Maðurinn kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem staðfesti hann á grundvelli 5. tl. 67. gr. laga nr. 74/1974 395

K var úrskurðaður til að sæta gæsluvarðhaldi frá 4. mars allt til 16. apríl 1986. Hann kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem staðfesti hann 510

J var með úrskurði sakadóms hneptur í gæsluvarðhald og gert að sæta geðrannsókn. Úrskurðurinn var staðfestur af Hæstarétti 673

Á var hneptur í gæsluvarðhald með tilvísun til 1. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn 678

J var með úrskurði sakadóms gert að sæta gæsluvarðhaldi á grundvelli 5. og 6. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Hann kærði úrskurðinn, sem var staðfestur í Hæstarétti 1030

Með úrskurði sakadóms 2. desember 1986 var A gert að sæta gæsluvarðhaldi, allt til 25. febrúar 1987. Hæstiréttur staðfesti úrskurðinn með vísan til 1. og 5. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974 en stytta gæsluvarðhaldið til 15. janúar 1987 1668

7. Gæsluvarðhald felld úr gildi.

- B og R var með úrskurði sakadóms Reykjavíkur 12. júní 1986 gert að sæta gæsluvarðhaldi til 25. s.m., en þeir höfðu verið í gæslu frá 21. maí s.á. Þeir kærðu úrskurðinn. Sagt var í hæstaréttardómi, að ekki hafi verið sýnt nægilega fram á að þörf væri framhalds á gæslu vegna rannsóknarnauðsynja eða af öðrum ástæðum. Voru úrskurðirnir felldir úr gildi1051, 1053
- B var með úrskurði sakadóms Reykjavíkur 22. ágúst 1986 gert að sæta gæsluvarðhaldi skv. 1. tl. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 74/1974. Hún gaf skýrslu um sakarefnið þann dag. Sagt var að eftir skýrslugjöfina hafi rannsóknarnauðsynjar ekki boðið að hún væri hneppt í gæsluvarðhald 1151

8. Hald

- Með bréfi 16. október 1985 til bæjarfógetans í Ólafsvík krafðist Rannsóknarlögregla ríkisins þess, að henni yrði heimilað að leggja hald á 13 veðskuldabréf, sem voru í vörslum bæjarfógetans sem uppboðshaldara. Væri hald þetta nauðsynlegt vegna rannsóknar á ætluðu misferli. Með úrskurði sakadóms Ólafsvíkur 18. nóvember 1985 var Rannsóknarlögreglunni heimilað að leggja hald á veðskuldabréfin. Eigendur 7 veðskuldabréfanna kærðu þennan úrskurð til Hæstaréttar með kæru 14. janúar 1986, en þeir höfðu þann dag fengið vitneskju um úrskurðinn. Kærendur höfðu formlega heimild sem eigendur þessara veðskuldabréfa. Samt sem áður höfðu þeir enga vitneskju fengið um kröfur lögreglunnar, málsmeðferð né uppkvaðningu úrskurðarins fyrr en 14. janúar, eins og áður segir, og fengu því ekkert tækifæri til að tala máli sínu. Þótti þessi málsmeðferð svo andstæð grundvallarreglum um meðferð opinberra mála, að óhjákvæmilegt þótti að ómerkja ex officio hinn kærða úrskurð og málsmeðferð, að því leyti sem málið var kært, og vísa því heim í hérað til löglegrar meðferðar 357
- Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi Ólafsvíkur að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem voru í vörslum bæjarfógetans í Ólafsvík sem uppboðshaldara. Krafan var gerð vegna rannsóknar opinbers máls út af ætluðum fjársvikum og ætluðu misferli með bréf þessi svo sem okurviðskiptum og skjalafalsi. Rannsókn var ólokið. Talið var að skilyrði 43. gr. laga nr. 74/1974 væru fyrir hendi og heimilað að leggja hald á bréfin með úrskurði sakadóms. Hæstiréttur staðfesti þennan úrskurð. Sér-
atkvæði 1034
- Við húsleit hjá S lagði lögregla hald á erlendan gjaldeyri. Var gjald-
eyririnn ætlaður til greiðslu á fíkniefnum er S hafði móttekið. Dæmt var að hald þetta skyldi standa óhaggað, enda mætti vænta kröfu um upptöku á gjaldeyrinum í væntanlegu refsímáli

gegn S. Sératkvæði	1149
Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem voru í vörslum Sparisjóðs Kópavogs. Krafan var gerð vegna rannsóknar opinbers máls út af ætluðum fjársvikum og fleira misferli með bréf þessi. Rannsókn var ekki lokið. Talið var að skilyrði 43. gr. laga nr. 74/1974 væru fyrir hendi og heimilað var að leggja hald á bréfin. Sératkvæði .	1214

9. Húsleit

D var grunuð um að neysla fikniefna færi fram á heimili hennar. Var krafist heimildar til að gera þar húsleit. Var það dæmt heimilt	1119
---	------

10. Ýmis tilvik

Héraðsdómur synjaði H er sat í gæsluvarðhaldi að neyta kosningaréttar. Hæstiréttur felldi úrskurðinn úr gildi. Sjá gæsluvarðhald	935
Úrskurður um farbann staðfestur í Hæstarétti. Sjá farbann	777
J var með úrskurði sakadóms 22. október 1986 úrskurðaður til að sæta gæsluvarðhaldi til 12. nóvember s.á. Kæra hans yfir úrskurðinum barst Hæstarétti 23. s.m. og ríkissaksóknari fékk vitneskju um hana þann dag. Hann krafðist hinn 27. s.m. lengingar á gæsluvarðhaldstímanum til 3. desember s.á. Sagt var að krafan kæmi ekki til álita vegna ákvæðis 2. mgr. 174. gr. laga nr. 74/1974	1385

11. Öryggisgæsla

Kröfu um lausn úr öryggisgæslu synjað með úrskurði sakadóms, sem var staðfestur í Hæstarétti. Sjá öryggisgæsla	47
--	----

Kærumálskostnaður

Landhelgisbrot. Sjá fiskveiðibrot.

Landskipti

Lausafjárkaup

S krafði J um 21.699,93 krónur fyrir úttekt á steinsteypu og þjálfni-efninu Flot 78. J taldi sig eiga gagnkröfu á hendur S sem væri 7.258,82 krónum lægri en krafa hans. Stafaði hún bæði af því að steypan hefði verið gölluð og í öðru lagi hefði S lofað að veita 16% afslátt af kaupverði hennar án tillits til hvenær það yrði greitt. Í matsgerð dómkvaddra manna kom fram sú skoðun þeirra, að frumorsök þess að skil og hreiður mynduðust í veggjum húss J væri of lítil innri samloðun steypunnar vegna lágs sements- og fínefnainnihalds hennar. Þá hafi það aukið hættuna

- á aðskilnaði að steypa var gerð fljótandi. Ennfremur tóku þeir fram að það ráðist af mótagerð, járngrind, hæð móta, aðferð við niðurlögn, en steypa af þessu tagi hafi ekki þolað dælingu, og fleiri atriðum hvort aðskilnaður komi fram eða ekki. Þá gátu matsmenn þess að aukinn styrkleiki steypunnar, þótt hann hefði verið S-250, en ekki S-200, væri engin trygging fyrir því að aðskilnaður komi ekki fram. Talið var að S bæri hvorki skaðabótaábyrgð á niðurlögn steypunnar né dælingu hennar, enda hefði hann afhent steypuna er hún var flutt úr steypubílum yfir í dælubílinn. Starfsmaður S benti J á að tala við verkfræðing í þjónustu S um steypu í útveggi hússins og um þjálfiefni til íblöndunar í steypu. J fór ekki eftir þessari ábendingu. Ekki var talið að bein skylda hvíldi á S að leiðbeina um þessi atriði, enda mun ekki hafa verið veitt ráðgjöf um steypuna nema þessa væri sérstaklega óskað. Var S því ekki talinn bótaskyldur af þessum sökum. Samkvæmt framanrituðu var lítið svo á, að skuld J við S væri í vanskilum. Hann ætti ekki rétt á afslætti af steypuverðinu með því að hann hafði ekki greitt samkvæmt því samkomulagi sem upphaflega var gert. Var krafa S því tekin til greina 427
- D keypti notaða bifreið af S, sem taldi hana vera í góðu lagi. Strax eftir kaupin frétti D, að komið hefðu fram grunsemdir um, að vél bifreiðarinnar væri ekki í lagi. Lét hann fagmann skoða hana og kváðu þeir knastás ónýtan. D vildi rifta kaupunum, en S hafnaði því. D lét gera við gallann og reyndist viðgerðarkostnaður nema 15.340,20 krónum. Hann krafði S um þá upphæð. Talið var, að bifreiðin hefði verið gölluð, þegar hún var seld. Seljandi hafði bílasölu að atvinnu og vissi, að einhver bilun var í vél bifreiðarinnar. Var talið, að hann hefði vitað að knastás væri bilaður, eins og í ljós kom. Hann gaf D þó engar upplýsingar um það. Var hann því talinn bótaskyldur gagnvart D skv. 2. mgr. 42. gr. laga 39/1922. Var S dæmdur til að greiða D kröfu hans 545
- B í Keflavík keypti með kaupsamningi dags. 5. september 1980 fiskiskip af S í Stykkishólmi fyrir 120.000.000,00 gamlar krónur. Skipinu átti auk venjulegs fylgifjár að fylgja uppstillingar á dekki og lest og allur veiðarfærabúnaður er því tilheyrði og skyldi það afhendast í Stykkishólmi 15. desember 1980 með nýju haffæris-skirteini tréskafið og málað að utan. Ef ekki tækist að tréskafa skipið og mála fyrir afhendingardag skyldu seljendur greiða áætlaðan kostnað þess. Skipið var afhent 19. desember 1980. Ritaði þá skipaskoðunarmaður m.a. í eftirlitsbók skipsins „bolur, búnaður og vél í lagi“. Í desember 1980 var skipasmíðastöð falið að framkvæma það sem gera þurfti við skipið fyrir afhendingu. Verkstjórar stöðvarinnar fullyrtu að engar af þeim skemmdum, sem ágreiningi ollu síðar hafi verið til staðar í skipinu þá. Skipið

var þó ekki tréskafið. Áður en skipið var afhent dvaldi skipshöfn frá B, þar á meðal einn hluthafi, nokkra daga í Stykkishólmi og fylgdist með því sem unnið var við skipið. Í afsali fyrir skipinu dagsettu í desember 1980 segir, að kaupandi hafi kynnt sér ástand þess og fylgifjár þess og sætt sig við það að öllu leyti og tekið við því í samningsbundnu ástandi. Eftir að skipið kom til Keflavíkur fóru fram á því margar skoðanir, fyrst 1. febrúar 1981 og síðast skoðunar- og matsgerð dómkvaddra manna í lok september s.á. Fjölmargir annmarkar eru taldir á skipinu í þessum skoðunarskýrslum. B höfðaði nú dómsmál á hendur S og Skipaskoðun ríkisins og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð 612.866.76 króna. Krafan á hendur Skipaskoðun ríkisins var byggð á því, að starfsmaður hennar hafði bakað henni skaðabótaskyldu með áður tilvitnuðum orðum í eftirlitsbók skipsins 16. desember 1980 sem og með útgáfu haffærissskírteinis 8. maí 1981. Talið var að skoðun skipaefirlitsmannsins hafi ekki verið hnekkt og útgáfa haffærissskírteinisins hafi verið heimil. Skipaskoðunin var samkvæmt þessu sýknuð. Þá var einnig talið að B hefði ekki sannað galla þá er félgði taldi hafa verið á skipinu við afhendingu þess og það byggði kröfur sínar á að öðru leyti en því að S var gert að greiða B 648,74 krónur. Hæstiréttur staðfesti þessa niðurstöðu að öðru leyti en því að til viðbótar var S gert að greiða B 16.200.00 krónur vegna trésköfunar og löndunarmáls eða alls 16.847,74 krónur

575

B fól K að panta skipsglugga og kýraugu hjá E í Danmörku í stýrishús á bát, sem hann var að smíða fyrir F. Pöntunin var gerð í nafni B vegna bátsins. Pöntunarseðil K sendi B til E 11. maí 1982. E sendi vörureikning og farmskírteini útg. 1. júlí s.á. til innheimtu í Landsbankanum. B viðurkenndi að honum barst tilkynning um komu skjalanna og tilmæli um að leysa út vöruna. Af því varð ekki. Taldi B að F bæri að gera það. Þar kom, að 3. mars 1984 voru gluggarnir seldir á nauðungaruppboði til greiðslu aðflutningsgjalda. Hafði E þá höfðað dómsmál á hendur B til innheimtu kröfunnar og Landsbankinn endursent kaupskjölin. Ekki var fallist á að F hafi borið að leysa til sín kröfuna, enda B talinn kaupandi glugganna. Þá bar B það fyrir sig að E hefði ekki gætt glugganna svo sem honum hafi borið skv. 33. gr. laga nr. 39/1922, þeir seldir á opinberu uppboði og kaupskjölin ekki í Landsbankanum. Á þetta var ekki heldur fallist. Þótti ekki sannað að K hefði öðru hlutverki að gegna en afla tilboða í vörur E. Var B dæmdur til að greiða kröfu E

1011

Hlutafélagið S, veitti O Ltd í Bandaríkjunum einkasöluleyfi fyrir Ameríku á framleiðslu sinni. S afgreiddi til O fiskflökunarvél, sem höfð var á vörusýningu. Reikningur fyrir vélinni var gefinn út til O fyrir 8.600,00 Bandaríkjadöllum c.i.f. og „open account.“ O seldi vélina á sýningunni fyrir 14.490,00 Bandaríkjadali, en á

- hana hafði fallið kostnaður vegna sýningarinnar. Andvirði vélarinnar sendi O til R. Hann hafði útvegað S lán að fjárhæð 2.000.000,00 gamlar krónur og til tryggingar því veitt veðleyfi í fasteign sinni. R vildi skuldajafna greiðslunni frá O og láninu. S krafði R um greiðslu á jafnvirði 1.490,00 Bandaríkjadöllum miðað við gengi 394,40 gamlar krónur. Ósannað þótti að R hefði tekið við hærri fjárhæð en 8.600,00 Bandaríkjadöllum frá O og skuldajöfnuður var talinn heimill. Þá þótti ekki sannað að T og O hafi verið umboðsmenn S í þessum viðskiptum. O var ekki stefnt í málinu. R var gert að greiða S mismun lánsins og greiðslunnar frá O 6.448,50 krónur 1436
- S hafði á árunum 1978-1982 að staðaldri tekið vörur út í reikning í verslun F. Hún krafðist greiðslu á skuldinni. Taldi hún A, son S, bera ábyrgð á henni. Talið var ósannað að S hefði tekið út vörurnar í umboði A. Var A sýknaður 1671

Leiga

- E-hreppur gerði leigusamninga til málamynda um land sem var í óskiptri sameign hans og J. Samningarnir ekki taldir hafa stofnað leigurétt fyrir leigutakana. Sjá málamyndagerningur 1551, 1564, 1571, 1576 1580, 1585, 1589, 1594

Lífsgjöf

- P lagðist inn á sjúkrahús 13. júlí 1983 og andaðist þar 6. ágúst s.á. Hinn 28. júlí undirritaði hann gjafaafsal til dóttursonar síns fyrir verulegum hluta eigna sinna. Skjalið var þinglesið 5. ágúst s.á. Börn hans kröfðust ógildingar á gjafaafsalinu og að þar greindar eignir kæmu til skipta í dánarbúi P. Fram kom í vætti vitna í málinu að P hafði um nokkurt skeið haft í hyggju að gefa dóttursyni sínum umræddar eignir. Skv. vottorðum yfir-lækna sjúkrahússins var P skýr í hugsun til dauðadags. Efni gjafaafsalsins var í raun ekki véfengt. Þá var talið víst að P hafi ekki verið sagt meðan hann lá banaleguna að hann væri með banvænan sjúkdóm. Talið var að þegar þetta væri virt með hliðsjón af þeirri heimild í eignarrétti handa fjárráða manni til þess að ráðstafa kvaðalausum eignum sínum í lifanda lífi svo bindandi sé, væru ekki næg efni, til að ógilda umrætt gjafaafsal. Hæstiréttur staðfesti héraðsdominn. Sératkvæði 1043

Lífeyrissjóðir

- S var starfsmaður hjá Starfsmannafélagi ríkisstofnana skv. ráðningarsamningi er gildi frá 1. apríl 1981 til 1. janúar 1983. Honum virðist hafa lokið með samkomulagi aðila og ekki ráðið í stöðu hans að nýju. Starfið veitti S aðild að Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins. Hann krafðist áframhaldandi aðildar að sjóðnum á grundvelli 2. mgr. 17. gr. laga nr. 29/1963. Talið var að 2. gr.

laga nr. 55/1980 stæði því ekki í vegi. Hinsvegar var talið að starfið hjá Starfsmannafélagi ríkisstofnana hefði ekki veitt S ástæðu til að ætla að það væri til varanlegrar frambúðar eins og að jafnaði gerist um stöður hjá ríkinu. Þótti S ekki eiga sjálfkrafa rétt til áframhaldandi aðildar að sjóðnum skv. 2. mgr. 17. gr. laga nr. 29/1963 skýrðri eftir undirstöðurökum hennar. Var lífeyrissjóðurinn því sýknaður. Sératkvæði 1055

Líkamsárás

G var ákærður fyrir brot á 217. gr. og 233. gr. alm. hgl. og gefið að sök að hafa ráðist á lögmann sinn, gripið hann kverkatökum, slegið hann í höfuð og kvið og hótad honum frekari meiðslum og óförum. Talið sannað, að G hefði gerst sekur um líkamsárás, en ekki var talið sannað, að hann hefði gerst brotlegur við 233. gr. E var ennfremur ákærður fyrir annað brot á 233. gr. hgl. en sýknaður af þeirri ákæru í héraði og dóminum ekki áfrýjað að því leyti 40

Aðfaranótt 23. janúar 1985 réðst S að A fyrir utan hús eitt í Reykjavík og veitti honum högg á höfuðið með höfðinu með þeim afleiðingum, að 5 tennur í A brotnuðu. Í ákæru var brot S talið varða við 217. gr. alm hgl. sbr. 10. gr. laga 20/1981. Hæstiréttur taldi brotið varða við 1. mgr. 218. gr. alm. hgl. Þar sem ákæruvald hafði eingöngu krafist refsingar skv. 217. gr. og málið hafði ekki verið reifað samkvæmt 218. gr., var refsing einungis dæmd innan marka 217. gr. S var í sama máli dæmdur sekur um skírlífisbrot og áfengislagabrot. Var refsing hans ákveðin 9 mánaða fangelsi. Sjá skírlífisbrot 644

V og SE sátu föstudagskvöldið 22. febrúar 1984 að áfengisdrykkju hjá S í íbúð hans. Taldi V S hafa falið fyrir sér brennivínsflösku. Réðst hann á S og sló hann krepptum hnefum mörg högg í höfuð og andlit. Féll S undan atlögunni upp að vegg í rúmi sínu. Var hann án meðvitundar. Í því ástandi og án ráðstafana til hjálpar yfirgáfu V og SE hann. Um hádegi næsta dag komu V og SE aftur í íbúðina og sáu þá S útafliggjandi í sömu stellingum og kvöldið áður. Þótt V álti að enn kynni að vera lífsmark með S gerði hann engar ráðstafanir til bjargar. Kl. 15.37 um daginn kvaddi SE sjúkrahúsið á staðinn. Var S þá eða litlu síðar úrskurðaður látinn fyrir 1-2 til allt að 6 klukkustundum. V var sakfelldur eftir 2. mgr. 218. gr. og 1. mgr. 220. gr. alm. hgl. í héraði. Hæstiréttur taldi 2. mgr. 218. gr. tæma sök V og sýknaði af broti gegn 1. mgr. 220. gr. alm. hgl. Þá hafði V gerst sekur um þjófnaðarbrot og var refsað fyrir það skv. 244. gr. alm. hgl. V hlaut fangelsi 5 ár, en SE í 3 mánuði með hliðsjón af 78. gr. alm. hgl. 847

F og G höfðu saman hesthús við Kaldárselsveg í Hafnarfirði. Svo hagaði til að rafmagnstafla var sameiginleg fyrir allt húsið og

var hún í þeim hluta þess er G hafði afnot af. Er F var að gefa hestum sínum eitt sinn slokknadís ljósið og F fór því áleiðis að rafmagnstöflunni. G, sem var þarna staddur, vildi meina F aðgang að henni. Kom til átaka þeirra á milli. Þótti sannað að F hefði slegið G hnefahögg í andlitið og valdið nokkrum áverka. Síðan flugust þeir á. Héraðsdómari sakfelldi F eftir 1. mgr. 217. gr. alm. hgl. og gerði honum 12.000,00 króna sekt með tilvísun til 3. mgr. 218. gr. sömu laga. Hæstiréttur staðfesti sakfelldinguna en felldi niður refsingu eftir heimild í fyrrnefndri 3. mgr. 218. gr. alm. hgl. Hann gerði F að greiða G skaðabætur 8.000,00 krónur

884

Hjón ein lentu í átökum. Beitt var hnífi. Sambúð þeirra hafði verið stíð og var komið að skilnaði. Hafði konan ein lykla að íbúð þeirra og læsti henni fyrir manninum. Hann hafði þó komist inn í hana nóttina fyrir átökin og þá stungið í fatnað konunnar í fatahengi með hnífi. Í átökunum hlaut konan 16-18 cm djúpt stungusár utanvert við hægra brjóst utan rifja auk fleiri áverka. Maðurinn var með tvö stungusár á kviði. Höfðust þau illa við og fékk hann lífhimnubólgu. Ekki bar þeim hjónum saman um hvort þeirra hefði átt upptök að átökunum. Konan bar að er hún hafi komið heim í íbúðina um hádegisbil hafi maðurinn verið þar fyrir að því er virtist viti sínu fjær, ráðist á sig með hnífi á lofti og hótað að drepa sig. Taldi hún manninn hafa stungið sig sjálfur. Maðurinn viðurkenndi að hafa stungið konuna með hnífnum, en sagði hins vegar að konan hefði byrjað að ota að sér hnífnum og síðan veitt sér stungusárið. Vitni bar að maðurinn hefði sagst hafa stungið sig sjálfur. Talið var að byggja yrði á frásögn konunnar um átökin og upphaf þeirra. Nyti hún stuðnings af vætti tveggja vitna og áverkavottorði læknis. Skýrslur ákærða um það hvernig hann hlaut kviðáverkanana voru í ósamræmi við annað sem komið hefði fram í málinu og framburður hans að ýmsu leyti ótrúverðugur og óstöðugur. Manninum var refsað eftir 2. mgr. 218. gr. alm. hgl. með hliðsjón af 78. gr. sömu laga. Hann hlaut fangelsi 18 mánuði. Sér-
atkvæði

983

B og S sátu við áfengisdrykkju á heimili B síðla kvölds. Kom þá Þ, bróðir B, er þar bjó. Þ hóf drykkju fljótlega. Gekk allt friðsamlega fram eftir nóttu. Milli kl. 03.-04 um nóttina kváðu þeir B og S Þ hafa ráðist á þá og lenti í áflogum. Tóku þeir Þ háls-taki hvor eftir annan svo hann beið bana af. Var banameinið talið kyrking. B og S fóru síðan heim til S og voru þar til morguns. Komu þeir aftur um morguninn um kl. 8 og sáu þá Þ liggja í sömu stellingum og þeir höfðu skilið við hann. Höfðust þeir ekki að. Engir nema B og S voru til frásagnar. Talið var að frásögn þeirra yrði að leggja til grundvallar um árás Þ. B og S voru sýknaðir af broti á 1. mgr. 220. gr. alm. hgl. en talið

var, að Þ hafi verið látinn er þeir komu um morguninn. Hins-
vegar voru þeir sakfelldir skv. 2. mgr. 218. gr. alm. hgl. Refsing
var ákveðin með hliðsjón af 1. tl. 74. gr. alm. hgl. eins árs
fangelsi fyrir hvorn. Sératkvæði 1287

Líkamsáverkar

Líkamstjón

E, nemandi í menntaskóla, var síðdegis í nóvember á leið í tíma er hún
datt á trégrind við útidyr skólans og handleggsbrotnaði. Tré-
grindin var ætluð fólki til að hreinsa fótabúnað sinn á og var hún
hál. Hún hafi ekki verið hreinsuð um daginn og ekki borinn á hana
sandur fyrr en eftir slysið. E taldi slysið hafa stafað af vanrækslu
húsvarðar á umhirðu um trégrindina og ríkissjóð bera húsbónda-
ábyrgð á vanrækslu hans. Krafðist hún bóta. Talið var sennilegt
að hálka á trégrindinni hafi myndast nokkuð skyndilega af um-
ferð gangandi manna og eigi verið svo óeðlileg eða vanrækslu
starfsmanna skólans um að kenna, að varðað gæti ríkissjóð bóta-
ábyrgð. Sýkna. Sératkvæði 1601

Lóðarleiga

Bæjarsjóður Keflavíkur tók á leigu hjá F þrjár byggingarlóðir til 75 ára
með tveimur samningum frá árunum 1961 og 1965. Lóðirnar
framleigði hann síðan byggingarfélagi verkamanna í Keflavík.
Allt til ársins 1972 greiddi bæjarsjóður F samningsbundna lóðar-
leigu, en það ár hafnaði hann frekari greiðslum. F krafði nú
bæjarsjóð um lóðarleigu fyrir árin 1980-1983 í dómsmáli. Sagt að
þessa venju, þ.e. að greiða leigurnar til 1972, yrði, hvað sem öðru
liði, að túlka þannig að bæjarsjóður hafi, þrátt fyrir framleiguna,
talið sig skuldbundinn til að standa F skil á lóðarleigunum. Var
honum því gert að greiða þær 120

J fékk 9. maí 1969 ásamt M og S leigða lóðina nr. 4-6 við Arnarbakka
í Reykjavík til að reisa á henni verslunarhús fyrir nýlenduvöru-
verslun o.fl. Þann 28. janúar 1971 fékk G ásamt öðrum leigða
lóðina nr. 2 við Arnarbakka. Var honum leigð lóðin að sínum
hluta fyrir rakarastofu. Í báðum samningunum var tekið fram að
lóðin Arnarbakki 2-6 væri ein og óskipt. Þann 27. nóvember 1973
samþykkti borgarráð að fella úr lóðarsamningi um Arnarbakka 2
ákvæði er fjölluðu um skiptingu milli lóðarhafa eftir notkun hús-
næðis. Þann 8 júní 1976 veitti borgarráð kvöldsöluleyfi til sölu á
mjólkurvörum í húsnaði G. Í september 1980 samþykktu eig-
endur Arnarbakka 4-6 stækkun á verslunarhúsnaðinu við Arnar-
bakka 2, en J þó með þeim fyrirvara, að aldrei yrði gefið leyfi til
sælgætis-, ís- eða matvöruverslunar í húsinu. G mótmælti þessu
skilyrði. Á árinu 1980 hóf G rekstur verslunar með sælgæti og
tóbaksvörur o.fl. í húsnaði sínu í Arnarbakka 2. Þann 13.

október 1981 fékk hann kvöldsöluleyfi. J vildi ekki una þessu og hóf dómsmál með þeirri kröfugerð, að G og Reykjavíkurborg yrði gert að þola ógildingu á kvöldsöluleyfinu og báðum stefndu gert að þola dóm til viðurkenningar á því að G væri óheimilt að reka sælgætis-, ís- eða matvöruverslun í fasteigninni Arnarbakka 2-6. Talið var að í samningnum frá 9. maí 1969 fælist ekki heimild fyrir J til að reka kvöldsölu með mjólkurís, tóbaksvörur, sælgæti og þess háttar og síðar hafi hann ekki öðlað einkarétt til að reka kvöldsölu á lóðinni 2-6 við Arnarbakka. Í hvorugum lóðarleigusamningnum fælist kvöð um að ekki mætti fara fram önnur starfsemi á lóðinni en getið var í framangreindum ákvæðum samninganna. Þá var litið svo á að lóðin nr. 2-6 við Arnarbakka væri ein og óskipt og gat J ekki hlutast til um nýtingu húsnæðisins í Arnarbakka 2 á grundvelli reglna um sérstaka sameign. Hinsvegar leiddi það af aðild J að hinni óskiptu lóð, að ekki mátti skerða hana með frekari byggingum án samþykkis hans. Að svo vöxnu máli var talið, að nauðsyn hafi borið til að J gerði reka að því að afla viðurkenningar G og annarra eigenda Arnarbakka 2, að þeir féllust á hið umdeilda skilyrði áður en lengra væri haldið byggingunni en neytti að öðrum kosti lagaúrræða til að stöðva framkvæmdir. Var Reykjavíkurborg og G sýknuð í málinu

367

Læknar. Sjá mat og skoðun

Blóðrannsókn	29, 130, 471, 499, 513, 558, 971, 1258, 1613
Gedheilbrigði og sakhæfi	47, 419, 673, 847, 956, 983, 1030 1071
Líkamsáverkar	419, 646, 847, 884, 983, 1071, 1128, 1287, 1427
Líkskoðun	169, 847, 1071, 1287
Þvagrannsókn	558
Örorkumat	558, 605, 1128, 1601

Læknarád

Lögbann

V og S beiddust þess 18. apríl 1985 að lagt yrði lögbann við frekari byggingaframkvæmdum B á lóðinni 2-4 við Tjarnargötu í Keflavík. Bæjarstjórn Keflavíkur hafði veitt samþykki sitt fyrir byggingunni 16. s.m. og gefið út formlegt byggingarleyfi næsta dag. V og S kærðu veitingu byggingarleyfis til félagsmálaráðherra sem synjaði kröfu þeirra um að fella það úr gildi. V og S töldu hina fyrirhuguðu byggingu raska stórlega og á ólögmetan hátt hagsmunum þeirra, draga stórlega úr birtu, byrgja fyrir útsýni og ónýta að mestu svalir á efri hæð húss þeirra, Hafnargötu 28. Ennfremur væri tenging húsanna líkleg til að valda leka. B andmælti lögbannskröfu og málsástæðum V og S, enda hafi byggingin orðið fókheld 27. nóvember 1984, búið væri að inn-

réttta 1. og 2. hæð hússins og taka þær í notkun. Aðeins væri eftir að innréttta 3. hæð og ljúka frágangi hússins að utan. Þá benti B á að brunatryggingafjárhæð nýbyggingarinnar næmi 46.340.000,00 krónum, en brunabótamat húss V og S næði ekki 7.000.000,00 króna. Sagt að nýbyggingu B væri næstum því lokið, og eins og nú væri komið, væri ekki unnt að taka lögbannskröfuna til greina. Var hinn áfrýjaði úrskurður staðfestur að niðurstöðu til	492
Tvö kvikmyndahús fengu lagt lögbann við því að myndbandaleiga leigði út, lánaði út eða seldi myndbandssnældur af kvikmynd. Talið ósannað að myndbandaleigan hafi haft myndefnið til sölumeðferðar og lögbannið því ekki látið ná til þeirrar starfsemi. Sjá höfundarétt	993

*Löghald**Lögheimili**Lögjöfnun*

Í ákæruskjali var hvorki refsíákvæði né heiti þess brots er ákærði taldist hafa framið, svo sem skylt var eftir 3. tl. 115. gr. laga nr. 74/1974. En þar sem verknaðarlýsing var ótvíræð og augljóst að verknaðinn bæri að færa undir 246. gr. alm. hgl. þótti með lögjöfnun frá 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974 mega gera ákærða refsingu fyrir brotið samkvæmt nefndri 246. gr. svo sem héraðsdómari hafði gert, enda hafði verjandi ákærða fengið að tjá sig um þetta atriði	471
---	-----

*Lögræði**Lögsaga*

H, félag með heimilisfangi í Hamborg, tók að sér fyrir Eimskipafélagið framhaldsflutning á 4 gámum frá Hamborg til Tokyo samkvæmt gagnfæru farmskírteini er Eimskipafélagið hafði gefið út. Stimplaði H á framhlið afrits af skírteininu, að téðum vörum hefði verið skipað um borð í skip á þess vegum. Er til Tokyo kom varð ljóst að tjón hafði orðið á vörunum og bætti váttryggjandi kaupandans honum það. Endurkrafði hann síðan H og Eimskipafélagið in solidum um bæturnar. H taldi sig m.a. ekki eiga aðild að málinu og ekki undir íslenska lögsögu. Talið var að með stimulun sinni á afrit farmskírteinisins og móttöku varanna hafi hann gerst aðili að hinu gagnfæra farmskírteini og undirgengist þær skuldbindingar er þar greindi, þar með talið að hlíta íslenskri lögsögu. Jafnframt þessu hafi stofnast samningssamband milli H sem farmflytjanda annars vegar og móttakanda vörunnar í Tokyo hins vegar. Var frávísunarkröfu H hrundið	916
---	-----

Lögtak

- Þ krafðist ógildingar á lögtaksgerð með því að hún var ekki viðstödd og henni ekki skipaður réttargæslumaður. Sagt var að ekki yrði talið, að það eitt út af fyrir sig, hafi valdið ógildingu lögtaksgerðarinnar, þótt Þ væri ekki viðstödd og fógeta ekki tekist að finna henni réttargæslumann, enda hafi þetta ekki leitt til réttar-spjalla í málinu. Sératkvæði 958 962
- Synjað um framgang lögtaksgerðar fyrir opinberum gjöldum manns, er stundaði sjálfstæða atvinnu, hjá vinnuveitanda hans. Sjá skattar 1241
- Dæmt var að lögtaksréttur væri ekki fyrir gjaldi til Bjargráðasjóðs. Sjá skattar 1361
- Ríkisskattstjóri lagði viðbótarsólugjald á H fyrir nokkur ár með bréfi 31. desember 1984. Álagningin barst innheimtumanni ríkissjóðs í febrúar 1985. Hinn 19. sama mánaðar gerði hann lögtak til tryggingar kröfunni í eignum H honum að övörum. Af gögnum málsins varð ekki séð, að fógeti hafi kveðið upp lögtaksúrskurð fyrir gjaldinu skv. 4. gr. lögtakslaga nr. 19/1885 eftir að það var álagt og féll í gjalddaga. Var lögtaksgerðin felld úr gildi 1653

*Lögveð**Manndráp*

- Þ ók bifreið hinn 19. apríl 1983 um kl. 12, vestur Breiðholtsbraut í Reykjavík í hálku og slæmu skyggni. Stúlkan S varð fyrir bifreið hans á merktri gangbraut við gangbrautarljós og hlaut af því áverka er leiddu til dauða hennar. Þ játaði að hafa ekið yfir gangbrautina án þess að gæta að gangbrautarljósunum eða gera sér grein fyrir hvaða ljós loguðu. Hann hafði veitt S eftirtekt við gangstéttarbrúnina, en hægði ekki á ferð eigi að síður er hann nálgast gangbrautina. Talið að Þ hafi ekki haft nægilegt vald á bifreiðinni sem honum tókst ekki að stöðva fyrr en í u.þ.b. 30 m fjarlægð frá gangbrautinni. Þ var sakfelldur fyrir brot á 215. gr. alm. hgl. nr. 19/1940, 1. mgr. 37. gr., 6. mgr. 48., gr., 1. mgr., 2. mgr. og 3. mgr., staflið b, i og j. 49. gr. sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968, sbr. lög nr. 54/1976. Þ var gert að sæta varðhaldi í 3 mánuði skilorðsbundið samkvæmt 57. gr. alm. hgl. Þ var sviptur ökuleyfi í 3 ár frá birtingu héraðsdóms 169
- Laust eftir miðnætti aðfaranótt 13. apríl 1985 veittist H, sem var drukinn, án nokkurs tilefnis að K fyrir utan skemmtistað í Reykjavík og stakk af afli hnífi í kvið hans, svo að af hlaust lífshættulegt stungusár. K var þegar fluttur á sjúkrahús. Sárið var á kviði vinstra megin við nafla. Ekki var hægt að finna púlsa á K, og ekki var blóðþrýstingur mælanlegur. K var mjög illa haldinn og „sýnilega útblæddur“. Í ljós kom, að nokkrar

æðar, sem næra þarma, voru sundurskornar, og gat var á sjálfri ósæðinni (aorta). Eftir aðgerð heilsaðist K vel. Ekki var talið, að vakað hefði beinlínis fyrir H að svipta K lífi. Hinsvegar var talið, að honum hefði hlotið að vera ljóst, að langlíklegast væri, að K biði bana af atlögunni, þótt svo giftusamlega tækist til, að lífi hans varð bjargað á síðustu stundu. Var H talinn hafa unnið til refsingar skv. 211. gr., sbr. 1. mgr. 20. gr. alm hgl. Refsing H var ákveðin 6 ára fangelsi og þá m.a. tekið tillit til þess, að hann var aðeins 19 ára gamall, er hann framdi verkn- aðinn og samvinnufús við rannsókn málsins	419
H varð mannsbani með ógætilegum akstri. Sjá bifreiðar	538
S var sannur að því að hafa 10. mars 1985 af ásetningi kveikt í rúm- fatnaði í káetu sinni í M/s Boða GK 24 og valdið með því elds- voða og stofnað tveimur mönnum í bersýnilegan lífsháska. Aðfaranótt þess 14. s.m. svipti hann mann lífi með því að slá hann a.m.k. í þrjú skipti í höfuðið með járnrori, hella síðan yfir hann meðvitundarlausan eldfimur vökva og kveikja í síðan. Almannahætta stafaði af íkveikjunni. Þá hafði hann gerst sekur um þjófnaðarbrot og tilraun til annars. Honum var refsað skv. 2. mgr. 164. gr., 211. gr. og 244. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. S hafði rofið skilorð dóms og var skv. 60. gr. og með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. dæmdur í fangelsi 16 ár	1071

Málamyndagerningur

Hinn 10. apríl 1970 leigði E-hreppur nokkrum mönnum, hverjum með sérstökum samningi, hluta úr eignarjörð sinni Flóagafli og hverjum með tiltekinni hundraðstölu. Skyldu hinir leigðu jarð- arpartar verða sérstök lögbýli og áttu að fylgja þeim öll réttindi aðaljarðarinnar m.a. veiði í Ölfusá. Leigutími var ótiltekinn en uppsegjanlegur. J hafði eignast hálfa jörðina Hallskot 1973 og var ágreiningslaust að frá því varð óræktað land Flóagafllstorf- unnar í óskiptri sameign hans og E-hrepps. J krafðist þess að leigusamningarnir yrðu ógiltir með dómi og afmáðir úr veð- málabókum að viðlögðum dagsektum. Fram kom í málinu að samningunum var ekki ætlað að koma til framkvæmda eftir efni sínu, en við það miðað að fleiri atkvæði fengjust í Veiði- félagi Árnessýslu fyrir innansveitarmenn E-hrepps. Talið var að þegar til þess væri litið hvers efnis samningarnir voru sam- kvæmt orðum sínum og í hvaða skyni leigumálarnir voru sagðir gerðir, þótti J eiga slíkra hagsmuna að gæta að hann gæti fengið dóm fyrir því að umræddir samningar hafi ekki stofnað leigu- rétt fyrir leigutakana. Þar sem þessum marklausu samningum hafði verið þinglýst, var dæmt að þeir skyldu afmáðir úr fast- eignabók Árnessýslu að viðlögðum dagsektum . 1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594

Mat og skoðun

1. Atvinnutjón.	
Tryggingafræðingur reiknar tjón vegna örorku ..	605, 1128, 1601
2. Áverkar og heilsutjón.	
Læknar lýsa áverkum og heilsutjóni	169, 419, 646, 847, 884, 983, 1071, 1128, 1287, 1427
3. Læknar meta örorku manns af slysi	558, 605, 1128, 1601
4. Blóðrannsókn o.fl.	
Vinandamagn í blóði	29, 130, 471, 499, 513, 558, 971, 1258, 1613
Vinandamagn í þvagi	558
5. Blóðflokkar.	
6. Læknar lýsa geðheilsu sakaðra manna og meta sakhæfi þeirra	47, 419, 673, 847, 956, 983, 1030, 1071
7. Ýmsar mats- og skoðunargerðir.	
Iðntækistofnun Íslands, Rannsóknarstofnun iðnaðarins og erlendir sérfræðingar rannsaka fluoriðeitrun í kjúklingum ..	79
Tveir dómkvaddir matsmenn meta tjón af völdum þess að leggja niður kjúklingabú	110
Tveir dómkvaddir matsmenn lýsa eiginleikum steinsteypu ...	427
Tveir dómkvaddir matsmenn meta galla og kostnað við lagfæringu heimreiða	528
Tveir dómkvaddir matsmenn meta galla á skipi	575
Tveir dómkvaddir matsmenn meta markaðsverð fasteignar ...	691
Tveir dómkvaddir matsmenn meta afnotamissi og rýrnun á verðgildi skips	742
Löggilt mats- og skoðunarfyrirtæki í Tokyo metur skemmdir á farni	916
Dómkvaddir matsmenn meta skemmdir á bifreið	1422
Tveir dómkvaddir matsmenn meta galla á húsi og kostnað við úrbætur á þeim	1702
Tveir dómkvaddir matsmenn meta galla á húsi og kostnað við úrbætur	1770

*Matsgerð**Málflutningslaun*

Þ, hæstaréttarlögmaður, hafði til innheimtu á H fyrir norskt fyrirtæki N kröfur að fjárhæð 218.600,00 norskar krónur, sem þá voru jafnvirði 267.085,00 íslenskra króna. Daginn eftir birtingu dómstefnu greiddi H 195.192,00 íslenskar krónur upp í stefnukröfuna. Af þessari fjárhæð reiknaði Þ sér 19.046,40 krónur í málflutningsþóknun. Þ lagði fram í dómi greinargerð og gögn sem málatalibúnaðurinn var reistur á. H lagði fram greinargerð af sinni hálfu. Málið var síðan fellt niður, enda hafði H greitt N til viðbótar fyrri greiðslu 20.000,00 norskar krónur. Þ krafði nú N um eftirstöðvar málflutningsþóknunar, sem hann taldi

nema 12.928,00 norskum krónum en til vara 49.100,00 íslenskum krónum. Talið var að réttarreglur leiddu ekki til þess að krafa Þ hafi stofnast í öðrum gjaldmiðli en íslenskum krónum, enda málið rekið fyrir íslenskum dómstól. Þá var talið að við ákvörðun þóknunarinnar bæri að hafa hliðsjón af a-lið 1. tl. 5. gr. lágmarks gjaldskrár Lögmannafélags Íslands og var þá litið til þess að eftir að Þ lagði fram greinargerð sína fór ekki fram gagnaöflun, eða skýrslutökur í dómi eða munnlegur málflutningur. Var N gert að greiða Þ 7.000,00 krónur 589

Málsástæður. Sjá og áfrýjun.

Málskostnaður

G, stefndi í héraði, áfrýjaði héraðsdómi. Áður en málið var flutt í Hæstarétti greiddi hann inn á dómskuldina fjárhæð sem svaraði höfuðstól hennar og vöxtum. Dæmt var aðeins um málskostnað. Málskostnaðarákvæði héraðsdóms var staðfest og G gert að greiða nokkurn málskostnað fyrir Hæstarétti . 1410, 1414, 1418

Meðdómendur

K, sem fæddur var 24. október 1911, var kvaddur til meðdómarastarfa 16. maí 1984. Var það óheimilt skv. 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974. Héraðsdómur því ómerktur og málinu vísað heim í hérað að nýju 139

K var þann 31. júlí 1984 kvaddur til meðdómarastarfa, en hann var fæddur 24. október 1911. Með vísan til 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974 var talið óheimilt að kveðja hann til starfans. Hinn áfrýjaði dómur var því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til meðferðar og dómsálagningar að nýju 555

S, starfsmannafélag, gerði í dómsmáli þær kröfur á hendur bæjarstjórn kaupstaðar, að henni yrði dæmt skylt að semja við tiltekna starfshópa er í voru félagsmenn S. Bæjarfógeti kvaddi tvo héraðsdómslögsmenn sem meðdómendur í málinu. Talið var að eins og sakarefni málsins var varið, hafi ekki verið fullnægt skilyrðum 37. gr. A 1. mgr. laga nr. 85/1936 til að héraðsdómari mætti kveðja til meðdómsmenn skv. því ákvæði. Þá hafði heldur ekki verið gætt skilyrða 2. mgr. sömu greinar ef þau annars væru fyrir hendi. Var héraðsdómur því ómerktur og meðferð málsins frá ákveðnum degi og vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju 1513

Meiðyrði. Sjá ærumeiðingar

Miskabætur. Sjá skaðabætur

Misneyting

S fékk K til að gefa út til sín og afhenda sér 6 veðskuldabréf að fjárhæð samtals 270.000,00 er hann síðan tók að hagnýta í eigin þágu. S átti í fjárhagsbasli. Til þess að afla sér þessara hagsmuna notaði hann sér fákunnáttu K, sem bæði var mállaus og heyrnarlaus. S var refsað skv. 253. gr. alm. hgl. með varðhaldi 3 mánuði en ákært var fyrir brot á þeirri grein 1318

Nauðgun

S bauð X heim til sín til að hafa við hana samfarir. Hann kvaðst ekki hafa getað komið vilja sínum fram við hana vegna mótþróa hennar. Stóð þar staðhæfing gegn staðhæfingu. Engir áverkar sáust á X eða að við hana hefðu verið hafðar samfarir og fót hennar voru heil. Framburður hennar fékk ekki stóð í vætti vitna. Ekki þótti alveg næg sönnun fyrir samförunum fram komin. Var S því sýknaður af broti á 1. mgr. 194. gr. alm. hgl. 1287

X, 13 ára stúlka, var fengin til að passa börn hjá eiginkonu G aðfaranótt 29. október 1983. Um kl. 3 um nóttina kom G heim og var ölvaður. Hann gaf X áfengi, meinaði henni að fara heim til sín, reif hana úr fótunum og reyndi síðan að koma fram vilja sínum við hana. G kvaðst ekki hafa haft fullkomnar samfarir við hana en fundið fyrir meyarhafi hennar að minnsta kosti einu sinni. Í vottorði læknis sagði að meyarhaft væri nánast órofið, þó minniháttar rifur í því, en engin blæðing. Sæðisfrumur fundust ekki við rannsókn. X kvaðst hafa margsagt G hve ung hún væri, en hann mótmælt því. G kvaðst hafa þekkt allt heimilisfólkið á heimili X ágætlega en kvaðst ekki hafa þekkt X um nóttina. G var sakfelldur skv. 1. mgr. 194. gr. alm. hgl. fyrir fullframið brot. Einnig var honum refsað skv. 1. mgr. 200. gr. sömu laga. Var talið sannað að honum hafi eigi dulist aldur X. Refsing G þótti hæfilega ákveðin með hliðsjón af 77. og 78. gr. alm. hgl. fangelsi í 2 ár og 6 mánuði 1427

Neyðarvörn

Þ réðist á B og S. Var talið að skv. 12. gr. alm. hgl. hefði þeim verið vítalauast að verjast árásinni, ef þeir beittu eigi vörnum sem voru auglýstlega hættulegri en árásin og tjón það sem af henni mátti vænta gaf tilefni til. B og S tóku Þ. m.a. hálstaki er leiddi hann til bana. Þeir voru taldir hafa farið út fyrir takmörk leyfilegrar neyðarvarnar. Sjá líkamsárás 1287

Niðurfelling máls í Hæstarétti

Er mál kom fyrir Hæstarétt, var þess krafist af hálfu áfrýjanda að það yrði hafið. Af hálfu stefnda var krafist málskostnaðar. Málið var fellt niður og áfrýjandi dæmdur til að greiða stefnda málskostnað 512

Áfrýjandi krafðist þess að mál yrði hafið. Var það því fellt niður.	
Stefnda úrskurðaðar ómaksbætur	1230

Nytjastuldur

T var sýknaður af ákæru um nytjaskuld á bifreið. Sjá bifreiðar	397
S var ákærður fyrir 23 þjófnaðarbrot og nytjastuldi í 5 skipti. Hann var 15 og 16 ára er hann framdi brotin. Hann var sakfelldur skv. 244. gr. og 1. mgr. 259. gr. alm. hgl. Vegna aldurs hans var ákvörðun refsingar frestað skilorðsbundið í 2 ár	1184

Okur

B var ákærður fyrir ólöglega vaxtatöku af H með því að hafa lánað honum í 30 skipti peningalán á tímabilinu 16. júlí 1984 til 24. október 1985 gegn ársvöxtum sem námu um 45 til 106%. Var háttsemi V talin varða við 2. mgr. 6. gr. laga nr. 58/1960 um bann við okri, dráttarvextir o.fl. og tilheyrandi auglýsingar Seðlabanka Íslands um vexti hjá innlánsstofnunum. Talið var að engin gild fyrirsmæli hafi verið til um hámarksvexti frá gildistöku auglýsingar frá 2. ágúst 1984 til loka þess tímabils er í ákæru greindi. Var B því sýknaður af oftöku vaxta á þessu tímabili. Hinsvegar var talið að 300.000,00 króna lánveiting gegn 80% ársvöxtum bryti í bág við 2. mgr. 6. gr., sbr. 3. gr. laga nr. 58/1960 og auglýsingu Seðlabanka Íslands frá 9. maí 1984 um vexti o.fl. Var B talinn hafa áskilið sér oftekna vexti að fjárhæð 14.750,00 króna af lánveitingunni. Honum var gert að greiða sekt til ríkissjóðs 60.000,00 krónur og til vara 30 daga varðhald. Sératkvæði	1723
---	------

Opinberir starfsmenn

S, fangaverði á vinnuhælinu á Litla-Hrauni, var vikið úr starfi sínu. Honum var gefið að sök að hafa misnotað síma vinnuhælisins í eigin þágu með því að fjarlægja læsingu og breyta símalínunum og hringja þannig margsinnis sjálfvirk langlínusímtöl, sem honum var óheimilt, úr símtæki á varðstofu vinnuhælisins á kostnað þess. Opinbert mál var höfðað gegn S, en hann var sýknaður. Hann krafðist bóta fyrir stöðumissinn, sem hann taldi án sakar. Fallist var á að stöðumissirinn hafi verið óréttmætur og voru honum dæmdar bætur, 100.000,00 krónur með vísan til 3. mgr. 11. gr. laga nr. 38/1954	1534
O hafði starfað sem kennari, settur til eins árs í senn. Vorið 1983 sótti hann um endursetningu í kennarastöðuna til menntamálaráðuneytisins fyrir tímabilið 1. september 1983 til 1. september 1984. Menntamálaráðherra ritaði á umsóknina svohljóðandi: „Samþ. að endursetja 20/5 1983 IG.“ Sú starfsvenja var í ráðuneytinu að ráðuneytisstjóri eða deildarstjóri undirrituðu setn-	

ingarbréf kennara í umboði ráðherra. Ráðherra skýrði O og systur hans frá ákvörðun sinni, en talið var ósannað að hann hafi þá verið búinn að rita á umsóknina. Hinn 26. maí 1983 tók nýr ráðherra við ráðuneytinu. Setningarbréf var aldrei sent O og fékk hann ekki stöðuna. O vildi ekki una því bótalaust og krafðist skaðabóta. Deilt var um hvort framangreind ákvörðun ráðherrans ásamt munnlegri tilkynningu hans til O um hana væri fullgild stjórnarathöfn. Skv. 3. gr. laga nr. 97/1974 var boðið, að þegar starfsmaður sem lög nr. 46/1973 taka til, skuli hann ráðinn í þjónustu ríkisins með skriflegum gerningi. Var talið að þrátt fyrir ákvæði laga nr. 29/1976 að lögin nr. 97/1974 tækju til starfs þess er O sótti um. Þá var talið að áritun ráðherra á umsóknina hafi verið í því skyni gerð að viðkomandi starfsmenn ráðuneytisins önnuðust útgáfu á formlegu setningarbréfi. Slíkt bréf var ekki gefið út áður en ráðherrann lét af störfum. Hafði nýr ráðherra því óbundnar hendur um hvort O yrði settur til að gegna kennarastöðunni eða ekki. Voru kröfur O því ekki teknar til greina. Sératkvæði

1657

Orlof

Orsakatengsl

K og S og G töldu býlið Straum óhæft til búsetu og bíurekstrar vegna loftmengunar frá álverinu í Straumsvík. Orsakatengsl ekki sönnuð. Sjá skaðabætur

110

Ólögmaet meðferð fundins fjár

O kastaði eign sinni á seðlaveski með peningum, tékkhefti og greiðslukorti. Hann hafði einnig gerst sekur um fleiri hegningarlagabrot m.a. tékkasvik. Sjá fjársvik

R fann seðlaveksi með tékkhefti og skilríkjum. Hann sló eign sinni á það. Refsað samkvæmt 246. gr. alm. hgl. Sjá skjalafals ..

13

471

Ómaksbætur

Áfrýjanda máls sem ekki sækir þing, gert að greiða stefnda ómaksbætur

1409

Ómerking

A. Einkamál

JÞ krafði JH skuldar samkvæmt skuldabréfum, en eftir ákvæðum bréfanna mátti reka mál út af þeim samkvæmt XVII kafla laga nr. 85/1936. JÞ hafði fengið bréfin til sölum meðferðar og skráð sig sjálfan eiganda þeirra, en þau voru hvorki gefin út á nafn né til handhafa. Andvirði þeirra átti að hluta til að renna til greiðslu skuldar JH og JÞ. Ólíklegt þótti að til þess hafi verið ætlast að hin

prentuðu ákvæði í skuldabréfaeyðublöðunum um málssókn eftir reglum XVII. kafla laga nr. 85/1936 hafi átt að taka til málsóknar af hendi JÞ, án tillits til þess hvort hann gerði fulla grein fyrir þeim fjárkröfum á hendur JH er hann taldi eignarrétt sinn yfir bréfunum helgast af. Þá hafði JÞ ekki sérgreint þann hluta skuldabréfanna er hann kynni að eiga með réttu. Var héraðsdómur því ómerktur ex officio og málinu vísað frá héraðsdómi	360
E krafðist þess í héraði að sér yrðu dæmdir dómvextir af málskostnaði frá því að dómur yrði aðfararhæfur. E var dæmdur málskostnaður, en ekki tekin rökstudd afstaða í forsendum héraðsdóms til kröfunnar um dómvexti. Var hinn áfrýjaði dómur því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju	392
Hæstiréttur ómerkir héraðsdóm. Sjá aðild	799
S hafði uppi fyrir héraðsdómi gagnkröfu til skuldajafnaðar við kröfu Þ. Héraðsdómari tók ekki gagnkröfuna til efnismeðferðar. Af þessari ástæðu, og þar sem S hafði gagnkröfuna einnig uppi fyrir Hæstarétti, varð ekki hjá því komist að ómerkja héraðsdóminn og vísa málinu heim í hérað til dómsálagningar að nýju	818
Í sérstöku skiptaréttarmáli skiluðu málsaðilar greinargerðum, en að því búnu tók skiptaráðandi það til úrskurðar án frekari gagnaöflunar og enginn munnlegur málflutningur fór fram, en skriflegur flutningur ekki ákveðinn. Málsmeðferð ómerkt frá tilteknum degi og málinu vísað heim í hérað til uppkvaðningar að nýju. Sjá skiptamál	835
Arkitektafélag Íslands krafðist þess að dæmt yrði að H væri óheimilt að nota starfsheitið arkitekt eitt sér eða samsett starfsheiti er fæli í sér orðið arkitekt. H var talið heimilt að nota starfsheitið húsgagnaarkitekt. Að öðru leyti var Arkitektafélagið ekki talið hafa þeirra réttarhagsmuna að gæta, að það gæti fengið neikvæðan viðurkenningardóm fyrir hugsanlegri notkun H á orðinu arkitekt í öðrum samsetningum einhvern tímann í framtíðinni. Var kröfugerð félagsins að þessu leyti vísað frá héraðsdómi	927
A, váttryggingarfélag, stefndi þýsku fyrirtæki fyrir dóm á Íslandi í skjóli ákvæðis í farmskírteini. Þýska fyrirtækið taldi sig ekki eiga lögsögu á Íslandi í máli þessu auk þess sem ranglega væri stefnt í því. Krafðist það því frávísunar. Héraðsdómari féllst á frávísun. Í Hæstarétti var frávísunardóminum hrundið um þennan þátt málsins. Sjá heimvísun	1141
Héraðsdómur ómerktur og málsmeðferð í héraði frá ákveðnum degi. Talið var að tilnefning meðdómenda hafi farið í bága við 37. gr. A laga nr. 85/1936. Sjá meðdómendur	1513
Úrskurður uppboðsréttar ómerktur og vísað heim í hérað til uppsögu að nýju. Honum fylgdu ekki forsendur, aðiljar ekki greindir í ályktarorði og uppboðsandlags ekki getið. Sjá uppboð	1738

B. Opinber mál

- Héraðsdómari dæmdi mann í opinberu máli til að greiða dráttarvexti af bótakröfu án þess að tilgreina vaxtafót. Ákvæði þetta í dóm-inum var ómerkt í Hæstarétti og vaxtakröfunni vísað frá héraðs-dómi 1
- K, sem fæddur var 24. október 1911, var kvaddur til meðdómara-starfa 16. maí 1984. Var það óheimilt skv. 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974. Héraðsdómur því ómerktur og málinu vísað heim í hérað að nýju 139
- Með úrskurði sakadóms Ólafsvíkur var Rannsóknarlögreglu ríkisins heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, sem voru í vörslum bæjarfógeta þar sem uppboðshaldara. Bréfin báru með sér hverjir voru formlegir eigendur þeirra. Þeir fengu þó enga vitneskju um haldskröfuna, málsmeðferðina né úrskurðinn, fyrr en rúnum tveim mánuðum eftir uppkvaðningu úrskurðarins. Þótti þessi málsmeðferð svo andstæð grundvallarreglum um meðferð opinberra mála, að óhjákvæmilegt þótti að ómerkja ex officio hinn kærða úrskurð og málsmeðferð, að því leyti, sem málið var kært, og vísa því heim í hérað til löglegrar meðferðar. Sjá kærúmal 357
- Rannsóknarlögregla ríkisins krafðist þess fyrir sakadómi Ólafsvíkur, að henni yrði heimilað að leggja hald á 7 veðskuldabréf, hvert að fjárhæð 50.000,00 krónur, sem voru í vörslum bæjarfógeta í Ólafsvík sem uppboðshaldara. Dómurinn tók kröfu þessa til greina með úrskurði. Úrskurðurinn var kveðinn upp 12. des-ember 1985 án þess að S, sem virtist hafa formlega heimild til bréfanna, fengi vitneskju um kröfu rannsóknarlögreglunnar og ætti kost á að tala máli sínu fyrir dómnum. Ekki fékk hann vitneskju um úrskurðinn fyrr en 14. febrúar 1986. S kærði úrskurðinn til Hæstaréttar, sem taldi meðferð málsins svo andstæða grundvallarreglum um meðferð opinberra mála, að ekki yrði hjá því komist að ómerkja úrskurðinn og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar 552
- K var þann 31. júlí 1984 kvaddur til meðdómarastarfa, en hann var fæddur 24. október 1911. Með vísan til 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974 var talið óheimilt að kveðja hann til starfans. Hinn áfrýjaði dómur var því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til með-ferðar og dómsálagningar að nýju 555
- Ákærði, L, vildi ekki tjá sig um sakarefnið við birtingu ákæru. Hér-aðsdómari tók málið til dómsálagningar án þess að ákærði kæmi frekar fyrri dóm eða vitni. Málsmeðferð ómerkt og því vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar. Vísað var til 1. mgr. 75. gr. laga nr. 74/1977 721
- Opinbert mál ómerkt og vísað frá héraðsdómi vegna galla á ákæru. Sératkvæði 980
- H var sakaður um tolllagabrot. Er málið var þingfest neitaði H að tjá sig um sakarefnið. Héraðsdómari tók málið til dóms án þess

að færð væru fram frekari sönnunargögn og kvað upp dóm í málinu. Eftir uppsögu dómsins var aflað nýrra gagna, en sú gagnasöfnun eigi talin viðhlítandi. Málsmeðferðin var talin brýnt brot á 2. mgr. 122. gr. laga nr. 74/1974 og var héraðsdómur ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju ... 1621

Ómerking ummæla. Sjá ærumeiðingar.

Óréttmætir verslunarhættir

Óskipt bú

Óvígð sambúð

M og K bjuggu saman í óvígðri sambúð. Þau gerðu samning um, að þau ættu saman íbúð í óskiptri sameign. Sambúðinni var slitið og M vildi rifta samningnum vegna nauðungar, er hann hefði verið beittur við gerð hans og vegna breyttra forsendna fyrir því, að þau ættu íbúðina í óskiptri sameign. K var sýknuð af kröfum M. Sjá samningar 59

Rangar sakargiftir

Rangur framburður

Ó bar rangt fyrir skiptarétti um eignir dánarbús er hann hafði fjárreiður fyrir og dró sér 80.000,00 krónur af bankainnistæðu búsins. Hann hafði hreint sakavottorð og endurgreiddi fjárdráttinn undir rannsókn málsins. Hann hlaut 4 mánaða fangelsi skilorðsbundið 722

Rán

R var sannur að því að hafa í 3 skipti ráðist á menn í því skyni að ræna þá. Í tvö skiptin voru brotin fullframin, en í eitt skipti tilraun. R var sakfelldur skv. 252. gr. og 1. mgr. 20. gr. alm. hgl. skv. því. Refsing hans var ákveðin skv. 1., 2., 3., 4., 6. og 7. tl. 1. mgr. og 2. mgr. 70. gr., 78. gr. sbr. 77. og 255. gr. sömu laga fangelsi 3 ár 1482

Refsingar og önnur viðurlög

Kona dæmd í 8 mánaða fangelsi fyrir skjalafals, þjófnað og fjársvik 1
Maður dæmdur í 6 mánaða fangelsi og annar í 4 mánaða fangelsi fyrir skjalafals og auðgunarbrot, og kona í 2 mánaða fangelsi fyrir auðgunarbrot 13
Maður dæmdur í 60 daga fangelsi og sviptur rétti til að öðlast ökuleyfi ævilangt fyrir að aka bifreið undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum 29
Maður dæmdur í 10 mánaða fangelsi fyrir skjalafals og fjársvik ... 32

Maður dæmdur í 3 mánaða fangelsi fyri líkamsárás og brot gegn 233. gr. hgl.	40
Maður dæmdur í 8 mánaða fangelsi fyrir ölvunarakstur, að aka sviptur ökuréttindum og fleiri umferðarlagabrot. Bifreið gerð upptæk	130
Maður dæmdur í 10 mánaða fangelsi fyrir skjalafals, þjófnað og hylmingu	41
Maður dæmdur í 15 mánaða fangelsi fyrir skjalafals, þjófnað og fjársvik	149
Maður dæmdur í 3 mánaða fangelsi fyrir þjófnað	165
Maður dæmdur í 3 mánaða varðhald, skilorðsbundið, fyrir manndráp af gáleysi og umferðarlagabrot	169
Maður dæmdur í 15 mánaða fangelsi og annar í 12 mánaða fangelsi fyrir skjalafals, fjádrátt og fjársvik	175
Maður dæmdur í 8 mánaða fangelsi fyrir ölvunarakstur, að aka sviptur ökuréttindum og fleiri umferðarlagabrot, svo og þjófnað. Ákvörðun um refsingu annars manns fyrir þjófnað frestað skilorðsbundið	397
Maður dæmdur í 6 ára fangelsi fyrir tilraun til manndráps	419
Maður dæmdur í 8 mánaða fangelsi fyrir fikniefnabrot. Amfetamín-duft gert upptækt	444
Kona dæmd í 8 mánaða fangelsi, þar af voru 5 skilorðsbundnir, fyrir fikniefnabrot. Amfetamín gert upptækt	448
Maður dæmdur í 18 mánaða fangelsi fyrir fikniefnabrot. Fikniefni gerð upptæk	453
Maður dæmdur í 10 mánaða fangelsi fyrir fikniefnabrot. Amfetamín gert upptækt	458
Maður dæmdur í 18 mánaða fangelsi og sviptur ökuréttindum ævilangt fyrir skjalafals, auðgunarbrot, ölvunarakstur, að aka sviptur réttindum og fleiri umferðarlagabrot	471
Maður dæmdur í 8 mánaða fangelsi og sviptur rétti til að öðlast ökuréttindi ævilangt fyrir skjalafals, þjófnað, ölvunarakstur og að aka sviptur réttindum ævilangt	499
Maður dæmdur í 6 mánaða fangelsi og sviptur rétti til að öðlast ökuleyfi ævilangt fyrir ölvunarakstur og að aka sviptur réttindum	513
Maður dæmdur í 15.000 króna sekt, vararefsing 15 daga varðhald, og sviptur ökuleyfi í 6 mánuði fyrir manndráp af gáleysi og umferðarlagabrot	538
Maður dæmdur í 6 mánaða fangelsi, þar af 3 skilorðsbundið fyrir fjársvik	598
Maður dæmdur í 9 mánaða fangelsi fyrir brot gegn 1. mgr. 200. gr. hgl., líkamsárás og áfengislagabrot	646
Maður dæmdur í 5 mánaða fangelsi fyrir fjársvik og tékkalagabrot	657
Maður dæmdur í 7 mánaða fangelsi fyrir fikniefnabrot. Fikniefni gerð upptæk	675
Maður dæmdur í 3 mánaða fangelsi, þar af tveir skilorðsbundnir	

	Bls.
fyrir brot gegn 195. gr. sbr. 204. gr. hgl.	682
Maður dæmdur í 4 mánaða fangelsi skilorðsbundið fyrir rangan framburð fyrir dómi og fjárdrátt	722
Maður dæmdur í 18.000 króna sekt, vararefsing 15 daga varðhald, fyrir ölvunarakstur og annað umferðarlagabrot	728
Maður dæmdur í 3 mánaða fangelsi fyrir fjársvik	750
Maður dæmdur í 5 ára fangelsi fyrir brot gegn 2. mgr. 218. gr. hgl. og þjófnað og kona í 3 mánaða fangelsi fyrir brot gegn 1. mgr. 221. gr. hgl.	847
Maður sakfelldur fyrir líkamsárás en refsing felld niður	884
Maður dæmdur í 4 mánaða fangelsi fyrir fíkniefnabrot	900
Maður dæmdur í 6.000 króna sekt, vararefsing 5 daga varðhald, fyrir sölu áfengis	966
Maður dæmdur í 15 daga varðhald og sviptur ökuleyfi ævilangt fyrir ölvunarakstur, of hraðan akstur og að aka sviptur ökuréttindum	971
Maður dæmdur í 5 mánaða fangelsi fyrir þjófnað og fjársvik ..	974
Maður dæmdur í 18 mánaða fangelsi fyrir líkamsárás	983
Maður dæmdur í 4 mánaða fangelsi fyrir fjársvik	1064
Maður dæmdur í 16 ára fangelsi fyrir manndráp, brennu og þjófnað	1071
Ákvörðun um refsingu manns fyrir þjófnað, nytjastuld og umferðarlagabrot frestað skilorðsbundið	1184
Maður dæmdur í 3 mánaða varðhald skilorðsbundið og 12.000 króna sekt, vararefsing 10 daga varðhald, fyrir brot gegn 128. gr. hgl., 139. gr. hgl., áfengislögum og lögum um tollheimtu og tolleftirlit svo og ölvunarakstur. Áfengi, tóbak og matvæli gerð upptæk	1258
Maður dæmdur í 2 mánaða fangelsi skilorðsbundið fyrir þjófnað	1280
Tveir menn dæmdir í 1 árs fangelsi fyrir brot gegn 2. mgr. 218. gr. hgl.	1287
Maður dæmdur í 3 mánaða varðhald fyrir misneytingu og tékkalagabrot	1318
Maður dæmdur í 2 ára og 6 mánaða fangelsi fyrir nauðgun og brot gegn 1. mgr. 200. gr. hgl.	1427
Maður dæmdur í 3 ára fangelsi fyrir rán	1482
Maður dæmdur í 2 mánaða fangelsi og sviptur ökuleyfi ævilangt fyrir ölvunarakstur og að aka án ökuréttinda	1507
Maður dæmdur í 8 mánaða fangelsi fyrir skjalafals og þjófnað .	1515
Maður dæmdur í 25 daga varðhald fyrir að aka án ökuréttinda	1518
Maður dæmdur í 7 mánaða fangelsi fyrir fjársvik og brot gegn 209. gr. hgl. og barnaverndarlögum	1613
Maður dæmdur í 1 mánaðar fangelsi fyrir fjársvik	1666
Maður dæmdur í 4 mánaða fangelsi og tveir aðrir í 3 mánaða fangelsi fyrir þjófnað	1677
Maður dæmdur í 60.000 króna sekt, vararefsing 30 daga varðhald, fyrir okur	1723

Einstakar refsítegundir og önnur viðurlög

a. Ákvörðun refsingar frestað með skilorði	97, 1184
b. Fangelsi 1, 13, 29, 32, 40, 130, 141, 149, 165, 175, 397, 419, 444, 448, 453, 458, 471, 499, 513, 598, 646, 657, 675, 682, 750, 847, 900, 974, 983, 1064, 1071, 1287, 1427, 1482, 1507, 1515, 1613, 1666, 1677	
c. Fangelsi og sekt	
d. Ómerking ummæla.	
e. Refsing ekki dæmd.	
f. Refsing felld niður	884
g. Sekt án vararefsingar.	
h. Sekt. Fangelsi sem vararefsing.	
i. Sekt. Varðhald sem vararefsing:	
Fjárhæð sektar 15.000,00 krónur. Varðhald 15 dagar	538
Fjárhæð sektar 18.000,00 krónur. Varðhald 15 dagar	728
Fjárhæð sektar 12.000,00 krónur. Varðhald 5 dagar	966
Fjárhæð sektar 60.000,00 krónur. Varðhald 30 dagar	1723
j. Skilorðsbundin refsing:	
Fangelsi	448, 598, 682, 722, 1280
Sekt.	
Varðhald	169, 1258
k. Svipting ökuréttinda (þ.m.t. svipting réttar til að öðlast ökurétt- indi)	29, 169, 397, 471, 499, 513, 728, 971, 1258, 1507
l. Upptaka eigna:	
Fíkniefni gerð upptæk	444, 448, 453, 458, 675
Annað	130, 993, 1258
m. Varðhald	971, 1318, 1518

Réttarfar

Ekki talið valda réttarspjöllum eins og á stóð þótt skýringar á réttar- ákvæðum kæmu fyrst fram við munnlegan flutning máls í héraði, enda fjallaði héraðsdómari um þau í dómi sínum. Sjá skattar	462
Áfrýjað var 3 héraðsdómum að kröfu dómþola. Í Hæstarétti voru málin flutt saman og lokið með einum dómi	471
Í úrskurði um synjun lögbanns voru ekki í forsendum hans greind efnisrök fyrir niðurstöðunni eða gætt annars þess sem greint er í 1. mgr. 193. gr. laga 85/1936, sbr. 41. gr. laga nr. 28/1981, sbr. 223. gr. fyrrgreindra laga. Varnaraðili í lögbannsmálinu hafði óskað að forsendur fylgdu úrskurði næði lögbannið fram að ganga, en svo varð ekki. Svo sem hann hagaði þessari kröfugerð sinni þótti ekki óhjákvæmilegt að ómerkja úrskurðinn af fyrr- greindri ástæðu	492
Áfrýjað var 3 héraðsdómum að kröfu dómþola. Í Hæstarétti voru málin flutt saman og dæmd einum dómi	449
Opinbert mál var höfðað á hendur L fyrir sakadómi Skagafjarðar-	

- sýslu með ákæru útgefinni 26. febrúar 1985. Honum var birt ákæran á dómþingi í sakadómi Strandasýslu 19. júlí 1985. Hann kvaðst eigi vilja tjá sig um málsatvik. Eftir þetta kom hvorki ákærði né vitni fyrir sakadóm. Gekk héraðsdómur að svo búnu 2. ágúst 1985. L vildi una héraðsdómi en ákæruvaldið skaut honum til Hæstaréttar. Talið var að rannsókn málsins væri haldin þeim annmörkum að ómerkja bæri dóminn og vísa málinu heim í hérað til rannsókna og dómsálagningar að nýju. Vísað var til 1. mgr. 75. gr. laga nr. 74/1974 enda hagaði hér ekki svo til sem segir í 1. mgr. 122. gr. sömu laga 721
- Faðir B seldi bifreið hans 17. júlí 1985. Kaupandi bílsins seldi hann J 19. ágúst s.á. J fékk afsal fyrir bifreiðinni og greiddi fyrir umskráningu hennar. Faðir B komst síðan yfir bifreiðina og hafði hana í sínum vörslum. J krafðist afhendingar á henni með beinni fógetagerð. B taldi föður sinn ekki hafa haft umboð sitt til að selja bifreiðina og J ekki grandalaus við kaupin 19. ágúst 1985. Héraðsdómari heimilaði innsetningargerðina. Hæstiréttur taldi eignarréttinn að bifreiðinni ekki svo ótvíræðan og skýlausan að beita mætti réttarfarshagræði beinnar fógetagerðar 1434

Réttarfarsannmarkar og vítur

- Fundið var að því í dómi Hæstaréttar að ekki var tilgreint í ákæru, hvenær brot var framið, og ekki var tilgreind fjárhæð eins tékka af mörgum í sambandi við tékkamisferli 13
- Fundið var að því í einkamáli með miklu af talnagögnum að mjög skorti á úrvinnslu þeirra og nákvæma reikningsgerð, er málið var lagt fyrir héraðsdóm og ekki úr því bætt fyrir Hæstarétti, sem átt hefði að gera, sbr. 3. tl. 44. gr. laga nr. 75/1973 .. 822
- Í sérstöku skiptaréttarmáli skiluðu málsaðilar greinargerðum en að því búnu fók skiptaráðandi það til úrskurðar án frekari gagnaðflunar og enginn munnlegur málflutningur fór fram, en skriflegur flutningur ekki ákveðinn. Málsmeðferðin ómerkt frá tilteknum degi og málinu vísað heim í hérað til uppkvaðningar úrskurðar að nýju. Sjá skiptamál 835
- Héraðsdómari kvað upp 24. mars 1986 húsleitarúrskurð, sem var kærður. Hann sendi Hæstarétti kærana 13. júní s.á. Þessi dráttur var átalinn 1119
- J var harðlega víttur fyrir að hafa viðhaft ósæmileg svigurmæli um nafngreinda aðila í greinargerð til Hæstaréttar. Fundið var að því að hann hafði fellt inn í greinargerðina meginmál margra skjala, sem ekki voruðu málið og að nokkru um þau fjallað 1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594

Réttargæslumaður

Réttarneitun

*Réttarverkun dóms. Res judicata**Reynslulausn*

- T rauf skilorð reynslulausnar. Samkvæmt 1. mgr. 42. gr. alm. hgl., sbr. 3. gr. laga 16/1976, var refsing vegna hins nýja brots ákveðin með hliðsjón af hinni óloknu refsivist, þannig að hún var metin sem skilorðsdómur. T hafði hafið afplánun hinnar óloknu refsivistar, er dómur gekk í Hæstarétti, og var sú afplánun talin til refsíúttektar 513
- Brot G var framið áður en honum var veitt reynslulausn. Við ákvörðun refsingar var því 1. mgr. 42. gr. alm. hgl. ekki beitt 750

Riftun

- M vildi rifta samningi vegna brostinna forsendna. Sjá samningar 59
- H rifti kaupum á húsnæði sem hann hafði keypt af K h.f. Sjá fasteignakaup 1109
- V, hlutafélag, fékk greiðslustöðvun 13. apríl 1984. Hún var framlengd til 13. ágúst s.á., er bú félagsins var tekið til skiptameðferðar sem þrotabú. Hinn 19. mars s.á. hafði V afsalað til Ó tveimur bifreiðum á matsverði samtals 280.000,00 krónur til greiðslu upp í skuldir V við Ó. Þrotabú V krafðist riftunar á sölu bifreiðarinnar og greiðslu á andvirði þeirra. Vísaði þrotabúið til stuðnings kröfunum til 61. gr. og 1. mgr. 54. gr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Skilyrði 61. gr., voru ekki talin vera til riftunar. Hinsvegar var fallist á að greiðslueyrir hafi verið óvenjulegur í skilningi 1. gr. 54. gr. laga nr. 6/1978 og endurgreiðsla dæmd, sbr. 62. gr. sömu laga 1492
- K seldi B eignarhluta sinn í sameignarfélagi þeirra. Hann krafðist ógildingar á kaupsamningnum og skaðabóta. vísaði hann þar um til 30. og 32. gr. samningalaga. Talið var ósannað að B hafi beitt hann blekkingum við kaupin. Var B sýknaður. Sjá samningar 1498
- Seljendur íbúðar kröfðust riftunar á sölu hennar. Sjá fasteignakaup 1702

*Sakarefni skipt**Sakarkostnaður*

- M var sýknaður af refsikröfu en dæmt áfall að því er varðaði eignaupptöku. Honum gert að greiða sakarkostnað, sbr. 140. gr. laga nr. 74/1974 1258

*Saksóknarlaun**Samaðild. Sjá aðild**Sambúð. Sjá óvígð sambúð*

Sameign

- A og B áttu fasteign í óskiptri sameign. A veðsetti eignarhluta sinn og lét þinglýsa veðskjölunum. Með heimild í 1. mgr. 3. gr. laga nr. 39/1978 kærði B til Hæstaréttar þá ákvörðun þinglýsingardómarans að þinglýsa veðskuldum þessum. Ákvörðun þinglýsingardómarans var staðfest, þar sem þess var getið í veðskjölunum, að A veðsetti eignarhluta sinn. Var talið, að A hefði verið þetta heimilt, enda veitti veðsetningin veðhafa ekki meiri rétt til eignarinnar en A átti 374
- H og J áttu saman fiskiskip. H hafði skipið í sínum vörslum og meinaði J afnot af því. H gert að greiða J 100.000,00 krónur fyrir afnotamissinn. Sjá skaðabætur 742
- I dæmt að greiða meðeigendum sínum fulla leigu (framleigu) af húsi, sem hann átti með þeim í óskiptri sameign, en ekki framreiknaða leigu skv. upphaflegum leigumála. Sjá húsaleigu .. 1386
- E-hreppur gerði leigusamninga til málamynda um land sem var í óskiptri sameign hans og J. Samningarnir ekki taldir hafa stofnað leigurétt fyrir leigutakana. Sjá málamyndagerningar 1551, 1564, 1571, 1576, 1580, 1585, 1589, 1594

Sameignarfélag

- K seldi B eignarhlut sinn í sameignarfélagi þeirra. Hann krafðist ógildingar á kaupsamningnum og skaðabóta. Vísaði hann þar um til 30. og 32. gr. samningalaga. Talið var ósannað að B hafi beitt hann blekkingum við kaupin. Var B sýknaður. Sjá samningar 1498

Samningar

- M og K bjuggu saman í óvígðri sambúð frá 1976 fram á árið 1980 eða 1981. Sambúðin var ærið stormasöm og K kærði M nokkrum sinnum fyrir líkamsárás á sig. Fyrri hluta árs 1979 eignaðist M íbúð, að hluta í arf og að hluta með kaupum. K lagði fram hluta kaupverðs. Í október s.á. sömdu þau um, að K ætti tæp 19% íbúðarinnar en í nóvember s.á. gerðu þau samning um, að þau ættu íbúðina í óskiptri sameign enda gengi lífeyrissjóðslán K til kaupanna. Ennfremur skyldi bifreið og innbú vera óskipt sameign þeirra. K dró kærur sínar á hendur M til baka sama dag og samningurinn var gerður. M tilkynnti K bréflega 29. apríl 1980 að samningnum væri rift. K mótmælti riftun. M fór þess þá á leit við skiptaráðanda að bú þeirra yrði tekið til opinberra skipta. Þeirri beiðni var synjað. Í maí 1982 höfðaði M mál á hendur K til staðfestingar riftunninni. K dró afturköllun sína á kærum á hendur M til baka í febrúar 1983. Í apríl s.á. var M dæmdur í skilorðsbundið fangelsi fyrir líkamsárásir á K. M byggði kröfu sína um riftun m.a. á því, að það hefði verið forsenda fyrir samningnum, að K drægi til baka kærur sínar á

hendur honum. Ennfremur hefði K lagt mun minna fram til kaupanna, en K hefði og beitt sig nauðung. Ekki var á þetta fallist og tekið fram, að ákærvaldið en ekki K ætti sókn sakar út af líkamsárás þeirri, sem K var dæmdur fyrir. K var sýknuð af kröfum M

Patrekshreppur tók eignarnámi svæði úr löndum jarðanna Geirseyrar og Vatnseyrar. Samkomulag var milli aðilja að undanskilja eignarnáminu 9 lóðir. Meðal þeirra var lóð við Urðargötu 15. Í greinargerð eignarnámsþola við undirmatið vegna eignarnámsins var þess getið, að samkomulag muni vera um undanþágulóðirnar og stærð lóðarinnar við Urðargötu 15 tilgreind 700 m². Greinargerðin er dagsett 17. febrúar 1969. K sem var félagsmaður í Byggingarfélagi verkamanna á Patreksfirði, hóf að byggja íbúðarhús á lóðinni 1967 og lauk því á árinu 1970. Þann 28. desember það ár gerði K, sem procuruhafi landeiganda, Verslunar Ó. Jóhannessonar h.f., grunnleigusamning við Byggingarfélag verkamanna. Í samningnum er lóðin talin markast af þrem nágrannalóðum og einni götu. Stærð hennar þannig reiknuð nemi 1.228,2 m². Jafnframt var vísað til uppdráttar lóðarinnar á bakhlið samningsins, en þar er lóðarstærð tilgreind 700 m². Ekki er nákvæmlega fram komið í málinu hvenær uppdrátturinn var gerður. Þann 5. janúar 1971 fékk K afsal fyrir lóðinni. Undirritaði hann það sjálfur vegna afsalsgjafa sem framkvæmdastjóri firmans. Í afsalinu er um stærð og mörk lóðarinnar vísað til grunnleigusamningsins frá 28. desember 1970. K krafðist í málinu viðurkenningar á eignarrétti að lóðinni, 1.228,2 m², svo sem stærð hennar og lega var tilgreind í grunnleigusamningnum frá 28. desember 1970. Héraðsdómur taldi að eigi síðar en í febrúar 1969 hefði komist á bindandi samkomulag með aðiljum matsmálsins um 700 m² stærð lóðarinnar. Þegar höfð voru í huga afskipti K af rekstri Verslunar Ó. Jóhannssonar h.f. og virtir þeir hagsmunir er tengdust lóðinni verði að ætla, að við gerð grunnleigusamningsins 28. desember 1970 og afsalsins 5. janúar 1971, að honum hafi mátt vera kunnugt um áðurgreint samkomulag um viðtæki eignarnámsins og þá sérstaklega að því er varðaði lóðina við Urðargötu 15. Hafi samkomulagið staðið því í vegi að Verslun Ó. Jóhannesson h.f. hafi eftir 17. febrúar 1969 getað afsalað til K stærri lóð en 700 m². Með tilvísun til þessa og þess að K hafði næg tækifæri til að gæta persónulegra hagsmuna sinna, ef hann teldi á þá gengið, var lóðin talin rétt mörkuð svo sem gert var á bakhlið grunnleigusamningsins frá 28. desember 1970. Hæstiréttur staðfesti þessa niðurstöðu . .

Ó h.f. byggingafyrirtæki, keypti byggingarreit I við Nesbala á Sel-tjarnarnesi og byggði þar 10 raðhús og 2 einbýlsihús. Dagana 12.-20. júní 1980 seldi Ó h.f. öll húsin í sem næst fokheldu ástandi. Byggingarframkvæmdir voru þá mjög stutt á veg komn-

ar. Um frágang lóðar sagði í kaupsamningnum „Lóð verður sléttuð, en að öðru leyti ófrágengin, en í götu verður fyllt í rétta hæð“. Málsaðilar deildu nú um, hvort Ó h.f. hefði með þessu ákvæði skuldbundið sig til að leggja viðurkennt frosthólið fyllingarefni í heimreiðarnar á byggingarreitnum, þannig að unnt væri að leggja varanlegt slitlag ofan á undirlagið. Mat dómkvaddra matsmanna fór fram á því hvað kosta myndi að koma heimreiðunum í það horf og var matsfjárhæðin 67.900,00 krónur. Auk þess var kostnaður vegna niðurfalls í götu sem metinn var af héraðsdómi, 12.000,00 krónur. Eigendur húsanna létu framkvæma endurbætur á heimreiðum og töldu kostnaðinn við það hafa numið 126.698,00 krónum. Sagt að samkvæmt fyrrgreindu ákvæði kaupsamninganna hafi kaupendur mátt treysta því að Ó h.f. skilaði heimreiðunum með hæfu efni í götustæði í réttri hæð undir varanlegt slitlag. Var Ó h.f. dæmt til að greiða matsfjárhæðina auk 12.000,00 króna fyrir niðurfallið. Hæstiréttur staðfesti þessa niðurstöðu

528

B krafði L um greiðslu eftirstöðva kostnaðar við útgáfu bæklinga til auglýsinga á skreið í Nígíríu. L viðurkenndi að hafa lofað að greiða undirbúningsvinnu við útgáfuna og hafa gert það. Starfsmaður L kvaðst hafa fengið bæklinginn í próförk og honum og öðrum skreiðarútflytjendum litist vel á hann og samþykkt að taka þátt í kostnaði við gerð hans. Hinsvegar hafði B ákveðið að sér forspurðum að taka í hann nýja mynd, ótæka í slíkt rit, og láta prenta hann. Kvaðst hann fyrst hafa séð myndina fullprentaða í bæklingnum í prentsmiðjunni. Dæmt var að gegn mótmælum starfsmanns L yrði að telja ósannað að B hefði haft heimild hans til að nota hina umdeildu mynd og hefjast handa um prentun bæklingins. Var L sýknaður

1176

Í kaupsamningi um jörðina Glæsibæ í Skagafirði 20. apríl 1926 áskildi seljandi jarðarinnar „Hafsteinsstöðum ítak í silungs- og laxveiði til jafns við Glæsibæ í Staðará og Miklavatni og uppsátur fyrir bát og pláss fyrir veiðitæki á landi og nauðsynlega umferð um landið vegna veiðinnar.“ Nýbýlið Gýgjarhóll, var síðar stofnað í landi Hafsteinsstaða með veiðiréttindum skv. ofangreindu samningsákvæði. F, eigandi Glæsibæjar, krafðist viðurkenningar á því að jarðirnar ættu veiðirétt eftir samningsákvæðinu. Visaði hann þar til 2. tl. 121. gr. vatnalaga nr. 15/1923, en þar sé lagt bann við að skilja veiði að nokkru eða öllu leyti frá jörðum. Fallist var á kröfu F með tilvísun til nefndrar greinar. Sératkvæði

1473

K og B áttu saman að hálfu hvor verkstæði sem þeir ráku í formi sameignarfélags. Með samningi dagsettum 20. nóvember 1978, en gildistöku 1. nóvember s.á., seldi K B eignarhluta sinn í félaginu. K var um þessar mundir haldinn alvarlegum sjúkdómi. Með samningi dags. 31. október s.á. hafði B selt S byggingarrétt á lóð verkstæðisins fyrir 25.000,000,00 gamlar krónur. Helmingur fjár-

hæðarinnar var greiddur með víxlum en helmingur með húsnæði í nýbyggingunni, ca. 300 m² í sem næst fokheldu ástandi. Víxlarnir runnu til K sem greiðsla á eignarhluta hans. Til grundvallar söluverði eignarhluta K voru lóðarréttindin metin á 25.000, 000,00 króna. K taldi sig svikinn í þessum viðskiptum er hann hefði verið leyndur því hvert raunverulegt verðmæti S hafði greitt fyrir byggingarréttinn, en verðmæti húsnæðisins taldi hann mun meira en víxlanna. Hafi hann ekki vitað þetta fyrr en í lok ársins 1981. Gerði hann kröfu um ógildingu á kaupsamningnum við B auk skaðabóta. Byggði hann á 30. og 32. gr. samningalaga. Í málinu þótti, þrátt fyrir neitun K, nægilega fram komið, að K hafi tekið þátt í viðræðum um sölu byggingarréttarins og tekið á móti víxlum samþykktum af S sem greiðslu fyrir hann. Þá var talið að hafi hann ekki vitað um stærð þess húsnæðis sem stóð til boða fyrir lóðarréttindin, hafi mátt ætlast til þess að hann kannaði það sjálfstætt. Var því talið ósannað að B hefði beitt K blekkingum eða hann gert sér grein fyrir að hann fengi meira í sinn hlut en K. Var B sýknaður

1498

Sáttir

Setudómari í héraði. Sjá dómara

Sératkvæði. Sjá dómara

Siglingalög

Sjálfræði

Sjálfskuldarábyrgð

Iðnaðarbankinn krafði L um skuld 27.971,00 krónur skv. skuldabréfi, er hann hafði tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð á, með stefnu birtri 27. nóvember 1984. Aðalskuldari bréfsins hafði andast 23. desember 1982 og bú hans tekið til skipta sem skuldafrágöngubú. Innköllun var birt í lögbirtingarblaðinu þ. 18., 23. og 28. febrúar 1983. Skiptum lauk 8. ágúst s.á. með því að erfingjar fengu í arf 114.028,31 krónur. Bankinn lýsti ekki kröfu sinni í dánarbúið. Ekki var um það deilt að skuldin væri niður fallin gagnvart dánarbúinu vegna vanlýsingar. Talið var að sú málsvörn L, að krafan á hendur honum væri niðurfallin kæmist að í málinu, sbr. 3. mgr. 208. gr. laga nr. 85/1936. Sjálfskuldarábyrgð L þótti ekki þannig úr garði gerð að hún stæði sjálfstætt eftir að krafan á hendur aðalskuldara var fallin niður með þeim hætti sem hér varð. Var L því sýknaður

1105

Sjómannalög. Sjá vinnusamningar

Sjóveð

Dæmdur sjóveðréttur í skipi til tryggingar kauptryggingu skipverja	757
Dæmdur sjóveðréttur í fiskiskipi fyrir veikindalaunum skipverja	1248
Sjóveðréttur dæmdur fyrir launum vélstjóra á flutningaskipi	1695

Skaðabætur

A. Innan samninga

S seldi D notaða bifreið. Talið var að hann hefði vitað að hún var gölluð. S gert að greiða D skaðabætur. Sjá lausafjárkaup	543
S sf. gert að greiða B hf 16.847,74 krónur í skaðabætur vegna skipa-kaupa. Skipaskoðun ríkisins sýknuð af bótakröfunni. Sjá lausafjárkaup	575
H og K áttu saman 46 rúmlesta fiskiskip. Í skilnaðarskilmála K og eiginkonu hans, J, 2. og 6. desember 1968 var ákveðið að hún fengi skipseignina í sinn hlut, enda tæki hún að sér „greiðslu skulda mannsins vegna eignar og útgerðar bátsins, en konan hefur kynnt sér hverjar þær eru“. H brást svo við þessu að hann lét þinglýsa yfirlýsingu dagsettri í febrúar 1969, þar sem hann gerði kunnugt að hann hefði tekið sem sína eign bátshlutann, sem K hafði verið talinn eigandi að og sem endurgjald fengi K eftirgefna þær skuldir, sem bókfærðar væru og óbókfærðar hjá bátnum. Þá kvaðst hann einn mundu bera alla ábyrgð á bátnum og útgerð hans og hirða allar tekjur af honum. Líta beri á yfirlýsinguna sem samning um slit á sameign. Ekki leitaði hann samþykkis K eða neins umboðsmanns hans. H réði síðan yfir skipinu þar til J seldi honum það 16. júlí 1980. Fram kom í málinu, að Siglingamálastofnun ríkisins hafi neitað 1972 að endurnýja haffærisskírteini bátsins nema viðgerð færi fram á honum. Gögn um ásigkomulag hans, haffæri og notkun á þeim tíma er máli skiptir voru óglögg, en H átti að vera í lófa lagið að upplýsa um þessi atriði. Ljóst var þó að H hélt bátnum að einhverju leyti til veiða eftir 1972. J höfðaði með stefnu 10. desember 1982 dómsmál á hendur H og krafðist skaðabóta fyrir afnotamissi bátsins árin 1969-1978 135.600,00 krónur og bóta fyrir vanrækslu á viðhaldi hans 70.000,00 krónur. Talið var að H hefði með ólögmætum hætti hindrað J að nýta sér eignarhlut sinn í bátnum. Hefði hann með því fellt á sig bótaskyldu. Þóttu fébætur eins og á stóð hæfilega ákveðnar að álitum 100.000,00 krónur. Sýknað var af kröfu um verðyrnun bátsins vegna vanrækslu á viðhaldi	742
Eimskipafélagið sýknað af skaðabótakröfu vegna skemmda á rækju er það tók að sér að flytja til Japan gegn gagnfæru farmskírteini með umskipun í Hamborg. H, farmflytjandinn frá Hamborg til Japan, dæmdur bótaskyldur. Sjá farmskírteini	916
B leysti vörur úr úr tolli fyrir hlutafélagið P, sem samþykkti og afhenti víxla fyrir skuldinni. H, sem sat í óskiptu búi eftir B,	

- tók við víxlunum. Víxlarnir greiddust skilvíslega lengi vel. Í desember 1978 seldu hluthafar og stjórnarmenn P félagið A og fleirum. Með úrskurði skiptaréttar 20. mars 1979 var P tekið til gjaldþrotaskipta. H fékk greidd 15,5% upp í víxilkrofur sínar á hendur protabúinu. B og síðar H vildu ekki una þessu. Hófu þau dómsmál á hendur stjórnarmönnum P til greiðslu skaðabóta er námu jafnvirði höfuðstóls hinna ógreiddu víxla. Var á því byggt að þeir hefðu sýnt af sér saknæma og ólögmæta háttsemi sem leitt hefði til tjóns fyrir stefnanda. Bent var á, að stefndu hafi borið skv. 1. gr. gjaldþrotalaga nr. 25/1929 að gefa félagið upp sem gjaldþrota löngu áður en sala þess fór fram. Hefði lögunum verið fylgt að þessu leyti hefði ekki til viðskiptanna komið. Þá hafi félagið brotið ákvæði laga um hlutafélög og ákvæði bókhaldslaga og starfað án verslunarleyfis. Fram kom í málinu að eftir kaupin á félaginu í desember 1978 ráðstöfuðu nýir eigendur miklu af vörubirgðum félagsins án þess að bókhald væri fært yfir reksturinn, en þær voru nær eina eign þess. Var talið m.a. af þessari ástæðu væri ekki unnt að fullyrða að fjárhagsstaða þess, er viðskiptin áttu sér stað, hafi verið lakari en reikningar félagsins sýndu. Var því ekki talið sannað að stefndu hafi borið að framselja bú félagsins til gjaldþrotaskipta. Þá þótti heldur eigi sannað að tjón B og H mætti rekja til misfellingna, sem á því urðu, að fylgt væri í einu og öllu ákvæðum laga um hlutafélög, bókhald og verslunarleyfi. Voru hinir stefndu stjórnarmenn P sýknaðir. Sératkvæði 1371
- J, opinberum starfsmanni, var vikið úr starfi. Stöðumissirinn talinn óréttmætur og honum dæmdar 100.000,00 krónur í skaðabætur. Sjá opinberir starfsmenn 1534
- M og I keyptu íbúð er reyndist gölluð af alkalískemmdum. Þeim dæmdar skaðabætur 170.800,00 krónur. Sjá fasteignakaup .. 1702

B. Utan samninga

1. Bifreiðar

- B krafðist skaðabóta úr hendi A vegna bifreiðaáreksturs. Sjá bifreiðar 376
- R krafðist bóta vegna meiðsla er hann hlaut þegar bifreið, sem hann var farþegi í án greiðslu, fór út af veginum, skall á ljósastaur og fór veltur og hafnaði á hvolfi. Ökumaðurinn K lést en farþegarnir, þrír að tölu, slösuðust allir. Slysið varð kl. 01.50 aðfaranótt 20. ágúst 1981. Við krufningu á líki K 21. ágúst var tekið blóð- og þvagsýni. Reyndist alkóhólmagn í blóðsýni 1,65‰ og hafði „verið lækkandi“. R hafði hitt K fyrir utan veitingahúsið Óðal við Austurvöll, sem bauðst til að aka honum heim ásamt tveimur stúlkum. R þekkti ekki þetta fólk og var ölvaður eftir dvöl í veitingahúsinu. Fram kom í málinu að R og vitnin töldu sig ekki hafa séð ölvunaráhrif á K. Hinsvegar kom einnig fram að K hóf svo hraðan akstur upp Hverfisgötu að stúlkurnar hótuðu að yfirgefa

bifreiðina ef hann hægði ekki ferðina og gerði önnur þeirra það skömmu síðar. Héraðsdómari taldi, að svo ungur maður sem K hafi hlotið að sýna þess ytri merki er hann hefði neytt svo mikils áfengis að hann hafði í blóði 1.65‰ alkóhóls. R hafi þegið boð hans um aksturinn, þótt hann hafi vítað að K hafði dvalið í veitingahúsinu og ekkert þekkt hann áður. Sýknaði hann því af bótakröfu R, sem beint var að foreldrum K, sem skiptu búi hans einkaskiptum, og tryggingafélagi, en búskiptum var lokið samkvæmt 10. gr. laga nr. 3/1878. Meiri hluti Hæstaréttar staðfesti þessa niðurstöðu. Tveir hæstaréttardómarar skildu sératkvæði og töldu að R bæri fébætur vegna meiðsla hans 558

B sýknað af kröfu um skaðabætur vegna bifreiðaslyss. Sjá bifreiðar 1128

D rak við annan mann 10-12 kindur vestur með Suðurlandsvegi nálægt Gljúfurholti í Ölfusi um kl. 19.45 hinn 27. september 1982. Hugðist hann koma fénu í girðingu og hafði því skilið eftir opið hlið báðu megin vegar, svo að féð gæti runnið um þau eins og það vildi sjálft er að þeim væri komið. Þ bar að í bifreið sinni. Hlupu þá kindurnar út á veginn og lenti bifreiðin á þeim og drápust tvær þeirra. Skemmdir urðu á bifreiðinni. Skv. mati námu þær 32.935,00 krónum. Þ krafði D þeirrar fjárhæðar. Talið var að D hefði mátt vera ljóst að hætta gat stafað af því að láta kindurnar ráða sjálfar inn um hvort hliðið þær færu og tryggja fyrirstöðu hefði þurft til að varna því að féð rásaði inná veginn fyrr en það gat orðið án hættu. Var D gert að bæta þ 1/3 hluta tjónsins. Sératkvæði 1422

2. Ýmis tilvik

G rak kjúklingabú að Straumi við Hafnarfjörð frá 1. janúar 1976 til júníloka 1977. Var búið í um kílómeters fjarlægð frá álveri Í.Á. Íslenska Álfélagsins h/f. G taldi að sökum mikillar og skaðvænlegrar loftmengunar af völdum álversins hefði hann orðið fyrir stórfelldum vanhöldum á kjúklingum. G byggði bótakröfu á 12. gr. laga nr. 76/1976 um lagagildi samnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd. um álbræðslu við Straumsvík og almennt gildandi reglum á sviði skaðabótaréttar, sbr. t.d. grundvallarreglur er fram komi í 2. mgr. 13. gr. laga nr. 85/1968. Hann taldi að á þeim tíma er hér skipti máli hefði ÍÁ vanrækt að hafa tilskilinn hreinsibúnað á verksmiðju sinni í Straumsvík, þótt því hefði verið fyllilega ljós sú hætta er fylgdi starfsemi þess. Af þessum sökum og með því að ekki væri annarri vanhaldarorsök til að dreifa en mengun frá álverinu, bæri að líta svo á að stefndi væri valdur að tjóninu, eftir atvikum á þeim grundvelli að hann bæri sönnunarskyldu fyrir því að tjónið hafi ekki verið afleiðing af starfsemi hans. Ítarlegar sérfræðilegar rannsóknir fóru fram til að leiða í ljós orsakir vanhaldanna. Auk hins reglulega héraðsdómara skipuðu dóminn tveir sérfróðir meðdómendur á sviði

lífðlis- og lyfjafræði og meinefnafræði. Héraðsdómur taldi, að ekki hefði verið sýnt fram á með líffræðilegum rannsóknum, flúormælingum á beinösku, rannsóknum á umhverfisaðstæðum né öðrum gögnum sem fram voru færð í málinu að vanhöld á kjúklingabúi G hefðu verið afleiðing eða sennileg afleiðing af álfrekstri Í.Á. Var félagið því sýknað. Hæstiréttur staðfesti þá úrlausn

79

K og S, eigendur býlisins Straums við Hafnarfjörð leigðu það G frá 1. janúar 1976, sem rak þar kjúklingabú til miðs árs 1977. G hætti þá rekstri búisins vegna vanhalda á kjúklingastofninum, sem hann taldi stafa af loftmengun frá álveri Íslenska Álfélagsins h.f., en það var í um kílómeters fjarlægð frá búinu. K og S töldu að af framangreindri ástæðu gætu þeir ekki nýtt sé eignir sínar í Straumi til búrekstrar og búsetu og hefðu þannig orðið fyrir tjóni, sem Íslenska Álfélagið h.f. bæri ábyrgð á. Kröfðu þeir félagið skaðabóta í dómsmáli. Sagt að ekki væri nægilega í ljós leitt að orsök þeirra vanhalda sem urðu á kjúklingastofni G og síðan leiddu til þess að hann fargaði bústofninum og búrekstur lagðist niður af í Straumi hafi verið skaðleg loftmengun frá álverinu. Var félagið því sýknað af bótakröfunni

110

S, 12 ára drengur, fann um miðjan maí 1981 dínamíthvellhetu á sorphaugum sunnan húss Léttsteypunnar h.f. í nágrenni Reykjahlíðarþorps við Mývatn. Drengurinn fór með hvellhettuna heim til sín eftir að hafa sýnt hana 2 fullorðnum mönnum, sem áttuðu sig ekki á hættueiginleikum hennar. Nokkru síðar, 8. júní s.á., tengdi hann hana við rafhlöðu með þeim afleiðingum að hvellhettan sprakk í höndum hans og hann stórskaddaðist á vinstri hendi. Foreldrar drengsins kröfðu Rafmagnsveitur ríkisins og ríkissjóð skaðabóta vegna hans og sjálfra sín. Innflytjandi hvellhettunnar upplýsti að framleiðandi hennar gæfi upp, að slíkar hvellhettur virkuðu sem slíkar í 3 ár, en kæmist ekki raki að þeim væru þær virkar áfram. Ekki var um það deilt að Rafmagnsveitur ríkisins notuðu hvellhettur af þessari gerð á þeim tíma sem hér skiptir máli. Að kvöldi slysdags fundust á sorphaugunum sprengivírar, sem voru eins á lit og vírarnir í hvellhettunni, og hefðu eftir útliti að dæma getað verið frá Rafmagnsveitum ríkisins. Hinsvegar kom fram í málinu að ýmsir fleiri aðilar notuðu næstu árin fyrir slysið sprengiefni við verklegar framkvæmdir í Mývatnssveit og nágrenni. Einn þeirra notaði hvellhetu til að sprengja bílflak á sorphaugunum, en hana taldi hann af annarri gerð. Meirihluti Hæstaréttar taldi hvorki sannað að umrædd hvellhetta hafi verið í eigu Rafmagnsveitna ríkisins né hún hafi borist á haugana fyrir tilverksað manna er þær bæru ábyrgð á. Í málinu væri að vísu leitt í ljós að nokkur misbrestur hafi á því orðið hjá starfsmönnum Rafmagnsveitna ríkisins að gæta góðrar reglu um meðferð sprengi-

efnis. Þó hafi ekki verið leiddar að því nægar líkur, að gáleysi starfsmanna Rafmagnsveitnanna hafi verið orsök þess að hvellhettan barst á sorphaugana. Voru Rafmagnsveiturnar og ríkissjóður sýknaðar í málinu. Tveir hæstaréttardómarar skiluðu sératkvæði og töldu S eiga óskoraðan skaðabótarétt svo sem dæmt var í héraði	605
G 5 ára og 8 mánaða og P 5 ára og 9 mánaða komust yfir eldspýtur, fóru inn í hús í smíðum og kveiktu þar í byggingarefni. Tjónið var talið nema 83.429,00 krónum. Talið var að svo ungir drengir hafi eigi getað gert sér grein fyrir þeim afleiðingum sem fikt þeirra með eldspýtur í byggingunni gat haft í för með sér, hvorki þeirri lífshættu er þeir stofnuðu sjálfum sér í né tjóni sem þeir gátu valdið. Þótti því bresta lagagrundvöll til að leggja bótaábyrgð á drengina	780
BSRB boðaði allsherjarverkfall 4. október 1984. Tók það til húsvarða Háskóla Íslands. Að morgni þess dags opnaði rektor skólans hús hans. Er nemendur og kennarar komu þennan morgun voru húsin opin en verkfallsverðir BSRB stóðu fyrir dyrum og meinuðu fólki inngöngu. Stóð verkfallsvarslan til hádegis 9. s.m. Háskólinn krafði BSRB skaðabóta sem svöruðu til launa og launatengdra gjalda þeirra kennslustunda stundakennara skólans er niður féllu. Dæmt var að hvorki ákvæði laga nr. 29/1976 né laga nr. 80/1938 né aðrar réttarreglur hafi staðið því í vegi að rektor opnaði hús skólans og aðgerðir BSRB dæmdar ólögmætar. Var skaðabótakrafa Háskólans tekin til greina. Sératkvæði	1206
E, nemandi í menntaskóla, datt og handleggsbrotnaði á hálli trégrind við útidyr skólans. Hún krafði ríkissjóð skaðabóta. Sýkna. Sjá líkamstjón	1601
3. Opinber mál	
Maður dæmdur í opinberu máli til greiðslu skaðabóta	1
F og G lentu í átökum. F sló G hnefahögg í andlitið og veitti honum áverka með því. F gert að greiða G 8.000,00 krónur í skaðabætur, en refsing felld niður með tilvísun til 3. mgr. 218. gr. alm. hgl. Sjá líkamsárás	884
Manni, sem dæmdur var fyrir brot á 253. gr. alm. hgl., gert að greiða þeim sem fyrir misneytingunni varð skaðabætur	1318
G var dæmdur sekur um nauðgun og skírlífisbrot. Stúlkunni voru dæmdar 20.000,00 krónur í skaðabætur að kröfu föður hennar	1427
S tók sér leigubifreið án þess að eiga fé til greiðslu ökugjaldsins og án þess að semja fyrirfram við ökumanninn um gjaldfrest. S refsað skv. 248. gr. alm. hgl. og gert að greiða 3.000,00 krónur í skaðabætur	1613

Skattar

A hafði greitt þungaskatt af bifreiðum sínum 128.642,00 krónur og endurkrafði fjárhæðina í dómsmáli. A hafði óslitið greitt þunga-

skatt sem „kílómetragjald“ frá því fyrst var farið að innheimta hann að settum reglugerðum nr. 74/1970 og 94/1970 og auglýsingu nr. 100/1970, en öll voru þessi stjórnvaldsfyrirmæli sett með heimild í vegalögum nr. 23/1970. Krafan um endurgreiðslu „kílómetragjaldsins“ tók til tímabilsins 3. febrúar 1978 til 10. október 1981. Skatturinn var krafinn samkvæmt gjaldstigum í reglugerðum um innheimtu bifreiðagjalda o.fl. nr. 1/1978, nr. 430/1978, nr. 241/1979, nr. 511/1979, nr. 606/1980 og nr. 267/1981. Ákvæði reglugerðanna um gjaldstiga „kílómetragjaldsins“ voru af ríkissjóði talin hafa stoð í 7. gr. laga nr. 79/1974 um fjáröflun til vegagerðar, sbr. lög nr. 78/1977, 3. gr. Í grein þessari var ráðherra veitt heimild til að ákveða með reglugerð, að öku-mæla skyldi setja í bifreiðar, sem nota annað eldsneyti en bensín og greiða skyldi sérstakt gjald fyrir hvern ekinn kílómetra samkvæmt mælum þessum í stað árlegs þungaskatts. Ekki var að finna í lögum ákvæði er takmarkaði heimild ráðherra til ákvörðunar í gjaldstigunum eða breytinga á þeim. Jafn víðtækt framsal skattlagningarvalds og um ræddi þótti brjóta í bág við 40. gr. stjórnarskrárinnar nr. 33/1944 og skatttakan því eigi gild að lögum. A var talinn hafa glatað rétti til að endurheimta „kílómetragjaldið“ þar sem ekki var talið af framangreindu leiða, að honum hafi verið óskýlt að greiða þungaskatt í nokkru formi og eins og hann hafði greitt „kílómetragjaldið“ athugasemda-laust án fyrirvara um endurheimtu. Tveir hæstaréttardómarar skiluðu sameiginlegu sératkvæði með sömu niðurstöðu og að framan greinir, en með öðrum rökstuðningi. Tveir aðrir hæstaréttardómarar skiluðu hvor fyrir sig sératkvæðum. Töldu þeir að taka bæri endurgreiðslukröfu A til greina

462

Eyjarhreppur og Kolbeinsstaðahreppur, sveitarfélög við Haffjarðará, gerðu 5 eigendum árinna að greiða á árunum 1980-1982 skatt af veiðihlunnindum árinna skv. 5. mgr. 3. gr. laga nr. 73/1980. Ágreiningur var um greiðslu skattsins og var niðurstaða héraðsdóms á þá leið að stefndu Th, bæri að greiða hann. Héraðsdóminum var áfrýjað til Hæstaréttar. Tekið var fram í hæstaréttardóminum, að enginn eigenda veiðiréttindanna hafi haft búsetu í hreppnum og telja yrði að þeim hafi verið gert að greiða tekjuútsvar af arði veiðihlunnindanna eftir því sem 22. gr. laga nr. 72/1980 mælti fyrir um. Þótt gjaldið hafi að formi til verið lagt á sem fasteignaskattur, bendi matsreglur gjaldsstofnsins sbr. 5. tl. 7. gr. reglugerðar nr. 406/1978 fremur til þess að virða beri það í raun sem skatt á tekjur, enda sé gjaldstiginn með ólíkindum hár ef aðeins væri um að ræða árlegan skatt á verga eign. Hafi því tekjur af hlunnindunum bæði verið skattlagðar af hreppnum og eftir búsetu Th. Sagt var að lengi hafi verið í lögum heimild til að leggja utan heimilissveitar á gjaldendur, er þar rækju atvinnurekstur, en jafnframt hefði sú regla gilt, marg-

- ítrekuð í lögum, að ekki skyldi leggja á sama gjaldstofn nema í einu sveitarfélagi. Hafi með henni verið komið í veg fyrir misræmi vegna búsetu gjaldenda. Þegar til þess var litið hversu mjög jafnræði gjaldenda var raskað með þessum skattháttum, þótti með tilvísun til grunnreglu 67. gr. stjórnarskrárinnar samhlíða fyrri venju í löggjöf um hliðstæð efni eigi vera gild lagaheimild fyrir álagningu gjaldsins. Voru Th því sýknaðir af skattkröfunni. Þrír hæstaréttardómarar skiluðu sératkvæði. Voru þeir samþykkir úrslitum málsins en með öðrum rökstuðningi 706, 714
- Gert var lögtak í kvaðaarfi fyrir persónulegum sköttum Þ. Sagt var að engin sérákvæði væru í lögum um slík gjöld og yrði að skipa þeim á bekk með kröfum annarra skuldheimtumanna. Lögtaksgerðin var felld úr gildi. Sjá kvaðaarfur 958 962
- G seldi með kaupsamningi 20. október 1982 húsnæði til atvinnurekstrar. Hún skyldi afhenda eignina 1. janúar 1983, njóta arðs af henni til þess tíma og greiða af henni skatta og gjöld. Afsal skyldi gefið á árinu 1983. G var skattlögð af söluhagnaði af eigninni með tekjum ársins 1982. Hún vildi ekki una því og fór í mál til endurheimtu á sköttum af söluhagnaðinum. Talið var að söluhagnaðinn bæri að skattleggja með tekjum ársins 1982 þaræð þá hafi myndast krafa til hans, sbr. 2. mgr. 60. gr. laga nr. 75/1981. Þegar þetta væri virt svo og hinar gagngeru breytingar, sem gerðar hafi verið á reglum um skattskyldan söluhagnað fasteigna með lögum nr. 40/1978 bæri að synja um endurheimtu. Sératkvæði 1022
- Gjaldheimta fékk úrskurð fyrir að lögtak yrði gert í eignum S fyrir fé, sem S hafi borið skv. 113. gr. laga nr. 75/1981 og 30. gr. nr. 73/1980 að halda eftir til greiðslu opinberra gjalda SV, en S hafði greitt honum fyrir störf í eigin þágu. SV fékk þóknun fyrir störf sín eftir taxa Verkfræðingafélags Íslands sem sjálfstætt starfandi verkfræðingur og af göngum máls mátti sjá að skattayfirvöld höfðu umrædd ár litið á hann sem mann er stundaði sjálfstæða atvinnu. Dæmt var að Gjaldheimtan hefði ekki leitt næg rök að því að SV hefði verið í þjónustu S í merkinu 113. gr. laga nr. 75/1981, sbr. 1. og 4. mgr. 92. gr. sömu laga eða 30. gr. laga nr. 73/1980. Var hinn áfrýjaði úrskurður felldur úr gildi. SV var ekki aðili að fúgetaréttarmálinu. Talið var að hinn áfrýjaði úrskurður snerti ekki hagsmuni hans með þeim hætti að áfrýjun væri heimil af hans hálfu. Var áfrýjun S vísað frá Hæstarétti ex officio og áfrýjun gjaldheimtunnar að því leyti sem henni var beint gegn SV 1241
- Framleiðsluráð landbúnaðarins gerði A, bónda, að greiða 1982 Bjargráðasjóðsgjald 24.455,29 krónur. Málsaðila greindi á um það hvort lögtaksréttur fylgdi gjaldinu. Dæmt var að svo væri ekki. Þá gerði framleiðsluráðið A að greiða Búnaðarmálasjóðsgjald 10.189,71 krónur fyrir árið 1982 þannig: Mánuðina janúar - apríl

- 3.588,75 krónur, maí - ágúst 3.265,43 krónur og september - desember 3.335,53 krónur. Álagning gjaldsins til 1. maí 1982 var byggð á lögum nr. 38/1945 sem þá voru felld úr gildi. Við tóku lög nr. 40/1982, útgefin 7. maí það ár með gildistöku frá 1. maí s.á. Í reglugerð nr. 631/1982 var mælt svo fyrir, að ekki skyldi innheimta Búnaðarmálasjóðsgjald af afurðum eða seldri þjónustu sem í fyrsta sinn varð gjaldskyld skv. lögum nr. 40/1982 fyrr en frá og með 1. júní 1982. Lög nr. 38/1945 kváðu á um það að gjald til Búnaðarmálasjóðs skyldi vera 1/2%. Með lögum nr. 34/1948 var þessi afmörkun gjaldsins felld niður. Sagt var að í þeirri mynd gætu lögin ekki verið grundvöllur þess. Að því er tók til gjaldsins fyrir mánuðina maí - desember var sagt að úrreikningur á því miðað við 1. júní s.á. hefði ekki verið lagður fram í málinu. Var synjað um framkvæmd lögtaksins 1361
- Ríkissjóður höfðaði mál gegn H með þeirri kröfugerð, að félaginu væri óheimilt að færa meðal eigna við útreikning verðbreytingarfærslu skv. 53. gr. laga nr. 40/1978, sbr. nú lög nr. 75/1981, stofnsjóðsinneign hjá Olíusamlagi útvegsmanna á Ísafirði og stofnsjóðsinneign hjá Sölumiðstöð Hraðfrysihúsanna. Dæmt var að því er snerti Olíusamlag útvegsmanna, að stofnsjóðsinnstæðan fæli ekki einvörðungu í sér tiltekna peningakröfu heldur fylgdi henni líka réttur til hluteildar í óskiptu eiginfé félagsins. Stofnsjóðnum hjá Sölumiðstöðinni fylgdi hinsvegar ekki réttur til hluteildar í óskiptu eiginfé hennar og varð hann því ekki talinn eignarhluti í félagi í skilningi 3. mgr. 53. gr. laga nr. 75/1981. Var heimilt að taka hann með við útreikning verðbreytingarfærslunnar 1396
- Ríkisskattstjóri lagði viðbótarsölugjaldið á H fyrir nokkur ár. Lögtaksgerð fór fram til tryggingar gjaldinu án þess fyrir lægi úrskurður skv. 4. gr. lögtakslaga nr. 29/1885. Var lögtaksgerðin felld úr gildi. Sjá lögtak 1653

Skilasvik

Skilorð

- Þ ók á S með þeim afleiðingum að hún beið bana. Þ gert að sæta varðhaldi í 3 mánuði skilorðsbundið. Sjá manndráp 169
- Ákvörðun um refsingu frestað skilorðsbundið. Sjá þjófnað 397
- Refsing skilorðsbundin 448
- K taldist sannur að því að hafa framið 4 fjársvikabrot. Eitt brotið framdi hann í félagi við aðra en 3 þeirra einn. Honum refsað samkvæmt 248. gr. alm. hegningarlaga. Hann hlaut 6 mánaða fangelsi, þar af 3 mánuði skilorðsbundið 598
- Ó bar rangt fyrir skiptarétti um eignir dánarbús er hann hafði fjárreiður fyrir og dró sér 80.000,00 krónur af bankainnistæðu búsins. Hann hafði hreint sakavottorð og endurgreiddi fjárdráttinn

undir rannsókn málsins. Hann hlaut 4 mánaða fangelsi skilorðsbundið	722
S var ákærður fyrir 23 þjófnaðarbrot og nytjastuld í 5 skipti. Hann var 15 og 16 ára er hann framdi brotin. Hann var sakfelldur skv. 244. gr. og 1. mgr. 259. gr. alm. hgl. Vegna aldurs hans var ákvörðun refsingar frestað skilorðsbundið í 2 ár	1184
L var dæmdur í þriggja mánaða varðhald og 12.000,00 króna sekt til ríkissjóðs fyrir brot í opinberu starfi og fleiri brot. Litið var til þess að hann sætti stöðumissi á fullorðinsaldri. Varðhaldsrefsingin var skilorðsbundin í 2 ár frá uppsögu héraðsdóms ...	1258
Ó var sannur að innbrotum og þjófnaði á reiknivél og 7.500,00 krónum. Sakfelldur skv. 244. gr. alm. hgl. Gert að sæta fangelsi tvo mánuði skilorðsbundið	1280

Skilorðsrof

V var dæmdur fyrir skjalafals og fjársvik. Hann hafði rofið skilorð skv. fyrra dómi og var nú dæmd refsing fyrir brotin í einu lagi	32
B var dæmdur fyrir skjalafals og þjófnað. Hann hafði rofið skilorð samkvæmt fyrri dómum og var nú dæmd refsing fyrir brotin í einu lagi	141
T rauf skilorð reynslulausnar. Refsing vegna hins nýja brots var ákveðin með hliðsjón af hinni óloknu refsivist, þannig að hún var metin sem skilorðsdómur, sbr. 1. mgr. 42. gr. alm. hgl. sbr. 3. gr. laga 16/1976	513
B var sakfelldur fyrir ölvunarakstur og akstur án ökuleyfis. Hann hafði áður sætt skilorðsbundnum dómi, 15 daga varðhaldi og 12.000,00 króna sekt. Refsing fyrir brotin gerð í einu lagi, fangelsi 2 mánuði, með tilvísun til 60. gr. alm. hgl.	1507

Skiptamál

Erfingjar í dánarbúi K kröfðust þess að verulegur hluti af eignum dánarbús Þ yrði skrifaður upp sem eign dánarbús K. Ákveðið var að fjalla um ágreining þennan í sérstöku skiptaréttarmáli. Báðir máladailar lögðu fram greinargerðir í málinu. Að svo vöxnu máli tók skiptaráðandi það til úrskurðar án frekari gagnaöflunar og munnlegs málflutnings. Sagt að dánarbúi K væri í opinberum skiptum og færi um búsmæðferðina eftir 4. kap. skiptalaga nr. 3/1878. Innköllun til skuldeightumanna hafi ekki verið gefin út skv. 51. gr. sömu laga. Aðilum máls og skiptaráðanda hafi borið að afla upplýsinga eftir föngum svo hægt yrði að leiða þrætuna til lykta í skiptaréttarmálinu. Upplýsa þyrfti hvort einhverjar sérgreindar eignir úr dánarbúi K væru meðal eigna í dánarbúi Þ og nauðsynlegt væri að áfrýjandinn S gæfi skýrslu fyrir skiptaréttinum um afskipti sín af dánarbúi K. Þá hafi munnlegur málflutningur í málinu verið felldur niður heimildarlaust, en skriflegur flutningur ekki ákveðinn. Þótti því svo mjög vikið frá ákvæðum

IX og XIV kafla laga nr. 85/1936, sbr. 223. gr. sömu laga, svo sem gr. 109, 111, 114 og 115, að ómerkja yrði hinn áfrýjaða úrskurð og meðferð málsins frá tilteknu þinghaldi og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar og uppkvaðningar úrskurðar að nýju

835

Skiptaréttur

Skírlífisbrot

Í nóvember 1983 og janúar 1984 hafði S, sem var fæddur í janúar 1960, fjórum sinnum samfarir við stúlkuna A, sem var fædd 1971. Með þessu hafði S gerst brotlegur við 1. mgr. 200 gr. alm. hgl. Hann hafði einnig gerst brotlegur við 3. mgr. 16. gr., sbr. 33. gr. áfengislaga 82/1969, sbr. lög 52/1968 með því að gefa stúlku fæddri 1970 áfengi að drekka. Loks hafði S ráðist á mann 1983 og veitt honum högg á andlitið með höfðinu, þannig að 5 tennur í manninum brotnuðu. Líkamsárás þessi var í ákæru heimfærð undir 1. mgr. 217. gr. alm. hgl. sbr. 10. gr. laga 20/1981. Hæstiréttur heimfærði brotið undir 1. mgr. 218. gr. sömu laga. Þar sem málið hafði ekki verið reifað í samræmi við 218. gr., var refsing dæmd innan marka 217. gr. Refsing S var með hliðsjón af 77. gr. alm. hgl. ákveðin 9 mánaða fangelsi. Sjá líkamsárás

646

Ó tók stúlkuna K upp í bifreið sína á Laugavegi. Stuttu síðar tók hann vinnufélaga sinn G upp í bílinn. Ók hann síðan að bifreiðaverkstæði einu. Hafði G í húsnæði þessu umsvifalítið samfarir við K. Þau þekktust ekki áður. K var andlega vanþroska og verulega greindarskert, á mörkum þroskaheftra og mjög þroskaheftra að áliti sálfræðings. Talið var að þótt gögn málsins bentu mjög til þess að það hafi eigi getað dulist G hvernig andlegu ástandi K var háttað, þótti þó varhugavert að telja það sannað gegn framburði hans, sem kvaðst ekki fyrr en eftir samfarirnar, hafa áttað sig á, að ekki var allt með felldu um gáfnafar K. G var refsað skv. 195. gr., sbr. 204. gr. alm. hgl. Hlaut hann fangelsi 3 mánuði, þar af 2 mánuði skilorðsbundið

682

G var talinn hafa komið fram vilja sínum við 13 ára stúlkuna. Hann var sakfelldur skv. 1. mgr. 200. gr. alm. hgl. Sjá nauðgun .

1427

S veittist að dreng, 11 ára, kyssti hann á andlitið og fór höndum um hann utanklæða, m.a. kynfærin. Þá var S talinn sannur að því að hafa lokkað 13 ára dreng inn í búningsklefa sinn á sundstað, þar sem þeir báðir voru naktir, kysst hann og farið höndum um líkama hans, m.a. kynfærin. S hafði ýtt honum þar inn í fata-skáp og haldið honum nauðugum nokkra stund. Brot þessi voru talin varða við 209. gr. alm. hgl. og 45. gr. laga nr. 53/1966. Sýknað var af ákæru fyrir brot á 226. gr. alm. hgl. S var dæmd

refsing í málinu fyrir þessi brot og fleiri með hliðsjón af 77. gr. og 72. gr. alm. hgl. fangelsi í 7 mánuði	1613
---	------

Skjalafals

S var dæmd refsing fyrir tékkafals. Sjá fjársvik	1
A og S gerðust sekir um skjalafals. Báðir höfðu þeir einnig gerst sekir um þjófnað og Ó ennfremur um tékkasvik. Sjá fjársvik ...	13
V gerðist sekur um skjalafals. Hann hafði einnig gerst sekur um fjár- svik. Sjá fjársvik	32
B gerðist í aprilmánuði 1984 sekur um ýmis brot, öll í félagi við aðra, þar á meðal fjögur innbrot í þjófnaðarskyni í skóla og eitt í aðra opinbera byggingu auk þjófnaðar á seðlaveski. B var refsað samkvæmt 244. gr. alm. hgl. í öllum tilvikunum en með vísun til 20. gr. sömu laga í einu. Þá neytti hann áfengis vitandi um að því hefði verið stolið. Refsað samkvæmt 254. sbr. 244. gr. alm. hgl. Þá tók hann þátt í að falsa nafn útgefanda á sjö víxla, hvern að fjárhæð 20.000,00 krónur, auk fjögurra tékka. Refsað samkvæmt 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. refsing B var ákveðin fang- elsi 10 mánuði með vísun til 60. gr., 77. gr. og 78. gr. alm. hgl.	141
S gerðist sekur á árinu 1984 um mörg brot ýmist einn eða í félagi með öðrum. Hann stóð að tékkamisferli og skjalafalsi í þrettán tilvikum. Var refsað fyrir það samkvæmt 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Í þrjú skipti gerðist hann sekur um tékkasvik sem vörðuðu við 248. gr. alm. hgl. Þá braust hann í fimm skipti inn í íbúðir og verslanir og stal þar silfur- og skartmunum og verslunarvarn- ingi. Gerð refsing eftir 244. gr. alm. hgl. Enn braust hann inn í bifreiðageymslu og bifreið í leit að verðmætum í þjófnaðar- skyni. Refsað samkvæmt 244. gr., sbr. 20. gr. alm. hgl. S hafði frá árinu 1979 verið 13 sinnum dæmdur, samtals í 43 mánuði og 15 daga, fyrir skjalafals, þjófnaði, nytjastuld, gripdeild og líkamsárás (217. gr.) S var gert að sæta fangelsi í 15 mánuði með hliðsjón af 72. gr., 77. gr., 78. og 255. gr. alm. hgl.	149
E og Ö seldu A vörur, og greiddi hann þær með víxlum, er hann sam- þykkti. E og Ö létu gera tvo stimpla, sem þeir stimpluðu víxlana með, og gáfu víxlarnir þá til kynna, að þeir væru samþykktir af Heildverslun Á. Sumum víxlanna breyttu þeir skriflega í sama horf. Stimplanir þessar og áritanir þóttu til þess gerðar að blekkja viðtakendur víxlanna og auka traust þeirra á þeim. Með því að nota víxla þessa í lögskiptum þóttu ákærðu hafa gerst brotlegir við 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Sjá og fjársvik	175
R taldist sannur að því að hafa á tímabilinu ágúst 1983 til febrúar 1985 orðið sekur um ýmis afbrot, þar á meðal 27 brot fyrir skjalafals. Honum refsað samkvæmt 155. og 157. gr. alm. hgl. Þá gerðist hann sekur um 3 þjófnaðarbrot og 2 fjársvikabrot. Refsað sam- kvæmt 244. og 248. gr. alm. hgl. Auk þess sló hann eign sinni á seðlaveski, er hann fann og myndsegulbandstæki, er hann tók á	

leigu og seldi síðan. Refsað samkvæmt 246. og 247. gr. alm. hgl. Ennfremur varð hann sekur um 4 umferðarlagabrot er vörðuðu við 25., 27., 37., 41., 45., 49. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968. Refsing R var ákveðin fangelsi í 18 mánuði með tilliti til 72. gr. 77. gr., 78. og 255. gr., sbr. 71. gr. almennra hegningarlaga. Hann var sviptur ökuréttindum ævilangt samkvæmt 81. gr. umferðarlaga	471
H falsaði og notaði í viðskiptum 2 tékka ásamt nafni sendanda á símapóstávisun, sem hann ætlaði að senda í pósthúsið í Hafnarfirði á sitt eigið nafn. Honum refsað samkvæmt 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Þá stal hann tékkhefti, greiðslukorti og skjölum úr jakkavasa manns. Einnig braust hann inn í verslun í félagi við tvo aðra og stal útvarpi, segulbandi og magnara. Refsað samkvæmt 244. gr. alm. hgl. Þá ók hann bíl undir áhrifum áfengis sviptur ævilangt rétti til að öðlast ökuleyfi. Refsað samkvæmt 2. mgr., sbr. 4. mgr. 25. gr. og 1. mgr. 27. gr., sbr. 80. gr. umferðarlaga nr. 40/1968 og sviptur rétti til þess að öðlast ökuréttindi ævilangt frá uppkvaðningu dóms Hæstaréttar að telja, sbr. 81. gr. sömu laga. Brotin voru öll dæmd í einu lagi samkvæmt 77. gr. alm. hgl. og með hliðsjón af 78. gr. sömu laga. Hann hlaut fangelsi í 8 mánuði með vísan til 72. gr. og 255. gr., sbr. 71. gr. alm. hgl.	499
S sló eign sinni á orlofsávisun útgefna af Póstgíröstofunni til Á. Síðan sveik hann andvirði ávísunarinnar, 20.145,00 krónur, út úr pósthúsi með fölsuðu umboði frá Á. Hann var sakfelldur skv. 1. mgr. 155. gr. og 244. gr. alm. hgl. S hafði sætt 22 refsidómum hér á landi og einum í Svíþjóð. Refsing var ákveðin með hliðsjón af 255. sbr. 71. og af 72. gr. alm. hgl. fangelsi 8 mánuði	1515

Skuldabréf

JH gaf út skuldabréf og fékk JÞ til að selja þau fyrir sig. Bréfin voru hvorki gefin út á nafn eða til handhafa. JÞ skráði bréfin á sitt nafn og krafði JH síðar um greiðslu á þeim. Andvirði þeirra hafði átt að hluta að ganga til greiðslu á skuld JH við JÞ. Þau máttu skv. texta þeirra innheimta skv. ákvæðum XVII kafla laga nr. 85/1936. Héraðsdómur um kröfu JH var ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi ex officio. Sjá ómerking	360
---	-----

Skuldajöfnuður

K h.f. gerði gagnkröfur til skuldajafnaðar í máli út af fasteignakaupum. Sjá fasteignakaup	1109
R fékk í hendur frá O greiðslu sem ganga átti til S. Hann greiddi með henni gjaldfallið lán S, sem hann hafði veitt veðleyfi fyrir. Skuldajöfnuður talinn heimill	1436

Skuldamál

R sótti B um greiðslu skuldar. B hélt því fram, að S h/f en ekki hann væri skuldari. Þótti sannað, að svo væri. Var B því sýknaður vegna aðildarskorts. Sjá aðild	386
G tók grásleppuhrogn til sölumeðferðar fyrir Þ. Talið var að hann hefði haft þau í umsýslusölu. Honum gert að greiða Þ söluandvirði þeirra að frádregnum sölukostnaði og umboðspóknun. Sjá umsýslusölu	568

Skuldskeyting

Bæjarsjóður vildi vegna framleigu byggingalóða skuldskeyta leigusala sinn og leigutaka. Sjá lóðarleiga	120
--	-----

Skyldusparnaður

G taldi sig eiga inni hjá Byggingasjóði ríkisins 641,16 krónur, sem hefði verið vanreiknað við lokauppgjör til hans, að meðtöldum vöxtum og verðbótum frá 15. nóvember 1976 til greiðsludags. Hann hélt því fram, að ákvæði um skyldusparnað hefðu ekki verið framkvæmd á löglegan hátt. Hefði hann því ekki fengið greidda rétta fjárhæð af skyldusparnaðarreikningi sínum. Þá taldi hann að ekki ætti að loka reikningi sínum, fyrr en hann hefði fengið fullnaðargreiðslu með verðbótum. Í fyrsta lagi taldi G, að vextir hefðu verið ranglega reiknaðir 4% á ári í stað 5%. Í öðru lagi hefði átt að reikna verðbætur í hvert skipti, sem vísitala var fundin og jafnframt, að miðað yrði við upphæð í lok vísitölutímabils, en verðbætur höfðu verið reiknaðar einu sinni á ári á fjárhæð í upphafi tímabils. Þá gerði G kröfu til, að verðbætur yrðu lagðar við höfuðstól í stað þess, að þær höfðu verið lagðar á sérstakan reikning, sem hvorki bar vexti né verðbætur. Loks taldi hann, að ekki hefði verið um lokauppgjör að ræða, er hann fékk endurgreitt sparifé sitt 18. september 1972. Kröfum og málsástæðum G var hafnað, en við endurútreikning á innlögðu skyldusparifé hans með vöxtum og verðbótum kom í ljós, að inneign hans á uppgjorsdegi 18. september 1972 nam 12,22 krónum hærri fjárhæð en hann hafði fengið greidda. Var Húsnæðismálastjórn vegna Byggingasjóðs ríkisins dæmd til að greiða G þá fjárhæð með vöxtum, en málskostnaður var látinn falla niður	619
--	-----

Starfsheiti

Arkitektafélag Íslands krafðist þess að dæmt yrði að H væri óheimilt að nota starfsheitið arkitekt eitt sér eða samsett starfsheiti er fæli í sér orðið arkitekt. H var talið heimilt að nota starfsheitið húsgagnaarkitekt. Að öðru leyti var Arkitektafélagið ekki talið hafa þeirra réttarhagsmuna að gæta, að það gæti fengið neikvæðan viðurkenningardóm fyrir hugsanlegri notkun H á orð-

inu arkitekt í öðrum sametningum einhvern tímann í framtíðinni. Var kröfugerð félagsins að þessu leyti vísað frá héraðsdómi

927

Starfsmissir

S fangaverði á vinnuhælinu á Litla-Hrauni, var vikið úr starfi sínu.

Honum var gefið að sök að hafa misnotað síma vinnuhælisins í eigin þágu með því að fjarlægja læsingu og breyta símalínum og hringja þannig margsinnis sjálfvirk langlínusamtöl, sem honum voru óheimil, úr símtæki á varðstofu vinnuhælisins á kostnað þess. Opinbert mál var höfðað gegn S, en hann var sýknaður. Hann krafðist bóta fyrir stöðumissinn, sem hann taldi án sakar. Fallist var á að stöðumissirinn hafi verið óréttmætur og voru honum dæmdar bætur, 100.000,00 krónur, með vísan til 3. mgr. 11. gr. laga nr. 38/1954

1534

O var talinn hafa brotið á móti þýðingarmiklum starfsskyldum sínum og því heimilt að víkja honum úr starfi bótafast. Sjá vinnusamningar

1690

H, 2 vélstjóra á flutningskipi S, var sagt upp störfum 13. ágúst 1983.

H var gefið að sök að hafa aðfaranætur 3. og 4. s.m. lent í áflogum við matsvein og bátsmann skipsins, hvorn í sínu lagi. Skipstjórnarmenn töldu H hafa átt upptök að þeim ýfingum. H slasaðist á hendi í öðrum átökunum og var frá vinnu af þeim sökum. H krafði S launaeftirstöðva vegna lokauppgjörs 31.076,00 króna auk launa í slysaförföllum, 23.476,00 króna og skaðabóta vegna launa á uppsagnartíma 174.994,00 króna. Talið var heimilt að segja H upp störfum án fyrirvara skv. 3. mgr. 33. gr. laga nr. 67/1963, en honum hafði verið gefinn kostur á að tala máli sínu með hliðsjón af 65. gr. sömu laga. Átti H því ekki rétt á kaupum á uppsagnartíma. Hann þótti ekki eiga rétt til kaups í slysaförföllum. Hinsvegar var S dæmdur til að greiða H eftirstöðvar fastakaups hans miðað við 13. ágúst 1983 37.877,60 krónur

1695

Stjórnarskrá

Ráðherra var falið með lögum að setja með reglugerð gjaldstiga um svonefnt „kilómetragjald“ fyrir bifreiðar er notuðu annað eldsneyti en bensín. Í lögnum var ekki að finna ákvæði er takmörkuðu heimild ráðherra til ákvörðunar á gjaldstigunum eða breytinga á þeim. Svo viðtækt framsal skattlagningarvalds þótti fara í bága við 40. gr. stjórnarskrárinnar. Sjá skattar

462

Th, sem voru utansveitarmenn í viðkomandi sveitarfélögum, var gert að greiða gjald til þeirra af veiðihlunnindum skv. 5. mgr. 2. gr. laga nr. 73/1980. Talið var að gjaldtakan færi í bága við grunnreglu 67. gr. stjórnarskrárinnar að því er snerti jafnræði gjaldenda

706,

714

Stjórnsýsla

- J taldi að starfsemi eigenda Arnarbakka 2-6 í Reykjavík ætti að fara eftir því sem segði í lóðarleigusamningnum og einhliða breyting á þeim af hálfu borgarstjórnar væri ógild. Eigendurnir hafi átt lóðarréttindi í sérstakri sameign. Þá var deilt um gildi á veitingu kvöldsöluleyfis. Sjá lóðarleigu 367
- O hafði starfað sem kennari, settur til eins árs í senn. Vorið 1983 sótti hann um endursetningu í kennarastöðuna til mennamálaráðuneytisins fyrir tímabilið 1. september 1983 til 1. september 1984. Menntamálaráðherra ritaði á umsóknina svohljóðandi: „Samþ. að endursetja 20/5 1983 IG.“ Sú starfsvenja var í ráðuneytinu að ráðuneytisstjóri eða deildarstjóri undirrituðu setningarbréf kennara í umboði ráðherra. Ráðherra skýrði O og systur hans frá ákvörðun sinni, en talið var ósannað að hann hafi þá verið búinn að rita á umsóknina. Hinn 26. maí 1983 tók nýr ráðherra við ráðuneytinu. Setningarbréf var aldrei sent O og fékk hann ekki stöðuna. O vildi ekki una því bótalaust og krafðist skaðabóta. Deilt var um hvort framangreind ákvörðun ráðherrans ásamt munnlegri tilkynningu hans til O um hana væru fullgild stjórnarathöfn. Skv. 3. gr. laga nr. 97/1974 var boðið, að þegar starfsmaður sem lög nr. 46/1973 taka til, skuli hann ráðinn í þjónustu ríkisins með skriflegum gerningi. Var talið að þrátt fyrir ákvæði laga nr. 29/1976 að lögin nr. 97/1974 tækju til starfs þess er O sótti um. Þá var talið að áritun ráðherra á umsóknina hafi verið í því skyni gerð að viðkomandi starfsmenn ráðuneytisins önnuðust útgáfu á formlegu setningarbréfi. Slíkt bréf var ekki gefið út áður en ráðherrann lét af störfum. Hafði nýr ráðherra því óbundnar hendur um hvort O yrði settur til að gegna kennarastöðunni eða ekki. Voru kröfur O því ekki teknar til greina. Sératkvæði 1657

Söluhagnaður

- G var skattlögð af söluhagnaði af húseign með tekjum ársins 1982. Hún taldi að hann bæri að skattleggja ári síðar. Sjá skatta 1022

Sönnun

- Þ ók á S við gangbraut við gangbrautarljós með þeim afleiðingum að hún hlaut áverka er leiddu til dauða hennar. Talið líklegt að Þ hafi ekið út á gangbrautina gengt rauðu ljósi, en ekki talið sannað svo óyggjandi væri. Sjá manndráp 169
- S, 12 ára drengur, fann um miðjan maí 1981 dínamíthvellhettu á sorphaugum sunnan húss Léttsteypunnar h.f. í nágrenni Reykjahliðarþorps við Mývatn. Drengurinn fór með hvellhettuna heim til sín eftir að hafa sýnt hana 2 fullorðnum mönnum, sem áttuðu sig ekki á hættueiginleikum hennar. Nokkru síðar, 8. júní s.á., tengdi hann hana við rafhlöðu með þeim afleiðingum að hvellhettan sprakk í höndum hans og hann stórskaddaðist á vinstri

hendi. Foreldrar drengsins kröfðu Rafmagnsveitur ríkisins og ríkissjóð skaðabóta vegna hans og sjálfra sín. Innflytjandi hvellhettunnar upplýsti að framleiðandi hennar gæfi upp, að slíkar hvellhettur virkuðu sem slíkar í 3 ár, en kæmist ekki raki að þeim væru þær virkar áfram. Ekki var um það deilt að Rafmagnsveitur ríkisins notuðu hvellhettur af þessari gerð á þeim tíma sem hér skiptir máli. Að kvöldi slysdags fundust á sorphaugunum sprengivírar, sem voru eins á lit og vírarnir í hvellhettunni, og hefðu eftir útliti að dæma getað verið frá Rafmagnsveitum ríkisins. Hinsvegar kom fram í málinu að ýmsir fleiri aðilar notuðu næstu árin fyrir slysið sprengiefni við verklegar framkvæmdir í Mývatnssveit og nágrenni. Einn þeirra notaði hvellhettu til að sprengja bílflak á sorphaugunum, en hana taldi hann af annarri gerð. Meirihluti Hæstaréttar taldi hvorki sannað að umrædd hvellhetta hafi verið í eigu Rafmagnsveitna ríkisins né hún hafi borist á haugana fyrir tilverknað manna er þær bæru ábyrgð á. Í málinu væri að vísu leitt í ljós að nokkur misbrestur hafi á því orðið hjá starfsmönnum Rafmagnsveitna ríkisins að gæta góðrar reglu um meðferð sprengiefnis. Þó hafi ekki verið leiddar að því nægar líkur, að gáleysi starfsmanna Rafmagnsveitnanna hafi verið orsök þess að hvellhetta barst á sorphaugana. Voru Rafmagnsveiturnar og ríkissjóður sýknaðar í málinu. Tveir hæstaréttardómarar skiluðu sératkvæði og töldu S eiga óskoraðan skaðabótarétt svo sem dæmt var í héraði

605

R ók bifreið sinni frá hótél Akranesi að Esjubraut 19 og síðan heim til sín. Sum vitna í málinu töldu sig hafa séð á honum ölvunar-áhrif. Var talið sannað að hann hafi ekið undir áhrifum áfengis og brotið gegn 2. mgr. 25. gr. laga 40/1968. Á leiðinni ók hann á grindverk við húsið Bjarkargrund 46 án þess að skýra lögreglu frá óhappinu. Með því að láta það undir höfuð leggjast gerðist hann brotlegur við 2. mgr. 41. gr. umferðarlaga. R var gerð 18.000,00 króna sekt til ríkissjóðs og vararefsing sektar 15 daga varðhald, sbr. 80. gr. umferðarlaga og með hliðsjón af 77. gr. alm hgl. Hann var sviptur ökuleyfi í 8 mánuði skv. 81. gr. umferðarlaga

728

B krafði L um greiðslu eftirstöðva kostnaðar við útgáfu bæklinga til auglýsinga á skreið í Nígeríu. L viðurkenndi að hafa lofað að greiða undirbúningsvinnu við útgáfu og hafa gert það. Starfsmaður L kvaðst hafa fengið bæklinginn í próförk og honum og öðrum skreiðarútflytjendum litist vel á hann og samþykkt að taka þátt í kostnaði við gerð hans. Hinsvegar hafi B ákveðið að sér forspurðum að taka í hann nýja mynd, ótæka í slíkt rit, og láta prenta hann. Kvaðst hann fyrst hafa séð myndina fullprentaða í bæklingnum í prentsmiðjunni. Dæmt var að gegn mótmælum starfsmanna L yrði að telja ósannað að B hefði haft heimild hans til að nota hina umdeildu mynd og hefjast handa

um prentun bæklingins. Var L sýknaður	1176
N hafði keypt innbrotstryggingu hjá S. Brotist var inn hjá N og taldi hann að stolið hefði verið dekkjum og verkfærum. Gerði hann bótakröfu á S. Starfsmaður S óskaði eftir að hann legði fram gögn sem sýndu tilvist verkfæranna. N brá á það ráð að fá nafngreindan verkfærasala til að láta sér í té reikninga fyrir verkfærum. Færði hann á þá færslunúmer eins og um bókhaldsfylgiskjöl væri að ræða til að gera þá trúverðugri. Upp komst hvernig málið var vaxið. S var dæmd sýkna	1236

Tekjuskattur. Sjá skattar

Tékkamál

R gerðist sekur um misferli með tékka. Refsað samkvæmt 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. 1. gr. laga nr. 35/1977. Sjá skjalafals	471
P varð sekur um tékkamisferli. Honum refsað skv. 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. 1. gr. l. nr. 35/1977. Sjá fjárvik	657
S gaf út innistæðulausa ávísun og greiddi með henni skuld. Honum refsað skv. 73. gr. laga nr. 94/1933. Sjá misneyting	1318

Tilboð

Tilraun

B braust inn í skólahús í þjófnaðarskyni. Sjá þjófnaður	141
Laust eftir miðnætti aðfaranótt 13. apríl 1985 veittist H, sem var drukkinn, án nokkurs tilefnis að K fyrir utan skemmtistað í Reykjavík og stakk af afli hnífi í kvið hans, svo að af hlaust lífshættulegt stungusár. K var þegar fluttur á sjúkrahús. Sárið var á kviði vinstra megin við nafla. Ekki var hægt að finna púlsa á K, og ekki var blóðþrýstingur mælanlegur. K var mjög illa haldinn og „sýnilega útblæddur“. Í ljós kom, að nokkrar æðar, sem næra þarma, voru sundurskornir, og gat var á sjálfri ósæðinni (aorta). Eftir aðgerð heilsaðist K vel. Ekki var talið, að vakað hefði beinlínis fyrir H að svipta K lífi. Hinsvegar var talið, að honum hefði hlotið að vera ljóst, að langlíklegast væri, að K biði bana af atlögunni, þótt svo giftusamlega tækist til, að lífi hans varð bjargað á síðustu stundu. Var H talinn hafa unnið til refsingar skv. 211. gr., sbr. 1. mgr. 20. gr. alm. hgl. Refsing H var ákveðin 6 ára fangelsi og þá m.a. tekið tillit til þess, að hann var aðeins 19 ára gamall, er hann framdi verknaðinn og samvinnufús við rannsókn málsins	419

Tolllagabrot

L, varavarðstjóri hjá Tollgæslunni, var talinn hafa þegið við tolla-afgreiðslu flösku af genever og dós af niðursoðinni skinku auk þess að hafa skorið tollvarðarnúmer sitt úr embættissimpli Toll-	
---	--

gæslunnar er hann notaði í starfi sínu. Atferli hans varðaði m.a. við 4. mgr. 18. gr. og 1. og 2. mgr. 61. gr. laga um tollheimtu og tolleftirlit nr. 59/1969. Sjá brot í opinberu starfi 1258

Tómlæti

Ö lét afskiptalaust að ættarnafn hans væri notað í firmanafni í all-
langan tíma. Glataði hann því rétti til að fá það felld úr heitinu
fyrir tómlæti. Sjá firma 770

Traustnám

Trygging

Úrskurður um farbann staðfestur í Hæstarétti, enda eigi skilyrði til að
leyfa brottför gegn tryggingu eða ábyrgð 777

Trygging skv. 26. gr. laga nr. 75/1973

Gerðarþoli í lögbannsmáli krafðist þess, að fógeti viki sæti, þar sem
hann hefði leiðbeint gerðarbeiðanda. Fógeti synjaði kröfunni
með úrskurði. Gerðarþoli lýsti yfir því, að hann mundi kæra
úrskurðinn til Hæstaréttar. Gerðarbeiðandi krafðist tryggingar
fyrir tjóni og óhagræði vegna kærunnar sbr. 26. gr. laga nr. 75/
1973. Fógeti féllst á það og ákvað trygginguna 100.000,00 krónur.
Úrskurður fógeta var kærður til Hæstaréttar svo og ákvörðun
hans um tryggingu. Ekki var talið, að það ylli vanhæfi fógeta, þótt
hann hefði leiðbeint aðila. Ekki var heldur talið hafa verið tilefni
til að krefja gerðarþola um tryggingu, og var sú ákvörðun fógeta
felld úr gildi 52

Tryggingabréf

Umboð

S hafði á árunum 1978-1982 að staðaldri tekið vörur út í reikning í versl-
un F. Hún krafðist greiðslu á skuldinni. Taldi hún A, son S, bera
ábyrgð á henni. Talið var ósannað að S hefði tekið út vörurnar í
umboði A. Var A sýknaður 1671

Umferðarlög. Sjá bifreiðar

Umsýsla

Þ lét G hafa til sölumeðferðar 71 tunnu af grásleppuhrognum. Lág-
marksverð það sem þá gildi var 330 US. dollarar á hverja tunnu.
Upplýst var að G seldi hrognin við því verði. Hann greiddi
2.300,00 krónur í skilaverð fyrir hverja tunnu í stað 2.820,00
króna sem Þ krafði hann um, en það verð svaraði nokkurn veginn
til 330 US dollara á tunnu. G kvaðst hafa sagt Þ er þeir sömdu um
hrognasöluna að ástand í sölumálum væri mjög slæmt og ákveðið

lágmarksverð eigi tryggt. Hann kvaðst hafa haft grásleppuhrogn í heildsölu, 3500-4000 tonnur. Fyrsti farmurinn, ca. 1000 tonnur, selst fyrir 330 US dollara tunnan, en síðan hafi orðið verðhrun á þeim. G afhenti ekki Þ uppgjör yfir sölu hrognanna. Ósannað þótti að G hefði keypt hrognin á föstu verði og yrði að miða við að hann hefði tekið þau í umsýslusölu. Honum hafi því borið að láta Þ í té skilagrein yfir hrognasöluna. Þá þótti einnig ósannað að samið hafi verið um að Þ bæri halla af kostnaði og verðlækkun á síðari hrognasölu G. Var G dæmdur til að greiða Þ 35.639,95 krónur að frádregnu andvirði neta 5.900,00 krónum eða 29.739,95 krónur

568

Uppboð

Íbúðarhús L var selt G og S á nauðungaruppboði 5. júlí 1985. Á uppboðsþingi 7. október s.á. fengu G og S uppboðsafsál fyrir eigninni og uppboðsandvirðinu var úthlutað. Ýmsir kröfuhafar áttu veð eða fjárnám í húsinu. Með stefnu 1. nóvember s.á áfrýjaði L uppboðsgerðunum gagnvart uppboðsaðilum. Hann krafðist þess fyrir Hæstarétti, að útgáfa uppboðsafsals, úthlutunargerð svo og undanfarandi uppboðsgerðir í heild yrðu dæmdar ómerkar og ógildar. G og S gagnáfrýjuðu málinu gagnvart L einum með þeirri kröfugerð, að hið áfrýjaða uppboðsafsál yrði staðfest. Talið var fullnægjandi að stefna aðeins L í gagnsökinni. Þá var talið að uppboðsgerðinni hafi lokið á uppboðsþinginu hinn 5. júlí 1985. Hafi því frestur til áfrýjunar hennar verið löngu liðinn er áfrýjunarstefna var gefin út, sbr. 2. mgr. 4. gr. laga 57/1949. Var málinu því að þessu leyti vísað frá Hæstarétti. Við munnlegan málflutning fyrir Hæstarétti hreyfði L því að uppboðshaldari hefði ekki sent honum frumvarp að úthlutunargerð og ekki kvatt hann á fund skv. 34. gr. laga nr. 57/1949, áður en hann úthlutaði uppboðsandvirði. Sagt var að skv. nefndu ákvæði væri uppboðshaldara ekki skylt að senda hlutaðeigendum sérstaklega frumvarp að úthlutunargerð og athugasemdir um að uppboðshaldari hefði ekki gætt settra aðferða um útgáfu uppboðsafsals og úthlutun uppboðsandvirðis svo seint framkomnar og ekki svo skýrlega á þeim byggt í málflutningi að athöfnum uppboðshaldara yrði hnekkt af þeim ástæðum. Uppboðsafsalið og úthlutunargerðin voru því staðfest. Sératkvæði

793

H gaf út til handhafa hinn 1. maí 1982 skuldabréf að fjárhæð 709.987,00 krónur með veði í bát og fyrstu afborgun á gjalddaga 1. apríl 1983. Veðskuldabréfin voru falin banka til innheimtu. H var kunnugt um hvar skuldabréfin voru til innheimtu og viðurkenndi að hafa fengið tilkynningu bankans um greiðslu afborgana og vaxta í tæka tíð. Hinn 1. maí 1983, er H hafði engin skil gert á bréfunum, ritaði lögmaður honum innheimtubréf og gjaldfelldi alla skuldina að talið var. Hinn 9. maí bað lögmaðurinn um nauð-

- ungaruppboð á bátnum enda engin skil gerð þá. H taldi sig hafa fengið frest á gjalddaganum hinn 1. apríl, en tókst ekki að sanna það. Dæmt var að uppboðið skyldi ná fram að ganga 1349
- G, uppboðspoli, krafðist þess að synjað yrði kröfu F um nauðungaruppboð í sumarbústað hans. Uppboðshaldari hafnaði kröfunni um synjun á framgangi uppboðsins, en ákvað að fresta því uns fyrir lægi niðurstaða Hæstaréttar í máli annarra uppboðsbeiðenda, en það mál var undir áfrýjun. F kærði úrskurð uppboðshaldara til niðurfellingar að því leyti, sem kveðið var á um að fresta skyldi uppboðinu, en F var ekki aðili að áfrýjunarmálinu. Sagt var að uppboðshaldari hefði þvert ofan í ákvæði 2. mgr. 14. gr. laga nr. 57/1949 tekið kröfu F til greina um framgang uppboðsins, en við það yrði að sitja þareð sá þáttur væri ekki til úrlausnar í kærumálinu. Var úrskurður uppboðshaldara um frestinn staðfestur 1598
- Gjaldheimta krafðist uppboðs á fasteign H til lúkningar opinberum gjöldum. Einkum var deilt um hvort henni væri heimilt að reikna vaxtavexti af skuldinni. Uppboðshaldari kvað upp úrskurð um þrætuna og var hann án forsendna, sbr. 2. mgr. 190. gr. laga nr. 85/1936. Heimilaði hann uppboðið. Sagt var að sérstök ástæða hafi legið til þess að láta úrskurðinum fylgja forsendur, enda hafi hann sætt áfrýjun til Hæstaréttar hliðstætt dómi í einkamáli. Þá hafi borið ríka ástæðu til að greina nöfn aðilja uppboðsmálsins í ályktarorði, hver fasteignin var og hverjar hafi verið eftirstöðvar álagðra gjalda annarsvegar og dráttarvextir lagðir á höfuðstól þeirra hinsvegar. Var úrskurðurinn ómerktur og vísað heim í hérað til uppsögu að nýju .. 1739

Uppboðsafsal

Íbúðarhús í eigu B var selt á nauðungaruppboði hinn 29. nóvember 1984. Hæstbjóðandi MR sonur B, bauð 2.330.000,00 krónur í eignina. J átti næsta boð sem nam 2.300.000,00 krónum. Uppboðsgerðinni var ekki áfrýjað. Með bréfi 11. febrúar 1985 tilkynnti uppboðshaldari MR að hefði hann ekki fyrir 25. s.m. staðið við uppboðsskilmálana mundi hann taka næst hæsta tilboði í eignina eða auglýsa uppboð á henni. MR sinnti ekki bréfinu. Gaf uppboðshaldari út þann 26. apríl 1985 uppboðsafsal til J. B áfrýjaði uppboðsafsalinu með þeim rökum að uppboðshaldari hafi verið búinn að samþykkja boð hæstabjóðanda en síðan rift kaupunum og hefði hann því átt skv. 1. mgr. 35. gr. laga 57/1949 að boða uppboðsaðila á dómþing og gefa þeim kost á að krefjast uppboðs að nýju. Honum hafi því verið óheimilt að semja um uppboðskaupin við J. Talið var, þótt ekki væri bókað um það á uppboðsþinginu 29. nóvember 1984, að uppboðshaldari hafi þá tekið sér frest til þess að taka afstöðu til framkominna boða í eignina, enda yrði að skilja bréfið til

MR frá 11. febrúar 1984 á þann veg að boði hans yrði tekið, ef hann vildi standa við það fyrir 25. s.m. Þá hélt B því fram að uppboðshaldari hefði átt að hefja uppboðsþingið 29. nóvember 1984, þar sem þar hafi engin krafa komið fram um að eignin yrði slegin hæstbjóðanda, sbr. 2. mgr. 28. gr. laga nr. 57/1949. Sagt var að þessi málsástæða varðaði framkvæmd uppboðsins, en því hefði ekki verið áfrýjað. Auk þess ætti ákvæði 2. mgr. 28. gr. laga nr. 57/1949 aðeins við ef svo stæði á sem í 1. mgr. þeirrar greinar segði. Var því dæmt að uppboðsafsalið skyldi vera óraskað. Tveir hæstaréttardómarar skiluðu sératkvæði með sömu niðurstöðu og meirihluti Hæstaréttar, en töldu 2. mgr. 28. gr. ekki koma til álita við úrlausn málsins

803

Uppsögn á starfssamningi

Upptaka eigna. Sjá eignaupptaka

Úrskurðir í Hæstarétti

Útburðargerðir

G krafðist útburðar á O og GÁ og sameignarfyrirtæki þeirra úr húsnæði sínu. Borgarfógeti tók kröfu hennar til greina með úrskurði sem O og GÁ áfrýjuðu til Hæstaréttar. Við málflutning fyrir Hæstarétti kom fram að O og GÁ höfðu rýmt húsnæðið án fyrirvara án þess að gerðin færi fram. Að svo vöxnu máli þóttu þær ekki eiga lögmæta hagsmuni af því að kveðið yrði á um réttmæti hinnar fyrirhuguðu útburðargerðar. Málinu var vísað frá Hæstarétti

671

O fékk uppboðsafsál fyrir fasteign. Hún krafðist þess að H yrði borinn út af eigninni og með úrskurði fógetaréttar var krafan tekin til greina. H áfrýjaði úrskurðinum til Hæstaréttar og lagði áfrýjunarstefnuna fram í fógetarétti með þeirri kröfugerð að útburði yrði frestað uns Hæstiréttur hefði dæmt í málinu. Fógetarétturinn féllst á þessa kröfu í úrskurði sínum. Úrskurð þennan kærði O til Hæstaréttar. Var talið að áfrýjun úrskurðarins frestaði ekki framkvæmd hans, sbr. meginreglu 3. mgr. 44. gr. laga nr. 19/1887. Var hann felldur úr gildi

768

Úthlutun uppboðsandvirðis

Útivist aðilja

125, 126, 127, 128, 129, 497, 498, 672, 821, 938, 939, 940, 1033, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1406, 1407, 1408, 1609

Útlagning

Útsvör. Sjá skattar

Vanhæfi dómara

- Eigendur jarðanna H kröfðust þess, að hinn reglulegi dómari viki sæti í lögbanismáli, þar sem hann hefði áður leiðbeint gagnaðilum. Ekki var talið, að það ylli vanhæfi fólgeta, þótt hann hefði leiðbeint aðila. Var kröfunni því synjað 52
- K, sem fæddur var 24. október 1911, var kvaddur til meðdómara-starfa 16. maí 1984. Var það óheimilt skv. 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974. Héraðsdómur því ómerktur og málinu vísað heim í hérað að nýju 139
- K var þann 31. júlí 1984 kvaddur til meðdómara-starfa, en hann var fæddur 24. október 1911. Með vísan til 4. tl. 9. gr. laga nr. 74/1974 var talið óheimilt að kveðja hann til starfans. Hinn áfrýjaði dómur var því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til meðferðar og dómsálagningar að nýju 555

*Varðhald. Sjá refsingar**Varnarsamningur við Bandaríki Norður-Ameríku**Varnarþing**Vátrygging*

- Vátryggingarfélag synjaði greiðslu húftryggingabóta fyrir bifreið. Taldi félagið okumann hafa verið ölvaðan og bifreiðina ekki hafa verið færða til skoðunar. Kröfum félagsins var hafnað. Sjá bifreiðar 840
- M lagði inn beiðni um brunatryggingu á veiðarfærum, 500.000,00 krónur, hjá umboðsskrifstofu vátryggingarfélags á Þórshöfn 8. september 1983. Samkomulag varð um að M greiddi iðgjald til næsta reglulegs gjalddaga þeirra, 1. janúar 1984, með gíróseðli. Talið var sannað að M hefði verið sendur gíróseðill frá aðalskrifstofu vátryggingarfélagsins í Reykjavík 21. september 1983. M kvaðst ekki hafa fengið seðil þennan og greiddi ekki iðgjaldið. Aðfaranótt 1. janúar 1984 brunnu veiðarfærin. Eldsupptök voru ókunn. M krafði vátryggingarfélagið um bætur. Talið var að gíróseðillinn hafi verið nægileg krafa um iðgjald í skilningi 14. gr. laga nr. 20/1954. En þar sem iðgjaldið hafi verið enn ógreitt er veiðarfærin brunnu bæri vátryggingarfélagið ekki ábyrgð á tjóninu, sbr. 14. gr. laga nr. 20/1954. Sératkvæði 1121
- N hafði keypt innbrotstryggingu hjá S. Brotist var inn hjá N og taldi hann að stolið hefði verið dekkjum og verkfærum. Gerði hann bótakröfu á S. Starfsmaður S óskaði eftir að hann legði fram gögn sem sýndu tilvist verkfæranna. N brá á það ráð að fá nafngreindan verkfærasala til að láta sér í té reikninga fyrir verkfærum. Færði hann á þá færslunúmer eins og um bókhaldsfylgiskjöl væri að ræða til að gera þá trúverðugri. Upp komst hvernig málið var vaxið. S var dæmd sýkna 1236

Vátryggingarsamningur

Þann 22. janúar 1983 streymdi vatn eftir yfirfullu holræsakerfi upp um niðurföll í kjallara fjölbýlishúss á Akranesi vegna mikillar úrkomu og leysinga á frosinni jörð og olli tjóni. Málsaðilar voru sammála um að flytja mál um bótaskylduna sérstaklega. Hið stefnda vátryggingarfélag, hafði tekið að sér að bæta vatnstjón á húseigninni „vegna tilfallandi leka úr vatnsleiðslum, hitakerfi og frárennslislögnum“ svo og „vatnstjón sem verða þegar vatn flæðir úr hreinlætistækjum vegna mistaka eða bilunar á þeim.“ Frá þessari aðalreglu var gerð undantekning um að félagið bætti ekki tjón af völdum úrkomu, flóða eða snjóbráðar. Reglur þessar tóku gildi 1. janúar 1983. Samkvæmt eldri vátryggingarskilmálum bætti félagið ekki tjón af neðangreindum ástæðum: „Úrkomu (rigningu, snjókomu) flóðum (sjávarflóðum og öðrum) snjóbráð eða regnvatni frá þak- eða niðurfallsrennum eða svölum. Ef vatn þrýstist upp úr skolp- eða frárennslislögnum eða ef skolppípur geta skyndilega ekki flutt allt það vatn er að berst, þó með þeirri undantekningu ef leiðsla stíflast eða springur innanhúss.“ Sagt var að þegar bornir væru saman gildandi skilnálar og þeir fyrri hafi félagið áður gert greinarmun á tjóni af völdum úrkomu, flóða og snjóbráðar annarsvegar og því sérstaka tjónstilviki hinsvegar, „ef vatn þrýstist upp úr skolp- eða frárennslislögnum.“ Nú væri þessa tjónstilviks ekki getið í skilmálum og því ekki lengur undanskilið áhættu félagsins. Var vátryggingarfélagið dæmt bótaskyldt. Tveir hæstaréttardómarar greiddu sératkvæði með gagnstæðri niðurstöðu

1004

Veðsetning

A og B áttu fasteign í óskiptri sameign. A veðsetti eignarhluta sinn og lét þinglýsa veðskjölunum. Með heimild í 1. mgr. 3. gr. laga nr. 39/1978 kærði B til Hæstaréttar þá ákvörðun þinglýsingardómarans að þinglýsa veðskuldum þessum. Ákvörðun þinglýsingardómarans var staðfest, þar sem þess var getið í veðskjölunum, að A veðsetti eignarhluta sinn. Var talið, að A hefði verið þetta heimilt, enda veitti veðsetningin veðhafa ekki meiri rétt til eignarinnar en A átti

374

Veðskuldabréf

M keypti íbúð af S með samningi í janúar 1981. Kaupverð var umsamið 379.000,00 krónur. Áttu 285.000,00 krónur að greiðast í peningum á ákveðnu tímabili en auk þess tók M að sér greiðslu á áhvílandi veðlánnum á eigninni að fjárhæð 94.000,00 krónur samkvæmt kaupsamningnum. Yfirtökudagur veðskuldanna var ákveðinn 1. mars 1981. Sum lánanna voru vísitölutryggð. Í kaupsamningnum var áfallin vísitöluhækkun ekki reiknuð út. M taldi hana nema 30.988,40 krónum. Deilt var um hvor málsaðila ætti

- að bera þessa hækkun. Sagt var að í kaupsamningnum væru engin ótvíræð ákvæði. um annað og hærra söluverð en 379,000,00 krónur og yfirteknar veðskuldir miðað við 1. mars 1981 94.000,00 krónur og ekki hafi verið heimilt að hækka þær fram til þess tíma. Var S því gert að greiða M fyrrgreinda vísitöluhækkun. Tveir hæstaréttardómarar skiluðu sératkvæði um þetta atriði og töldu M eiga að greiða vísitöluhækkunina. M gerði einnig skaðabótakröfu á hendur S vegna ófullnægjandi hreingerningar á íbúðinni og skemmda á búsáhöldum og salernisskál. Þær kröfur voru ekki teknar til greina 518
- H gaf út til handhafa hinn 1. maí 1982 skuldabréf að fjárhæð 709.987,00 krónur með veði í bát og fyrstu afborgun á gjalddaga 1. apríl 1983. Veðskuldabréfin voru falin banka til innheimtu. H var kunnugt um hvar skuldabréfin voru til innheimtu og viðurkenndi að hafa fengið tilkynningu bankans um greiðslu afborgana og vaxta í tæka tíð. Hinn 1. maí 1983, er H hafði engin skil gert á bréfunum, ritaði lögmaður honum innheimtubréf og gjaldfelldi alla skuldina að talið var. Hinn 9. maí bað lögmaðurinn um nauðungaruppbod á bátnum enda engin skil gerð þá. H taldi sig hafa fengið frest á gjalddaganum hinn 1. apríl, en tókst ekki að sanna það. Dæmt var að uppbodið skyldi ná fram að ganga 1349

Veiðiréttur

- Í kaupsamningi um jörðina Glæsibæ í Skagafirði 20. apríl 1926 áskildi seljandi jarðarinnar „Hafsteinsstöðum ítak í silungs- og laxveiði til jafns við Glæsibæ í Staðará og Miklavatni og uppsátur fyrir bát og pláss fyrir veiðitæki í landi og nauðsynlega umferð um landið vegna veiðinnar.“ Nýbýlið Gýgjarhóll, var síðar stofnað í landi Hafsteinsstaða með veiðiréttindum skv. ofangreindu samningsákvæði. F, eigandi Glæsibæjar, krafðist viðurkenningar á því að jarðirnar ættu engan veiðirétt eftir samningsákvæðinu. Vísaði hann þar um til 2. tl. 121. gr. vatnalaga nr. 15/1923, en þar sé lagt bann við að skilja veiði að nokkru eða öllu leyti frá jörðum. Fallist var á kröfu F með tilvísun til nefndrar greinar. Sératkvæði ... 1473

Venja

- Bæjarsjóður Keflavíkur tók á leigu hjá F þrjár byggingarlóðir til 75 ára með tveimur samningum frá árunum 1961 og 1965. Lóðirnar framlegði hann síðan Byggingarfélagi verkamanna í Keflavík. Allt til ársins 1972 greiddi bæjarsjóður F samningsbundna lóðarleigu, en það ár hafnaði hann frekari greiðslum. F krafði nú bæjarsjód um lóðarleigu fyrir árin 1980—1983 í dómsmáli. Sagt að þessa venju, þ.e. að greiða leigurnar til 1972, yrði, hvað sem öðru liði, að túlka þannig að bæjarsjóður hafi, þrátt fyrir fram-

leiguna, talið sig skuldbundinn til að standa F skil á lóðarleigunum. Var honum því gert að greiða þær	120
--	-----

Verðbreytingarfærsla

Ríkissjóður höfðaði mál gegn H með þeirri kröfugerð, að félaginu væri óheimilt að færa meðal eigna við útreikning verðbreytingarfærslu skv. 53. gr. laga nr. 40/1978, nú lög nr. 75/1981, stofnsjóðsinn-eign hjá Oliusamlagi útvegsmanna á Ísafirði. Sagt var að stofnsjóðsinnstæðan fæli ekki einvörðungu í sér tiltekna peningakröfu heldur fylgdi henni réttur til hlutdeildar í því óskipta eiginfé sem félagið ætti eða kynni að eignast. Var krafa ríkissjóðs tekin til greina. Einn hæstaréttardómari greiddi sérakvæði	1095
Sama sakarefni. Sjá skattar	1396

Verðlagsbrot

Verðtrygging

G sótti Byggingarsjóð ríkisins um greiðslu á vanreiknuðum skyldusparnaði og verðbótum á hann. Sjá skyldusparnaður	619
Með kaupsamningnum 6. apríl og 19. júní 1981 keypti Þ hús í smíðum af I, tilbúið undir tréverk og málningu. Þeir sömdu um að kaupverðið skyldi fylgja breytingum á vísitölu byggingarkostnaðar. Þeim var talið heimilt að semja um verðbætur af kaupverðinu og færu verðbótaákvæðin ekki í bága við lög nr. 13/1979. Sjá fasteignakaup	1742
Sama sakarefni. Sjá fasteignakaup	1759

Verkfall

BSRB boðaði allsherjarverkfall 4. október 1984. Tók það til húsvarða Háskóla Íslands. Að morgni þess dags opnaði rektor skólans nokkur hús hans. Er nemendur og kennarar komu þennan morgun voru húsin opin en verkfallsverðir BSRB stóðu fyrir dyrum og meinuðu fólki inngöngu. Stóð verkfallsvarslan til hádegis 9. s.m. Háskólinn krafði BSRB skaðabóta sem svöruðu til launa og launatengdra gjalda þeirra kennslustunda stundakennara skólans er niður féllu. Dæmt var að hvorki ákvæði laga nr. 29/1976 né laga nr. 80/1938 né aðrar réttarreglur hafi staðið því í vegi að rektor opnaði hús skólans og aðgerðir BSRB dæmdar ólögsmætar. Var skaðabótakrafa Háskólans tekin til greina. Sératkvæði ...	1206
---	------

Verkkaup. Sjá vinnulaun

Verksamningar

S gerði skriflegt tilboð í verk. Var það byggt á einingarverðum skv. tilboðsskrá og nam þannig reiknað 652.067,54 krónum. Bætt var við liðnum „Ófyrirséð 15%,“ er nam 97.810,00 krónum. Verk-

- salar, P og B, kváðust hafa hafnað 15% álaginu. Skriflegur verk-samningur var ekki gerður. Í málinu var um það deilt hvort S bæri 15% álagið skv. tilboðinu. Ósannað þótti að P og B hefðu gert fyrirvara um nefnt álag þannig að S mætti vera ljóst að því væri hafnað. Var tilboðsfjárhæðin 749.877,54 krónur lögð til grundvallar við úrlausn málsins og P og B gert að greiða stefnukröfuna 199.798,00 krónur 896
- B átti viðurkennda kröfu að fjárhæð 135.080,00 krónur á þrotabú M. Fyrir Hæstarétti deildu þeir um hvort til skuldajafnaðar mættu koma reikningar þrotabús M 184.114,30 krónur og mis-munurinn 49.034,30 krónur til sjálfstæðs dóms. B og M höfðu verið undir- og aðalverktakar við vegaframkvæmdir og greindi þá á um uppgjör á ýmsum liðum og réttmæti reikninganna. Dæmt var að þrotabúið mætti skuldajafna reikningum að fjár-hæð 131.026,00 krónum, en því var gert að greiða B eftirstöðvar kröfunnar 4.054,00 krónur 1541

Verslunartíska

Vextir

- Héraðsdómari dæmdi mann í opinberu máli til að greiða dráttarvexti af bótaskrófu án þess að tilgreina vaxtafót. Ákvæði þetta í dóm-inum var ómerkt í Hæstarétti og vaxtakröfunni vísað frá héraðs-dómi 1
- Kaupendur steinsteypu höfðu frest til að greiða steypuna til loka næsta mánaðar eftir úttekt. Var því með vísan til 2. mgr. 38. gr. laga nr. 39/1922 aðeins dæmdir vextir af hinu ógreidda kaup-verði frá 1. nóvember 1980. Sjá lausafjárkaup 427
- H létti eigi veðskuldum af fasteign, er hann hafði selt, 30. september 1983 eins og um var samið. Gerði hann það ekki fyrr en 8. des-ember s.á. Kaupandinn G hélt eftir 200.000,00 krónum af um-saminni útborgun 30. september s.á. og greiddi hluta hennar 13. desember s.á. Upphafstími vaxta af skuld G talinn vera 13. des-ember 1983. Þá krafðist G vaxtavaxta af skuldinni, þannig að áföllnum dráttarvöxtum yrði árlega bætt við höfuðstól hennar. Dæmt var að til þess hefði ekki verið heimild fyrr en með vaxta-auglýsingu Seðlabanka Íslands frá 18. janúar 1985, en hún hefði ekki afturvirk áhrif. Hinsvegar var krafan ekki tekin til greina með því hún var ekki nægilega afmörkuð í kröfugerð eða máls-reifun. Sératkvæði 1770

Viðtökudráttur

- B fól K að panta skipsglugga og kýraugu hjá E í Danmörku í stýris-hús á bát, sem hann var að smíða fyrir F. Pöntunin var gerð í nafni B vegna bátsins. Pöntunarseðil K sendi B til E 11. maí 1982. E sendi vörureikning og farmskirteini út. 1. júlí s.á. til

innheimtu í Landsbankann. B viðurkenndi að honum barst tilkynning um komu skjalanna og tilmæli um að leysa út vöruna. Af því varð ekki. Taldi B að F bæri að gera það. Þar kom að 3. mars 1984 voru gluggarnir seldir á nauðungaruppboði til greiðslu aðflutningsgjalda. Hafði E þá höfðað dómsmál á hendur B til innheimtu kröfunni og Landsbankinn endursent kaupskjölin. Ekki var fallist á að F hafi borið að leysa til sín kröfuna, enda B talinn kaupandi glugganna. Þá bar B fyrir sig að E hefði ekki gætt glugganna svo sem honum hafi borið skv. 33. gr. laga nr. 39/1922, þeir seldir á opinberu uppboði og kaupskjölin ekki í Landsbankanum. Á þetta var ekki heldur fallist. Þótti ekki sannað að K hefði öðru hlutverki að gegna en afla tilboða í vörur E. Var B dæmdur til að greiða kröfu E ... 1011

Viðurkenningardómur

Arkitektafélag Íslands krafðist þess að dæmt yrði að H væri óheimilt að nota starfsheitið arkitekt eitt sér eða samsett starfsheiti er fæli í sér orðið arkitekt. H var talið heimilt að nota starfsheitið húsgagnaarkitekt. Að öðru leyti var Arkitektafélagið ekki talið hafa þeirra réttarhagsmuna að gæta, að það gæti fengið neikvæðan viðurkenningardóm fyrir hugsanlegri notkun H á orðinu arkitekt í öðrum samsetningum einhvern tíman í framtíðinni. Var kröfugerð félagsins að þessu leyti vísað frá héraðsdómi 927

Vinnusamningar

B var ráðinn og lögskráður háseti á vélbát hjá útgerðarmanninum O 6. október 1982. Ekki var gerður skriflegur ráðningarsamningur að því er séð verður. B var afskráður 22. desember 1982. Er báturinn hóf aftur veiðar 10. janúar, kom B ekki til skips. Kvaðst hann hafa verið veikur. Veiðiferð bátsins lauk 6. febrúar og krafðist B veikindalauna fyrir veiðiferðina auk orlofs. Byggði hann kröfu sína á 18. gr. laga nr. 67/1963, sbr. lög nr. 49/1980. O krafðist sýknu, þar sem B hefði verið lausráðinn og ráðningartíma hans hefði lokið 22. desember. Ennfremur væru veikindi hans ósönnuð. Talið var upplýst, að skipstjórinn á bátnum hefði haft samband við B, skömmu áður en báturinn átti að fara til veiða 10. janúar og B þá lýst sig reiðubúinn að koma til skips. Var því talið, að B hefði verið ráðinn á bátinn, þar til veiðiferð þeirri lauk, sem hófst 10. janúar. Hefði hann verið í launalausuleyfi, er hann veiktist. Upplýst var hinsvegar, að B hafði ekki leitað til læknis fyrr en 13. janúar, og þótti læknisvottorðið ekki veita næga sönnun um veikindi hans þá hinn 10. janúar. Þar sem hann hafði heldur ekki sannað með öðrum hætti, að veikindi hefðu hamlað því, að hann færi í veiðiferðina, var O sýknaður af kröfum B

25

J var skráður í skipsrúm á fiskiskipi í Ólafsvík 2. janúar 1983 með

þeim hætti að hann staðfesti skráninguna með nafnritun sinni í eintak skipstjóra af skipshafnarskrá en formleg lögskráning fór ekki fram hjá lögskráningastjóra. Eftir vetrarvertíð fór skipið til Hafnarfjarðar til vélarklössunar og breytinga. Það kom úr viðgerð 18. júlí 1983 og hóf veiðar 1. ágúst s.á. og var J áfram á skipinu til 14. ágúst s.á. Hann hafði verið ráðinn á skipið í ágúst 1982 og hélt hann því fram að hann hefði ekki verið ráðinn til ákveðins tíma og sér ekki verið sagt upp störfum. Skipstjóri skipsins kvaðst hafa afskráð J ásamt fleiri skipverjum 13. maí 1983 og tilkynnt það lögskráningarstjóra. Útgerðin taldi að með þessu og tilkynningu um að skipið færi til viðgerðar hafi ráðningarsamningi við J verið slitið. J höfðaði dómsmál og krafðist greiðslu á kauptryggingu frá 12. maí 1983 til 2. ágúst s.á., er hann var lögskráður á skipið að nýju, 48.588,00 krónum. Talið var að J bæri hin umkrafa kauptrygging og var um það vísað til 2. mgr. 18. gr. laga nr. 67/1973, sbr. lög nr. 49/1980 og 22. gr. kjarasamnings Sjómannasambands Íslands og Landssambands íslenskra útgerðarmanna, enda hefði ekki verið sýnt fram á, að ráðningartíma J hefði verið sett ákveðin tímamörk og ósannað væri að honum hafi verið tilkynnt um afskráninguna 13. maí 1983

757

R vann hjá varnarliðinu á Keflavíkurflugvelli. Í ráðningarsamningum R voru ákvæði um launaliði, vinnutíma o.p.h., en um önnur ráðningarkjör skyldi gilda samningur Verslunarmannafélags Reykjavíkur og Vinnuveitendasambands Íslands, þar með taldar hækkanir á laun. R taldi sig vanhaldinn í launum af þeim sökum að hann hefði ekki fengið eins háar hlutfallshækkanir á launum sínum og félagsmenn í Verslunarmannafélagi Reykjavíkur á tímabilinu 1. janúar 1977 til 31. desember 1980 og ferðatími til og frá vinnustað hefði á sama tímabili verið greiddur með yfirvinnutaxta í stað næturvinnutaxta. Héraðsdómur féllst ekki á röksemdir R og taldi að því er þá fyrrgreindu snerti, að hann hefði á kröfutímabilinu fengið meiri hlutfallshækkanir á launum en hann gerði kröfu til í málinu. Greiðslur fyrir ferðatíma voru taldar í samræmi við fyrimæli þar að lútandi. Hæstiréttur staðfesti héraðsdóminn

822

J var háseti á skuttogara. Hann var í launalausum frii frá veiðiferð. Hann gekkst undir læknisáðgerð og var úrskurðaður óvinnufær til 12. október 1983. Togarinn fór í veiðiferð 4. október 1983 sem stóð til 3. nóvember s.á. Fram kom í málinu að J hefði verið reiðubúinn að hefja vinnu 12. október og útgerð skipsins um það kunnugt. J krafðist greiðslu hásetahlutar í veiðiferðinni, en ágreiningslaust var að hann nam samtals 51.056,00 krónum. Útgerðin greiddi honum hálfan hlutinn og taldi sig hafa greitt honum umfram skyldu, en óskýlt hefði verið að greiða fyrir lengri tíma en dagana 4.-12. október 1983. Dæmt var að J bæri veikindakaup fyrir alla

- veiðiferðina 4. október til 3. nóvember og var krafa hans tekin til greina 1248
- E var skráður 1. stýrimaður á vöruflutningaskip 22. júní til 12. ágúst 1983 og aftur 14. september s.á. til 23. janúar 1984. Kvaðst hann þá hafa farið í frí með samkomulagi við skipstjóra og fyrirsvarsmenn útgerðarinnar og átt að hefja störf að nýju í lok mars 1984. Er að þeim tíma dró hafi útgerð skipsins tilkynnt honum að hans væri ekki óskað í skipsrúm. Krafði hann útgerðina síðan um 3ja mánaða laun vegna uppsagnarinnar. Útgerðin taldi hann hafa verið ráðinn til afleysinga og hafa sjálfur sagt upp störfum er hann fór af skipinu 23. janúar. Þá hefði hann átt í útistöðum við toll-yfirvöld og lögreglu í Hollandi vegna tilraunar til smygls. Ekki var fallist á málásástæður útgerðarinnar og var E dæmd krafan ... 1252
- G, framleiðslumanni í veitingahúsi var reiknað áfengi, er hann tók til sölu, á útsöluverði að fráðregnum 3% til að mæta rýrnun. Rýrnun hjá G fyrir það tímabil, er hér skiptir máli, nam skv. uppgjörum 9.409,00 krónum umfram áðurgreind 3% af útsöluverði. Veitingahúsið dró fjárhæð þessa frá þjónustugjaldi G við útborgun. G vildi ekki hlíta því og krafðist fjárins. Talið var að G bæri ábyrgð á rýrnun veitinganna umfram 3% af útsöluverði er áður greinir, enda voru uppgjör og geymsla vínsins á barnum talin viðhlítandi. Þá var talið að næmi raunveruleg rýrnun minna en 3% af útsöluverði bæri veitingahúsinu það fé. G taldi einnig þjónustugjald sitt vanreiknað um 2.091,52 krónur með því að af matarsölu í einkasamkvæmum ætti það að vera 14,17% en ekki 11,11% eins og reiknað hafi verið með. Á þessa kröfu var ekki fallist. Var veitingahúsið sýknað af kröfum G 1520
- O réðst til K með munnlegum, tímabundnum samningi frá 7. desember 1983 til 11. maí 1984 til að annast aðstoðarfararstjórn á Kanaríeyjum. Missætti kom upp milli aðalfararstjórans og O. Með telexskeyti 17. janúar 1984 var O boðið að taka sér frí frá störfum umsvifalaust og koma til Íslands. Taldi K sig hafa gefið O fyrir-mæli um að halda farþegunum utan við deilumálin. O skýrði þeim þó ekki aðeins frá því að hann væri hættur heldur einnig fyrir-mælum K, útvegaði þeim pappír til undirskriftarsöfnunar og notaði telexskeytið til að sýna fram á að honum hafi verið sagt upp án tilgreindrar ástæðu. Talið var að O hefði brotið gegn þýðingarmiklum starfsskyldum fararstjóra og því hafi K verið heimilt að víkja honum úr starfi. O fékk greidd laun til 7. febrúar 1984. Var K sýknaður af bótakröfu O 1690
- H, 2. vélstjóra á flutningaskipi dæmd laun til uppsagnar, án uppsagnarfrests. Sjá starfsmissi 1695

Vinnuslys. Sjá skaðabætur

Vitnaskylda

Vitni

Vítur. Sjá og réttarfarsvítur

Víxlar. Víxilmál

Vörslusvipting

Þingbækur

Þinghöld

Þinglýsing

- A og B áttu fasteign í óskiptri sameign. A veðsetti eignarhluta sinn og lét þinglýsa veðskjölunum. Með heimild í 1. mgr. 3. gr. laga nr. 39/1978 kærði B til Hæstaréttar þá ákvörðun þinglýsingardómarans að þinglýsa veðskuldum þessum. Ákvörðun þinglýsingardómarans var staðfest, þar sem þess var getið í veðskjölunum, að A veðsetti eignarhluta sinn. Var talið, að A hefði verið þetta heimilt, enda veitti veðsetninginn veðhafa ekki meiri rétt til eignarinnar en A átti 374
- H fékk 6. desember 1985 útgefna áfrýjunarstefnu með þeirri kröfu-gerð, að meðferð tiltekins uppboðsmáls yrði frá byrjun til enda dæmd ógild og uppboð felld úr gildi í heild sinni. H fékk áfrýjunarstefnunni þinglýst á hina seldu fasteign. O, uppboðskaupandi, kærði þinglýsinguna til Hæstaréttar. Taldi hann m.a. að „skilyrði 4 kafla 1., 27. og 28. gr. laga nr. 39 frá 1978 hafi ekki verið fyrir hendi“ svo hún mætti fram fara. H taldi kærufrest vera 2 vikur og of seint kært. Talið var að kærufresturinn væri 4 vikur skv. 3. gr. laga nr. 39/1978. Þá taldi H tilvísun O til 8. gr. laga um að ekki mætti þinglýsa, ekki eiga við í málinu. Ekki var fallist á þá röksemd hans. Var dæmt að afmá skyldi úr þinglýsingarbók þinglýsinguna á áfrýjunarstefnunni 877
- B var þinglesinn eigandi að jörð á grundvelli leyfis til að sitja í óskiptu búi. BÓ og S fengu þinglýst yfirlýsingu á jörðina þar sem þau töldu sig eigendur hálfleudu hennar með því að fyrra afsal þeirra til sonar þeirra fyrir henni væri ógilt. B krafðist þess að þinglýsingin yrði afmáð úr fasteigna- og veðmálabókum. Þinglýsingardómari synjaði kröfu B. Hún kærði synjunina. Dæmt var að BÓ og S hefðu ekki fært fullnægjandi (veigamikil) rök fyrir staðhæfingum sínum sbr. 2. mgr. 27. gr. laga nr. 39/1978 og dómari hefði ekki að svo vöxnu kveðið á um tryggingu til handa B. Bæri því að afmá hina kærðu færslu úr fasteignabókinni 1275
- E-hreppur hafði gert leigusamninga til málamynda um land sem var í óskiptri sameign hans og J. Samningar þessir voru þinglesnir. Dæmt var að þá skyldi afmá úr fasteignabók að viðlögum dag-

sektum. Sjá málamyndagerningar 1551, 1564, 1571, 1576, 1580,
1585, 1589, 1594

Þingsókn í héraði

Þjófnaður

- S gerðist sek um þjófnað auk tékkamisferlis. Sjá fjársvik 1
- A og S stálu í sameiningu ýmsum munum úr húsi einu í Reykjavík. A hafði einnig gerst sekur um skjalafals en S um tékkasvik. Sjá fjársvik 13
- B gerðist í aprilmánuði 1984 sekur um ýmis brot, öll í félagi við aðra, þar á meðal fjögur innbrot í þjófnaðarskyni í skóla og einn í aðra opinbera byggingu auk þjófnaðar á sedlaveski. B var refsað samkvæmt 244. gr. alm. hgl. í öllum tilvikunum en með vísun til 20. gr. sömu laga í einu. Þá neytti hann áfengis vitandi um að því hafði verið stolið. Refsað samkvæmt 254. sbr. 244. gr. alm. hgl. Þá tók hann þátt í að falsa nafn útgefanda á sjö víxla, hvern að fjárhæð 20.000,00 krónur, auk fjögurra tékka. Refsað samkvæmt 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Refsing B var ákveðin fangelsi 10 mánuði með vísun til 60. gr., 77. gr. og 78. gr. alm. hgl. . . 141
- S gerðist sekur á árinu 1984 um mörg brot ýmist einn eða í félagi með öðrum. Hann stóð að tékkamisferli og skjalafalsi í þrettán tilvikum. Var refsað fyrir það samkvæmt 1. mgr. 155. gr. alm. hgl. Í þrjú skipti gerðist hann sekur um tékkasvik sem vörðuðu við 248. gr. alm. hgl. Þá braust hann í fimm skipti inn í búðir og verslanir og stal þar silfur- og skartmunum og verslunarvarningi. Gerð refsing eftir 244. gr. alm. hgl. Enn braust hann inn í bifreiðageymslu og bifreið í leit að verðmætum í þjófnaðarskyni. Refsað samkvæmt 244. gr. sbr. 20. gr. alm. hgl. S hafði frá árinu 1979 verið 13 sinnum dæmdur, samtals í 43 mánuði og 15 daga, fyrir skjalafals, þjófnaði, nytjastuld, gripdeild og líkamsárás (217. gr.) S var gert að sæta fangelsi í 15 mánuði með hliðsjón af 72. gr., 77. gr., 78. gr. og 255. gr. alm. hgl. 149
- S fór inn í þrjár íbúðir í þjófnaðarskyni og hafði á brott með sér fatnað og ýmsa muni, sparisjóðsbók með innstæðu að fjárhæð 42.300,00 krónur o.fl. Frá árinu 1979 hafði S verið dæmdur 13 sinnum, samtals í 43 mánuði og 15 daga, fyrir skjalafals, þjófnaði, nytjastuld, gripdeild og líkamsárás (217. gr.). Dæmdur var hegningarauki, fangelsi 3 mánuði, með vísun til 72. gr., 77. gr., 78. gr., og 255. gr., alm. hgl. 165
- Aðfaranótt 5. mars 1983 braust T með öðrum manni inn í verslun og stálu þeir þar lítillræði. T og Ó brutust inn í verslun í janúar 1984 og stálu þar 10 pylsupökkum og tóbaki og sælgæti, er fyllti tvo innkaupapoka. Í desember 1984 braust T inn í trésmíðaverkstæði með öðrum manni, og stálu þeir þar peningum. T, sem hafði verið sviptur ökuréttindum ævilangt, gerðist sekur um ölvunarakstur

23. janúar, 11. september og 25. september 1983, 25. febrúar, 5. mars og 16 júlí 1984 og 9. og 16 febrúar 1985. T gerðist einnig sekur um ýmis önnur umferðarlagabrot. Þá var T einnig ákærður fyrir ölvunarakstur og fleiri umferðarlagabrot, er hann hefði framið í ágúst 1980. Hann var sýknaður af ákæru um ölvun við akstur í það skipti, en önnur brot hans samkv. þessari ákæru höfðu fyrnst í meðförum héraðsdómara. Refsing T var ákveðin fangelsi í 8 mánuði, en ákvörðun um refsingu Ó var frestað skilorðsbundið	397
R var ákærður fyrir að hafa stolið myndbandstæki, sjónvarpstæki, skartgripum og tékkheftum. Var þetta talið varða við 244. gr. alm. hgl. og honum refsað samkvæmt því, en hann var ákærður fyrir fleiri brot. Sjá skjalafals	471
H stal tékkhefti, greiðslukorti og skjölum úr jakkavasa manns og braust inn í verslun með öðrum og stal hljómflutningstækjum. Sjá skjalafals	499
V var talinn sannur að því að hafa skorið málverk úr ramma og stolið því. Hann sakfelldur skv. 244. gr. alm. hgl.	847
J var sannur að því að hafa í 2 skipti stolið peningaveskjum eða tékkheftum og í 12 skipti gefið út tékka úr hinum stolnu heftum án fullnægjandi innstæðu og notað þá í viðskiptum. Hann var sakfelldur skv. 244. og 248. gr. alm. hgl. Með hliðsjón af 255. gr. sbr. 71. gr. alm. hgl. og með vísan til 77. og 78. gr. sömu laga var honum gert að sæta fangelsi 5 mánuði	974
S hafði gerst sekur um þjófnaðarbrot og tilraun til annars. Honum refsað skv. 244. gr. sbr. 20. gr. alm. hgl. Sjá manndráp	1071
S var ákærður fyrir 23 þjófnaðarbrot og nytjastuldi í 5 skipti. Hann var 15 og 16 ára er hann framdi brotin. Hann var sakfelldur skv. 244. gr. og 1. mgr. 259. gr. alm. hgl. Vegna aldurs hans var ákvörðun refsingar frestað skilorðsbundið í 2 ár	1184
Ó var sannur að innbrotum og þjófnaði á reiknivél og 7.500,00 krónum. Sakfelldur skv. 244. gr. alm. hgl. Gert að sæta fangelsi tvo mánuði skilorðsbundið	1280
Sló eign sinni á orlofsávisun útgefna af Póstgíróstofunni til Á. Síðan sveik hann andvirði ávisunarinnar, 20.145,00 krónur, út úr pósthúsi með fölsuðu umboði frá Á. Hann var sakfelldur skv. 1. mgr. 155. gr. og 244. gr. alm. hgl. S hafði sætt 22 refsíðómum hér á landi og einum í Svíþjóð. Refsing var ákveðin með hliðsjón af 255. sbr. 71. svo og af 72. gr. alm. hgl. fangelsi 8 mánuði	1515
H, S og V brutust inn í frystigeymslu og stálu þar 1960 kg. af nautgripakjöti. Upp komst í tæka tíð um þjófnaðinn og var kjötinu skilað. Þeir voru sakfelldir skv. 244. gr. alm. hgl. Refsing H og S var ákveðin fangelsi í 3 mánuði hvorum, en refsing V fangelsi í 4 mánuði	1677

Protabú. Sjá skiptamál og gjaldþrotalög

*Ærumeiðingar**Ökuhraði**Ökuleyfisvipting*

29, 169, 397, 471, 499, 513, 728, 971, 1258, 1507

Ölvun. Sjá áfengislög, umferðarlög*Örorkubætur.* Sjá skaðabætur*Öryggisgæsla*

G hafði orðið móður sinni að bana í geðveikiskasti. Hann var dæmdur til að sæta öryggisgæslu á viðeigandi stofnun. Um það bil fimm og hálfu ári síðar fór tilsjónarmaður hans þess á leit, að G yrði látinn laus úr öryggisgæslu. Með úrskurði sakadóms var kröfu þessari synjað. Sá úrskurður var staðfestur í Hæstarétti. Tekið var fram, að G væri haldinn geðsjúkdómi á háu stigi og þyrfti á stöðugri lyfjagjöf að halda og væri ófær um að bjargast á eigin spýtur

47

VI. YFIRLIT.

A. Áfrýjunarmál:	
Einkamál	103
Opinber mál	62
B. Kærumál:	
Einkamál	24
Opinber mál	40
C. Hafin einkamál	3
Hafin opinber mál	
Útivistardómar	40
	Alls 272
Mál dæmd af sjö hæstaréttardómurum	5
Mál dæmd af fimm hæstaréttardómurum	98
Mál dæmd af þremur hæstaréttardómurum	169
	Alls 272
Mál dæmd af varadómara	13